

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ
ČÍSLO 1

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

dostáváte do rukou první číslo Tišnovska, které tím vstupuje do třetí desítky své existence. Slibovali jsme vám článek, který by zhodnotil dosavadní práci zpravodaje. Jistě pochopíte, proč si jej nepřečtete dnes, ale až s odstupem času.

Skutečnost je taková, že právě čas hraje proti nám, konkrétně zpravodaji, jehož výrobní lhůta je necelé dva měsíce. Proto také jste v posledním Tišnovsku nedostali aktuální zpravodajství. I toto číslo již v tuto chvíli, kdy je budeš pročítat, možná nebude vždy odpovídat skutečnosti.

Pravdou ovšem je, že jsme vás všechny v poslední době vyzývali ke spolupráci, k námětům a názorům. Faktem rovněž je, že z celé obce více než 12 000 obyvatel Tišnova a okolí, nám nabídlo pomocnou ruku také spoluobčanů, že bys je spočítal na prstech ruky.

Náš malý redakční kolektiv neměl vždy lehkou práci. Často byl za sebe-menší kritiku ve svých článcích podroběn kritice shora. Přitom i nadále vám ve svém volném čase chceme připravovat zpravodaj, ve kterém byste si početli nejen o historii města a okolí, ale seznámili se i s tím, jak pracují zájmové organizace, co nového ve městě postavíme apod. K tomu však potřebujeme i vaše názory, fotografie, zprávy.

S další budoucností Tišnovska však souvisí i neméně populární otázka. Stejně jako u novin, zvýšily se o 80 % náklady dalších polygrafických výrobků, tedy i našeho zpravodaje. Cena za výtisk jednoho čísla v nákladu 3 450 kusů činí přibližně 7 000 Kčs. Rozdíl vzniklý zvýšením cen polygrafického průmyslu nemá Městnu z čeho uhradit. V souvislosti se zvýšením těchto cen za služby se proto zvyšuje i cena Tišnovska, a to na 3 Kčs za kus.

ULJANA BRÁCHOVÁ

Z ČINNOSTI NÁRODNÍ FRONTY

Ve čtvrtek dne 14. 12. 1989 se uskutečnilo jednání zástupců KSČ, ČSL, ČSS a OF. Účastníci jednání si vyměnili názory na činnost Národní fronty v Tišnově v dalším období. Společně došli k závěru, aby NF fungovala do demokratických voleb v r. 1990 a plnila úkol široké platformy pro výměnu názorů a lromožení požadavků politických stran, společenských organizací a nově vznikajících občanských iniciativ. Byl zdůrazněn význam NF při výběru nejlepších občanů za kandidáty do zastupitelských sborů v příštích volbách.

Bezprostředně po tomto jednání se konalo plenární zasedání MěstV NF, jehož členové výsledky jednání podpořili. Plenární zasedání NF zrušilo funkci předsednictva MěstV NF, z čehož vyplývá, že se v dalším období budou konat jedenkrát měsíčně zasedání celého pléna NF. Program jednání bude určován na základě aktuálních úkolů a potřeb vždy pouze na jeden měsíc dopředu. Hlavní pozornost věnujeme úkolům stávajícího volebního programu, připravě nového volebního programu za účasti co nejvíce účastí všech složek NF a občanů a zabezpečování služeb pro obyvatele našeho města. Plenární zasedání dále odvolalo konání plesu NF v r. 1990, který měl být 27. 1.

Příští plenární zasedání NF se bude konat dne 25. 1. 1990 v 18 hodin v zasedací síni radnice. Rádi mezi sebou uvítame zástupce všech nově vzniklých politických stran, společenských organizací a občanských aktivit.

JAROSLAV KOMPRS

VÝZVA Z MUZEA

V souvislosti s probíhajícími událostmi po 17. listopadu 1989 se obraci Podhorácké muzeum ke všem občanům Tišnova a jeho okolí k Občanskému

K fotografií Pavla Smékaře na titulní straně není třeba komentáře.

V celé naší republice se konala 27. listopadu dvouhodiná generální manifestační stávka. Také pracující tišnovských závodů a občané města vyjádřili svoji podporu stávkujícím studentům a umělcům. Úderem dvanácté hodiny směřovali do centra Tišnova zástupci většiny organizací, aby se na prostranství před radnicí plně postavili za prohlášení celostátního koordinacičního stávkového výboru, i za prohlášení Občanského fóra a ztotožnili se se všeemi body, uvedenými v jejich prohlášení. Z tribuny radnice pak promluvilo několik řečníků z tišnovských podniků a škol, mezi nimi i přímí účastníci mohutných pražských manifestací na Letenské pláni. Shromáždění bylo zakončeno státní hymnou.

(JZ)

Foto: Pavel Smékal

fóru, podnikům, školám a všem ostatním organizacím s následující výzvou:

Doba, kterou prožíváme, se mění v dějinu našeho národa, a tedy i celého našeho regionu. Pracovníci Podhoráckého muzea provádějí soustavnou dokumentaci událostí těchto dnů a obracejí se proto ke všem občanům s žádostí o pomoc při sběru dokumentárního materiálu. Muzeum má zájem o všechny písemné, ručně psané, tištěné dokumenty — letáky, plakáty, nápisy, prohlášení, hesla, transparenty apod., vydané v souvislosti s probíhajícími událostmi, dále o fotografie, negativy a všechny ostatní písemné a hmotné doklady těchto dnů.

Stejně tak, pokud budete likvidovat obdobné materiály poplatné době před 17. listopadem 1989, budeme velice rádi, když je nejprve nabídnete našemu muzeu. Bližší informace získáte na telefonním čísle 293 nebo přímo v Podhoráckém muzeu v Tišnově. Nedopusťme, aby doklady o neopakovatelné atmosféře těchto dnů upadly do zapomnění. Zachovejme je pro ty, kteří přijdou po nás.

(JZ)

Stanovisko celoměstského aktivu komunistů z 18. prosince

Současná vnitropolitická situace, která vyústila do krize naší strany, vyžaduje kolektivní posouzení všech aktuálních otázek v celé straně a každým členem. Na tomto základě je nutné formovat novou politiku strany. V současném období je nutné především:

1. Důkladně prošetřit všechny případy neoprávněného obohacování, zneužívání funkcí, porušování stanov strany a komunistické morálky včetně jejich zveřejnění. Viníky vyloučit z KSČ a při zjištění porušení zákona tyto předat k potrestání orgánům prokuratury a soudu.
2. Zařezepečit svobodné a demokratické volby do všech stranických orgánů. Na mimořádném sjezdu zvolit úplně nový ústřední výbor, ve kterém nemohou mít místo lidé spjati s dřívějšími metodami práce, lidé nečestní a neschopní. Doporučujeme vrátit se k funkci předsedy strany na místo generálního tajemníka.
3. Zrušit všechny zbytečné články stranické výstavby, zejména krajské výbory.
4. Jednotu strany budovat na základě svobodné výměny názorů a práva každého člena obhajovat svůj názor.

Podporujeme stanoviska demokratického fóra komunistů, zejména to, aby ze strany vystoupili ti členové, kteří v minulosti porušili zákon, nebo zneužili funkce.

MěstV KSČ

VYJÁDŘÍTE SE I VY?

Vážení spoluobčané, v Tišnovsku jsme vás žádali o vaše návrhy, podněty a připomínky pro návrh VP NF na léta 1991–1995 v oblasti výstavby našeho města. Dnes vám předkládáme návrh akci, se kterými jsme seznámovali občany na celoměstském shromáždění občanů, které se konalo 6. 12. 1989 v sále kina. Jedná se o akce, které jsou v současné době potřebné pro život našeho města.

Připravovaná výstavba pro rok 1990.

- kanalizace Fučíkova Na kukle
- sběrna surovin
- TS výstavba dílen
- prodejna potravin ul. Dvořákova
- hotel Sport — u sokolovny
- výstavní síň — Panský dům — dokončení
- plynofikace
- VTP — Tišnov — Brněnské papírny
- STP — Tišnov II — STS — Oděvy — Zetor
- NTP — Tišnov II
- klub důchodců — odvísle od vykoupení objektu
- kulturně-spoločenské středisko Tišnov II — KSV
- oprava radnice
- plynofikace kina + MKS
- ZTV Za klášterem — cca 500 tis. Kčs
- plynofikace ZŠ Gottwaldova
- zelenina sídlisko Květnice — stánek
- rozšíření vodovodního řadu Čebín—Květnice
- asanace Porta coeli — hospodářské budovy
- výměna vodovodního řadu v Jamném.

Návrh akcí VP NF — 9. SLP 1991–1996.

- kanalizace Hanákova — PÚ zpracován, projednán
- smuteční síň — PÚ zpracován, projednán
- plynofikace NTP — Tišnov II
- plynofikace NTP — Železné
- plynofikace NTP — Hradčany
- sportovní areál — Za červeným mlýnem
- komunikace a chodníky — Rybníček, Jiráskova
- parkoviště Gottwaldova
- tělocvična TJ Sokol Tišnov II
- rozšíření prodejny potravin Tišnov II

- vodovod Šerkovice
- vodovod Vohančice
- piyofikace Za mlýnem
- umělá ledová plocha

přecházející z r. 1990:

- nadjezd
- dům služeb — cca 15 mil. Kčs
- dům pionýrů a mládeže
- ZTV Šafránice — cca 15 mil. Kčs
- deponie zeminy a stavební sutě — Pod viekem
- rekonstrukce komunikace ul. Gottwaldova — Brněnská
- 2. etapa rozšíření polikliniky
- přístavba radnice
- dům potravin — náměstí Míru
- lékárna — náměstí Míru
- telekomunikační budova
- rozšíření ČOV Březina
- ČOV Lomnička
- ČOV a kanalizace Železné
- požární zbrojnici Tišnov I
- most Tišnov II — štěrkovny

Bytová výstavba.

- 1991 — 90 bytových jednotek sídl. Pod Květnicí
- 1992 — 150 bytových jednotek přestavbové území Brněnská
- 1994 — 150 bytových jednotek + občanská vybavenost
- 1995 — 150 bytových jednotek
- 1992 — zahájení výstavby 240 rodinných domků na Šafránici

Realizace těchto navržených akcí, které vám předkládáme, reprezentuje značné finanční prostředky, které nám asi nebudou přiděleny. Dojde k značnému vytříbení na akce, které jsou nejnutnější a nejpoptávanější. Proto bychom potřebovali od vás, aby jste z vašeho pohledu na naše město udělili pořád, které by sloužilo jako určité vodítka pro komise plánovací, finanční a komisi výstavby. Tyto komise budou tvořit závěrečný, realizovatelný návrh VP v oblasti ekonomicko-sociální části. Vaše připomínky nám zašlete písemně nebo osobně na MěstNV.

Děkuji vše za spolupráci.

KAREL KOUŘIL, místopředseda MěstNV

Konec listopadu a celý prosinec, období sametové revoluce, připomněla i fotografie P. Směkala. Na rianifestační generální stávce chlčané vyjádřili podporu studentům a demokratizačnímu procesu.

Prodejna Lignum je otevřena vždy ve středu, a to hned v sousedství kožešin.

Foto: U. Bráchová

VÍTE, CO JE TO LIGNUM?

Latináři ano. Lignum znamená totiž dřevo — Lignum je ovšem také nový obchůdek, který najdete kousek od kožežnictví, v prostorách bývalé Drimlovy pekárny. Jeho otevření bylo pro mnohé před vánočními dny překvapením. A dodejme, že příjemným. Konečně se i v našem městě rozšíří nabídka. Na druhé straně také konkurence. Nezbývá než si přát, aby tato první vlaštovka nebyla tou poslední. Volné jsou totiž i prostory v sousedství nové prodejníčky. Je však třeba vidět i druhou stránku soukromého podnikání, a to například desítky hodin při adaptaci dlouho nevyužívaných místností, kde bylo nutné vše opravit pěkně od podlahy až po elektriku.

Sen manželů Gerbrichových se splnil. K jeho naplnění mu radou a pochopením přispěli v konkrétním jednání i na MěstěNV. A tak majitelé nakonec vytáhli roletu a zahájili prodej. L. Gerbrichová zde každou středu nabízí své růmečky v nejrůznějších velikostech a tvarech, kterým se naučila v Moravské ústředně. Na své si zde však přijdou i kutilové, kterým chybí nějaké ta lišta či dřívko. První nabídka, jak jsme ji viděli, byla vlastně jakousi ověřovací akcí, proto i skromnější. A měnit i rozšiřovat se bude podle zájmů zákazníků.

S pracemi Jaroslava Gerbricha, uměleckého řemeslníka, se nesetkáte jen v prodejně Lignum. Většina občanů si jistě všimla nových lavic, kříže a obětního stolu v místním kostele sv. Václava. I ty jsou stejně jako četné zakázky v Jiřském klášteře v Praze, Termia paláci v Piešťanech, trenčinském hotelu a jinde, dílem J. Gerbricha.

Práce se dřevem mu přináší uspokojení. Jak sám říká „spoustu věcí je třeba dělat s pocitem, že to mám rád“. Proto také mnohé věci vyrábí jen tak, pro sebe, pro estetický zážitek. Myslí však i na ostatní, kteří si váží řemeslné práce a za výrobkem vidí poctivost, dokonalost a pracnost výtvarného projevu. Aby však měli zákazníci pocit i kousku vlastního přičinění na tvorbě svícnu či stojanu, zakoupí si v budoucnu v prodejně podle zájmu jen polotovar, například šroubovici a konečnou úpravu výrobku, jež si vlastně pořídí za menší cenu, dodají již sami. Nabídka se rozšíří i v sortimentu lišt, nábytkových dílců podle norem apod.

Řemeslná tradice, která zakořenila v Doubravníku a dědila se z otce na syna, již má v současné době nástupce až ve čtvrté generaci. Radim Gerbrich totiž studuje na střední nábytkářské škole v Bystřici pod Hostýnem a také jemu práce se dřevem není cizí. I on se totiž dokáže na lignum dívat jinýma očima.

ULJANA BRÁCHOVÁ

SEZNAM OSOB POSKYTUJÍCÍCH SLUŽBY OBČANŮM podle vládního nařízení č. 1/1988

- josef Pecka, Tišnov, Brněnská 156 — oprava jízdních kol
František Kubíček, Tišnov, Tyršova 408 — opravy obuvi
Jaroslav Koumar, Tišnov, Leninova 1627 — oprava šicích a plet. strojů
Jan Záček, Tišnov, Jamborova 924 — drobné stolařské práce
Ludmila Gerbrichová, Tišnov, Palackého 1201
— výroba a prodej drobného dřevařského zboží
Jaroslav Daněk, Tišnov, Revoluční 724 — drobné stolařské práce
Antonín Jindřich, Tišnov, Leninova 1636 — tesařské práce
Dagmar Hlubinková, Tišnov, Halasova 994 — výroba stínidel k lampám
Augustin Plhák, Tišnov, Leninova 1632 — údržba bytového fondu — zedník
Vladimír Špaček, Tišnov, Králova 1673 — údržba bytového fondu — zedník
Vlastimil Nahodil, Tišnov, Na rybníčku 1703 — údržba byt. fondu — zedník
Bohumil Augustin, Tišnov, Leninova 1639 — zednické práce
Petr Šimek, Tišnov, Osvobození 1653 — zednické práce
Oldřich Kubíček, Malhostovice čp. 74 — pomocné stavební práce
Václav Vodáček, Tišnov, Králova 1678 — dlaždič — obkladač
Josef Lázníčka, Tišnov, Smíškova 785
— práce zednické, obkladačské, pokrývačské, izolatérské, výkopové práce
Josef Králík, Tišnov, Železné 94 — stavebně zámečnické práce
Vladimír Štokr, Tišnov, Hradčany 102, obkladačské a zednické práce
Josef Kvasnica, Tišnov, Dvořáková 611 — drobné zámečnické práce
Jindřich Drábek, Tišnov, U Humpolky 1506 — drobné zámečnické práce
Zdeněk Jaroš, Tišnov, Dřbalova 850 — vodoinstalatér
Josef Beránek, Tišnov, Leninova 1610 — pokrývačské práce
Karel Molík, Tišnov, Na rybníčku 1703 — klempíř
Michal Vitek, Tišnov, Jamborova 936 — klempířství a autoklempířství
Miloslav Kašpárek, Tišnov, Šerkovice 2 — pilařské a truhlářské práce
Radomír Bártá, Tišnov, Chodniček 1596 — umělecký kovář
Antonín Pokorný, Tišnov, Tyršova 441 — oprava brašek
Jan Vašík, Tišnov, Osvobození 1656 — drobné kamenosochařské práce
Petr Walzberger, Tišnov, Lomnička 2 — autoklempířské služby
Lubomír Vítovič, Tišnov, U Humpolky 1509 — autoopravárenství
Josef Bojanovský, Kuřim, Jungmannova 878 — autoopravárenství
Jiří Pajkrt, Tišnov, Železné 25 — autoopravárenství
Josef Anuszewski, Tišnov, Klášterská 189 — autoopravárenství FIAT polský
Pavel Trnka, Tišnov, Brněnská 325
— výroba laminátových podkolí pro osobní automobily
Pavel Čepelka, Tišnov, Jungmannova 898 — výroba laminátových podkolí
Ivan Hanskut, Tišnov, Horova 944 — autoopravárenství
Iva Kouřilová, Tišnov, Hradčany 137 — zakázkové pletení
Vlasta Kudláčková, Tišnov, Vohančice 41 — ruční pletení
Marcela Ūryčová, Tišnov, Heroltice 58 — dámská krejčová
Jiřina Pokorná, Tišnov, Hornická 1519 — dámská krejčová
Anna Kalová, Tišnov, Osvobození 1662 — zakázkové krejčovství
Hana Tichá, Tišnov, Leninova 1618
— šití pánských kalhot a dámských oděvů
Marie Maloňová, Tišnov, Víska 1034 — dámská krejčová
Dana Bárlová, Tišnov, Chodniček 1596 — dámská krejčová
Josef Šaman, Tišnov, Mlynská 141 — čištění peří

- Milan Novotný, Tišnov, Na rybníčku 1703 — malíř, natěrač
 František Životský, Tišnov, Dvoráková 435 — malíř pokojů, natěrač
 Václav Kuneš, Tišnov, Rudé armády 406
 — malování pokojů, společenských místností, hal
 Mikulás Brdičko, Tišnov Smetanova 616 — oprava časoměrných přístrojů
 Miloslav Řimsa, Tišnov, Hradčany 49
 — opravy zemědělských a zahrádkářských mechanizací
 Alena Špačková, Tišnov, Jiráskova 828
 — stříhání, vyzkoušení dámských a dětských odevů
 Iva Babáková, Tišnov, Sv. Čecha 23 — rehabilitační masáže
 Radek Zavřel, Tišnov, Riegrova 335
 — oprava laminátových autodoplňků a opravy laminování
 Šárka Duranyková, Tišnov, Jamborova 927 — oprava čalouněného nábytku
 MVDr. Jiří Mouka, Tišnov, Kukýrna 563 — činění lehkých kožešin
 Jaroslava Vildomcová, Tišnov, Hradčany 109 — úklidové práce
 Miroslav Malčík, Tišnov, U Humpolky 1505
 — montáž a oprava domácích telefonů a signalizace
 Tomáš Krejčířík, Tišnov, Jamné 16 — opravy systémů TERÁ a VARI
 Pavel Smékal, Tišnov, Hornická 1528
 — fotografické práce, technická a reportážní fotografie
 Iana Sequensová, Tišnov, Dvořákova 614
 — výroba a prodej drobných kožených předmětů a obrázků s aplikací z kůže
 RNDr. Vladimír Babák, Tišnov, Heroltice 59
 — programové vybavení pro mikropočítače
 Jiří Chlup, Tišnov, Osvobození 1664 — opravy šicích strojů
 Petr Pulgret, Tišnov, U Humpolky 1505
 — montáž a oprava domácích telefonů a signalizace
 Miloš Herzlik, Tišnov, Bezručova 247
 — výroba léčivých spirál podle patentu ing. Rumbera — na zakázku
 Jiří Halouzka, Tišnov, Smetanova 631
 — montáž a seřizování lyžařského vázání a oprava lyžařské výzbroje
 Václav Jerošek, Tišnov II, Na kukle (Pod Klinkem)
 — oprava lyžařského vázání, broušení bruslí

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosť a osobní pohodu.

60 let se dožívají:

1. 2. **Milada Doubková**, Lomnička 1
2. 2. **Josef Janda**, Cihlářská 844
7. 2. **Rudolf Kolarík**, Riegrova 309
7. 2. **Ladislav Svoboda**, Jamné 32
10. 2. **Dagmar Crhová**, Mánesova 743
12. 2. **Jan Humpolec**, Družstevní 621
12. 2. **Autonín Snášel**, Jamborova 925
16. 2. **Oldřich Reiser**, Halasova 991
16. 2. **Bernarda Šikulová**, Komenského 1063

20. 2. **Marie Bednářová**, Riegrova 389
26. 2. **Marie Petříková**, Halasova 996
27. 2. **Miroslav Hnizdil**, Lomnička 104

65 let se dožívají:

2. 2. **Marie Ležoňová**, Leninova 1640
  3. 2. **Svatopluk Krus**, Halasova 991
  5. 2. **Jaromír Koudelka**, Mrštíkova 807
  7. 2. **Verena Bauerová**, Halasova 997
  8. 2. **Gertruda Stejskalová**, Březina 50
  12. 2. **Oldřich Ondra**, Ondrejova 1104
  16. 2. **Lubomír Vítkovič**, Mánesova 201
  20. 2. **Miroslav Hladký**, Drbalova 59
  26. 2. **Zdena Klimešová**, Březina 61
- 70 let se dožívají:
  2. 2. **Marie Rambousková**, Leninova 1640
  11. 2. **Františka Ostrá**, Vohančice 16

22. 2. **Marie Jurnečková**, Za mlýnem 426
Za mlýnem 713
25. 2. **Emilie Menšíková**,
Za mlýnem 713
26. 2. **Helena Jandová**,
Štěpánovice 31
- 75 let se dožívají:**
4. 2. **Milada Mannová**,
Fučíkova 1299
4. 2. **Antonín Štveráček**,
Králova 1673
17. 2. **Emilie Vojtová**, Trmačov 365
21. 2. **Milada Málková**, Husova 694
- 80. a vyšší narozeniny oslaví:**
2. 2. **Blažej Balák**, Březina 15.
Dožívá se 83 roků.
3. 2. **Vladimír Bílý**, Gottwaldova 311. Dožívá se 84 roků.
4. 2. **Milada Vácová**, Na rybníčku 684. Dožívá se 94 roků.
5. 2. **Jarmila Königová**, Štěpánovice 67. Dožívá se 80 roků.
6. 2. **Marie Vokurková**, Rudé armády 271. Dožívá se 80 roků.
6. 2. **Emilie Šudáková**, Černohorská 414. Dožívá se 81 roků.
6. 2. **Marie Maloňová**, Kukýrna 38.
Dožívá se 82 roků.
6. 2. **Ladislav Kovář**, Jiráskova 544.
Dožívá se 83 roků.
6. 2. **Milada Kapounová**, Gottwaldova 323. Dožívá se 86 roků.
7. 2. **Vladimír Juránek**, Hradčany 88. Dožívá se 84 roků.
7. 2. **Vilém Vavák**, Purkyněova 1685.
Dožívá se 83 roků.
7. 2. **Oldřich Novotný**, Strmá 1257.
Dožívá se 80 roků.
8. 2. **Ing. Bohumil Burián**, Halasova 931. Dožívá se 80 roků.
8. 2. **Josef Sobotka**, Kukýrna 191.
Dožívá se 83 roků.
9. 2. **Božena Hlavňáková**, Uhrova 1173. Dožívá se 82 roků.
10. 2. **Marie Neudeckerová**, Králova 1667. Dožívá se 81 roků.
10. 2. **Josef Táma**, Wágnerova 350.
Dožívá se 88 roků.
11. 2. **Jindřiška Srbová**, Na rybníčku 635. Dožívá se 80 roků.
11. 2. **Julie Babáková**, Heroltice 56.
Dožívá se 83 roků.
12. 2. **Terezie Malcová**, Jungmannova 753. Dožívá se 84 roků.
12. 2. **Františka Něcesaná**, Lomnička 74. Dožívá se 85 roků.
13. 2. **Hildegarda Martinková**, Jambořova 922. Dožívá se 81 roků.
14. 2. **Josef Júza**, Heroltice 22.
Dožívá se 86 roků.
15. 2. **Josef Sváňovský**, Černohorská 719. Dožívá se 83 roků.
17. 2. **Jaroslav Malý**, Víska 1202.
Dožívá se 80 roků.
17. 2. **Pavlína Vaňková**, Osvobození 1658. Dožívá se 82 roků.
17. 2. **František Ptáček**, Jamborova 937. Dožívá se 84 roků.
19. 2. **Anna Šimčáková**, Hradčany 29. Dožívá se 81 roků.
19. 2. **Marie Rychlá**, nám. Komenského 145. Dožívá se 88 roků.
20. 2. **Marie Sekorová**, Černohorská 561. Dožívá se 86 roků.
22. 2. **MUDr. Marie Sibková**, Revoluční 619. Dožívá se 81 roků.
24. 2. **Růžena Pokorná**, Halouzkova 98. Dožívá se 93 roků.
25. 2. **Emilie Martinková**, Štěpánovice 58. Dožívá se 87 roků.
26. 2. **Ludmila Kovářová**, Železné 8.
Dožívá se 80 roků.
26. 2. **Bedřiška Hliněnská**, Strmá 1266. Dožívá se 81 roků.
27. 2. **Jaromíra Pokorná**, Brněnská 10. Dožívá se 91 roků.

S N A T K Y

4. 11. Martin Rašovský, Tišnov
Alice Koudelková,
Tišnov, č. Heroltice
Pavel Vrzal, Tišnov
Jana Landová, Jihlava
11. 11. Ladislav Zima, Kuřim
Radka Mrvová, Tišnov
Petr Čepička, Tišnov
Marcela Fialová, Lomnice
Miloslav Vondra,
Náměšť nad Oslavou
Jana Babáková,
Tišnov, č. Heroltice
17. 11. ing. Jiří Illichmann,
Karlov Vary
ing. Helena Srbová,
Tišnov, č. Železné
18. 11. Pavel Juránek, Tišnov
Hana Balášová, Kaly
Bořivoj Vaca,
Tišnov, č. Železné
Pavla Hutařová, Brno
Libor Kubíček, Tišnov
Ivana Křížová, Mor. Knínice
25. 11. Michal Pek, Tišnov
Šárka Mlčochová, Tišnov

Bedřich Podsedník, Mokrá
Ivana Dupalová, Chudčice
Jiří Kopáč, Lomnice
Miluše Dobešová, Drásov
Jan Šaman, Tišnov
Hana Cahová, Lipůvka

- 26. 4. Pavel Fiala, Leninova 1617
- 23. 6. Radim Pfeifer, Trmačov 144
- 28. 8. Jakub Veselý, Osvobození 1666
- 2. 9. Lucie Opatová, Mrštíkova 983
- 3. 9. Tereza Slováková,
Nezvalova 1339
- 8. 9. Monika Novotná,
Mánesova 1578
- 12. 9. Anna Svobodová, Halasova 992
- 12. 9. Josef Vykypěl, Palackého 1218
- 12. 9. Jaroslava Odehnalová,
Rudé armády 728
- 17. 9. Klára Motyčková,
Nezvalova 1342
- 19. 9. Stanislav Záček,
Jamborova 936
- 19. 9. Tomáš Mezlik, Hradčany 84
- 19. 9. Olga Lacinová, Hybešova 630
- 25. 9. Lucie Kohoutková,
Rudé armády 711
- 25. 9. Martin Šíkula,
Jungmannova 79
- 26. 9. Michaela Čechová, Horova 959
- 29. 9. Petr Slanina, B. Němcové 1164
- 29. 9. Sabina Zvaríková,
Sv. Čechu 886
- 4. 10. Petra Zbožilová, Králova 1672

- 5. 10. Kateřina Palatková,
Železné 62
- 8. 10. Ivana Vojtová,
Štěpánovice 95
- 11. 10. Lukáš Chovan, Halasova 998
- 12. 10. Štěpán Pluháček,
Králova 1670
- 14. 10. Milan Pokorný,
Smetanova 757
- 21. 10. Josef Břenek, Drbalova 850
- 28. 10. Tereza Nováčková,
Halasova 994
- 29. 10. Radek Zálešák, Leninova 1618
- 12. 11. Roman Matúš, Dvořáková 343
- 15. 11. Alice Topinková,
Hanákova 710
- 25. 11. Petra Mošnová,
U Humpolky 1509

Děkuji všem, kdo se zúčastnil poříbu mého manžela **Josefa Valouška**. Manželka s rodinou

Děkujeme všem přátelům, známým a bývalým spolupracovníkům, kteří se naposledy přišli rozloučit s mým manželem Františkem Schottenbergerem. Děkujeme také za projevy soustrasti. Manželka s rodinou

BLAHOPŘEJEME

Zlatou Janského plaketu obdržel PhDr. Ing. Jiří Pokorný, CSc. který už 41krát daroval bezplatně krev.

ZVÍTĚZÍ ZDRAVÝ ROZUM?

Ekologie je dnes pojmem, který se skloňuje na celém světě ve všech pádech. Je však otázkou, zda všichni horliví signatáři ekologických výzev a prohlášení myslí svá slova upřímně. Je bohužel neoddiskutovatelné, že my jsme v ekologickém myšlení a tudíž i konání za světem velmi, vešmi zaostali a zaspali. I přes pečlivě utajované zprávy národ již zná a ví, že v oblasti ekologie a zdraví obyvatel se ocítáme na samém konci evropského žebříčku. Málo si vážíme vody, pramenící v našich lesích a horách. Celé roky je nám jaksi lito investovat do čistíren vod nebo do takových technologií, které výslovně neníčí přírodu, následně pak naše zdraví, psychiku a štěstí. Neboť člověk je s přírodou spjat těsněji, než si mnohdy uvědomuje. O to více mrzí, že se stále uskutečňují a realizují projekty staveb a akcí, které jsou jednoznačně zhoubné pro životní prostředí a varovně hlasy nedopadají na úrodnou půdu. Jako bychom byli slepsi a hluši! Jednou takovou akcí je plánovaná Šestidenní motocyklová soutěž ENDURO v Jihomoravském kraji. Má se konat v zaří 1991. Trasy jsou naplánovány severozápadně od Brna, do krásné, členité krajiny okrajů Českomoravské

vrchoviny. Středisky soutěže mají být zejména obce: Tišnov, Lysice, Doubravník, Náměšť nad Oslavou, Ivančice. Je více než jisté, že konáním tak rozsáhlé a mohutné motocyklové soutěže dojde k intenzivnímu poškození přírody a životního prostředí v širokých oblastech naší krásné Vysočiny.

Oblast Českomoravské vysočiny má dosud relativně vysokou úroveň životního prostředí. Byla v koncepci péče o životní prostředí v Jihomoravském kraji v 8. pětiletce zařazena do regionálními kostry eko-stability, tedy mezi území, kde uchování a nenarušení všeestranného příznivého stavu životního prostředí je kategorickým požadavkem při realizaci ekonomických i společenských zájmů v území.

Zákonitě vzniká otázka, na kterém břehu problému vlastně stojí národní výbory a další instituce (konkrétně Jm KNV, ONV Brno-venkov, ONV Blansko, ONV Žďár nad Sázavou a všechny místní národní výbory v místě konání), bez jejichž souhlasu je podobná akce nemyslitelná? Proč obyvatelstvo Vysočiny není pravidlivě a objektivně seznámeno s rozsahem a plánovaným průběhem soutěže, s když a zejména zapory celé akce, aby mohlo rozhodnout — třeba i v referendu — zda si takový závod u svých domovů přejí či nikoliv. Domnívám se, že po objektivním informování by mnoho příznivců mezi domorodci nebylo. Vždyť se jedná o opakováný průjezd stovkami silných motocyklů a obrovského počtu doprovodných vozidel, servismanů, diváků a jiných účastníků tohoto velkého cirkusu ve volné přírodě, kam podle platného zákona o lesích v ČSSR je nepřípustný byť jen pouhý vjezd soukromého vozidla či šetrné táboření turistů! A délka trati — a tím i devastovaného území — je značná: cca 300 km denně! Protestují ochránci přírody, protestuje generální ředitel Jihomoravských státních lesů, rybáři, turisté a další — a to plně v souladu s platnými zákony ČSSR!

Podaří se nám všem odvrátit zkázu potoků, lesů, krásných cest, prameníš pitné vody na naší Vysočině? Naprosto neobstojí argument finanční výhodnosti takové akce! Neboť hmotné statky musejí vznikat promyšlenou a koordinovanou prací itenelligence, dělníků a rolníků, nikoliv rozprodáváním.

*Ang. Jeng Šafařík
vedené AČH Třebíč
z. k. Kolobřeh
Janice Rosina, ředitelky
M. Česánská
j. ředitelky*

-> B. End - reported
i Paul, Yulee
Jackson Lake
Mrs. Foothills 25.

big East publicity
by Clark Radnor
with a vigorous personal
note.

Herrn Reichenbach
Zürich 18. 12. 1943

Petrisz lat. 8°
mark number 2324
- - - - -
Forest Trunkley, učitel
Kara Tchuda, vědce
og Drifts in the uplands
of South China. I. Diferent
types of carbonaceous
deposits in the

Nesouhlas se ~~z~~estidenní vyjádření desítky občanů.

ním již tak značně poškozených zbytků naší přírody. Jak zkázu potoků a lesů vysvětlíme našemu svědomí a zejména našim dětem? Vyhraje už konečně zdravý rozum nad velmi diskutabilním ekonomickým přínosem a egoismem některých jedinců?

V Tišnově 24. 11. 1989

JAN MODRÁK, lékárník

VÁZENÍ OBČANÉ,

oznamujeme vám, že v Tišnově bylo založeno Občanské fórum. Připomínáme, že členem OF se stává každý, kdo souhlasí s programovými zásadami OF ze dne 26. 11. 1989. V současné době je naším hlavním úkolem podílet se na přípravě svobodných voleb. Žádáme o vaši spolupráci. Vaše náměty podávejte mluvčím Občanského fóra v Tišnově:

Dagmar Bednářová, Tišnov, Halouzkova 91 — tel. zam. 8275 — kl. 39

Ladislav Opatrný, Tišnov II, Fučíkova 1315

Paed.Dr. Karel Smolka, Tišnov, Osvobození 1650

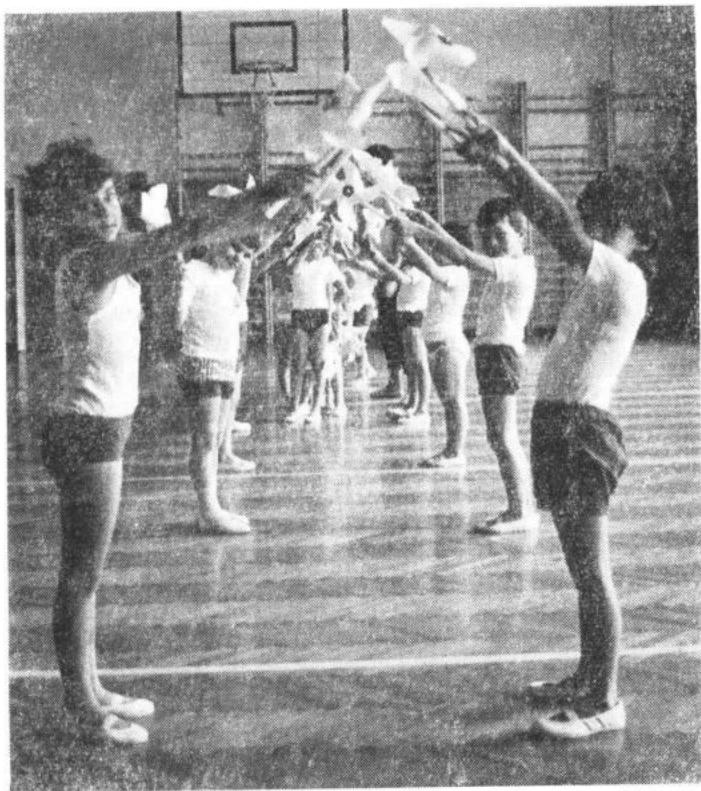
Josef Sysel, Tišnov, U Humpolky 1507, — tel. zam. 659

ing. Josef Závišek, Tišnov, Gottwaldova 435 — tel. byt 8205

VODOVOD V LOMNIČCE JIŽ ROKU 1811

O pramenu dobré vody za Lomničkou máme dochován soubor spisového materiálu ve Státním oblastním archivu v Brně ve fondu E 10, k. 39, s. 138. Jde převážně o korespondenci z roku 1811, která je dochována ze závěru roku, kdy se jednalo o vysetření vody z pramene za obec Lomnička. Tišnovské panství tehdy patřilo průmyslnické textilní rodině baronů z Mundy, stejně tak jim tehdy patřilo i panství Veveří; šlo o potomky zakladatele jedné z brněnských textilek, který přišel do Brna původně jako prostý tovaryš až z Porýní, k tomu viz Tišnovský kulturní zpravodaj, březen 1975, str. 30! Z dochovaných písemností vezmeme v úvahu tři kusy. Předně je to dopis adresovaný z Veverské Bítýšky správci panství v Tišnově-Předklášteří, kde P. Penninger odpovídá na ústní dotaz, tlumočený mu ranhojičem z Veverské Bítýšky. Z dopisu se dovídáme, že autor věděl o pramenu od mládí a v době, kdy byl lokalistou v Předklášteří, pamatoval ještě na hudebním kříru tamního dřívějšího klášterního kostela — bylo to již v době po zrušení kláštera Forta coeli za Josefa II — dochovanou poškozenou knihu, snad zpěvník, v němž byly rukopisné záznamy o pramenu za Lomničkou a o užívání této zajímavé vody ještě před zrušením kláštera. V době napsání dopisu se ovšem již o staré a poškozené knize nic nevědělo, zmizela či dosloužila... Autor dopisu sám ale dosvědčuje vlastní případ, kdy dva roky trpěl horečkou a ta po žádném léku nepřestávala a sužovala ho neustále. Až na radu vesničana z Jamného užil vody ze studánky za Lomničkou a potíže pak přestaly.

Druhý zajímavý elaborát je písemně vypracovaný popis studny, který byl sepsán na vrchnostenském úřadě a podává přesné údaje. Pramen se nachází u cesty, která vedla od Lomničky a tedy i od Tišnova k Jamnému a Rohozci, byl mezi dvěma lučinami, z nichž jedna tehdy patřila sousedu z Lomničky č. p. 19 Jakubu Barákovovi, druhá patřila k panskému dvoru v Lomničce, který měl v nájmu člen rodiny známých podnikatelů z Novoměstské Homoláčů, k tomu viz Tišnovský kulturní zpravodaj, duben 1984, str. 71–72: Z osudů dvora v Lomničce. Pramen měl stálou vodu, vodu velmi čistou a příjemnou. Od pramene vedly tehdy již roury do půlhodiny cesty vzdálené Lomničky a rozváděly vodu pro potřebu vesničanů a jejich dobytka a také pro potřebu zmíněného dvora. Okolo pramene je kopcovité, částečně jsou v okolí pole, louky, lesy, ovzduší je v okolí pramene zdravé. Pramen je vzdálen od Lomničky půl hodiny, také je daleko do Železného, do Rohozce jednu a čtvrt hodiny, Jamné je vzdáleno půl hodiny, město Tišnov tři čtvrtě hodiny, vrchnostenský zámek v sídle panství v Předklášteří je vzdálen jednu hodinu cesty, k pramenu se chodí na procházku...

Dělu nož měsic jsme urgovali na Městské recenzi na fotovýstavu. Místo ní tedy zařazujeme fotografii, která i přesto, že třeba tyto děti si spartakiádu nezavítici, bude pro nás alespoň vzpomínkou. Foto: P. Smékal

O původu a objevení pramene autoři popisu nic nevěděli a nebylo lze cokoliv podstatného zjistit. Není známa ani pověst, která by pravděpodobně alespoň o původu pramene vyprávěla. Okolní lid do pradávna užíval vody z pramene k léčení; jsou přesvědčeni o její užitečnosti.

Druhý elaborát je o něco starší, je z 20. listopadu 1811. Je to jakýsi volně podaný protokol o úředním chemickém rozboru vody a zeminy z pramene a okolí. Chemické a lékařské zkoumání vykonal Jan Jiří Grau, tehdejší tišnovský lékárník, spolu byli přítomni ranhojič z Tišnova Václav Makovec a ranhojič z panství Veveří Ondřej Kačovský, úřední jednání zaručoval přítomný vrchní tišnovského panství Antonín Bakalař v zastoupení vrchnosti. K vyšetření byly vzaty vzorky přímo ze studny i z jejího okolí. V osmi bodech se lékárník rozepisuje o provedených chemických zkouškách a jejich výsledku. Z výsledku by bylo možno uvažovat, že chemickým rozbořem nebyly zjištěny nápadné látky, takže zjištěné látky nikterak neovlivňovaly chut vody. Uvedený výsledek tehdejšího úředního zkoumání je velmi střízlivý a nedovede vysvětlit vodě přisuzované léčivé vlastnosti, minerálních látek bylo ve vodě na základě tehdy dostupných možností zjištěno velmi málo. Lékárník naznává, že jeho možnosti jsou vyčerpány, že by bylo třeba nějaké univerzitní laboratoře a tamních vysoce kvalifikovaných sil.

O pramenu zvaném „Svatá studýnka“ jsou i prastaré zprávy v odborné literatuře, která popisuje moravské léčivé prameny již od konce 16. století. Výslovně se zmíňuje o pramenu „Svatá studýnka“ již kniha vydaná roku 1669 atp., k tomu viz Tišnovský kulturní zpravodaj 1975, únor, str. 19 atd. Zmínek o pozoruhodném pramu dobré a podle tradice mezi lidem i léčivé vody je v odborné literatuře celá řada, zde je nemůžeme doslova citovat. Vezměme jen soupis Dr. J. Meliona z r. 1853, uveřejněný pod názvem Über die balneologische Literatur Mährens, vysou ve Schriften der Statistischen Sektion v Brně. Podle Dr. J. Meliona, odborníka na minerální moravské prameny, se zmínilo o Svaté studynce u Lomničky J. F. Hertod, Tartaro-Mastix Moraviae. Videň 1669, str. 88 n., H. J. Cranz, Gesundbrunnen der österr. Monarchie. Videň 1777, s. 289 n., dále významný moravský autor místopisu Schwoy, 1973, dále Med. Dr. Rinkolini, Mährens Heilbäder..., 1815, dokonce i Dr. E. Ossan, Heilquellen der vorzüglichsten Länder Europa's, Berlin, 1832, ještě moravský topografi Dr. R. Wolny a konečně Med. Dr. M. Siebenschein, Disertatio inauguralis medica, tractatus de aquis medivatis Moraviae, Videň 1845. — Českou zmínu o Svaté studynce najde náš čtenář v knize nejdostupnější — v díle V. Oharek, Tišnovský okres, ve Vlastivědě moravské, Místopis.

Svatá studýnka u Lomničky byla tedy velmi známá i odborníkům své doby. Byť se r. 1811 při prvném pokusu na vědecké — chemické — základně neprokázalo její chemické opodstatnění jako léčivého pramene, přece jen po celá staletí tradice — a jistě i zkušenost prostých vesničanů! — o této vodě žila. Můžeme dodat, že voda mohla mít i jiné vlastnosti, tehdy neznámé a nepostihnutelné, například mohla by být i radiaktivní atd. Jde na Tišnovsku o zcela mimořádný jev, který byl daleko za hranicemi Moravy znám! — Tolik ale spoň podle pramenů a literatury.

Snad se najde odborník (zápis z r. 1811 by byl pochoutkou pro lékárníka či chemika, znalého ovšem důkladně i dějin svého oboru!) a autor, který nám sdělí další, novější osudy a lidové zkušenosti o tomto historicky tak dobře doloženém pramu dobré a údajně i léčivé vody. (mt)

POČASÍ V LISTOPADU

rok	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
průměr min. teplot	-0,4	+0,2	2,7	-1,33	0,9	0,2	3,8	0,96	-0,5	1,2
průměr max. teplot	4,6	4,3	6,4	5,07	3,6	4,6	7,33	6,8	4,0	5,8
průměr měsíční	2,1	2,25	4,55	1,87	2,25	2,4	5,56	3,88	1,75	3,5
průměr dlouhodobý	2,1	2,17	2,96	2,68	2,6	2,57	3,0	3,11	2,95	3,01

rok	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
průměr min. teplot	-1,3	0,7	0,37	-4,2	1,3	-5,0	-1,1	-0,76	-4,43	-2,03
průměr max. teplot	3,2	4,8	5,7	3,0	5,3	1,5	5,33	4,4	3,12	4,92
průměr měsíční	0,95	2,75	3,03	-0,6	3,3	-1,75	2,11	1,82	-0,65	1,62
průměr dlouhodobý	2,82	2,81	2,82	2,58	2,62	2,34	2,32	2,29	2,14	2,11

Nejchladnější listopad za posledních dvacet let byl v roce 1965 s měsíčním průměrem $-1,75^{\circ}\text{C}$, to je $4,09^{\circ}\text{C}$ pod dlouhodobým průměrem, s nejnižšími teplotami -14 až $+4$ a s nejvyššími -6 až $+8$ stupňů. Opakem byl rok 1978 s průměrem v listopadu $+5,56^{\circ}\text{C}$ s nejnižšími nočními teplotami -4 až $+10$ a nejvyššími denními teplotami 0 až 13 stupňů. V listopadu v letech 1975, 1983, 1985 a 1988 jsem naměřil -14°C , v letech 1977 a 1981 pak nejvíce $+15^{\circ}\text{C}$.

Listopad 1989 s průměrem $+1,62^{\circ}\text{C}$ byl podprůměrný a zařadil se až na 16. místo, počítáno od nejvyšších průměrů. V jednotlivých dnech klesly v noci teploty na -16 až $+10$, ve dne pak vystoupily na -2 až $+16$ stupňů. Dosud byly mezní teploty v noci -14 až $+4$ a denní 0 až $+13$, takže obě krajní noční teploty v listopadu 1989 jsou rekordní.

Srážky dosáhly hodnoty 53,45 mm, co je 192 % průměru a je to další rekord. Tím se dosavadní průměr zvýšil o 5,13 mm na 32,9 mm. 26. listopadu padal první sníh a nadělil nám pokrívku 20 cm, který však vlivem výstupu teploty až na 8 stupňů a mrholení roztál a vsákl se do země. Ale za dva dny přišla nová nadílka deště se sněhem, potom pouze sněhová. Bylo to sice jen 10 cm, ale vydatně to pomohlo před holomrazy, protože v posledních dnech měsíce bylo 13 a 16 stupňů mrazu. Moje záznamy říkají, že nejvíce sněhu napadlo v listopadu 1985, a to 43 cm.

V listopadu bylo 12 mlhových dnů, z toho 2 dny vydržela níha po celý den. Spodní hladina vody se sice zvýšila o 4 cm, ale přesto na konci měsíce byla ještě 77 cm pod normálem.

A nakonec ještě další rekord — 8 dnů s celodenním slunečním svitem, a to je nejvíce od začátku roku 1989! **A. HOŠEK**

ŠESTIDENNÍ ANO, ČI NE?

Otzávka Šestidenní v roce 1991 rozbořila hladinu i v našem městě. Do uzávěrky (polovina prosince) jsme získali pro větší informovanost a zvýšení objektivity pohledu veřejnosti informační leták přípravného výboru krajské rady motorismu Svazarmu JMK, z kterého otiskujeme podstatnou část.

Uspořádáním 86. Mezinárodní šestidenní motocyklové soutěže — mistrovství světa enduro 1991 pověřila mezinárodní motocyklová federace FIM Ústřední automotoklub Svazarmu ČSSR na základě výsledků naší reprezentace v NSR. Československo by mělo být pořadatelem již po desáté.

Pokud jde o trať soutěže, ta je vybírána v souladu se všemi aspekty ochrany přírodních zdrojů a v objektivní spolupráci se všemi příslušnými institucemi a organizacemi. V kolektivech odborníků jsou všechny otázky posuzovány nanejvýš objektivně, s použitím přesných ekologických hledisek. Podle únosnosti podloží a vlivu počasí může někde dojít k vyjetí drážky. Obavy ze zničení použitych lesních komunikací a tím narušení hospodářské těžby dřeva, nejsou na místě již srovnaným hmotností soutěžních motocyklů s těžkými lesními mechanismy. Odnos půdy je zcela zanedbatelný, protože soutěžní motocykly jsou povinně vybaveny antidevanačními pneumatikami. Také koncentrace výfukových plynů a hladina hlučku motocyklových motorů jsou výrazně nižší než u motorů běžně používaných lesních mechanismů. Únik olejů či pohonného hmot ze soutěžních motocyklů je prakticky vyloučen. Na vybraných a odsouhlasených tratiach nebudo káceny stromy, ani zde nepřichází v úvahu žádná výstavba. Pořadatelé ovšem spoléhají na objektivní spolupráci a rady pracovníků příslušných organizací. Jsou připraveni přijmout a respektovat dobře a seriózně miněné názory a připomínky zastánců ochrany životního prostředí v přímých kontaktech a jednáních.

Pořadající ÚAMK Svazarmu ČSSR je představitelem nejpočetnější odbornosti více než milionové členské základny Svazarmu. Kontroly technického stavu vozidel, seřizování motorů ve svépomocných dílnách Svazarmu, sběr a výměna vyjetých olejů, organizování motorizované turistiky, i výsadba stromků — to jsou každodenní příspěvky k řešení ekologických problémů dnešních dnů, které svazarmovci poskytuji již více než 35 let.

Organizační výbor Šestidenní 1991 v Brně jednal se všemi partnerskými organizacemi. Byla pečlivě projednána všechna hlediska případných dopadů na životní prostředí v přesně lokalizované oblasti a v úzce ohraničeném časovém horizontu jednoho týdne koncem září a začátkem října 1991. Pořadatelé mají připraveny přijatelné návrhy na realizaci soutěže při nařízeném respektování zákona o státní ochraně přírody.

„Jsme přesvědčeni, že ČSSR nebude první zemí, která odmítne uspořádat Mezinárodní šestidenní motocyklovou soutěž, ve které je od roku 1947 pořadatelsky i sportovně nejúspěšnějším státem“, píše organizační výbor Šestidenní v propagacním materiálu, který vyšel v listopadu 1989. **(ula)**

KINO SVRATKA

Program na měsíc únor 1990

Pátek 2., sobota 3. a neděle 4.
v 17 hodin

ZLATÉ DÍTĚ

Barevný film USA.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 2., sobota 3. a neděle 4.
v 19.30 hodin

● ČAS SLUHŮ

Český barevný film. O zlu, které
rodí zlo.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 5. v 17 a v 19.30 hodin

DOBRÝ VOJÁK SVEJK

Starší barevný film natočený podle
knížky J. Haška. V hlavní roli Rudolf Hrušínský.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Úterý 6. v 17 a v 19.30 hodin

POSLUŠNE HLÁSÍM

Pokračování filmu Dobrý voják
Svejk.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11.
v 17 hodin

BLÁZNÍ A DĚVCÁTKA

Český barevný film. Žižkovská ba-
lada o lidech malých i velkých, zira-
cených i nalezených.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11.
v 19.30 hodin

● POD PALBOU

Barevný film USA.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 12. a úterý 13. v 17 hodin

OKAMZIK ZÁBLESKU

Barevný film USA. Série vražd, kte-
rou zapříčinil nález vraku.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 12. a úterý 13. v 19.30 hodin

●● BENÁTSKÁ NOC

Italský barevný film.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Středa 14. a čtvrtek 15. v 17 a
19.30 hodin

● SEDÍM NA KONÁŘI

Slovenský barevný film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 16., sobota 17., neděle 18.,
pondělí 19. a úterý 20. v 17 a 19.30
hodin

INDIANA JONES A CHRÁM ZKÁZY

Širokouhlý barevný film USA.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 23. sobota 24. a neděle 25.
v 17 hodin

UPRCHLICI

Barevný francouzský film.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 23. sobota 24. a neděle 25.
v 19.30 hodin

● BOJOVNÍK OD ŽLUTÉ ŘEKY

Barevný film Hongkongu.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pondělí 26. a úterý 27. v 19.30 hodin

● C. K. DEZERTÉŘI Dvojprogram!

Polensko-maďarský barevný film.

Vstupné 16, 14, 12 Kčs

Úterý 27. v 17 hodin

EVROPA TANČILA VALČÍK

Český barevný film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ V ÚNORU:

Neděle 11. v 15 hodin

TŘINÁCTÁ NEVĚSTA

O královských námluvách a hostech
z vesmíru.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Neděle 25. v 15 hodin

VESELÉ VÁNOCE PŘEJÍ

CHOBOTNICE

Pokračování filmu „Chobotnice z II.
patra“.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Filmy označené ● jsou mládeži ne-
přístupné, filmy označené ●● jsou
nepřístupné mládeži do 18 let.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv
při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov.
Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 5733-89 — 3703046-89

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ
ČÍSLO 2

OBČANŮ MĚSTA
1990 — ROČNÍK XXI.

NA POMOC RUMUNSKU

Všichni máme ještě dnes v paměti události v Rumunsku, které otrásly každým z nás. Kdo mohl, ten se snažil pomoci rumunskému lidu buď finanční částkou, nebo potravinami. Místní rozhlas a plakáty vyzývaly občany k humanitární pomoci ve dnech 24., 25. a 26. prosince. Do akce se zapojil MěstNV, Občanské fórum, i občanské výbory, a to i v okolních obcích.

Vybráno bylo celkem 46 718 Kčs. Z toho za 30 028 Kčs bylo zakoupeno zboží a společně s tím, co přinesly občané, bylo vše odesláno do skladu brněnského výstaviště. Celkem to bylo 20 balíků masových konzerv, 8 balíků kondenzovaného mléka, 2 balíky čokolády, 7 q cukru, 720 kg rýže, sáčkové polévky, kakao, těstoviny. Ve čtyřiatřiceti balících bylo odvezeno i svrchní ošacení. Červenému kříži bylo odesláno 16 900 Kčs.

Potraviny ve skle (zavařeniny, domácí sádlo apod. byly předány do dětského domova). Jak jsme již napsali, stranou nezůstaly ani občanské výbory v místních částech. Například v Hradčanech vybrali 2 510 Kčs, v Břežině 1 280 Kčs, Šerkovicích 4 320 Kčs, v Předklášteří 2 200 Kčs, Železném 3 000 Kčs, na farním úřadě 3 000 Kčs a v Lomničce 1 500 Kčs.

Děkujeme všem občanům za projevenou občanskou solidaritu. Poděkování patří i těm, kteří celou akci zajišťovali — Občanskému fóru, MěstNV a složkám NF.

KAREL SOUČEK

INFORMACE OD KULATÉHO STOLU

V polovině ledna se na radnici sešli na koordinaci schůzce zástupci politických stran, Občanského fóra, Národní fronty a rady MěstNV. Cílem bylo sjednotit se v názoru na další uspořádání rady MěstNV, která by fungovala až do svobodných voleb.

V úvodu předseda MěstNV Karel Souček hovořil o některých akcích volebního programu. Z jeho informace zaznamenáváme jen ve zkratce — byla projednána plynofikace Za mlýnem [Dřevoděl, lihovar, Obnova]. Ještě letos se bude plynofikovat úsek z Brněnské na Janáčkovu. V dubnu se začne u lihovaru stavět sběrna surovin v hodnotě 1,5 mil. Kčs. Bude tak uvolněn prostor na náměstí pro další záměry týkající se zejména rozvoje služeb, vše v souladu s územním plánem.

Správa spojů má zpracovanou studii pro nový objekt pošty (prostory za oufoškolou). Počítá se už i s družicovým příjmem a kabelovým TV rozvodem na sídlišti Pod Květnicí. Stavba by měla být realizována v příští pětiletce. Bude investicí Spojů. Pošta má v současné době výpověď z budovy SOU, která zde chce rozšířit svoje prostory pro výuku.

V diskusi se účastníci porady s nedůvěrou vyslovovali ke stavu a rozvoji města. Například doposud máme ulice bez kanalizace (čtvrt Pod horou — Na kukle aj.). Kritizován byl zejména stav silnic. Z odpovědi vyplynulo, že MěstNV má na komunikace 75 000 Kčs, jejich opravy byly prováděny viceméně v akcích Z. Na Trnci bylo vytvořeno dílo v hodnotě 8 500 000 Kčs. Komunikace je již zprůjezdňena s tím, že konečné úpravy budou provedeny do poloviny letošního roku. Dnes zde prakticky všechny domy mají možnost napojit se na plynofikaci. Navíc zde byla zkloubena akce voda, plyn a kanalizace.

Ing. Závišek (za OF) se vrátil k průjezdu Gottwaldovou ulicí. Situaci již jednou kritizoval v Tišnovsku, dopis však nebyl zveřejněn celý, takže ani odpověď nebyla dostatečná. Jak řekl, chybí koncepce v rozvoji města. Územní plán neřeší akce podle důležitosti. Doporučil zadat nový projekt

V domově důchodců na Žernůvce jsou mezi ošetřovatelkami i rádové sestry. Na snímku sestra Terezie se stařenkou v místnosti pro rehabilitaci. Vice v článku na straně 2

Foto: U. Bráhová

města, treba formou soutěže. Vždyť město nelze stále lepit kousek po kousku.

J. Komprs (za NF) doporučil rozšířit odbor výstavby o další odborníky a urbanisty a podpořil nutnost lepší koncepce rozvoje města.

Ing. Vašiček (Čs. strana sociální demokracie) zastával názor, že bez znalosti věci nelze kritizovat. Vyjádřil také nedůvěru ve vedení MěstNV a jeho radu. Ve městě žije již dvanáct let a za tuto dobu je město v horším stavu než původně.

Pan Sysel (OF) se vyjádřil k nedostatku finančních prostředků. Jak řekl, jde o neschopnost národního výboru peníze na akce sehnat.

K otázce nového složení rady MěstNV se rozvinula bohatá diskuse. Každá ze stran zástavala jiný názor. Přítomní se nakonec shodli na tom, že v radě národního porozumění by měli pracovat odborníci a občané slušní, poctiví.

Preferujeme pravdu a spolupráci pro toto město, řekl v závěru ing. Vašiček. Přitomní se rozešli po dvou a půlhodinovém jednání s tím, že u kulatého stolu (po 20. lednu) bude složení rady vyřešeno.

(ula)

V HRADČANECH V NOVÉM

Již více než měsíc nakupují občané Hradčan v novém. Samoobslužnou prodejnu si také vystavěli za tři roky sami, v akci Z. „Víme, co to bylo problémů a starostí. Bez pomoci občanů z Hradčan by se dílo nepodařilo,“ řekl při zahájení provozu začátkem ledna Zdeněk David, místopředseda SD Jednota Brno-venkov. Navíc stavbu pochíváli jako jednu z mála, kterou Jednota přebírá téměř bez zavad. Klíč od prodejny prevzala její vedoucí Marie Souhrová.

Pohostinství IV. cenové skupiny pojme až devadesát hostů. Je zde salónek, terasa, přípravná zeleniny. Zelené dřevěné obložení z Brnosportu a obrázky Pavla Mareše z Tišnova dodávají posezení v tomto prostředí útulný ráz. Nejen místní, ale i chataři, zejména pak svatebčané, sem jistě najdou svoji cestu. O služby na úrovni se postará personál, v jehož čele je opět žena — Jaroslava Helanová.

Dílo v hodnotě 4 miliony korun, které vyrostlo v Hradčanech, je vskutku reprezentativní. Bylo však třeba přiložit ruku k dlu. Stavba si totiž vyžádala 25 000 brigádnických hodin. Snad nejvíce jich odpracoval Stanislav Prokeš (3 797), Jan Lukas (3 801), ing. Bohumil Volný (3 070), o něco méně času zde strávili Alois Malásek, V. Štourač st., V. Štok st., ale i další — Fr. Doušek st., Oldřich Jízdný, Milan Jůza, Josef Lukas, R.

Ladislav Štorch, který na akci Z v Hradčanech odpracoval stovky brigádnických hodin, přestřihuje pásku při otevření nového pohostinství. Foto: U. Bráhová

Pavliček, J. Pokorný, D. Pleskač, Josef Šourač st., velký podíl na výsledku mají i důchodci Fr. Procházka, Ludvík Moravec a další. Ti všichni převzali od Jednoty čestná uznaní. Klobouk dolů však musí smeknout každý, kdo se zde zastaví. Kéž bychom podobný objekt měli i v centru našeho města!

(ula)

DVACET LET TIŠNOVSKA

Náš zpravodaj Tišnovsko dovršil 12. číslem roku 1989 svůj dvacátý ročník. Všechny dvacet vyvázaných svazků měsíčníku vypadá v poličce již úctyhodně. Sečteme-li všechny jeho stránky, je jich téměř 4 000; přesně mají běžná čísla zpravidla Tišnovsko vydaná od ledna 1970 do konce minulého roku 3 926 stran, z nich připadá 160 na různé přílohy, které byly součástí některých čísel. Zvlášť jako mimořádná vydání zpravidla vyšly navíc i další samostatné publikace: almanach k 50. výročí gymnázia, Karasovy vzpomínky na Tišnov, Hájkovo Čtení o starém Tišnově a sborník k 100. výročí trati Tišnov—Brno.

Stručná charakteristika ukazuje práci redakčního kolektivu našeho městského časopisu jen zčásti. Výsledek této práce podává redakce svým čtenářům vlastní každý měsíc. Za dvacet let je to již slušný přehled o životě současného i minulého Tišnova. Zpravidla je vlastně i jakousi kronikou, protože zachycuje mnohotvarost dění města i s konkrétními lidmi, kteří historii Tišnova vytvářeli a vytvářejí.

O prvním desetiletí Tišnovska jsme podrobněji psali v lednovém čísle v roce 1980. Z údajů tam uvedených jen zpomínáme, že první redakci tvořilo šest dobrovolníků v čele s dr. Ladislavem Šteigerlem, který byl odpovědným redaktorem až do roku 1975. Po něm téměř 12 let řídil redakční kolektiv dr. Karel Fic a od ledna 1987 je vedoucí redaktorkou Tišnovska Uljana Bráchová.

Členy redakčního kolektivu dále byli od roku 1970 po různou dobu Vladimíra Bězová, Václav Borek, Jaroslav Brácha, Miloslav Grmolec, Jan Hájek, dr. Vojtěch Hanus, Ivo Hobl, Zdeněk Juránek, Josef Kadlec, Miroslav Makovský, Jaroslav Meixner, Josef Ondroušek, Miroslav Pavlik, Josef Ptáček, ing. Václav Seyfert, Jana Vavřinová a dr. Josef Zácpal. Každý z nich podle svých zájmů a schopností ovlivnil tvář zpravidla a přispěl k jeho dobré úrovni. Nemalou zásluhu o dobré jméno Tišnovska mají též desítky dobrovolných dopisovatelů a spolupracovníků, kteří redakci pravidelně pomáhali a pomáhají.

Zpravidla vycházel nejprve pod názvem Naše Tišnovsko (1970–1972), později pod titulem Tišnovský kulturní zpravodaj (1973–1981), nynější jména má od počátku roku 1982. Jeho vydavatelem je MestNv v Tišnově, v letech 1979–1989 byl spoluvedavatelem MěstV KSČ, nyní vychází jako zpravidla všech občanů města Tišnova. I v nových společenských podmínkách chce redakční kolektiv, aby Tišnovsko plnilo své poslání — být zdrojem informací o našem městě, pomáhat správě města a sloužit všem jeho obyvatelům.

(ii)

KONCEPCI PRO TIŠNOV A OKOLÍ

Sametová revoluce nám otevřela cestu ke svobodě a demokracii. Nyní už budeme rozhodovat o své budoucnosti, o cestě k blahobytu občana a prosperity státu sami — my občané. Názory, jakou cestou jit, budou rozdílné. Budou rozdílné i cíle. Proto každý názor a cíl musí mít možnost prosazovat se, každý musí být formulován jasným programem. Své programy budou prosazovat zejména politické strany. Také my, sociální demokraté, máme svůj program, a to nejen pro celý stát, ale i pro Tišnov. Budeme vás s ním seznámovat. Dnes překládáme některé jeho části:

Základním předpokladem pro růst blahobytu občana, rozvoj jeho města a tím i prosperitu státu je vypracování konceptního plánu rozvoje Tišnovska. Naše koncepce vychází z požadavku, aby se naše republika stala konfederací 3 zemí — Čech, Moravy a Slovenska. Tento požadavek budeme tvrdě uplatňovat, nebot je podložen nezvratnými argumenty historickými, hospodářskými i kulturními. Morava nesmí zmizet z mapy Československa! Nemůže být jen v jejím znaku!

Také prodaňáčky z Hradčan si zaslouží zveřejnění. Hradčanští už při zahájení provozu netrpělivě očekávali, co si asi nakoupí.

Foto: U. Bráhová

V rámci této konfederace s dvoustupňovým řízením budeme požadovat znovuzřízení okresu Tišnovska, neboť nynější okres Brno-venkov je umělým výtvorem minulých mocenských struktur.

Město Tišnov si představujeme jako samostatný samosprávní útvar, podřízený jen ministerstvu, oproštěný od jakýchkoli zásahů mocenských. Ve městě si bude vládnout lid prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců. Bude mít plnou pravomoc rozhodovat o jakémkoli dění na svém území, spojenou s plnou odpovědností za uspokojování všech potřeb občanů. To předpokládá zásadní změnu jak zákonů a završení nesčíslného množství předpisů a nařízení, tak hlavně nové myšlení, že zákony si tvoříme sami a tím jsou zákony pro nás a nikoli my pro zákony již přežilé, že nikdo za nás nic nevyřeší a nic neudělá — vše si musíme řešit i udělat sami. To pak předpokládá aktivní spolupráci všech občanů, jejichž práce bude nejvyšší hodnotou společnosti a jejich vlastního blahobytu a nikoli zdrojem nekontrolovatelného vlastnictví nadřízených složek.

Národní výbor musí mít možnost získávat pro rozvoj města finanční prostředky jak z výroby, tak z daní a poplatků. Musí být zrušen systém přidělování prostředků orgány, které se na jejich tvorbě naprostě nepodílejí, pouze rzohodují. Rozhodovat však mohou jen tvůrci hodnot a orgány lidu v místě, kde jsou hodnoty vytvářeny.

Národní výbor nesmí být vázán nebo omezován v získávání finančních prostředků, nutných pro plnění jeho plánu rozvoje. Je na něm, aby na svém území vytvořil takový ekonomický systém, který tyto prostředky zajistí.

Národní výbor musí mít plnou odpovědnost za vytvoření podmínek pro spokojený život občanů, pro zajištění růstu jejich životní úrovně. Zejména má odpovědnost za zaměstnanost občanů, ochranu jejich zdraví, za zásobování, zajištění všech služeb, školských zařízení. Musí odpovídat za zajištění veškeré výstavby mimopodnikové a také údržby všech objektů a prostor veřejných, za stav silnic a ochranu ovzduší.

Za jeden z hlavních úkolů národního výboru pokládáme jeho povinnost zajistit do 3 let (po r. 1995 do ½ roku) každé mladé rodině vlastní byt. Cestu ke splnění máme. Je součástí hospodářské koncepce sociální demokracie pro Tišnov, a my ji také uskutečníme. Pomáhá nám v tom zkušenost bratrských stran ve Švédsku, Dánsku, i jinde.

Národní výbor však musí mít také povinnost zajistit ochranu občanů, ochranu jejich majetku a bezpečnosti. Proto musí být jeho právem kontrolovat policii — v současnosti orgány VB. Tato kontrola je nezbytná již nyní, v období do svobodných voleb a MěstNV ji musí ve spolupráci se složkami ministerstva vnitra uskutečnit. Rozsáhlá pravomoc národního výboru a rozsáhlá odpovědnost je stejně nedílná jako rovnováha příjmu a výdajů, závislá na rozvoji podnikání a vytváření ekonomického systému tržního hospodářství. Urychlené zavedení tohoto systému do Tišnova považujeme za nejdůležitější prvek urychlení zvýšení životní úrovně všech pracujících. S naším návrhem pro Tišnov vás seznamíme příště.

Budeme rádi, podpoříte-li náš program. Chcete-li pro jeho uskutečnění aktivně pracovat, zveme vás do svých řad!

Vaše sociální demokracie — strana dělníků rukou, i ducha.

PETR KŘENEK

MILÍ PŘÁTELÉ! Tentokrát jste redakční radu opravdu překvapili. A to docela příjemně! Po dlouhé době nebyla nouze o materiály. Naopak, dnes dostáváte díky pochopení tiskárny v Dolních Kounicích do rukou vlastně rozšířené vydání Tišnovska. Chtěli jsme totiž zařadit všechny vaše příspěvky. A co si přečtete příště? Například vzpomínky na J. Felkia z Deblína, příslušníka zahraničního letectva z II. světové války, řádky z historie, ale především současnosti našeho města.

(red)

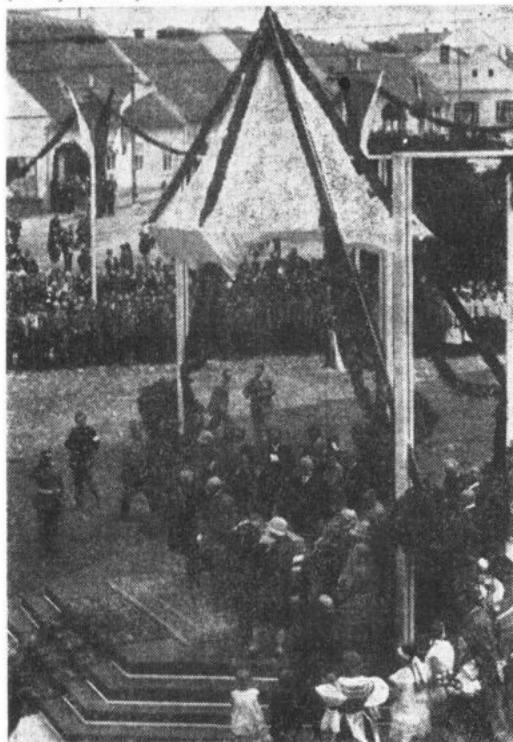
NÁVŠTĚVA T. G. MASARYKA V TIŠNOVĚ

K 140. výročí narození prvního prezidenta Československé republiky T. G. Masaryka se nepochybňě v tisku objeví velké množství článků, vzpomínek, různých glos, vědeckých studií a dalších statí, které přiblíží širokým vrstvám toto významnou postavu české vědy a politiky konce 19. a začátku 20. století. Jméno T. G. Masaryka je v povědomí nasi veřejnosti spojeno především se zápasem o národní samostatnost, vznikem Československé republiky i s prvními léty její existence. Pohled na Masaryka jako státníka je však jen jedním z aspektů, z kterých bychom měli tuto významnou osobnost vídět. Masaryk byl v prvé řadě filozofem, myslitelem, humanistou, pedagogem, diplomatem a teprve pak praktickým politikem.

Dnes jeho dílo známe málo. Je to také důsledkem uplynulých let, kdy přístup oficiální historiografie k osobě T. G. Masaryka nebyl kompletní a kdy se místo objektivního zhodnocení Masarykova celoživotního díla o něm spíše mlčelo (s výjimkou krátkého období Pražského jara). Neprve při oslavách 70. výročí vzniku ČSR v roce 1988 se objevily první větší práce, které signalizovaly v tomto změnu.

T. G. Masaryk byl první a dosud jedinou hlavou státu, která v době výkonu svého úřadu navštívila naše město. Stalo se tak 17. června 1928. O této návštěvě napsal do časopisu *Našim dětem*, který vydávala tišnovská spořitelna, a přiležitosti Masarykova úmrtí v roce 1937 pod šifrou Ff učitel Josef Fic zprávu, z níž podstatnou část přetiskujeme.

„Cestu ze židlochovického zámku nastoupil pan prezident o 8. hodině ranní. Projel Medlánkami, Ivanovicemi, Českou a v 9 hodin 30 minut již vjel na půdu našeho okresu.

zident. Prohlédl si letmo pěkné panorama a može tisících se zástupů a již přijímal hlášení rady politické správy Bohdana Wachsmuta, velitele četnického, starosty města Al. Rezáče, za starostenský sbor Lad. Antla.

Na to předstoupili dva z nejmladších školáků: Žofie Bošková a Jirka Kosík. Odevzdali panu prezidentovi vkusnou kazetu našich polodrahokamů.

Pohár, z něhož žákyně nabídly panu prezidentovi občerstvení, je majetkem hoteliéra Ant. Frankeho. Panu prezidentovi byl také odevzdán diplom čestného občanství města Tišnova.

Když se podepsal pan prezident do pamětní knihy města, do školních kronik a vykonal přehlídku, odejel za bouřlivého jásotu davů přes Předklášteří, Borač a Doubravník do Nedvědice, kam přišel již o 10. hodině 45 min. Ač to nebylo v rozvrhu cesty — stejně jako v Doubravníku — byla v Nedvědici krátká zastávka, neboť vzácnou příležitost vidět pana prezidenta zblízka nedal si ani Doubravník, ani Nedvědice ujít.

Po uvítání zástupci obcí, spolků a mládeže a za hřimavého jásotu odejel pan prezident ke krátkému odpočinku na hrad Pernštejn, kde byl hostem statkáře Vl. Mitrovského. Prohlédl si památnosti hradu a pokračoval dále v cestě do Bystřice.“

Na archivním snímku prezident Masaryk s představiteli města na tišnovském náměstí před radnicí. (ii)

Pravého nadšeného uvítání se mu dostalo v Kuřimi. Nepřehledné zástupy lidu použily osmiminutové přestávky, aby daly průchod citům radosti a štěsti, jásavé pozdravy nebraly konce. Obec tonula v záplavě praporů, zeleně a květů. Po krátkém přivítání zástupci podepsal se pan prezident do obecní, školní a sokolské kroniky. Spálirem čestné stráže, již tvořili hasiči, sokolové, členové DTJ, rozestavení po stranách silnice, projel pan prezident s krátkými zastávkami Čebínem a Hradčanami.

Do Tišnova přijel pan prezident ve tři čtvrti na deset. Z ochozu kostelní věže zazněly velebné fanfáry ze Smetanovy Libuše, zástupy oněmely v očekávání a před kobercem na náměstí Komenského stanulo auto, z něhož vystoupil pan pre-

OBČANSKÉ FÓRUM OZNAMUJE

Pod tímto značkem bychom chtěli uveřejňovat příspěvky Občanského fóra v Tišnově, které by měly mít trochu nadčasovější charakter, protože doba od napsání článku až po jeho uveřejnění trvá déle než měsíc.

Vyhírání a sestavování příspěvků OF mají zatím na starosti: Petr Kvičala, Tišnov, Lomnička 25, telefon 8432, Jan Modrák, Tišnov, Leninova 1718 a Karel Smolka, Tišnov, Osvobození 1650.

OF a MěstNV v Tišnově zorganizovaly akci na pomoc Rumunsku, ze které bylo odesláno zboží za cca 65 000 Kčs. Jednalo se převážně o trvanlivé potraviny. Dále OF Tišnov uskutečnilo tříkrát shromázdění občanů v sokolovně. Na prvním fóru byl hostem nynější rektor Univerzity T. G. Masaryka profesor Jelínek, druhé fórum navštívil básník, překladatel a literát pan Ludvík Kundera. Na třetím shromázdění pak promluvil bývalý vedoucí redaktor brněnského rozhlasu pan Hoffmán. OF Tišnov bude dále v těchto akcích pokračovat.

Sm

O DĚTSTVÍ PANA PREZIDENTA

Rychlý vývoj poslední dní mne přivedl k myšlence navštívit ty, kteří znají našeho pana prezidenta již od jeho dětství a podíleli se na jeho výchově. Minulých čtyřicet let byl pan Havel zahrnován spoustou nepravd a pomluv. Proto se pokusím vám přiblížit ty útržky z jeho dětství, které se váží k okolí města Tišnova. Článek vznikl díky laskavosti pamětníků, kteří mi umožnili nahlédnout do svých alb a vzpomínek.

Ranné dětství pana Václava Havla se váže k rodinné usedlosti Havlov, která se nachází v blízkosti vesničky Žďárec na Tišnovsku. Samota Havlov vznikla okolo roku 1910 a název po předcích Havlových rodiny se uchoval dodnes. Z původních staveb se již nezachovalo nic a na lokalitě je umístěn pionýrský tábor. V letních měsících do roku 1941 tam první krůžky malého Václava a Ivana vedla paní Vejpustková, v rodině nazývaná teta. Spolu s ní jsem si prohlížel album fotografií a dověděl se spoustu informací.

Teta byla dětskou sestrou a pomáhala s výchovou chlapců nejen na Havlově, ale i v Praze. Dojmy z obou míst se tedy prolínají. Ivan, o dva roky mladší, byl neposed a minohdy Václava pošlouchoval a zlobil. Ten však nikdy neoplácl: „Říkal: „Já bych se mohl bránit, teto, ale jsem starší...“ Projevy čtyřletého Václava charakterizují jeho povahu dodnes. Na další fotografií je Václav, kdy se klání u velkého dřevěného kříže. A opět dejme slovo tetě: „Vždycky se ten kluk u křížů klánel a říkal má úcta.“ Teta otrsla oči, ale další snímek mrnkle v peřinci a dvouletého Václava ji —rozesmál. Václav se velice radoval, že má bratříčka. A fotka kostelíka v Podskalí přibližuje právě první křtiny v rodině.

Usedlost Havlov, dřevěná stavba lázeňského typu, bez elektrického proudu, to je další snímek. Raritou prý na Havlově bylo zapínání světla. Stárou gramofonovou troubou se volalo do údolí řeky Loučky, kde byl u Šafránkova mlýna agregát. O pravdivosti této atrakce hovořil i další pamětník, pan Sedláček z Tišnova, kterého citujeme: „Otče Šafránku — přidat! Tak volal pan Havel senior do údolí, když světlo blikalo, nebo bylo slabé.“

Pokračujeme v listování a vzpomínkách. A smich tety nad dvěma malými myslivci, Václavem a Ivanem, dodává posezení příjemnou důvěrnost. Kluci

za propůjčení snímků pana Václava Havla z období jeho dětíství děkujeme paní Vejpustkové, která chlapce vychovávala

se v Loučkách zastavili před třinácti lety. To už Václav nebyl takový blondák, jakého si pamatuje teta z dětíství. Manžel paní Vejpustkové na Havlově zahradničil a Václav mu rád pořáhal, jak je zřejmě ze snímku.

Rozhovor se stáčí na Prahu, respektive na lóta okupace. V parku na Smíchově jsou chlapci s tetou a spolu s nimi dvě německé paní s dětmi. Tyto běhají přes trávník a jsou vyloženě divoke. A Václavův komentář? „Teto, to jsou německé děti. Ty můžou, že? Ale my nesmíme“.

Pokračujeme v procházce albem. Snímek strýce s holou hlavou připomíná vstup Václava do novin. „Strejdo, kde máš vlasy?“ Tak zněla otázka čtyřletého Vašíka. „Oni mi rostou dovnitř hlavy, víš, chlapče“? Po této odpovědi zalezl Václav pod stůl a dumal. Po chvíli vylezl ven a říkal: „Ano strejdo, máš pravdu, tady nosem už lezou ven.“ A tento vtip otiskla Národní politika.

V oblečení byli kluci skromní. Oblečení si předávali, i když nemuseli. Teta jednou Václava plácla přes zadek a říkala to s trohou obav říci paní Havlové. Ta opáčila: „To nevadí, přece před někým respekt mít musí.“ Byli to moc hodní a slušní lidé, vzpomíná teta a lotky běží dál — Václav a Ivan přejí mamince k narozeninám, u vánočního stromečku, na houbách u Havlova, příjezd rodičů na Havlov a další historické momentky.

Paní Vejpustková má velmi dobrou paměť a přes svých 78 let je stále neobyčejně vitální. Na zážitky vzpomíná, jako by se staly včera. Děkuji za milé chvíle, které jsem s ní strávil a pro další vzpomínky, již školního období, přicházím k paní učitelce Brychtové, která chlapce Havlovy učila na národní škole ve Žďárci, kam Ivan s Václavem z Havlova docházeli.

Přijala mne energická paní, stále pedagogicky činná. Vzpomínky na kluky Havlovy již měla připraveny písemně. Na její přání doslova citují. — Chlapci bývali v dětíství často nemocni, a tak s nimi rodiče jezdívali vždycky na nějaký čas do Žďárců, kde hoši chodili do školy. Ivánek navštěvoval tenkrát druhou a Venoušek čtvrtou třídu. Ivan výborně počítal, byl asi spíš technicky založený, zatímco u Vašíka se již tenkrát projevovaly sklonky spíš umělecké. Moc pěkně maloval. Při stěhování jsem o jeho

výkresy bohužel přišla. Mám před sebou ale fotografii několika chlapců — indiánů. Jak je vidět, vinnetouvská vásen není nic nového — mají čelenky s péry, luky a šípy a prostřed stojí Václav jako Vinnetou, ochránce utiskovaných, nepřetei násilí a bezpraví. Zdá se mi to dnes symbolické.

Maminka chlapců, paní Havlová, byla velice skromná a prostá paní. Chodívala denně do Žďárce nakupovat, a to za každého počasí. Ovládala několik světových jazyků. V pozdějších letech byla zaměstnána jako průvodkyně na Staroměstské radnici v Praze — asi pro tu znalost cizích jazyků. Kdykoliv jsem přijela se školním výletem do Prahy, obracela jsem se na ni a ona nás vždy, a ráda, prováděla po Praze.

Pak zde mám ještě jednu fotografii skupinovou, také je z Havlova. Kromě Havlových je na ní několik rodin ze Žďárce, který byl 9. května 1945 bombardován, několik domů hořelo a lidé z vesnice se uchýlili na Havlov. To jsem tenkrát ještě ve Žďárci nebyla, všim o tom jen z vyprávění. Lidem, ze Žďárce, kteří měli domy poškozené a přišli na čas o slívečnu nad hlavou, se stal Havlov prozatím útočištěm. Tolků vzpomínky paní učitelky Brychtové.

Vzpomínky skončíme slovy Tišnováka pana Sedláka, narozena, který býval na Havlově častým hostem: Na Havlově vládl vždy kamarádský a nesobeký duch. Nebyla to rodina na foukanců.

Moc děkuji panu Ivanu Havlovi, který mi dal 22. prosince 1989 souhlas k uveřejnění celého textu.

KAREL SMOLKA

O „PRÁCI“ S VOLIČI, JAK PRUŽNĚ REAGOVAT

Vy, kdo jste 5. prosince v tišnovském kině byli, máte vlastní zkušenosť. Pro vás, ostatní, kterých je naprostá většina, krátká informace. MěstNV zde pořádal veřejnou schůzi občanů o plnění volebního programu a jeho perspektivách v budoucnosti. Již v předsáli kina byli voliči zmeteni cyklostylovaným návrhem volebního programu na další léta. Již při letmém pohledu bylo zřejmé, že jde o nepřehledný guláš akcí již rozpracovaných, akcí připravených a schválených, připravených a ještě neschválených, zbožných přání i nepadů zařazených na poslední chvíli. Vše bylo uvedeno

Jak bude vypadat naše město? To je nyní nejčastější otázka. Zatím je zde například tento objekt s názvem Stavba století. Ale opčas se zde přece jen něco pohně kupodru.

Foto: U. Bráchová

heslovitě a ve zkratkách, bez jasného rozdělení a bližších údajů. A tak výzva, aby voliči sestavili jakési vlastní pořadí důležitosti uvedených akcí, působila jako průhledná úlita společenskému dění, bez šance na skutečný elekt.

První bod připraveného programu, informace o městské konferenci KSČ a jejím novém městském vedení, odpadl sice zcela pochopitelně, ale bez jediného slova vysvětlení.

Protišlající jednání bylo pro většinu přítomných velmi zvláštní. Vidět a slyšet tři známé představitele města, s jakým úsilím se snaží mluvit stručně, k věci a bez obvyklé převahy, bylo jistě zajímavé a chvílemi až jímat. Bohužel, pocit nekoncepčnosti a zmatku, nabýty z tištěného podkladu, neznizel ani po ukončení zasedání.

Proto navrhujeme MěstNV — zveřejněte v Tišnovsku to, co jste rozdávali v kině, ovšem srozumitelně, s údaji, co je co a v jakém stupni přípravy, co to bude stát a jak to ize zajistit. Potom snad může mít vyjádření občanů nějakou váhu a smysl.

A poučen pro nás, ostatní? Uvědomme si, že méně znamená více. Vždy kvalifikovaně, promyšleně a ne boudou, šítou horkou jehlou.

Ing. JIRÁSEK

ČESkoslovenská sociální demokracie nejstarší strana dělníků a pracující inteligence

Vážení občané,

sdělujeme, že i v Tišnově byla obnovena činnost sociální demokracie. 40 let totality neumožnilo již dvěma generacím seznavat se s jejím programem hájení zájmů pracujících, programem prosperity státu a sociálních jistot člověka. Uskutečnění jejího programu přineslo blaho byt pracujícím všech zemí, kde se stala jejich vedoucí stranou — od Švédské Olafa Palmeho, našeho souseda Rakouska s Fr. Vranitzkým až po současné Španělsko pod vedením Gonzalese. Jsme částí tohoto světového hnutí sociálně demokratického. Naším hlavním cílem je při uskutečnění našeho programu zajistit prosperitu státu a podstatné zvýšení životní úrovně všech pracujících v co nejkratší době.

Jsme stranou dělníků a pracující inteligence, stranou Masarykova humanismu a demokracie, stranou, která chce spolupracovat s ostatními pokrokovými stranami v úsilí o zajištění sociální spravedlnosti pro pracující.

Ze širokého programu vybíráme, co hlavně chceme:

- podporovat všechny formy **podnikání** — zejména družstevního,
- nastolit tržní **hospodářství** se zdravou konkurencí, a to urychlěně,
- **skončit s vykořisťováním** pracujícího člověka státem a tím podstatně zvýšit výdělky těch, kdo tvoří rukama i duchem skutečné hodnoty,
- likvidovat urychlěně byrokracií, zbytečné instituce, úřady a místa,
- dát pracujícím skutečné **právo na řízení** svých podniků a organizací,
- zvýšit pravomoc místním národním výborům, které musí být odpovědný za rozvoj všech oblastí společenského i hospodářského života na svém území,
- snížit vojenskou službu na 12 měsíců s možností 18 měsíční náhradní služby,
- **rodinu považujeme za základ státu**, a proto usilujeme o
  - přidělení bytu každé mladé rodině s tím, že úhradu bude splácet až po dosažení ekonomického zajištění rodiny,
  - umožnění, aby matky mohly své děti vychovávat do jejich 6 let bez finanční újmy.

Svůj program máme reálně ekonomicky podložen. Spoléháme na um a pracovitost našich dělníků a inteligence, a proto víme, že se náš program uskuteční. Máme i dílčí program pro rozvoj Tišnovska, s nímž vás také seznámíme.

Všechny, kdo mají zájem bliže se seznámit se sociální demokracií, zveme každou středu od 16 do 19 hodin do malé zasedací síně radnice v Tišnově, kde s vámi pobesedujeme a kde vám můžeme dát přihlášku do naší strany.

Pokud máte zájem o členství již nyní, napište nám i na korespondenčním lístku přihlášku. I širší program Vám sami doručíme. Naše adresa: Československá sociální demokracie, 666 01 Tišnov — Tyršova 595.

VÝSTAVBA MĚSTA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Město Tišnov nemá komplexně zpracovaný projekt výstavby v souladu s požadavky na životní prostředí tak, aby bylo zřejmé, v jakém pořadí je nutno stavět, aby se dále nezhoršovalo životní prostředí města. Tento názor jsem vyslovil veřejně dne 17. 1. 1990 na jednání OF v sokolovně. Dospěl jsem k němu, když jsme s občany naší ulice byli donuceni hájit své životní prostředí.

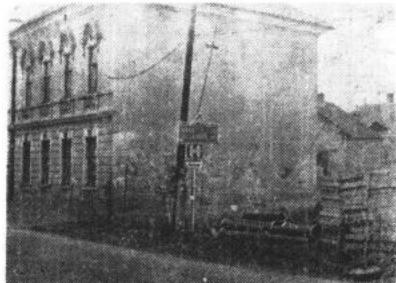
Chci vyvrátit názor, že jsme při prosazování našich požadavků byli proti nadjezdům. Domáhali jsme se jen zdůvodnění, proč má být nejdříve realizována tato stavba před ostatními. Chtěli jsme, aby k tomu MěsNV organizovaně zapojil do diskuse občany celého města. To NV neudělal.

Za nejhorší ohrožení společnosti považují ztrátu pudu sebezáchovy. Stále nechceme chápát, že zdravotní stav našeho národa se řadí mezi nejhorší na světě. V délce života jsme klesli z 5. místa v Evropě na 25. místo z 28 zemí. Katastrofální situaci našeho životního prostředí nám zastírá pocit plných žalučků. Když se začneme domáhat nápravy životního prostředí, hned se proti nám stavějí námitky, že nejsou peníze. Někdo nechce stále pochopit, že ozdravění našeho prostředí musí nastat i za cenu snížení dnešní životní úrovně. Ze bychom měli přestat se sbírkami na druhé národy a začít vybírat sami na sebe. Tu nemám na myslí jen nemocnice, ale především ekologické projekty a stavby. Řešit zdroj zla.

Ale vraťme se do Tišnova. Za jedno z nejhorších postavených míst výškovými plyny a prašností považují Předklášteří. Kodiny bydlící na ul. Komenského a Uhrově mají nejlepší předpoklady, aby se jejich děti rodily s následky, jež tyto zplodiny vyvolávají. Proto bych např. za těch 60 mil. korun prosazoval řešení této oblasti města. Je to názor — a může mít někdo lepší. Ale proto jsme chtěli po NV, aby k témtoto problémům vedl diskusi.

Snad se mi podařilo vysvětlit, co nebylo některým jasné z mého vystoupení v sokolovně. že jakákoli společnost bez zdravých lidí nebude k ničemu. I naše město má úseky, kde řešení přijde po hodině dvacáté.

Ing. J. ZÁVIŠEK

Ráz stavenistě získává vila Antlovka, patřící nyní státním lesům Kuřim. I sem se s obektivem podíváme co nejčastěji, abychom vás informovali o postupu práci.

Foto: U. Bráčová

NAŠLY SVŮJ NOVÝ DOMOV

Kdo z Tišnováků by neznal Žernůvku! Nejedna nase procházka vedla pravě tudy, cestou k deblínským lesům. A protože ne každý z Tišnovských měl tu možnost seznámit se s životem kypícím v domově důchodců, zašli jsme tam za vás.

Svůj podzim života zde tráví osmdesát pět stařenek, převážně z našeho okresu. Část jich je i z Tišnova. V čele ústavu je pan Jan Dvořák, ostařenky se stará vrchní sestra Květoslava Fabiánová a devět zdravotníc, z toho čtyři řádové sestry. Pobyt zde se neobejdje bez sociální pracovnice Evy Nešové, vedoucí stravovacího provozu Anežky Mičánekové a dalších.

Sestra Terezie zve podle léčby naordinované MUDr. Řezaninovou babičky postupně na rehabilitaci. Ta je vskutku dobře vybavená — elektroléčba, ultrazvuk, vodoléčba, ale i společné cvičení kardiáků — to vše je v úctyhodném věku obyvatelek (několik jich má přes devadesát) nezbytné. Rovněž zaměstnanci tuto rehabilitaci podle možnosti využívají.

V současné době jsou na Žernůvce již pokojky většinou vždy pro dva. Budova byla před několika lety přistavěna, takže i výtah pro ležící tu mají. Ve volných chvílích mohou babičky sledovat televizi, pomáhat kuuchařkám při čištění zeleniny. DD na Žernůvce je jedním ze čtyř v našem okrese. Pouze zde však nechybí uklizečka. Ovšem — jako v jediném domově zde mají dosud vlastní prádelnu. Dovedete si jistě představit, co je to prádla!

A co na Žernůvce chybí nejvíce? Čistička odpadních vod. Vedení DD o ni už léta usiluje. Nyní by se akce měla konečně rozejet, a to díky pochopení OSP Brno venkov. Potok Závistka, místní ho znají coby Bolehlávku, tedy iž nebude odnášet vše, co pohltí, do Svatky.

Když jsem hovořila se stařenkami, obdivovala jsem často jejich vitalitu a radost ze života přesto, že mají osmdesát i více let. Paní Marii Bergrové je jednadvadesát a je předsedkyní výboru obyvatel. Zůstala už docela sama. Dokud dávala, nikomu nedavila. Až jednou se jí zeptali, kdy už odejde... A proto je nyní na Žernůvce. Zde se jí na tuto otázku někdo neptá. Naopak, potřebují jí ostatní stařenky, ty méně pohybují větší. Se všemi prohodi pár slov, pořadí, pohladi svým milým úsměvem. Však si to zaslouží, i když často bývají i nevrlé. Každý z nás má přece právo na své vrtochy a starosti.

Pro deset babiček si na poslední vánocu přijeli příbuzní, ostatních 75 trávilo dny pohody a lásky společně s personálem v domově důchodců. Když je však den Dé — důchod — přijíždějí příbuzní jako houby po dešti. Přitom babičky mají jen 310 korun kapesného. O to, zda matky pečlivě spoří, se povedené dcery zajímají velice často. „Vidíme zde spíš tu horší stránku lidských osudů“, říká pan Dvořák.

O to, aby stařenky měly co nejlepší podzim života, se stará celý

Pani Marii Bergrové je jednadvadesát let. Je předsedkyní výboru obyvatel a žije spolu s osmdesáti pěti stařenkami v DD na Žernůvce.

Foto: U. Bráchová

personál, řádové sestry, přijíždějí ženy z patronátního kolektivu v Modetě, lektori se zajímavými přednáškami, babičky občas jezdí i na výlety, promítají jim tu filmy. Bývaly doby, kdy s malou pozorností a písničkou sem chodívalt na chvílku i ti nejmenší ...

ULJANA BRÁCHOVÁ

O prodejně zboží v Hradčanech pišeme v začátku zpravodaje. A takto vypadá smíšené zboží zvenku.

Foto: U. Bráchová

VKLADY DO VEŘEJNÉ ZELENĚ 1989

ANEBO PROGRAMOVÉ PROHLAŠENÍ ZAHRADNÍKA TS

Veřejná zeleň v bylinném keřovém a stromovém patrovém společenství má pro život člověka nezastupitelnou hodnotu estetickou, etickou i ekologickou. Technické služby vynaložily pro tento ekologický systém v roce 1989 nemalé finanční prostředky i objem systematické práce, no nicméně je to asi třetina či čtvrtina toho, co město každym rokem potřebuje.

Na náměstí Míru v ulici Ráboňově a Janáčkově byly seřazány rozrostlé koruny javorů, na ulici Rudé armády byly upraveny koruny nově vysazených sakur a kompletováno stromořadí, obdobně i na ulici Gottwaldově u kulových javorů. Na ulici Alšově, Purkyňově, Revoluční a Svatopluka Čecha byla doplněna stromořadí třešní, na ulici Horově a Hornické založeny nové výsadby třešti odrůdy Van, Karola a Těchlovická. V ulici Beninské, Riegrova a Jiráskova byly odstraněny některé přestárlé třešně a višně. Celkem bylo vysázeno do uličních alejí více jak sedesát stromů.

V ulici Dvořákově byly ošetřeny zelené pásy a dosázeny keře tavolníku, jasmín a meruzalky. U letního kina byly odstraněny náletové dřeviny a vysázeny skupiny keřů v kombinaci svídy evropské a mochny bílé s keřovým stromem škumpou a trnovníkem -- gleditsií.

V deseti kontejnerech na náměstí Míru byly dosazeny nevzrůstné konifery. Analogická výsadba jako v kontejnerech byla provedena i na pilíři u schodů k poště a u pomníku padlých na náměstí 28. října. Před saunou byl založen nový park s dominantou sochařského díla. Na hřbitově v Překlášteří byl znova zřízen a pietně upraven hrob obětí z II. světové války presto, že pohřbeni zde jsou němečtí vojáci, jako projev míru a porozumění. Na hřbitově v Tišnově byl zřízen symbolický dvojhrob obětí obou válek.

Celkem bylo vysázeno kolem 350 keříků opadavých listnáčů i konifer. K 1. květnu byly vysázeny květinové mísy před radnicí, na náměstí Míru, nám. 28. října, u sokolovny, u samoobsluhy na Dvořákově ul., u památníku Osvobození na ul. Svat. Čecha, u stánku PNS u Humpolky a v Překlášteří před školou a před samoobsluhou. Ke stejnemu termínu byla vysázena

květinová rabátka pod vánočním stromem, u pomníku padlých na nám. 28. října a u památníku Osvobození na ul. Svat. Čecha.

Tyto výsadby byly vyměněny v červnu za petúnie a tyto opět v září za macešky. Tišnov tedy ročně potřebuje 5,5–6 tisíc letniček. Většinou si je dopravuje TS ve vlastních prostorách a vlastními silami.

Zelené plochy v uličních pásech byly pokoseny 2X, reprezentační trávníky v okolí radnice 4X. Nový, dosud neotevřený hřbitov, si vyžádal specifickou rekonstrukci téměř půl hektaru travnatých ploch.

Na výsadbový materiál bylo vynaloženo více jak 15 tis. Kčs. S částkou nejméně jeden a půlkrát vyšší je potřebné počítat na doplňování materiálu, jeho výsadbu a ošetřování. Např. jen v létě byly všechny výsadby týdně záležitostí dálkou 2 000 l vody. Je to téměř strop, který může TS dosáhnout s ohledem na své nuzné technické i personalní vybavení.

Na rubu této kladné mince se objevují opět prvky vandalismu a abstinence lidských vztahů k veřejné zeleni. O devastaci nově založeného parku před saunou jsme již psali. Únik macešek se projevil jučenovitě před hotelom Květnice, před poliklinikou a před sokolovnou. Jedna nově zasažená třešeň byla ulomena na jaře, druhá na podzim. Keřová výsadba v pásu na Dvořákově by měla během čtyř až pěti let sloužit jako clona proti hlučku a prachu. Před některými domy se těší značné pozornosti, před některými jsou však keře zarostlé v neudržované trávě a vyžádaly si radikálního zulazení. Osobnosti, které ještě pro jejich prospěch nehnuly prstem, povážují hluboký sestřih za brutální ničení vegetace a tváří se velmi nevrle. Sídliště v Humpolci bylo letos svádkem litých hudek o to, kdo si kde bude kosit trávu pro králičky a výsledkem jsou neposečeňné trávníky, na kterých je houští odpuzující odumřelé plevele.

Ekologický program veřejné zeleně v intravilánu se zatím ztrácí v proklamacích o Jaderné elektrárně v Temelině a o kyselém dešti v Západoceském kraji, což jsou bezpochyby věci životně závažné, které však svojí činností nemůžeme dost dobře ovlivnit. Zatím však pozorují silnou averzi k denní péči o ekologii životního prostředí před vlastním prahem svého domu nebo sídlištního bloku, což může každý ovlivnit a přinést pozoruhodné výsledky sobě, sousedům, společnosti, městu.

Technické služby uvítají občanskou aktivitu při odstraňování nevhodných prvků zeleně, jejich nahradu novými, zakládání dalších estetických a ekologických prvků, péči o ně a ochranu poskytovanou občany, a to i proti jejich vlastním dětem. TS jsou připraveny jí podporovat odbornými prostředky. Ostatně se předpokládá, že tento zcela prostý záměr se stane součástí programu nově vznikajících politických stran.

Ing. ZERÁK, asistent ředitele TS pro ekologii životního prostředí

DODATEK SEZNAMU OSOB POSKYTUJÍCICH SLUŽBY OBČANŮM PODLE VLÁDNIHO NARÍZENÍ č. 1/1988 Sb.

Josef Raus, Štěpánovice 96 — drobné opravy zemědělských strojů

Rudolf Vodička, Jiráskova 974

— revize a montáž elektrické instalace a hromosvodů

Karel Krejčí, Purkyňova 1687 — odrušování automobilů a opravy alternátorů

Ing. Ivo Bretschneider, Brno, Antonínská 2, služby provádí Cáhlovská 971
— výroba a prodej vlastních programů produktů

Jaroslav Kupka, Železné, 24 — kovářství, výroba zahr. nářadí

František Slanina, ul. Komenského 1060 — opravy spotř. elektroniky

Vít Buchta, Železné 69 — pokryvačské práce

Dana Vejrostová, Fučíkova 1243 — šití dámských oděvů

Robert Červinka, Lomnická č. 2 — autoklempíř

Vladislav Matějka, Trmačov 430

— tech. dozor a revizní činnost elektro, elektroinstalační práce, drobné opravy

Ing. Dušan Straňák, Jungmannova 933

— lepení akvárií, gravírování, pískování skla

Karel Kouřil, Ve dvoře 1182 — elektro—automechanik

Pavel Špaček, Jiráskova 828 — natěračské práce

Ing. Libor Hřebec, Dobrovského 507 — reportážní fotografie

zasílání všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

15. 3. Josef Šustr, Halasova 997
15. 3. Marie Prokešová, Hradčany 6
22. 3. František Sibor, Revoluční 619
23. 3. Marie Zhořová,
Za mlýnem 266
25. 3. RNDr. Karel Řídký, CSc.,
Halouzkova 89
25. 3. Marie Konečná,
Jungmannova 932
26. 3. Josef Otruba,
Na rybníku 772
29. 3. Věra Matulová, Halasova 993
30. 3. Jiřina Jurnečková,
Za mlýnem 713
30. 3. Antonín Mach, Kukýrna 36

75 let se dožívají:

2. 3. Marie Hájková, Za krétou 227
9. 3. Robert Chlup, Drbalova 699
15. 3. František Jebáček,
Vohančice 22
19. 3. Josefa Lukešová, Polní 870
24. 3. Marie Německová,
Jamborova 1535
31. 3. Jiřina Nejedlová, Vohančice 31

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 3. Arnošt Babák, Hradčany 35.
Dožívá se 80 roků.
1. 3. Josefa Svobodová, Trávníky
1096. Dožívá se 85 roků.
4. 3. Jan Mašek, Štěpánovice 83.
Dožívá se 81 roků.
5. 3. Růžena Smíšková, Březina 12.
Dožívá se 81 roků.
5. 3. Ludmila Hauserová, Králova
1079. Dožívá se 80 roků.

6. 3. Milada Bohatová, Purkyňova
1685. Dožívá se 84 roků.

7. 3. Anna Bielková, Porta coeli
1001. Dožívá se 80 roků.

7. 3. Otakar Hemala, Dvořákova
814. Dožívá se 80 roků.

8. 3. JUDr. Bořivoj Kucián, Sv. Če-
cha 885. Dožívá se 80 roků.

8. 3. Františka Nosková, Králova
1673. Dožívá se 83 roků.

9. 3. Marie Katolická, Březina 17.
Dožívá se 82 roků.

9. 3. Františka Chocholová, Gott-
waldova 321. Dožívá se 80 roků.

10. 3. Marie Krejčí, Heroltice 37.
Dožívá se 80 roků.

10. 3. Berta Novotná, Chodníček
1595. Dožívá se 82 roků.

12. 3. Karel Rídl, Za Krétou 303.
Dožívá se 85 roků.

12. 3. František Visingr, Štěpánovice
81. Dožívá se 85 roků.

12. 3. František Babák, Purkyňova
1685. Dožívá se 80 roků.

14. 3. Josef Zavřel, Havlíčkova 341.
Dožívá se 88 roků.

16. 3. Josefa Zapalová, Šerkovice
50. Dožívá se 84 roků.

17. 3. Jarmila Seyfertová, Ráboňova
117. Dožívá se 84 roků.

17. 3. Josef Hevera, Na rybníčku 272.
Dožívá se 82 roků.

18. 3. Eduard Matýška, Hradčany 25.
Dožívá se 90 roků.

20. 3. Lubomíra Konečná, Hybešova
683. Dožívá se 82 roků.

21. 3. Marie Smrklová, nám. Míru
119. Dožívá se 82 roků.

22. 3. Ing. Jaroslav Slavíček, Hav-
líčkova 304. Dožívá se 80 roků.

22. 3. Marie Juráneková, Hradčany
88. Dožívá se 86 roků.

24. 3. Aloisie Juráneková, Hradčany
86. Dožívá se 85 roků.

25. 3. Anna Koumarová, Dobrovské-
ho. 501. Dožívá se 84 roků.

25. 3. Anna Mudrochová, Brněnská
475. Dožívá se 84 roků.

25. 3. **Rudolf Kappel**, Hradčanská 834. Dožívá se 80 roků.
 26. 3. **Marie Fárníková**, Jungmannova 293. Dožívá se 84 roků.
 27. 3. **Františka Šípková**, Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.
 28. 3. **Miloš Vitanovský**, Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
 29. 3. **Marie Štouračová**, Havlíčkova 342. Dožívá se 82 roků.
 29. 3. **Marie Mašková**, Štěpánovice 126. Dožívá se 82 roků.
 29. 3. **Josef Adamec**, Erbenova 949. Dožívá se 90 roků.

2. 10. Vincencie Plevová (1911), Heroltice 14
 16. 10. Josef Valíček (1948), Klášterská 246
 4. 11. Jindřich Štulpa (1930), Jungmannova 753
 7. 11. Františka Dvořáková (1896), Štěpánovice 36
 12. 11. Slavomil Slabák (1937), Leninova 1640
 14. 11. Ladislav Bárta (1909), nám. Míru 114
 15. 11. Matilda Řezáčová (1899), Sv. Čecha 460
 19. 11. František Pavláček (1913), Rudé armády 1513
 20. 11. Růžena Oblouková (1907), Trnec 878
 22. 11. Blažena Pláčková (1906), Hradčany 33
 24. 11. Anna Štěpánková (1901), Štěpánovice 42
 25. 11. Tomáš Šebek (1922), Štěpánovice 18
 27. 11. Josef Valoušek (1913), Těsnohlídkova 908
 3. 12. Petr Mlýnek (1921), Jamborova 922
 3. 12. František Schottenberger (1932), Smetanova 986
 11. 12. Ludvík Gregr (1926), Kukýrna 51
 12. 12. Anna Willmannová (1910), Leninova 1628
 15. 12. Libuše Valová (1929), nám. Míru 911

18. 12. Blažena Krejčová (1928), Osvobození 1658
 20. 12. Miloslav Dostoupil (1937), Halasova 993
 24. 12. Josefa Kokoliová (1909), Alšova 691
 25. 12. Bohuslav Procházka (1905), Janáčkova 782
 26. 12. Oldřich Novotný (1910), Strmá 1257
 28. 12. Růžena Králiková (1900), Fučíkova 1239

Děkujeme všem přítelům a známým, kteří se přišli rozloučit s naším drahým manželem, tatínkem, dědečkem a pradědečkem, panem **Bohumilem Procházkou**. Projevená slova útěchy a kytičky položené k jeho rakvi nám pomohly překonat první a nejtěžší chvíle po jeho odchodu.

Květa Procházková jménem celé rodiny

Děkuji všem přátelům a známým, kteří se přišli naposledy rozloučit s naší drahou maminkou a babičkou, paní **Růženou Králikovou**. Děkuji též za osobní i písemné projevy soustrasti a květinové dary.

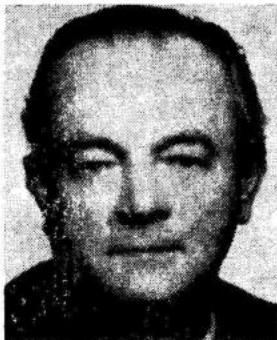
Drahomíra Nejezová, dcera s rodinou

Dne 29. března vzpomínáme prvního smutného výročí úmrtí pana **Františka Schallera**, rehabilitačního pracovníka. Všem, kteří ho znali, děkujeme za vzpomínu.

Květa Schallerová, manželka
 Květa Kučerová, dcera s rodinou

VZPOMÍNÁME

Dne 15. února jsme vzpomněli prvního výročí od smrti našeho milovaného manžela, dědečka a pradědka Karla Jakeše z Tišnova. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Za celou rodinu děkuje manželka

11. března vzpomeneme již páté smutné výročí, kdy nás náhle a nečekaně opustila naše milá manželka, maminka a babička, paní **Marie Kratochvílová**. Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte si na ni, prosím, s námi.

Antonín Kratochvíl, manžel
MVDr. Antonín Kratochvíl, syn
Alena Senzová, dcera

PODEKOVÁNÍ

Děkuji sboru pro občanské záležitosti MěstNV za blahopřání a dáry k mým 85. narozeninám. Srděčné díky za projevenou laskavost.

Marie Optlová

DODATEČNÁ RECENZE

Výstava fotografií tišnovského fotoklubu při MěKS v Tišnově ke svému 150 letému výročí vynálezu fotografie byla přehlídkou nebo lépe řečeno ohlédnutím za činností tohoto fotoklubu za poslední zhruba 10–15 let.

Již při vstupu do bývalého ateliéru Josefa Jambora, kde se výstava konala, překvapilo návštěvnka příjemné komorní prostředí se světélkou atmosférou. Stejným způsobem působily i vystavené fotografie členů tišnovského fotoklubu. Jak bylo z vystavených prací vidět, dávaly, až na pár výjimek, přednost fotografií estetizující krajinu, krajinné detaily, a v mnohých případech dochází k transformaci této reality až

do abstraktní a filozofických úvah (Žihák, Buček). Figurální fotografii upořádalo dvojí pojetí. Jedno je založeno na situaci a vzájemné vztahovosti jednotlivých aktérů na fotografii (Uhliš), druhé zakládá svůj účinek na zachycení výrazu, kde pomocí polybové neostrosti a hrubého zrnu umocňuje zobrazený okamžík (Klein).

Za zmínku stojí i kolekce fotografií Pavla Smékala, ve kterých pomocí montáže dvou i více negativů a jejich následného kolorování působí na diváka dojemem tajuplnosti, snových vizi, připomínající surrealistické obrazy.

Rovněž minivýstava starých fotoaparátů a fotografií vhodně podtrhovala komorní rámec výstavy a také upozornila diváka, že fotografie bylo již 150 let!

Po zhlednutí této výstavy nezbývá než konstatovat, že návštěva výstavy nebyla rozhodně ztrátou času, a že i v menším městě a ve skromných podmírkách se dá dělat dobrá fotografie.

DÁREK MILOVNÍKŮM HUDBY

„Díky vzácnému pochopení tišnovského pana děkana můžeme dnes uskutečnit tento koncert“, to byla slova Luboše Kosteckého na úvod vskutku historického varhanního koncertu v našem městě. Městské kulturní stře-

disko pořádalo třetí prosincovou sobotu v tišnovském chrámu sv. Václava první varhaní koncert, při kterém vystoupil profesor brněnské konzervatoře Zdeněk Nováček. Na repertoáru byly skladby J. S. Bacha, F. X. Brixiho a dalších skladatelů.

Pro velký zájem musely být uspořádány koncerty dva. Všichni posluchači, i ti, kteří nejsou vážními vyznavači královského nástroje — varhan a vážné hudby vůbec, byli určitě spokojeni.

Zájemci o vážnou hudbu dostali tedy pěkný dárek k nadcházejícím vánočním svátkům. Městskému kulturnímu středisku experiment bez sporu vyšel, a tak se jen lze těšit na další překvapení v jeho programu. A závěrem jen poznáváku — snad MěKS má k tomu důvody, ale nebylo by vhodné takovým akcím udělat větší propagaci, aby byli informováni skutečně všichni zájemci?

— ok —

BUDE MLADOST HRÁT?

Je tomu již dvacet dva roků, co se po našem městě poprvé objevily plakáty, zvoucí na představení loutkového souboru Sdruženého závodního klubu pracujících Mladost. Tehdy, vlastně ještě nějaký měsíc před tím, shromáždil kolem sebe obětavý organizátor Miloš Navara mladé zájemce o loutkoherectví a byla nacvičena první hra.

Když soubor začínal, měl vybavení minimální, ale za léta trvání se pořídilo mnoho loutek, i potřebné technické vybavení. Dnes je v majetku souboru více než sto loutek a hodnota vybavení činí asi 118 000 Kčs. Členové souboru zajíšťovali vedení loutek a technické práce. Zvukový doprovod byl nahráván členy Karasova divadla na magnetofonový pásek a při představení přehráván. Největší problém byl však s těmi, kteří právě vydili loutky. Byly to vždy žáci základní školy, většinou děvčata. Z nich mnohá po ukončení docházky odcházela do škol a učilišť mimo Tišnov, a tím práce v souboru skončila. Za dvě desítky let se takto v souboru vystřídaly téměř dvě stovky dětí, dnes se věk těch nejstarších již blíží ke čtyřicítce. A tak se velice často začínalo prakticky znova, protože členové souboru se vyměnili. A pokud soubor stále pracoval, bylo to hlavně díky úsilí Miloše Navary.

Před dvěma roky se však již zájemci nenašli a divadlo přestalo hrát. Přes velkou snahu se už žádné děti nepřihlásily. Nejmenší diváci se stále divadla domáhají. Diváci by tedy byli, je i dlouholetý technický personál — zde jmenovitě alespoň P. Bednáře, B. Ivaniska, bratry Vl. a Petru Schimmerlový. Také členové Karasova divadla jsou ochotni se jako dříve na činnosti loutkového divadla podílet a výtvarník scény Drahomír Kovář chce také pokračovat ve své práci, kterou začal v roce 1968.

Vznikla nová koncepce souboru Mladost. Přibližně deset až dvanáct bývalých členů souboru, ochotných vrátit se k loutkám, by mělo vytvořit dvě skupiny, každá by během jednoho měsíce nacvičila jednu hru, kterou by také uvedla. V dalším měsíci by nacvičovala a hrála druhá skupina, a ta první by měla divadelní prázdniny, aby po měsíci se opět vrátila k loutkám.

Koncepcie tedy je. Nyní chybí jen potřebný počet bývalých členů souboru, kteří by se zapojili. Připravuje se sice setkání bývalých členů souboru, kde by se tato otázka řešila, ale zájemci se mohou přihlásit kdykoliv v Městském kulturním středisku (připomínáme, Mlýnská 152, tel. 866), osobně mohou přijít do MěKS v pátek v době od 18 do 20 hodin nebo se přihlásit u Miloše Navary, bydliště Kukýrna 819, tel. 318.

— ok —

PRYČ S „BAČKOROVOU“ KULTUROU

Pohyb, sport, to je neodmyslitelná součást života moderního člověka. Žádný by na tuto stránku správné životosprávy neměl zapomínat. Jak to ale uskutečnit, nemáme-li užvořeny podmínky? Co nám brání? Po mnoha hodinách prosezených ve škole toužíme protáhnou těla a dát si, jak se říká, pořádně zabrat. To jsme ještě donedávna mohly. Sice jednou týdně, ale na tuto zhruba hodinu a půl cvičení aerobiku jsme se vždy moc těšily. Bohužel, v nynější době už v sále SZKP cvičit nemůžeme. Bylo nám sděleno, že přednost mají jazykové a jiné kurzy.

S tím se ale nechceme smířit. A tak jsme daly hlavy dohromady a vzešel nápad: založit tanecní kroužek. Ano, třeba odbohu toho, co známe od spolužáků z Kuřimi či Sentic, mnohem menších městeček, než je Tišnov. Zde ovšem problémy nekončí, ale naopak začínají. Nejde o nedostatek elánu nebo zájemců, ale nemáme nikoho, kdo by nás vedl. A tak vás chceme poslat s spolupráci. Máte-li zájem a nějaké zkušenosti, či znáte vhodného člověka, rády se vám svěříme. Doufáme, že také společně vyřešíme otázku prostoru pro nácvík. Víme, že je to v našem městě složité, ale doufáme, že nám vyjde vstříc i městský národní výbor. Froč nezačít s řešením celospolečenských problémů právě u tělovýchovné základny? Vyhlašujeme válku „bačkorové kultuře“, přidejte se k nám!

Studentky z II. A - gymnázium

Je opravdu neznámá historie fotografů v Tišnově?

Po přečtení úvodní části katalogu členů fotoklubu v Tišnově při MĚKS, vydaného u příležitosti výstavy fotografí k 150. výročí vynálezu fotografie, jsem se rozhodl odpovědět na úvodní část a uvést některé výroky na správnou míru. V úvodní části příše pan Josef Buček o činnosti fotoklubu v našem městě. Zmiňuje se o tom, že vystopovat historii fotografů v městě Tišnově od jejího vzniku je dnes již úkol velmi obtížný. Stačilo však trošku snahy, zeptat se dosud žijících fotografů v našem městě, kteří se z různých důvodů odmlčeli a veřejně se vzdálili ze scény aktivních fotografů, co o historii a činnosti ve městě znají. Nemohlo by potom dojít k tomu, že do katalogu napiše, že po dlouhé době snad k první fotografické výstavě ve městě došlo v roce 1973.

Dovolte, prosím, abych uvedl několik faktů o činnosti a práci fotografů, kteří žili v našem městě. V historii vycházím z článku pana Františka Wágnera, významného amatéra, dokumentaristy našeho města, který uveřejnil v katalogu II. celookresní výstavy amatérské fotografie, konané u příležitosti oslav 700 let města, tyto údaje o historii fotografů

Již koncem minulého století budili tišnovští fotografové, amatéři, značnou pozornost a senzací svými kamerami úctyhodných rozměrů. V paměti starších občanů žijí ještě jména učitelů J. Teplý a R. Krkoška. Pan Krkoška z této průkopnické dvojice vynikal na svou dobu zvláště snímky z prvních sokolských sletů a divadelních souborů.

Z mladší generace pro věc jasně hořící rybář barev, světla a stínů, pan MUDr. František Bílý, který šířil slávu české fotografie na zahraničních výstavách. Byl také čestným členem Svazu českých fotografů v Praze.

Dále zde byla trojice tovaryšů cechu holičského: pan J. Vejvoda, J. Mašek a B. Svoboda. Fotografovali všechno, co se dalo, organizování nebyli. Teprve v roce 1927, na popud profesora tišnovského gymnázia pana Hrubého, se sešlo v hostinci u Hlávků (pod tišnovskou radnicí) několik příznivců fotografie a utvořili stolovou společnost fotoamatérů. Technickým vedoucím byl zvolen pan J. Vejvoda. Sám uskutečnil několik přednášek a praktických ukázků o negativním i pozitivním procesu. Společnost trvala jen krátkou dobu, odchodem profesora Hrubého z Tišnova zanikla. Fotoamateri však zůstali a jejich řady rostly s rozvojem techniky.

V roce 1946 se pokusil pan MUDr. F. Bílý znovu utvořit fotosekci. Byla uskutečněna výstava dokumentárních fotografií z období okupace a osvobození města. Členy fotosekce byli: MUDr. F. Bílý, J. Brabec, J. Mareš, dent. J. Crha, N. Vala z Nedvědice, F. Straka ze Stěpánovic, Fr. Wágner, F. Babák, J. Palata, Dr. Grünwald a Havel z Nedvědice. Ani tato nová poválečná sekce neměla dlouhé trvání. S nedostatkem společenských místností a temné komory časem zanikla. Snímky z pořádané fotovýstavy byly předány Okresnímu vlastivědnému muzeu v Předklášteří.

Další kroky o obnovení činnosti fotografů v Tišnově byly podniknuty ze strany KDO v Brně, který dal impuls k založení Okresního poradního sboru pro amatérskou fotografii a fotostřediska. Dne 23. září 1953 vzniklo okresní fotostředisko v Tišnově. Sdružovalo fotokroužky v okrese Brno-venkov. Dnes je skoro neuveritelné, že se podařilo dát dohromady 113 členů — fotoamatérů. Fotostředisko v Tišnově mělo 20 členů, kroužek Modety — 10, ÚNZ — 8, OSŠ — 10, Kovolit Česká — 10, TOS Kuřim 15, Veverská Bitýška 20, ZDŠ Deblín 10, MEZ Drásov 10. Tehdejší výbor fotostřediska tvořili: D. Tikovský, Miloš Ondráček, Antonín Šikula, Josef Permedla, František Zeman.

Dále byl ustaven poradní sbor pro jednotlivé fotografické činnosti, který vedli: obor architektury — MUDr. Fr. Bílý, portrét — D. Tikovský, krajinář Fr. Wágner, makrofotografie R. Černý, dětská reportáž Fr. Zeman, sportovní turistika M. Jeřábek, kompozice obrazu Jan Humpolec, zemědělská tematika K. Stromr. Odborným poradcem fotostřediska byl člen KPS pro fotografii JUDr. F. Krabička.

V tišnovském DO byly pořádány kurzy a odborné přednášky významných brněnských fotografů. Vzpomeňme na jména pan Koutník — nestor české fotografie, Miloš Budík, Jan Beran, ing. Zápalka, Stypa, Matula, JUDr. F. Krabička — který zavedl fotostasku a výměnné kotlecky fotografií z Rakouska. Všichni tito lidé rádi zajížděli po večerech do našeho města a předávali nám své bohaté fotografické zkušenosti. Proto byla již v roce 1956 po ustavení fotostřediska uspořádána I. fotovýstava pod názvem „Poznáváme Tišnovsko“. Z předložených 300 snímků porota vybrala 60 k vystavení. II. Celokresní výstava k výročí 700 let města byla 5.—20. července 1959. Pořízeno bylo 562 snímků, vystaveno 312, z 5 fotokroužků a od 36 jednotlivců.

Z oslav 700 let města byla vypsána fotosoutěž o nejlepší snímek. Tato akce se konala ve dnech 28. 11.—12. 12. 1959. Výsledky byly zveřejněny v tisku a rozhlasu.

Dále byla uspořádána fotovýstava v nemocnici Tišnov, a to dne 20. října 1960, která byla doplněna přednáškou Jana Berana o estetice fotografie v našem životě a kulturním programem. Setkala se s velkým ohlasem.

Souběžně s touto výstavní činností byly pořádány v salónku hotelu Květnice večery diapositivů. Největší ohlasy byly na projekci z výstavy EXPO 58 a výstavy v Moskvě 1960. Autor večerů, ing. František Polanský, zaujal dokonale vždy naše příznivce zasvěceným přednesem i svojí osobnosti.

Činnost fotostřediska však ztěžovaly nedobré podmínky pro rozvíjení činnosti, nedostatek společenských prostor, a posléze i nepochopení MěstNV a tehdejšího výboru odboru kultury ONV Brno-venkov, kdy tehdy budované tři temné komory v budově Katolického domu, dnešního sídla MĚKS, nebyly dokončeny. Byly zrušeny a byly z nich vybudován sklad CO.

Pro tak rozsáhlou činnost, kterou fotostředisko v celém okrese provádělo, nebylo nadále únosné zajišťovat kurzy a přednášky ve stále improvizovaných prostorách. Činnost fotostřediska kolem 70. let zanikala. Dobré podmínky pro práci si vytvořil fotokroužek požárního útvaru, který si vlastní prostředky vylučoval temnou komoru. Právě tento kroužek se stal později základem pro práci nového fotoklubu.

Dalo by se dlouho ještě povídат o lidech, kteří nás dobře reprezentovali na celostátních výstavách — v celé republice. Byli to zejména pan MUDr. F. Bílý, D. Tikovský, K. Stromer, pan Groh, VI. Bílý ml. a VI. Bílý starší. Ze známých postav fotografů žijících v našem městě to byl pan Alois Pokorný, žijící nyní v Rakousku, Pan Falata, Mirek Svoboda, Zdeněk Melkes st., Miloš Hercík, S. Sláma a další fandové — nadšenci tohoto oboru.

Chtěl bych touto vzpomínkou poděkovat všem výšc jmenovaným, známým i neznámým fotografiům, na které jsem možná nevzpomněl, kteří se však také podíleli na historii fotografie v našem městě.

Velmi moudrým a skromným člověkem byl pan MUDr. František Bílý. Dokázal přijít v odpoledních i večerních hodinách a povídат báječně o své losce, řece Svatce, kterou na fotografoval snad tisíckrát od kolébky až do konce její pouti. Pokoušel se vydat knižku toto dílko, dnes již snad poému o řece — její čistotě i krásce přírody. Fotografie propojil vlastní verši na oslavu řeky. Mohl jsem několikrát nahlédnout do díla tohoto muže, jenž si po celý svůj život přál vydat tuto knihu. Nepochopením a neschvalením tato kniha nikdy nebyla vydána. Domnívám se, že i ke škodě všech, kdož mají rádi dobré fotografie, i přírodu.

Jsem vděčný dnešním mladým fotografům v našem městě, že píší další historii fotografie a pokračují v dávno započaté tradici. Je však třeba uvažit se podívat pář kroků zpět a zajmat se pravdivě a fundovaně o historii, ušlechtile záliby — fotografie, a to už pro vlastní klid, co bylo před námi, i v úctě a tiché pietě k lidem. Mnozí už mezi námi nežijí, a přesto se zapsali čestně do historie fotografů našeho města.

DALIBOR TIKOVSKÝ

PŘES STO HODIN NA ČLENA

Může se říct, že o tišnovských požárnících, přesně členech základní organizace Svazu požární ochrany Tišnov I, pišeme často. Myslím si však, že právem. Určitě si to zaslouží. Dokladem může být i několik údajů ze zprávy, kterou na lednové výroční schůzi přednesl předseda organizace MVDr. Jiří Oharek.

Organizace měla koncem roku 1989 celkem 97 členů a tito věnovali požární ochraně za uplynulý rok 10 099 hodin. Ještě z doby nedávno minulé víme, jak se také takové údaje zaznamenávaly a vykazovaly. Zde je však každá hodina skutečná, podložená záznamem nebo výkonom. Vždyť požárníci vyjeli k 33 požáruům a dvěma planým poplachům, absolvovali šest cvičení, provedli kontrolu ve 420 rodinných domech a 46 malých provozovnách a sebrali 38 640 kg železného šrotu. To je jen namátkou několik údajů z přesného výčtu akcí.

Zpráva také připomínala, že družstvo žen se umístilo na 1. místě v okresním kole soutěže v požárním sportu a že krajský výbor Svazu požární ochrany hodnotil 12. ročník soutěže v požárním sportu O pohár rady MěstNV v Tišnově, spolu se zimní soutěží v Dolních Loučkách, jako nejlepší soutěž v Jihomoravském kraji.

II. CELOOKRESNÍ VÝSTAVA

TIŠNOV 5.-20.ČERVENCE 1990
JSS TIŠNOV

I když dosahují požárníci při své práci velmi dobrých výsledků, mají své problémy. Chtěli by zlepšit výsledky družstva mužů při soutěžích v požárním sportu. Zde by jim měly být příkladem ženy. Co je hlavní, stále se jim nedaří zapojit do aktivní práce dorost, to je však celospolečenský problém. Chtěli by, a určitě by si ji zaslouhovali, větší pomoc a podporu pro svoji činnost od nadřízených orgánů.

— ok —

Tesně před otevřením provozu, tak by se dal nazvat snímek z Hradčan, na kterém je zachycena alespoň část úspěšných brigádníků. Vlevo je vedoucí pohostinství paní Helanová.

Foto: U. Bráhová

POČASÍ V PROSINCI

Nejchladnější prosinec od roku 1970, kdy prováděm svá pozorování byl v roce 1981 s průměrem $-3,17^{\circ}\text{C}$, to je s odchylkou $-2,85^{\circ}\text{C}$ od dlouhodobého průměru. V tom roce byla noční minima -21 až 0°C , denní maxima -11 až $+5$ stupňů. Obě hodnoty, -21 a -11 stupňů jsou prosinco-vými rekordy mého pozorování.

Nejteplejší prosinec byl v roce 1974 s průměrem $+3,47^{\circ}\text{C}$, tato hodnota je $+3,79^{\circ}\text{C}$ nad dlouhodobým průměrem. Noční teploty, samozřejmě nejnížší, byly -7 až $+7$, denní vystoupily v jednotlivých dnech na $+1$ (celkem čtyřikrát) až $+15^{\circ}\text{C}$, i tato hodnota zůstává stále rekordní.

Loňský prosinec je teplotně pod průměrem. V noci klesly teploty na -18 až $+4$ stupně, přes den vystoupily na -5 až $+7$ stupňů. Měsíční průměr je $-1,53^{\circ}\text{C}$, to odpovídá odchylce $-1,21^{\circ}\text{C}$ od dlouhodobého průměru.

Srážky zaznamenávám od roku 1985. Loňský prosinec byl z tohoto hlediska nadprůměrný a podle mých záznamů rekordní. Bylo 8 dešťových dnů, ve čtyřech dnech padal déšť se sněhem. Za měsíc napadlo celkem 7 cm sněhu, který se však záhy rozpustil. Celkové srážky 77 mm na 1 m^2 , to je 217 % dosavadního průměru. Tím se dlouhodobý průměr zvýšil o 8,31 mm na 43,76 mm srážek. Spodní hladina se zvýšila na 62 cm a je 44 cm pod normálem.

Celková charakteristika prosince — od 1. do 13. polojaśnie až jasně počasí, mrazivé dny, pouze ve třecích dnech vystoupila teplota na $+1$ až $+5$ stupňů, ve zbývajících dnech byly celodenní mrazy. Od 14. do 27. bylo deštivo, mlhavé počasí, noční teploty -1 až $+4$ a denní až do $+7$ stupňů. Od 28. se ochladilo až na -9°C . Země promrzla do konce měsíce jen asi do hloubky 5 cm.

V prosinci bylo 20 mlhových dnů. Z toho 8 dnů byly mlhy celodenní, 5 dnů bylo s celodenním slunečním svitem.

Takové počasí se moc včelařům nelibí, včely od 1. listopadu až do konce roku z úlu nevyletly a asi by to již potřebovaly.

Příště se k uplynulému roku ještě vrátíme přehlednou tabulkou.

A. HOŠEK

KINO SVRATKA

Program na měsíc březen 1990

Pátek 2., sobota 3., neděle 4. v 17 hodin

HONBA ZA DIAMANTEM

Širokoúhlý barevný film USA v českém znění.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 2., sobota 3. a neděle 4. v 19.30 hodin

• ZVÍŘATA VE MĚSTĚ

Český barevný film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 5. a úterý 6. v 17 hodin

ZÁZRAČNÝ LÉKAR

Barevný film Velké Británie. Komédie o tom, jak chudý Ind v Londýně ke štěstí přišel.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 5. a úterý 6. v 19.30 hodin

• • TANEC S CIZINCEM

Barevný film Velké Británie.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11. v 17 hodin

CO JE DOMA, TO SE POČÍTÁ

Veseloherní příběh o tom, jak si pro korunu nechat vrtat koleno.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11. v 19.30 hodin

• ČETA

Barevný film USA. Autobiograficky laděné drama amerických vojáků uprostřed vietnamské džungle.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 12. a úterý 13. v 17 hodin

JÁCHYME, HOŘ HO DO STROJE

Česká barevná komedie.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Pondělí 12. a úterý 13. v 19.30 hodin

• PODEZŘELY

Barevný film USA.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 16., sobota 17. a neděle 18. v 17 hodin

SLUNCE, SENO A PÁR FACEK

Česká barevná komedie.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 16., sobota 17. a neděle 18. v 19.30 hodin

• NĚŽNÍ ZMATKAŘI

Barevný film NSR.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 19. a úterý 20. v 17 hodin

BOUŘLIVÉ VÍNO

Starší český barevný film.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Pondělí 19. a úterý 20. v 19.30 hodin

• • RODINNÝ ZLOČIN

Barevný španělský film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 23. a sobota 24. v 17 a 19.30 hodin, neděle 25. v 17 hodin

ZNAMENÍ DOBY

Barevný film USA.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Neděle 25., pondělí 26. a úterý 27. v 19.30 hodin

• VÁZENÍ PRÁTELÉ, ANO

Český barevný film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 26. a úterý 27. v 17 hodin

MLADÉ VÍNO

Česká barevná filmová komedie.

Vstupné 7, 6, 5 Kčs

Pátek 30. a sobota 31. v 17 hodin

DARYL

Barevný širokoúhlý film Velké Británie.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 30. a sobota 31. v 19.30 hodin

• OSUDOVÁ PŘITAŽLIVOST

Barevný film USA.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 4. v 15 hodin

LUCIE, POSTRACH ULICE

Český barevný film.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Neděle 18. v 15 hodin

A ZASE TA LUCIE

Český barevný film.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

V době od 17. dubna do 30. dubna je v kině Svatka DOVOLENÁ!

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov. Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 5733-89 — 3703046-89

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ
ČÍSLO 3

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Ochrana a tvorba životního prostředí a racionální využívání přírodních zdrojů se v současné době stávají jednou ze základních složek komplexního rozvoje naší společnosti. Stále více se také podílejí na názorové hladině a orientaci občanů, jsou součástí životní úrovni pracujících a ovlivňují další rozvoj výrobních sil primárního sektoru národního hospodářství. Již v roce 1987 byla odborníky zpracována Koncepce ochrany a tvorby životního prostředí a racionálního využívání přírodních zdrojů okresu Brno-venkov s výhledem do roku 2000. Koncepcí schválilo plenární zasedání ONV a současně uložilo Útvaru hlavního architekta OVN rozpracovat okresní ekoprogram do podmínek místních a městských národních výborů. Jeho cílem je poskytnout poslancům a komisím podrobný materiál pro jejich činnost, pro ekologizaci rozhodovacích procesů ve správních obvodech, i pro jednání se znečišťovateli prostředí. V duešním, i následujících číslech, vás s některými skutečnostmi chceme seznámit. (red)

ZHODNOCENÍ VP NF VE MĚSTĚ NA LÉTA 1986-1990

Oblast ekonomická a sociální

Tato část volebního programu vycházela od požadavků a potřeb ekonomického a sociálního zabezpečování územního celku města Tišnova. Svým způsobem zasahuje do celé sféry zabezpečování potřeb občanů.

Vodní hospodářství

V současné době se připravuje propojení přivaděče pitné vody z jímacího území Moravské Knínice. Byla provedena trasa vodovodu mezi jímacím zařízením a propoj na vodovodní řad Heroltice-Tišnov. Byla provedena kanalizace v části Trnec, čímž se řeší možnost odkanalizování celé této části. V rámci akce Z byla provedena kanalizace v ulicích Těsnohlídkova, U pily, Fučíkova.

V rámci rekonstrukcí vodovodních řad byla provedena výměna v ulicích Dvořákova, Smetanova, Na rybníčku, Riegrova, Víška, Palackého, Ve dvoře. V roce 1990 bude provedena výměna vodovodního řadu v Jamném.

V důsledku nedostatku pitné vody v části Šerkovice a Vohančice byly zpracovány studie na rozvod pitné vody. V části Vohančice se v současné době provádí úprava prameniště pro tuto část.

Palivo a energie

Pro zlepšení životního prostředí a v zájmu občanů a závodů bylo pokračováno s výstavbou nízkotlakých plynovodů v ulicích Tyršova, Drbalova, Lomnická, Nerudova, Jiráskova, Družstevní, Na kukýrně, nám. 28. října, Hřbitovní, Kostelní, Radniční, Jungmannova, Janáčkova, Hanákova navíc pak v ulicích Těsnohlídkova, Mrštíkova, Trnec, Mahenova, Brněnská, Mlýnská. Nebyla provedena realizace skladu lavičí propan-butan. Tyto služby jsou dodatečně zajišťovány rozvozem. V rámci plynofikace byla též plynofikována řada veřejných budov (NV, nemocnice, SOUZ, OÚNZ). V současné době se provádí plynofikace v ZŠ Riegrova.

Pro zlepšení poměrů v síťech NN byla provedena kabelizace v městském centru, vybudována trafostanice u čistírny a na ulici Černohorské. Byla též provedena kabelizace rozvodů v ulici na Trnici.

Bytová výstavba

Bylo postaveno 80 bytových jednotek v sídlišti Pod Květnicí, postaveno 53 rodinných domů a 34 nadstaveb a přístaveb domů. Připravuje se lo-

I takto upraveně může vypadat domek. Náš snímek je z cesty směrem na Deblín, ze čtvrti, kde nemají množí kanalizaci, plynofikaci, obchod, ani spojení se světem prostřednictvím obyčejné poštovní schránky. Foto:ula

kalita pro výstavbu 190 rodinných domků a 20 obytných domů v lokalitě Šafránice. Přiděleno 14 stavebních míst pro výstavku řadových domků v Předklášteří, pro rok 1991 je připravena výstavba 90 bytových jednotek v prostoru Květnice. Byl zpracován seznam pozemků pro výstavbu v lokalitě Hradčany a Železné.

Modernizace bytového fondu

Modernizovány byly: dům č. 35 — 12 bytů, č. 343 — 4 byty, č. 1104 — 4 byty, dům 639 a 640 — 16 bytů, dům č. 306 byl předán Jihomoravským státním iesům, kde práce probíhají.

Bytové hospodářství

Tato část je plně ve správě OPBH Kuřim. Tato organizace prováděla modernizaci a plynofikaci v 5 obytných domech v ulici Jiráskově, 2 objekty na ulici Dvořákově, 1 objekt v ulici Kosteňl včetně plynofikace kotelny.

Práce a služby pro obyvatelstvo

Zamýšlená výstavba domu služeb v akci Z nebude realizována, ale bude prováděna dodavatelským způsobem od roku 1991 na nám. Míru. Stavba je projekčně a dodavatelsky i prostorově zajištěna jako součást městského centra. Dále byla provedena přistavba autoservisu TOROZ, rekonstrukce objektu zámečnictví též podniku, dále pak modernizace provozoven OPS — kadeřnictví v ulici Jungmannově, kadeřnictví v sídlišti Pod Klucaninou, fotolužba, atd. Podle vyhlášky č. 1/88 Sb. byla povolena činnost cca 70 občanům provozovat drobné služby pro občany.

Veřejně prospěšné služby

Provedena výstavba hřbitova v Šatanech bez smuteční sině, která nebyla součástí stavby. Byl zpracován PÚ na výstavbu tohoto objektu, ale z důvodu finančních a uživatelských nebyla stavba realizována.

Nebyla zahájena výstavba dílen a sociálního zařízení pro TS Tišnov, projekt zpracován, stavba nebyla povolena ONV (finanční problémy).

Bylo provedeno dokončení skládky v Lomničce včetně návozu ornice a dokončuje se likvidace skládky „Kalovská“, kde se v současné době využívá pouze neškodný materiál (zemina, sutě).

Ve městě byly rozmístěny kontejnery pro zamezení zřizování nepovolených skládek.

Sběr druhotných surovin

Zajištěny v dostatečném množství kontejnery na sběr skla. Pro výstavbu sběrných surovin je zpracována projektová dokumentace a stavba započne v roce 1990. Je dodána vlastní hrubá ocelová konstrukce.

Obchod a cestovní ruch

V roce 1989 dokončena a uvedena do provozu nová prodejna a pohostinství v Hrdčanech. Pro rozšíření prodejny v ulici Dvořákově je zpracován PÚ. Jsou problémy s odsouhlasením z pohledu dopravy. Nebude uskutečněna stavba Sdružené závodní kuchyně ZSKN. Byly sdruženy finanční prostředky od organizací, ale v rámci přestavby hospodářského mechanismu investor, tj. ZSKN Krnov, od stavby ustoupil.

Provedena rekonstrukce a modernizace hotelu Květnice, dále provedena nadstavba střediska AMK a získáno 56 lůžek, dále upravena prodejna Jednoty ve Vohančicích, prodejna Knihy, Textilu, připraveny základy pro prodejnu na Trnci.

Na nám. Míru zřízeno veřejné tržiště pro prodej zemědělských přebytků a výrobků občanů i podniků.

(Dokončení příště)

Koncepce rozvoje Tišnova — návrh sociální demokracie

Vypracování a prosazování koncepce rozvoje Tišnova a Tišnovska nelze odkládat na dobu až po volbách. Musí se vypracovat a řešit ihned, čas nečeká. Za vypracování a plnění musí již odpovídat rekonstruovaná rada MěstNV. Jsou v ní zastupeny všechny politické strany a také zástupci Občanského lóra. Období emocí musí být nahrazeno dělností, konkrétní činnosti pro město i okres. Jak se která strana, i osoba, bude podílet na této kontrétní činnosti, taková bude jeho vizitka, s níž půjde do svobodných voleb.

Sociální demokracie proto již nyní předkládá svůj program. Jeho základem je koncepčnost veškeré činnosti, umožněná politickou svobodou. Politické svobody jsou sice dosáhlí, ale součástí této svobody je uplatnění demokratických principů jednání jak mezi lidmi, mezi politickými stranami a hnutími, ale také mezi regionálními a politickými strukturami státu a orgány jeho moci. Demokracií v tomto smyslu rozumíme, že lid si bude rozhodovat o svých záležitostech od zdola nahoru a nikoliv napak. Lid rozhoduje o svých orgánech v centru, a toto centrum bude lidu odpovědnou. A toho jsme zatím nedosáhlí.

Proto hlavním úkolem jakékoli koncepce, pokud má být uskutečňována opravdu z vůle lidu, je naučit lid myslit v tomto směru, naučit je byt svobodnými lidmi, kteří o Tišnově rozhodují v Tišnově, mají za rozhodování odpovědnost a nebudou tuto odpovědnost a tím i pravomoc předávat komukoliv jinému.

Bohužel, současný právní řád, vytvořený totalitním režimem, je zastarálý a stává se brzdu vývoje. Jeho úprava bude trvat dlouho. Pokud bychom se striktně drželi všech dosud platných právních norem, předpisů a vyhlášek, pak se zpozdíme zase o několik let za vyspělými zeměmi. Právní řád je však nadstavbou společenského vývoje. Tento vývoj jde nyní rychle kupředu, a proto nelze v období zásadních společenských změn zakrýt neschopnosti nově myslit a nově pracovat štětem zákonných předpisů, vytvořených na podporu administrativně byrokratických řízení. Většina těchto zákonných norem omezovala svobody člověka, svobodu podnikání, ba i svobodu myšlení. Než bude odstraněn celý kodex norem vytvořený k ochraně totalitní moci a aparátu tzv. demokratického centralismu, bude nutno projevit snahu v boji za nový právní řád tím, že se budeme opírat o svá ústavní práva a ve smyslu těchto práv jednat. Zásadou musí být, že zákony musí sloužit lidu, společenskému pokroku, nikoliv byrokraci. Proto prvním úkolem na cestě k prosperitě občana i státu bude odstranění byrokraticko-administrativního aparátu jako nositele starého režimu i myšlení. To se neobejde bez odstranění konkrétních osob, zvyklých jen sloužit, vykonávat příkazy. Na místa zástupců lidu a jeho orgánů moci potřebujeme myslící lidé, odborníky se ctí a morálkou. Jen takoví noví mluvčí lidu dokáží lid vést novými cestami k prosperitě občana, města i státu.

K oprávněnosti vést lid však musí mít ujasněný program, koncepci. A to buď vlastní, nebo strany, kterou zastupují. Lid posoudí vhodnost všech programů a ve svobodných volbách se vyjádří volbou toho nejhodnějšího. Konkurence programů je základem demokracie.

Náš program rozvoje Tišnova opíráme o požadavek posílení moci MěstNV jako jediného zástupce moci lidu, který jediný rozhoduje ve všech záležitostech města, který bude skutečným hospodařem.

Aby MěstNV mohl být hospodařem, mohl zajišťovat koncepčně rozvoj města, musí mít právo soustředovat sám všechny prostředky finanční, plynoucí z daní, odvodů, poplatků, odváděných jak podniky, tak osobami. S těmito prostředky bude svobodně hospodařit. Státu odvede jen tolik, kolik je potřebí pro zajištění jeho nezbytných činností. Tyto odvody musí být předem pevně stanoveny. Tak, jak působí zákon samofinancování v podnicích, tak musí být zaveden i v hospodaření města. Bude na

MěstNV, jak dokáže finančne získat a jak s nimi bude hospodařit. Není nádále možné, aby finanční prostředky vytvořené v místech, byly odčerpávány nadřízenými složkami a tyto aby měly pravomoc je podle svého uvážení přerozdělovat.

Při rozhodování o koncepci města a jeho rozvoji musíme vycházet ze záměru, jaké to má být město. Předpokládáme, že Tišnov se stane okresním městem. Celý okres a Tišnov zvlášť by se měl stát oddychovou zónou hrázecké průmyslové aglomerace s výchozí branou Vysokiny. Svou polohou, charakterem, přírodu i památkami, je pro tuto funkci předurčen. Konceptní rozvoj Tišnova musí být proto zaměřen na vybudování zařízení, sloužících rozvoji cestovního ruchu, obchodu, služeb, zdravotní péče. Město pak musí být budováno tak, aby do něj lidé rádi přijížděli a byli v něm jako doma.

Rozvoj průmyslu musí být podřízen ekologickým hlediskům a potřebám plné zaměstnatnosti všeho obyvatelstva. Současná denní migrace nejen přetěžuje dopravu, ale hlavně ubírá lidem volný čas. Efektivní využití tohoto volného času přispěje nejen ke spokojenosti člověka, upevnění rodin a zlepšení výchovy dětí, ale umožní i další zapojení obyvatel do práce ve prospěch Tišnova. Umožní rozvoj osobnosti a vyšší využití schopností lidí s kladnými dopady ve všech oblastech. Ej proto zajištění práce v Tišnově pro jeho obyvatele jak rozvojem služeb, tak i průmyslu, podstatnou součástí návrhu koncepce rozvoje.

(nek)

ZE ŽIVOTA MĚSTA

OD KULATÝCH STOLŮ

Do naší uzávěrky (21. 2.) se v Tišnově uskutečnila tři sezení u kulatého stolu. Zástupci politických sil města a OF se zabývali problémem rekonstrukce rady MěstNV. Dosavadní složení rady výrazně preferovalo členy KSČ, podíl bezpartijních byl minimální a ostatních politických stran téměř žádný. Cílem kulatého stolu bylo dosáhnout takového složení rady MěstNV, aby odpovídalo poměru politických sil v našem městě. V radě by tedy mělo být následující zastoupení: OF — 8 míst, KSČ — 6 míst, Sociální demokracie — 3 místa, ČSL — 2 místa, ČSS — 1 místo. S konkrétním složením rady vás seznámíme v příštím zpravodaji.

(ula)

O ŠKOLSTVÍ A KULTUŘE

Čtrnáctého února byl v Tišnově založen klub komunistů školství a kultury. Pracovat bude jako diskusní a za cíl si klade přispět k rozvoji školství a kultury ve městě. Členové klubu mezi sebou rádi uvítají každého, ať už jako člena nebo hosta (i z jiných politických stran, rovněž bezpartijní), prostě všechny, kdo budou mít zájem o spolupráci a výměnu názorů o školských a kulturních problémech v našem městě. Informace o setkáních budou zveřejňovány ve vývěsce MěstV KSČ.

HRAJETE KULEČNÍK?

Při čtení denního tisku jsem si nejednou vzpomněl na dobu před válkou. Bývalo zvykem, že v restauracích bývaly kulečníky, např. v hotelu U nádraží, Na Pernštýně, U Hlávků, Hamingerů. Dnes není v Tišnově ani jeden. Stejně je to s kuželkami. A další věc — všude visely rámy s novinami a časopisy, které byly k nahlednutí. Pokud nyní z restaurací některé zůstaly, staly se z nich jídelny a pivnice. Není to škoda, vážené Raj? Má to však háček — asi by se vypilo méně piva a taky by bylo třeba něco investovat.

K. C.

OBČANSKÉ FÓRUM

Krise, která vznikla ve společnosti, je svědectvím neúčinnosti dosavadního politického a ekonomického systému, kdy byly vyřazeny téměř všechny mechanismy nezbytné pro to, aby společnost vhodně reagovala na měnící se vnitřní a vnější podmínky. Byly pošlapány základní demokratické principy a svobody občanů.

Tyto problémy nelze vyřešit pouhou změnou osob v mocenských pozicích, jejich výměnou nebo vedení a aparátu národního výboru či dalších organizací a institucí. Je nezbytné obnovit demokratické instituce a mechanismy, umožnit skutečnou účast všech občanů na řízení společnosti s možností kontroly, neboť demokracie neznamená jen účast na moci, ale současně také důslednou kontrolu s možností přijetí účinných opatření v případě, že se vláda odchýlí od obecných zájmů.

Občanské fórum proto uznává funkci národního výboru, ale žádá od tohoto orgánu neodkladná řešení všech oprávněných požadavků voličů. Chápeme, že i byl jako politická síla, nemůžeme vyřešit otázky, které spadají do kompetence státoprávních orgánů, příslušných organizací a institucí, jejichž řešení bylo léta opomíjeno. Cítíme však nalehavou potřebu být iniciátory této řešení v souladu s demokratickými principy, vyjadřujícími názory většiny občanů a současně zabezpečujícími občanskou kontrolu všem veřejných.

Množství podnětů skýtajících široké spektrum námětů na zlepšení stavu města a života občanů přimělo Občanské fórum ke zřízení komisi, které je zpracovávají a po prověření a upřesnění budou předány k řešení příslušným orgánům či organizacím. Názvy jednotlivých komisí dosud nejsou plně ustáleny

(v době uzávěrky), stejně jako jejich počet, neboť jde o záležitost živou, závisící na zájmu občanů a v neposlední řadě i možnostech Občanského fóra.

Komise, které v současné době dochází asi nejvíce podnětů, se zabývají životním prostředím, sociálními věcmi a zdravotnictvím. Jak vypadá již z názvu, spektrum činnosti komise je velice rozsáhlé a také většina zpracovaných námětů je poměrně složitá.

Členové komise využívají dnešní příležitosti, aby podkrovali všem občanům, kteří Občanskému fóru v Tišnově poskytli své podněty k řešení nahromaděných nedostatků. Současně se omlouvají, že z kapacitních důvodů není v jejich silách vše jednotlivě odpovídat. Zároveň se obracejí na další občany s prosbou o spolupráci a očekávají další náměty, které lze doručit do poštovní schránky OF v Tišnově v prodejně Kniha. Veškeré opodstatněné připomínky budou komisi využity a poslouží jako podklad pro její další činnost.

(šm)

CO VIME O STŘEDISKU CO?

Zástupci OF v Tišnově se účastnili začátkem února jednání ve středisku Civilní obrany na Trnci. Byli přijati krajským načelníkem CO plk. ing. J. Slezákem, a místním načelníkem mjr. ing. Panským. Za OF byli přítomní pan Josef Sysel a ing. P. Fruhwirt. Předmětem jednání bylo objasnit účel tohoto zařízení s možností informovat občany našeho města. Jedná se o školici středisko pro laboranty v systému CO a zařízení slouží rovněž k provádění analýz v oblasti chemie a radiometrie. Z této činnosti nehrozí našemu městu ani jeho okoli nebezpečí pro životní prostředí. Jednání se zabývalo možnosti předávání pravidelných informací občanům v oblasti radioaktivit i dalších zjištění o životním prostředí v tišnovské oblasti. Další pracovní jednání proběhne v měsíci březnu.

JEŠTĚ K AKCI ENDURO

Po zveřejnění článku vysvětlujícím některé skutečnosti kolem šestidenního dostal autor pan J. Modrák řadu dopisů. Dnes některé pasáže z nich vyjímáme.

„Nemám dostatek slov, abych vyjádřil svůj nesouhlas (a celé mé rodiny) s pořádáním šestidenního... dovolit pořádat šestidenní podle uvedené trasy je vandalismus, a to je toto slovo slabé. Doufám že zvítězí „selský rozum“, píše doc. ing. Zdeněk Král, CSc.

„Vážení ochránci přírody a rozumní lidé, kteří nesouhlasíte s pořádáním šestidenního Vězte, že Horská služba Krkonoše stojí za vás, protože my dobře víme, jak vypadají naše hory po skončení motocyklových soutěží. Zničené lesy, hlboké rýhy napomáhající denudaci, desítky litrů oleje v půdním krytu, tisíce lidí devastujících celé krajinné celky! Trvalo vždy několik let, než se příroda vzpamatovala za velkého úsilí mnoha lidí. Podobné akce nemají v naší přírodě místo!“ potud vyjádření členů Horské služby z Krkonoš.

Otázkou, co nám vůbec motorismus přináší, se zabývá ing. Jana Krejčová. „Motorismus nám přeruštá přes hlavu. Kolik starostí přináší v současnosti motorismus jenom ve svém původním poslání, totiž jako „pomocník“ v dopravě! Je snaha tomu čelit; stavíme nové silnice, dálnice. Pokud možno tak, aby doprava po nich byla co nejkratší, bezpečná. V souvislosti s tím konstruujeme odpovídající motorová vozidla, opět, aby byla co nejvýhodnější a co nejméně znečišťovala. Ano, to je motorismus, který přinesla doba a který má sloužit člověku. Stavíme však také ohromně nákladné motoristické tratě, zasazujeme je nejen do tzv. městských krajin, ale do lesních, vycházkových oblastí (viz nový brněnský okruh) jen proto, aby během několika týdnů v roce tato monstra ožila v podobě chrtičů znečišťujících látek a odpadků. Kdo komu vlastně tady slouží, a jak?“

Zatímco mnoho lidí by povoažovalo procházení se lesní zvěří po městských motoristických cvičištích Svatáru až za něco „hrozně divného“, projíždění se lidí na motocyklech po lesích se jim zdá naprostě normální.

V poslední době jsme zahrnovaní takovým množstvím faktů o katastrofálním stavu životního prostředí naší vlasti, že jakákoliv diskuse o minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí při provádění určitých „peněžně výhodných“ projektů, je diskusi, mírně řečeno, nepatřičnou. Z hlediska odpovědnosti každého z nás za stav přírody jsme povinni nadředit záchrany přírody jakýmkoliv jiným zájmům a postavit se proti sebe-menšemu náznaku další devastace. ... Fevně doufám, že ČSR bude první zemí, která odmítne uspořádat mezinárodní motocyklovou soutěž a tak dokáže, že dovede moudře hospodařit se svým bohatstvím — posledními zbytky své přírody.“

(ula)

HLAVNÍ EKOLOGICKÉ PROBLÉMY

Jak jsme slíbili v úvodu zpravodaje, zaměříme se více na životní prostředí. Materiál, z kterého čerpáme, byl vypracován pro správní území stavebního úřadu Tišnov. Zahrnuje tedy město a jeho místní části, rovněž MNV Deblín, Drásov, Malhostovice, Sentice a Svatoslav.

Spravované území leží v povodí řeky Svitavy. Podle čistoty vody je převážná většina vodotečí klasifikována jako velmi čistá (tř. Ia). Čistá (tř. Ib) je Svitava od Štěpánovic po Tišnov, Čebinský potok od Čebína po ústí a Lubě od Skaličky po Malhostovice. Dále až po Drásov je Lubě klasifikována jako znečištěná (tř. II) a od Drásova do ústí je ve třídě III (silně znečištěná). Od zaústění potoka Lubě se zhoršuje kvalita vody ve Svitavce na tř. II — (znečištěná).

Hlavní ekologické problémy území se kumuluji do intenzivně využívaných oblastí Tišnov, Předklášteří, Hradčany a Drásov. Neuvážené vytváření vel-

kých předních celků a odstranování terenních překážek zasáhlo nejen do estetiky krajiny, ale i do její ekologické stability a umožnilo rozvoj vodní a částečně i větrné eroze v území. Vodní eroze ohrožuje povodněmi intravilány obcí Šerkovice a Deblín. Vysoké dávky průmyslových hnojiv, kejdý a pesticidů často splavované z pozemků, mají za následek kontaminaci povrchových a podzemních vod, zatížení potravin cizorodými látkami a úbytek počtu a druhů organismů v krajině.

Vysoká koncentrace živočišné výroby ve střediscích JZD Drásov, Deblín a Čebín, často v blízkosti s bytovou zástavbou, často v objektech nevyhovujících stavebně a provozně, často v ochranném pásmu, bez žádnej kanalizace, ohrožuje kvalitu podzemních i povrchových vod a zápací obtěžuje obytnou zástavbu.

Zatížení imisemi je soustředěno do území s velkými bodovými zdroji, např. ZSKN, OFOS — autoservis, Brněnské papírny, STS, MEZ Drásov, sušárny obilí a píce v Drásově a Deblíně.

Dalšími zdroji znečištění ovzduší jsou domácí topeníště, která se nejvýrazněji projevují v zimním období ve špatně provětrávaných polohách. Nejvíce postiženy jsou Tišnov, Předklášteří, Lomnice, Deblín a Svatoslav. Emise z dopravy jsou vázány na hlavní komunikační tah Hradčany—Tišnov—Štěpánovice, tj. opět ve špatně provětrávané poloze.

Těžba nerostných surovin způsobuje nejen problémy s devastací území těžbou samotnou, ale i hlukem z provozu lomů a dopravy materiálu. Těžba se realizuje v Předklášteří. Část území Hradčany—Tišnov—Předklášteří je zasažena nadzemním hlukem z dopravy.

V lesním hospodářství se podobně jako v zemědělství negativně projevuje preference pěstování monokultur, zejména jehličnanů, na nevhodných stanovištích, což má za následek celkové ochuzování genofondu a malou odolnost téctho porostů proti chorobám, škůdcům, námrazám apod.

Ráda ploch v území je devastována živelnou výstavbou objektů individuální rekreace. Neuváženě situované chatové a zahrádkové lokality devastovaly a devastují ekologicky cenná území v krajině. Likvidace okolní zeleně a její nevhodné úpravy, pevné a tekuté odpady v porostech rekreačních lokalit zhoršují vlastní rekreační hodnoty téctho území (Heroltice, Vohančice, Sentice, Březina, menší lokality v Lomničce a Zelezňém).

Na základě posouzení hlavních ekologických problémů území s přihlédnutím ke koeficientu ekologické stability byla provedena diferenciace úrovně životního prostředí a ekologické stability následujicím způsobem:

1. Oblast ekologicky relativně stabilních území — Jamné, Hájek, Úsuší, Nelepeč, Zelezňe, Skalička, Čížky, Pejškov, Hajánky, Závist a Žernůvka.
2. Oblast přechodných území bez výrazných ekologických problémů — Hradčany Malhostovice, Vohančice, Sentice, Štěpánovice, Lomnice, Šerkovice, Všebovice, Nuzířov, Svatoslav, Deblín, Heroltice a Březina.
3. Oblast výrazných ekologických problémů — Tišnov, Předklášteří a Drásov.

V dalším zpravodaji se budeme věnovat více problému vody.

(ula)

SKAUTI OPĚT V TIŠNOVĚ

Středisko Českého Junáka, svaz skautů a skautek v Tišnově obnovuje svoji činnost. Byla mu udělena právní subjektivita Okresní radou Junáka Brno-venkov. Na několika setkáních se po téměř dvaceti letech setkali braťa i sestry, přišli noví zájemci o skauting a společně započali dílo druhé obnovy činnosti od roku 1945. Brzy zazní junácké písňě v okolní přírodě, zaplanou táborové ohně a poradní ohně, aby rozzářily v nitru mladé generace čistý plamen skaутských ideálů.

Zivotnímu prostředí jistě prospěje i zbourání hospodářských stavení v areálu Forta coeli.

Foto: P. Smékal

VÝMĚNA POŠKOZENÝCH PENĚZ A POSKYTOVÁNÍ NÁHRADY ZA PENÍZE NECELÉ

Podle Sbírky zákonů č. 155/89 z 17. 11. 1989 o občtu zákonných peněz a poskytování náhrady za poškozené peníze lze uskutečnit **výměnu poškozených peněz a poskytnutí náhrady za peníze necelé** za těchto podmínek:

- Peníze poškozené jinak než oběhem (př. bankovky ohořelé, roztržené, slpené, popsané, polité, promaštěné apod.) vyměňují banky, pošty, spořitelny — v jejich plně nominální hodnotě bez jakýchkoliv srážek, nebo je přejímají při placení;
- vyměňují se jen ty peníze, u nichž není pochybnost o jejich pravosti;
- jestliže je k výměně předložena bankovka složené z více částí, je jako celek posuzována pouze celková, nejsou-li pochybnosti o tom, že jednotlivé části patří k sobě;
- za bankovky necelé, u nichž část schází, poskytujují náhradu podle plošné výměry předloženého zbytku banky, spořitelny — a to:
  - a) ve výši nominální hodnoty bankovky, jestliže je předložen zbytek větší než tři čtvrtiny plošné výměry bankovky;
  - b) jedné poloviny nominální hodnoty bankovky, činí-li předložený zbytek polovinu až tři čtvrtiny plošné výměry bankovky;
  - c) ve výši jedné čtvrtiny nominální hodnoty, činí-li předložený zbytek větší než štvrtinu a méně než polovinu plošné výměry bankovky;
- za zbytek bankovky menší než jedna čtvrtina plošné výměry se náhrada neposkytuje.

Tato vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. 1. 1990.

Sedmého února se v LŠU uskutečnila besídka žáků. Ve hře na housle, klavír, akordeon, tiětnu, kytru se vystřídalo přes dvacet chlapců a dívčat ze tříd dvaceti pedagogů. Na snímku žákyně 4. třídy LŠU Markéta Kučerová při svém vystoupení.

Foto: U. Bráchová

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

Uhelné skladы, sklad Tišnov od letošního roku prodává palivo **volně**, bez omezení dávek mimo koksu. Objednávky přijímá závazně telefonicky, písemně nebo osobně během celého roku, s termínem ukončení příjmu objednávek k 30. 10. Brikety během letošního roku budou dodávány jen v I. a IV. čtvrtletí. V letních měsících budou omezené — na minimum.

Pracovnice Uhelných skladů budou na místních obcích sepisovat a přijímat přihlášky k odběru, které jsou **nezávazné**.

Z PŘEDKLÁŠTERÍ NA DĚTSKOU NEMOCNICI

V poslední době se to v deníku i tisku jen hemží čísla kont, na která lze v rámci pomoci přispívat. Téměř všechna se týkají zdravotnictví. Žel, ne zrovna v našem městě. To je však již jiná otázka.

O tom, jak nyní vypadá dětská nemocnice v Brně-Černých Polích víme. Její neutěšený stav vyvolal velkou odezvu mezi občany, kteří zaplňují konto na dětskou nemocnici.

Také Překlášterští jednali humánně. Akce, kterou zorganizovaly členky ČSČK, se zúčastnili místní požárníci, skoláci a všichni občané, kteří malými či většími finančními obnosy přispěli ke zdaru akce.

A výsledek? Žáci ZŠ odevzdali 1 345 kg papíru, děti z MŠ 118 kg a občané 1 419 kilogramů papíru. Požárníci svezli 4 tuny železného šrotu. Jednotliví občané na konto dětské nemocnice přispěli 7 573 Kčs. Celkový výtěžek akce byl přes 11 700 Kčs. Na konto dětské nemocnice z Překlášteri odeslali celkem 12 000 Kčs (ČSČK částku doplnila).

(ula)

Členky ČSČK navštěvovaly 10. února všechny domácnosti. K úspěchu akce Děti a občané dětské nemocnici v Brně přispěli i překlášterští požárníci.

Foto: U. Bráchová

Na konto dětské nemocnice v Brně přispěly i ženy z Brněnských papíren, které se zřekly částky na oslavy MDŽ. Podobně však postupovali i v dalších závodech. A tak mnohde o oslavy MDŽ vlastně muži přišli.

MěstNV Tišnov hledá zájemce z řad občanů, kteří by chtěli poskytovat služby občanům na základě povolení NV podle nař. vl. č. 1/1988 Sb., a to především v oboru:

obuvník, brašnář, kožešník, tapetář a opravář hudebních nástrojů.

Dále — poradenské služby v oboru bytové a zahradní architektury, ošetřování a prořezávání stromů, opravy a šití prádla, úpravy oděvů a vyplňání deček a záclon.

Bližší informace obdržíte na odboru místního hospodářství MěstNV v Tišnově.

OBČANÉ POSKYTUJÍCÍ SLUŽBY

Pavel Štěpán, Tišnov, Osvobození 1653
Ivo Sláma, Prno, Antonínská 22

Lada Martinková, Tišnov, U Humpolky 1507
Pavel Malý, Tišnov, Za mlýnem 22b

Pavel Bortlik, Tišnov, Revoluční 617

Jaroslav Kupka, Tišnov, Železné 24

Miroslava Danielová, Tišnov, Havlíčkova 326

Jiří Fries, Tišnov, Lomnička 2

Lubomír Koukal, Tišnov, Štěpánovice 69

Šaman Antonín, Tišnov, Mlýnská 141

Milan Bulva, Tišnov, Leninova 1720

Ing. Pavel Tománek, Tišnov, Jamborova 930

opravy elektrospotřebičů
výroba laminátových autodoplňků, plexi na přední skla aut
vazba a aranžování květin
vodoinstalace, montáž a opravy
ústředního topení
zednické práce
bednárenské výrobky
zahradnické výpěstky
automechanik
stavební klempíř
zedník, obkladač
výškový specialista - práce bez
ještění
rehabilitační a kondiční masáže

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se
dožívají vyznameného životního jubilea. Jmenujte
nás významné oslavující ty, kteří oslavují 70.,
75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce pře-
jeme všem hodně zdraví, spokojenosť a
osobní poholu.

70 let se dožívají:

- 3. 4. **Vlasta Viktorinová**,
nám. Komenského 105
- 5. 4. **Helena Barová**, Horova 944
- 12. 4. **Marie Malá**, Viska 1202
- 18. 4. **Ljuben Vl. Sotirov**,
Balouzkova 98
- 23. 4. **Jirina Šancová**,
Purkynova 1685
- 29. 4. **Hedvika Haráková**,
Těsnohlídkova 891

75 let se dožívají:

- 9. 4. **Leopold Malec**,
Jungmannova 753
- 9. 4. **Antonie Vojtová**,
Trávníky 1122
- 10. 4. **Bohumila Hanušová**,
Osvobození 1662
- 15. 4. **Augusta Varmužková**,
Lomnička 41
- 30. 4. **Marie Hořejšová**, Železné 56

80 a vyšší narozeniny oslaví:

- 1. 4. **Milada Sváňovská**, Černohor-
ská 719. Dožívá se 80 roků.
- 3. 4. **Jan Vrabec**, Parolkova 33.
Dožívá se 80 roků.

- 4. 4. **Štěpánka Škarvadová**, Erbenova 949. Dožívá se 92 roků.
- 4. 4. **Marie Zemáneková**, Chodniček 1593. Dožívá se 82 roků.
- 4. 4. **Arnošta Šenková**, Hanákova 388. Dožívá se 83 roků.
- 5. 4. **Božena Ficová**, Hanákova 387. Dožívá se 80 roků.
- 5. 4. **Ladislav Antl**, Železné 2. Dožívá se 81 roků.
- 7. 4. **Anna Muricová**, Králova 1670. Dožívá se 90 roků.
- 8. 4. **Marie Šindarová**, Kostelní 16. Dožívá se 81 roků.
- 11. 4. **Jan Vosáhlo**, U Humpolky 971. Dožívá se 85 roků.
- 12. 4. **Helena Slouková**, Březina 40. Dožívá se 86 roků.
- 13. 4. **Ing. Zdeněk Bastl**, Alšova 733. Dožívá se 82 roků.
- 13. 4. **Filip Marek**, Heroltice 36. Dožívá se 84 roků.
- 14. 4. **Božena Kupková**, Hájek 13. Dožívá se 84 roků.
- 14. 4. **Jaroslav Skoumal**, Šerkovice 48. Dožívá se 82 roků.
- 14. 4. **Ottile Burschwallová**, Železné 59. Dožívá se 88 roků.
- 16. 4. **Marie Koloušková**, Mahenova 810. Dožívá se 83 roků.
- 17. 4. **Františka Stará**, Šerkovice 31. Dožívá se 87 roků.
- 19. 4. **Františka Adamcová**, Jambo-
rova 923. Dožívá se 83 roků.
- 20. 4. **Anna Loubalová**, Dvořákova 626. Dožívá se 83 roků.
- 22. 4. **Vojtěch Šoupal**, Leninova 1632. Dožívá se 83 roků.

23. 4. **Josef Starý**, Šerkovice 38.
Dožívá se 80 roků.
25. 4. **Milana Hubáčková**, Družstevní 547. Dožívá se 82 roků.
26. 4. **Anna Fichtnerová**, Osvobození 1059. Dožívá se 85 roků.
27. 4. **Zofie Kukačková**, Horova 944. Dožívá se 83 roků.
27. 4. **Kateřina Švábová**, Nezvalova 1326. Dožívá se 81 roků.
28. 4. **Rudolf Topinka**, Radniční 15. Dožívá se 80 roků.
29. 4. **Olga Valová**, Štěpánovice 55. Dožívá se 80 roků.
29. 4. **Miloslav Kovář**, Zelezné 8. Dožívá se 81 roků.
29. 4. **Josef Pivoňka**, nám. Míru 115. Dožívá se 83 roků.

7. 11. Michaela Břečková,
Halasova 998
28. 11. Jiří Šudák, Švermova 1648
3. 12. Petra Martinková,
Havlíčkova 334
5. 12. Marta Ďurdíková,
Jiráskova 490
6. 12. Marek Sedláček,
Hornická 952
6. 12. Kateřina Jaskulková,
Brněnská 252
17. 12. Kristýna Vejpustková,
Štěpánovice 75
17. 12. Sárka Babáková,
Smetanova 1580
21. 12. Tomáš Strážnický,
Wagnerova 831
23. 12. Zdeňka Zemáneková,
Hradčany 118
26. 12. Romana Juráňková,
Za Krétou 216
27. 12. Jan Zhoř, Mánesova 1578
27. 12. Markéta Zelinková,
Jungmannova 932
29. 12. Tomáš Urban, Březina 77
29. 12. Radim Janoušek,
Hornická 1527
29. 12. Tomáš Jacko, Nezvalova 1328

1990

6. 1. Michal Mihály, Halasova 996
8. 1. Věra Jahelková,
Osvobození 1656
10. 1. Josef Procházka, Lomnička 69

12. 1. Veronika Mertová,
Lomnička 59
12. 1. Romana Životská,
Osvobození 1659
13. 1. Michal Rochla, Lomnička 37
13. 1. Jiří Rochla, Lomnička 37
20. 1. Ondřej Sojka, Uzavřená 1370
21. 1. Tereza Mynářová,
Mánesova 1578
25. 1. Nikola Špačková, Hradčany 12
3. 2. Michal Teply, Husova 1559

Děkujeme všem přátelům, známým a spolupracovníkům z MEZ Drásov za projevy účasti při úmrtí našeho syna **Karla Vondráka**.

Miroslava Vondráková, matka
a sestra Helena

Za slova útěchy a vyjádření soustrasti děkujeme všem známým, i zákazníkům, našeho dědečka a tatínka, oouvníka pana Františka Kubíčka. Děkujeme též za slova útěchy zástupců sboru pro občanské záležitosti.

František Bednář s rodinou

Vzpomínka

23. února uplynul rok od úmrtí mého drahého manžela a otce, dědečka, pana **Adolfa Posnera**. Kdo jste ho znali, vzpomněte s námi.

Manželka a synové s rodinou

Dne 10. dubna vzpomeneme první smutné výročí, kdy nám náhle odešel můj manžel, otec a dědeček, pan **Jan Matyáš**. Vsem, kdo s námi v tyto dny uctí jeho památku, děkujeme.

Manželka s rodinou

Kdo v srdci žije neumírá. Dne 17. dubna uplyne 10 roků od doby, kdy dotlouko dobré srdce otce, dědečka a pradědečka, pana **Jindřicha Rause**, který celý svůj život věnoval rodině. Všechny známé prosíme o vzpomínce.

Dcera s manželem,
vnučka a pravnucíčka

MALÉ JUBILEUM SBĚRATELŮ NEROSTŮ

Nechce se tomu věřit, ale je to tak — letos vás zveme již na XV. zasedání sběratelů nerostů na Moravě. Je tomu již 14 let, kdy v malém sále Sdruženého závodního klubu v Tišnově bylo viceméně pokusně uspořádáno I. zasedání sběratelů nerostů. Žádný z nás tenkrát nepředpokládal, že bude položen základ akci přesahujících rámec Moravy, i celé republiky. Z roku na rok narůstající účast jak vystavovatelů, tak i zájemců a diváků, přeložila akci do postatné větších prostor tišnovské sokolovny. Zájem je ale dnes tak velký, že před rokem, na XIV. zasedání, nestačily ani rozlehlé prostory kulturní části sokolovny, a tak pro letošní rok počítáme rovněž s tělocvičnou. Vždyť loni zde vystavovalo více jak 350 vystavovatelů z 11 zemí! Tři vystavovatele byli dokonce z USA a akci navštívilo na 1 500 návštěvníků.

Protože nelze vyvíjet činnost bez řádných členských schůzí, výbor Moravské sekce odborné skupiny mineralogie organizoval na podzim výroční schůze spojené s výměnou nerostů. Ty se postupně staly po jarní akci druhou největší akcí v republice. Loni v listopadu zde například bylo již 180 vystavovatelů z 8 zemí.

Celkem již v Tišnově vystavovalo na 3 500 vystavovatelů, z toho 1 200 ze čtrnácti evropských zemí a z USA. Na stolech k výměně vystavili okolo 150 000 minerálů, hornin a zkamenělin z celého světa. Bylo předneseno 30 odborných přednášek uznávanými mineralogickými odborníky: doc. dr. I. H. Bernardem, CSc., doc. dr. J. Staňkem, CSc., dr. T. Krufou, CSc., dr. J. Kouřimským, CSc., dr. M. Kvačkem, CSc., dr. Sv. Petrusenkiem (Bulharsko), Mgr. P. Wacnowiakem a Mgr. E. Jedrzejczakem (Polsko), ing. P. Ivanovem (SSSR) a dalšími, kterým srdečně děkujeme za výraznou popularizaci tišnovských zasedání a mineralogie vůbec. Bylo uspořádáno několik tematických výstavek minerálů např.: Křemen, Kalcity, Drahý opal z Dubníku, Poráty, Minerály Nigérie, Minerály SSSR, Minerály socialistických států, Minerály Moravy, Minerály CSSR a Minerály Evropy.

Všechny tyto výstavky, zejména však ty, které byly uspořádány v posledních pěti letech ve výloze státní spořitelny v Tišnově, se těšily velkému zájmu diváků. Bez nadsázkы lze říci, že každý rok je shlédlo na 5 000 obyvatel města a okolí.

Dále byly uskutečněny mineralogické exkurze, kterých se zúčastnilo přes 300 sběratelů. Od osmého ročníku se naše zasedání konají pod heslem „Jenom v míru se můžeme věnovat svým zálibám“.

V rámci tzv. bazaru solidarity byly odprodány nerosty z darů členů sekce za symbolické ceny a čistý zisk byl věnován na Fond solidarity a míru. Na tento fond bylo do letošního roku odesláno 7 800 Kčs. Od letošního roku chceme získané částky poskytovat na humanitární pomoc — zejména pro potřeby moravského zdravotnictví. Uvedený výčet jenom potvrzuje známý fakt — tišnovská zasedání sběratelů nerostů jsou určitě nejvýznamnější akcí svého druhu v naší republice i v rámci socialistických států, nebo, chcete-li, největší ve východní Evropě a po bezesporu nejvýznamnější minichovské mineralogické expozici jsou v Evropě na druhém místě.

Ještě několik slov k jubilejnemu XV. zasedání sběratelů nerostů na Moravě. Uskuteční se v sobotu 21. dubna v areálu tišnovské sokolovny, zahájení je v 10 hodin a ukončení v 17 hodin. Hlavním organizátorem je místní tělovýchovná jednota — pod záštitou městského výboru NF v Tišnově a MěstNV v Tišnově s odbornou garancí Moravské sekce odborné skupiny mineralogie čs. společnosti pro mineralogii a geologii a mineralogicko-petrologického oddělení Moravského muzea v Brně.

Věříme, že tak jako v předcházejících letech, i letos se k nám do sokolovny přijde podívat na jedinečnou a neopakovatelnou přehlídku kamenné krásy.

Ing. Andrej Sučko za organizační výbor

NEDOLETEL

Narodil se 21. února 1916 v Deblíně jako jeden ze šesti dětí venkovského řemesla, který řemeslem tak početnou rodinu uživit nemohl, a proto pomáhal také při špičkových pracích u sedláčů a v lese. Později nastoupil práci při výrobě francovky ALPA v Králově Poli. Avšak i tam se v době krize propouštělo, a tak jsme ho vídali každou neděli před kostelem, kde prodával cukrovinky těm, kteří šli do kostela.

Jeho syn, o kterém piší, byl vychováván v rodině paní Krehlikové. (Měla obchod se smíšeným zbožím v Deblíně na Horním konci.) Byl sokolem, pravidelně cvičil a aktivně se zúčastňoval všech sokolských akcí. V osmnácti letech se hlásil tam, kam ho to nejvíce lákalo a tálilo: k letectvu. Přijat nebyl. Měl křivou nosní přepážku. V květnu r. 1938, za částečné mobilizace, narakoval. Vrací se v prosinci téhož roku. V lednu 1939 odchází dobrovolně jako dělník do Bremerhavenu v Německu s úmyslem uprchnout do Francie nebo Anglie. Nepodařilo se. Koncem roku 1939 se ilegálně vrací domů a 3. ledna 1940 odchází přes Vlárský průsmyk do Trenčína. Odtud pokračuje dále ve směru na jižní Slovensko. 12. ledna překročil státní hranice a dostal se do Budapešti. V únoru 1940 posílá domů pozdrav ze Zábřehu, potom z Dubrovníku a konečně až z Bejrútu.

To byly poslední zprávy od něho, i o něm. Teprve po válce jsme se dozvěděli od těch, kteří přežili a vrátili se, o jeho působení u RAF (Royal Air Force -- anglické královské letectvo). Sloužil u 311. československé bombardovací perutě, která tehdy letala na nejmodernějších bombardovacích letounech typu Consolidated Liberator, které obsluhuovalo 9 letců. Letouny byly vyzbrojeny tehdejší nejmodernější novinkou -- radarem.

21. srpna 1943 vzletěla perut s novými Liberatory poprvé na operační bojový let nad Ruským zálivem. Při návratu z bojového prostoru asi 50 km od ostrova Scilly byl letoun velitele perutě napaden nepřátelskými stíhači a sestřelen. Posádka zahynula. A mezi nimi byl i ten, kterému je věnována tato vzpomínka: rotný Josef Felkl z Deblína. Nedoletel. S ním zahynuli: velitel škpt. Jindřich Breicetl, DFC (záslužný letecký kříž), rodák z Lišně, rtm. Josef Halada z Kerestúru, rtm. Vilda Jakeš z Bratčic, četař Emilián Mrázek z Náměště nad Oslavou, nadpor. Eduard Pavelka z Českého Těšína a rotný Michal Pizár z Lukova.

Po prvním neúspěchu s novými letouny morálka perutě neutrpěla, naopak, koncem roku 1943 dosáhla svých nejlepších a největších úspěchů. Žel, již bez deblínského rodáka, rotného Josefa Felkla. Jméno tohoto hrdinu je uvedeno v památníku letců v městečku Runnymede, ležícího zapadně od Londýna.

Svou vlast rotný Josef Felkl velice miloval. Za její svobodu položil svůj mladý život. Čest jeho památce.

Bořivoj Peška

{Za cenné základní informace děkuji své sestře Jarmile Koumalové z Deblína.)

JAKÉ POČASÍ BYLO V LEDNU?

Z přehledu průměrných teplot za posledních dvacet let je vidět přesný přehled teplot v prvním měsíci roku. Nejhladnější leden byl v roce 1987, kdy nejnižší noční teploty se pohybovaly mezi 0 až minus 25 °C a denní od míň 16 až po plus 6 °C. Měsíční průměr byl minus 10,35 °C. Opakem byl rok 1975 s nočními teplotami míň 5 až plus 6 °C a denními 2 až 9 °C. Tyto teploty dosud nebyly překonány.

Letošní leden byl teplotně nadprůměrný a zaujmá sedmé místo v tabulce. Noční teploty míň 14 až plus 4 °C, denní míň 8 až plus 9 °C. Letošní leden byl sychravý, nevlídný a měl 19 mlhových dnů, z toho 15 dnů mlhy celodenní, což je rekord mých záznamů. Srážkově překonal další rekord — má dosud nejnižší srážky. Měl i jeden sněhový den, dále se to tak nazvat. Spadlo asi 200 vloček na 1 m². Měl také 8 dnů dešťových.

Napršelo však pouze 10,3 mm srážek, což činí necelých 25 % průměru. Průměr se tak snížil na 35,16 mm srážek. Největší sražky byly v roce 1987 — 84,6 mm. Sněhu napadlo 76,5 cm.

Spodní hladina opět klesla, a to na 43 cm, takže byla 63 cm pod normálem.

Nakonec ještě jeden rekord. Nebyl ani jeden den s celodenním slunečným svitem. Osmnáctého, kdy teploty vystoupily na plus 8 °C a bylo polo-jasné počasí, jsem zaznamenal první prolet včel. Zima byla letos pro včelstva příznivá a spotřeba zásob průměrná. Čtvrtého února jsem si z lesní vycházky přinesl první větvíčku rozkvetlé lísky. Toto není rekord. V roce 1975 rozkvétla líška již 24. ledna.

A. HOŠEK

PŘEHLED PRŮMĚRNÝCH LEDNOVÝCH TEPLIT

rok	noční v °C	denní v °C	měsíc.	dlouhó dobý	rok	noční v °C	denní v °C	měsíc.	dlouhó dobý
1970	-2,5	4	0,75	0,75	1982	-5,3	-3,6	-6,45	-1,44
1971	-1,9	3,1	0,6	0,67	1983	-0,89	8,97	1,54	0,007
1972	-3,84	-0,8	-2,32	-0,48	1984	-5,8	0,5	-2,65	-0,52
1973	-3,61	0,06	-1,77	-0,8	1985	-13,5	-5,6	-9,55	-1,08
1974	0,36	3,6	2	-0,3	1986	-6,4	-0,83	-3,61	-1,23
1975	0,22	5,07	2,65	0,18	1987	-15	-5,7	-10,35	-1,73
1976	-2,4	3,03	0,32	0,2	1988	-4,16	1,33	-1,41	-1,71
1977	-2,51	1,84	0,58	0,24	1989	-2,48	1,85	-0,07	-1,62
1978	-2,01	1,67	-0,47	0,16	1990	-3,53	1,74	0,12	0,52
1979	-8,5	-2,3	-5,4	-0,4	průměr za 20 let				
1980	-6,7	-1,7	-4,2	-0,74					
1981	-7,7	-0,9	-4,3	-1,03					
						-4,96	0,43	-2,2	0,54

Ubytovací a stravovací zařízení tělovýchovné jednoty

Po dokončení výstavby víceúčelové sportovní haly v roce 1983 nastaly příznivé podmínky pro mnohostrannou tělovýchovnu, společenskou činnost v našem městě. Tato rozsáhlá aktivní činnost, která přesahuje svým významem okresní měšťitko, je nepatrně brzděna nedostatkem lůžkové kapacity v našem městě.

Po pečlivém a detailním zvážení současné situace dospěl výbor TJ k názoru, že pro optimální provoz sportovního areálu i pro potředu města Tišnova je účelné a nutné, aby bylo vybudováno ubytovací zařízení s možností celodenního stravování.

Tento návrh byl projednán stavební komisí MěstNV v Tišnově. Výstavba tohoto zařízení byla začleněna do akce Z a projednána s orgány ONV a komisi cestovního rachu.

Budova ubytovacího a stravovacího zařízení bude situována do areálu sportovní haly a sokolovny. Z hlediska urbanistického vyřeší pohledově exponované nároží ulice Tyršovy a Drbalovy.

Navrhovaná stavba vytvoří výraznou budovu městotvorného charakteru na nároží obou ulic, které patří k centru města. Připravovaná akce je nyní ve stádiu projekční přípravy. Stavba bude financována ze sdružených prostředků: MěstNV — hl. I — projektové práce, ČSTV — 20 % hl. II—VII, VVCR — 80 % hl. II—VIII.

Ubytovací zařízení bude mít k dispozici 58 lůžek, stravovací zařízení bude zahrnovat restauraci III. cenové skupiny s počtem 100 míst a kavárnu II. cenové skupiny s počtem 30 míst. Celkové rozpočtové náklady stavby budou 12 mil. Kčs. Stavba bude zahájena ve III. čtvrtletí roku 1990 a měla by být ukončena v roce 1995.

Stále kino SVRATKA Tišnov

Program na měsíc duben

Neděle 1. v 17 hodin

DARYL

Barevný širokoúhlý film Velké Británie. Sympatický omyl vědy s fenomenální pamětí a mimofádným citem.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Neděle 1., pondělí 2., úterý 3. vždy v 19.30 hodin **Dvojprogram**

VZPOMÍNKY NA AFRIKU

Film USA vypráví milostný příběh odehrávající se počátkem století v Africe.

Vstupné 16, 14, 12 Kčs

PŘEHLEDKA FFP ZIMA 1990

Pátek 6. v 17 a 19.30 hodin

HOTEL BAGDAD

Film NSR vypráví příběh bavorské turistky, která nachází útočiště ve zchátralém motelu.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Sobota 7. v 17 a 19.30 hodin

OČI ČERNÉ

Barevný italský film o lásce a zradě. V hlavní roli M. Mastroiany, který za ni získal ocenění na MFF v Cannes 1987.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Neděle 8. v 17 a 19.30 hodin

MĚSTO ZERO

Barevný film SSSR, v němž jedna absurdita stříhá druhou. Hrají: Leonid Filatov, Oleg Basiasvili, Vladimír Menšov a další.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 9. v 17 a 19.30 hodin

KONEC STARÝCH ČASŮ

Český film podle literární předlohy Vl. Vančury o zámecké společnosti 20. let. Hrají: Josef Abrhám, J. Hanzlík, R. Hrušínský a jiní.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Úterý 10. v 17 a 19.30 hodin

• KABARET

Film USA ověnčený osmi Oscary. Film je působivý svými dokonalými proporcemi spojuje prvky melodramatu s hudebním filmem.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pátek 13., sobota 14., neděle 15. a pondělí 16. v 19.30 hodin

• KOPYTEM SEM, KOPYTEM TAM

Český barevný film o bezstarostné existenci tří přátel ohrožených nemocí AIDS.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pátek 13. a sobota 14. v 17 hodin

ČÍSLO 5 ŽÍJE

Širokoúhlý barevný film USA o tom, co se stane, když robot dostane vlastní rozum.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Neděle 15. a pondělí 16. v 17 hodin

VESELÉ VELIKONOCE

Širokoúhlý barevný film francouzské produkce. Velké trampoty nena-pravitelného „Casanovy“. Hrají: Jean Paul Belmondo, Sophie Marceauová a další.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ V DUBNU

Neděle 1. v 15 hodin

VEVERKA A KOUZELNÁ MUŠLE

Barevná pohádka pro malé i velké diváky.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

OD 17. DUBNA DO 30. DUBNA 1990

D O V O L E N Á

Na měsíc květen připravujeme:

Kino Svratka:

Příběh lásky, Vlak ke hvězdám, Jestřábi žena, Pod hrozou smrti, Člověk proti zkáze, Muži, Sladké sny, Wil Streed.

Letní kino:

Všichni dobrí rodáci, Orlové práva, Policijt z Beverly Hills — II díl, Nadine.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov.

Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 5733-89 — 3703046-89

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 4

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

POSLANECKÝ SBOR A RADA MěstNV v novém složení

Téměř tři měsíce si vyžádala jednání u kulatého stolu ohledně rekonstrukce rady MěstNV a poslaneckého sboru. Jednadvacátého března se na inimorádném plenárním zasedání sešlo 74 poslanců ze 106 (18 poslanců odstoupilo z funkci, z rady a funkce místopředsedy plenáru uvolnilo K. Kouřila a z rady a funkce tajemníka Z. Melkese). Zástupci politických sil OF a NF se u kulatého stolu dohodli vzhledem k politickému rozložení sil na počtu mandátů a čtrnáctičlenné radě.

Poslanci veřejným hlasováním zvolili následující poslance:

ing. Lubomír BUČEK (naroden 1954)	– navrhuje OF	Oldřich POSPÍŠIL (1932) – OF
ing. Jiřina FRÝBOVÁ (1947) – OF	Libuše PROCHÁZKOVÁ (1934) – OF	
ing. Petr FRUHWIRT (1934) – OF	Petr ROZKOPAL (1964) – OF	
ing. Jan HUMPOLEC (1930) – ČSS	ing. Marie SENDLEROVÁ (54) – ČSL	
ing. Jaroslav JŮZA (1964) – ČSSD	ing. František SVOBODA (58) – OF	
František KOPECKÝ (1931) – OF	Josef SYSEL (1945) – OF	
Marie LÁZNICKOVÁ (1954) – ČSL	Jaromír VESELÝ (1933) – ČSSD	
PhMr. Jan MODRÁK (1950) – OF		

Za čtyři nezvolené navrhované kandidáty na poslance byli dodatečně odsouhlaseni:

PhDr. Karel SMOLKA (1949) – OF MUDr. Jiří HLAVĀČ (1946) – ČSL
JUDr. Hana KLEINOVÁ (1954) – OF ing. Zdeněk MELICHAR (1960) ČSSD

Rada MěstNV je čtrnáctičlenná. Na vlastní žádost odstoupili z této funkce Metoděj Pánek, Pavel Máca a ing. Volný. Poslanci do rady zvolili PhMr. J. Modráka, ing. F. Svobodu, ing. P. Fruhwirta (všichni tři OF), ing. J. Frýbovou (OF), Jiřího Kočku a ing. Sendlerovou (oba za ČSL), ing. Humpolce (ČSS), ing. J. Jůzu (ČSSD). Ve funkci členů rady byli potvrzeni: K. Souček (KSČ), J. Matulková (bezpartijní), Lad. Klusák (B), M. Vacová, Josef Plachetka a T. Knecht (všichni tři za KSČ).

Ve funkci předsedy MěstNV byl potvrzen Karel SOUČEK, do funkce místopředsedkyně byla zvolena ing. Jiřina FRÝBOVÁ, do funkce tajemníka poslanci zvolili ing. Jana HUMPOLCE. (ula)

Zhodnocení VP NF ve městě na léta 1986—1990 — II. část

Sociální zabezpečení

Splněn úkol rozšíření a zabezpečování stravování důchodců. Středisko osobní hygieny pro důchodce se realizuje v domě č. p. 640 v souvislosti s modernizací bytového fondu. Nový klub důchodců nebyl vybudován, neboť se přes velké úsilí nepodařilo vykoupit dům na Brněnské ulici č. 6.

Zdravotnictví

Z finančních důvodů ONV nezahájil adaptace sousedního domu s poliklinikou a tím její rozšíření. Nova lékárna bude řešena na nám. Míru v návaznosti na výstavbu domu služeb.

Školství

Je plněn úkol na rekonstrukci domu pro LŠU v ulici Dvořákově. Ukončení akce 6/91. Kanalizace ZŠ Smiškova neprovědena z důvodů finančních prostředků ONV. Provedena plynofikace a modernizace ve ŠJ na Bezručově ulici. Provedeny opravy ZS v Předkláštěři. Provádí se výkup domu na Brněnské ulici a jeho uvolnění pro zřízení domu dětí a mládeže.

Všichni máme ještě v paměti povodeň, která napáchala mnoho škod. Vodní život tehdy strhl můstek v Šerkovicích a zaplavil okolní domky. A dnes? Posudte sami.

Foto: U. Bráhová

Kultura

Byly provedeny vnitřní úpravy muzea a fasády v areálu Porta coeli a vybudováno sociální zařízení pro návštěvníky celého areálu. Bylo provedeno oplocení letního kina, oprava veřejného rozhlasu ve městě a sloučených obcích. V současné době se provádí rekonstrukce objektu Panský dům pro výstavní a kulturní potřeby města. Nebyla provedena generální oprava ústředního topení v kině, která bude navazovat na připojení na plynofikaci růd.

Síťovní hospodářství

Provedeny nové komunikace s výměnou sítí v ulicích Dvořákova, Drbařova, Radniční. Provedena rekonstrukce autobusového nádraží, provedena penetrační komunikace v Šerkovicích, Štěpánovicích. Obnova místních komunikací v Tišnově. Na požádání OV dodán materiál na rozšíření chodníků ve městě a sloučených obcích. Provedena rozsáhlá rekonstrukce komunikace na ulici RA — Trnec.

Doprava

Provedeny otočky pro autobusy v Herolticích, ve Štěpánovicích. Zřízeny čekárny Za mlýnem, ve Štěpánovicích, připravuje se v Herolticích. Zřízeno parkoviště před kulturním domem Hájek — Hajánky.

Zemědělství

Zřízeny zahradní osady Besének II, Heroltice I

Akce závodů

Zde jsou vyjmenovány některé akce, které řešily podniky a organizace v rámci vnitropodnikového zlepšování výrobních a sociálních podmínek.

Brněnské papírny — rekonstrukce papírenského stroje č. II, čistírna odpadních vod, zpracování PÚ pro hotelovou ubytovnu zaměstnanců.

Modeta — rekonstrukce kotelný na zemní plyn, rekonstrukce výměníku pro výrobu technologické páry.

Jihomoravské vodovody a kanalizace — výměna vodovodních řadů.

Jihomoravské státní lesy — výstavba závodové údržbárny v prostoru pod městem.

OPOS — plynofikace správní budovy, plynofikace provozoven — holičství, fotoslužba, šití příkrývek.

ČSAD Tišnov — víceúčelový objekt pro údržbu vozidel, automatické vydávání pohonných hmot a olejů, úložiště nafty.

TOROZ — přístavba autoservisu, rekonstrukce a modernizace provozu motorových píl.

STS Tišnov — centrální sociální zařízení, odsávání lakovací dílny, výstavba nové dílny.

VDUP Tišnov — výstavba opravárenské haly na Trnci, přemístění dopravního hospodářství.

Restaurace Brno-venkov — modernizace provozu Květnice, Chaloupky, Grill a hotel u nádraží.

Potraviny Brno-venkov — modernizace prodejen v Předklášteří, Klucanina, Humpolka, výstavba nového skladu ve velkoobchodě Trnec.

Střední zemědělské učiliště zemědělské — nadstavba domu mládeže s 50 lůžky, započato s přístavbou 6 učeben, vybudování skladu olejů.

Jihomoravské pekárny — rozšíření skladů, výměna linky na výrobu pečiva a chleba.

Výstavba v rámci akce „Z“ za pomoc iniciativy občanů a složek NF —

V průběhu let 1986–89 byly prováděny následující akce: stavba hřbitova, stavba střelnice, komunikace Drbalova, plynofikace města (viz textová

K akcím z patřila i prodejna v Hradčanech. Snímek připomíná její otevření

Foto: Č. Bráhová

část), pohostinství a obchod Hradčany, nadstavba ubytovací části AMK, kanalizace ulice Těsnohlídkova a U pily, požární zbrojnici — Březina — přístavba.

Těmito akcemi byla vybudována hodnota díla 15 mil. Kčs při finančních nákladech 11 212 tis. Kčs.

V neinvestiční části akce „Z“ se prováděly práce jako: hřiště Pod Klucaninou, komunikace, chodníky, autobusové otočky, cekárny, úprava prostanství, likvidace škod po povodni.

Na tyto akce byl finanční příspěvek 1 368 tis. Kčs.

Volební program NF hude uzavřen v roce 1990 a předpokládá se práce na těchto stavbách: přístavba požární zbrojnici v Březině, úpravy prostoru Trnec, pokračování plynofikace, sběrna druhotních surovin, vodovod Vořančice (přívod).

Akce budou probíhat podle finančních možností a podle aktivity občanů.

JEŠTĚ K RUMUNSKU

Události v Rumunsku máme všichni v dobré paměti. V Tišnovsku č. 2 jsme zveřejnili údaje o pomoc občanů adresované pro rumunský lid. Nebyly by však úplné, kdybychom je nedoplňili o následující číslo. „Mimo zmíněnou akci na občanské půdě přispěli ještě zvlášt římsko-katoličtí věřící Tišnova, konkrétně sbírkou při bohoslužbách dne 1. ledna. V kostele sv. Václava bylo vybráno celkem 21 350 Kčs, v Porta coeli v Předklášterí 1 270. Tato částka byla odvedena spolu se sbírkami okolních farností tišnovského děkanství (v celkové hodnotě 38 753 Kčs) po církevní linii“, napsal v dopise naší redakci s přáním zdaru pro všechno naše poctivé a pravdivé počínání děkan Josef Šindar.

Ozvali se však i občané Štěpánovic, na které, přiznáváme, v našem zpravodaji nějak zapomínáme. Na Rumunsko vybrali celkem 5 500 Kčs a poskytli potraviny v hodnotě asi 2 000 Kčs. **(red)**

OV Českého svazu žen Brno-venkov vyzval k následování všechny ženy, kterým není lhostejné, v jakých podmínkách se léčí pacienti na dětské onkologii. Pracovnice MěstNV se zřekly příspěvku na oslavu MDŽ a věnovaly tuto částku na fond onkologie. Vyzvaly k následování všechny tišnovské závody a organizace. Jejich výzva se neminula účinkem. Ve většině závodů tuto humánní myšlenku pochopili a fond dětské onkologie podpořili. Patří jím dík a uznání. **(red)**

HLAVNÍ EKOLOGICKÉ PROBLÉMY II. ČÁST

Vodní zdroje — povrchové a podzemní vody využitelné pro pokrytí sponěčenské potřeby vody.

Komunální: **Drásov** — perspektivní zdroj v k. ú. Hradčany o vydatnosti kolem 4,5 l/s. Voda se upravuje, má zvýšený obsah železa. **Hájek—Hajánky** — místní nezbytný zdroj, perspektivní. **Heroltice** — v údolí Maršovského potoka, vydatnost 10 l/s (též pro Tišnov). **Lomnička** — vydatnost 14 l/s, má zvýšený obsah železa a manganiu. Upravuje se. **Předklášteří** — kvalitativně vyhovující zdroj vody pro Tišnov v údolí Loučky. Vydatnost 10 l/s.

Průmyslové: **Předklášteří** — studna pitné vody pro Zetor a studna pitné vody pro TOROZ. **Hradčany** — břehová studna provozní vody pro TOS Kuřim.

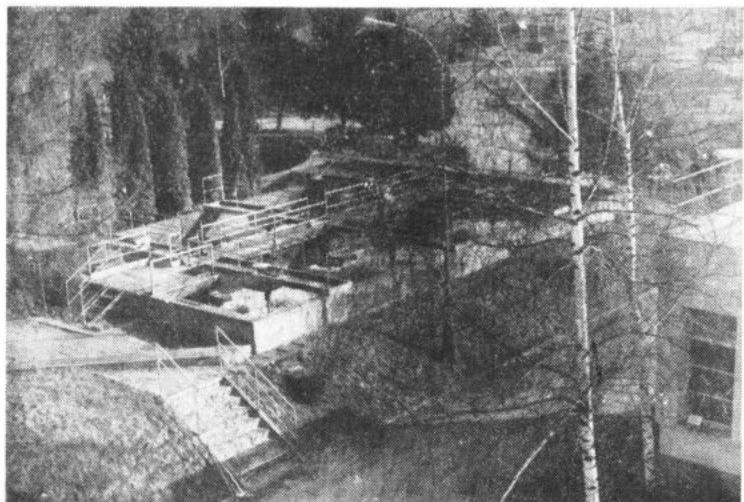
Zemědělské: **JZD Družba Čebín** — Březina, Heroltice, Sentice, Vohančice, Hradčany. **JZD Drásov** — Drásov, Jamné, Lomnička, Malhostovice, Nuzířov, Předklášteří, Serkovice, Všechovice, Stěpánovice, Hájek. **JZD Deblín** — Deblín, Svatoslav, Usuší.

Zdroje znečištění vody

K hlavním činitelům negativně ovlivňujícím kvalitu vody na zdrojích se řadí průmyslová výroba, zemědělská a lesnická činnost, doprava, těžba a přeprava nerostných surovin. Nejzávažnější jsou kapalné a dobře rozpustné tuhé škodliviny. K anorganickým látkám, které se nejvíce podílejí na znehodnocení vod, patří sulfáty, dusičnan, amoniak a chloridy. Jejich hlavními zdroji jsou nečisté odpadní vody, divoké skladky pevného odpadu a průmyslové exhalace.

K nejčastějším zdrojům zemědělského znečištění patří úniky močůvky, hnojůvky, silážních šláv, pohonného hmot a hnojiv z nezabezpečených skladů a jmeck. Doprava se podílí na ohrožení vod splachem ropných láttek a posypových solí ze zpevněných ploch. Výrazně se také podílejí obecná kanalizace bez čistíren odpadních vod.

Přestože většina hlavních a rozhodujících toků přítéká ze sousedních katastrů a přináší již s sebou znečištění získané na horním toku, nelze pominout zhoršení kvality vody způsobené zdroji znečištění v území stá-

Areál čističny odpadních vod v Březině vypadá svrchně takto. Je to vlastně jen jeho část, mnohé nádrže se do objektivu nevešly.

Foto: U. Brachová

vebního úřadu Tišnov. Jsou to zejména kanalizace Tišnov (Svratka), Fruta, pálenice Čížky (místní potok), Fruta, Skalička (Lubě), Fruta, Lomnička (místní potok, JmPM (Svratka), Brněnské papírny (Svratka), Štěrkovny a pískovny (Svratka), Silnice, kamenolom (Loučka), Zetor, ubytovna (Loučka), šroubárná (Svratka). Dále jsou znečisťovateli obce a jejich odpadní vody odtékající do toků bez čištění, také splachy a průsaky ze zemědělské činnosti. Výrazné znečištění je na farmách Úsuší, Lomničku, Šerkovice, Jamné, Sentice a Drásov — Na Stráži.

Pásma hygienické ochrany vodních zdrojů

I. stupně — oplocená, II. stupně — s možným dělením na přísnější vnitřní a mírnější vnější, III. stupně — až v rozsahu celého povodí.

Předklášteř-Loučky	I. st. — Tišnov-Předklášteř II. st. vnitřní — Tišnov-Předklášteř II. st. vnější — Tišnov, Předklášteř, Štěpánovice
Lomnička	I. st. — Lomnička II. st. vnitřní — Lomnička II. st. vnější — Jamné, Lomnička, Předklášteř, Tišnov, Zelezné, Drásov, Hájek, Všechnovice
Hájek	I. a II. st. — Hájek
Hradčany	I. st. — Hradčany II. st. — Hradčany, Tišnov
Moravské Knínice	II. st. — Sentice
Chudčice	II. st. — Sentice
Heroltice	I. st. — Lažánky II. st. vnitřní — Heroltice (Lažánky, Holasice) II. st. vnější — Heroltice, Pejškov, Deblín

Zbývající správní území leží v PHO III. stupně.

Hlavní směry řešení: Dbát na bezkolízní likvidace odpadních vod, zvyšovat počty obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci s čistírnou odpadních vod. Vybudovat čistírny odpadních vod v obcích s vodovodem — Lomničce, Zelezném, Hájku, Herolticích. Zabezpečit, aby objekty, které nejsou připojeny na čistírny, měly nepropustné jímky, zvyšovat účinnost čištění průmyslových vod u rozhodujících podniků. V zemědělských podnicích zabezpečit nepropustnost hnojišť silážních žlabů, skladů hnojiv, jímek. Z PHO vodních zdrojů vymístit živočišnou výrobu, omezit produkci tekutého hnoje změnou technologie chovu prasat. Polní hnojiště budovat zásadně zpevněná a nepropustná s jímkou a odkanalizovanými manipulačními plochami, minimalizovat aplikaci pesticidů, likvidovat nepovolené skládky. Zvýšenou pozornost věnovat ochraně proti vodní erozi a zabránit splachu živin z polí a vodočerpání. Udržovat břehové porosty, aby se zabránilo půdním splachám.

V dalším zpravidla se budeme zabývat půdou.

(ula)

UPOZORNĚNÍ

Na základě „Nařízení vlády ČSR č. 192“ ze dne 19. 10. 1988 je s okamžitou účinností vydán **zákaz prodeje** jedů a žiravin v prodejnách Potravin. Jde o výrobky:

- **žiraviny** — Lepox, hydroxid sodný, čpavek kapalný, čpavková voda, kyselina sírová, peroxid vodíku, desinfekce kresolová, kyselina solná, Unilex, tekutá WC sůl, kresosan, fixinela, grilex, iechlor, hermosal, vodní sklo, lumil, DESI WC, chlorové vápnko, dektol;
- **ostatní jedy** — Lastanox, pentor, petrifo, fridex, kyselina šťavelová, metation, niva zrna, pirimor DP a další.

Tyto výrobky a další druhy obdrží spotřebitelé jen prostřednictvím prodejen Drogerie.

Nedodržování zákazu bude kontrolováno orgány hygieny a členy spotřebitelských rad. Vůči příslušným osobám, odpovědným za nedodržování zákazu pročeje, budou použita patřičné opatření.

Víte, kam odtéká voda z našich kanalizací?

Vezměte si pohár vody a podívejte se skrz něj. Nebudu se s vámi přít, ale voda z hradčanské čistírny odpadních, tedy vesměs kanalizačních vod, je možná i průzračnější.

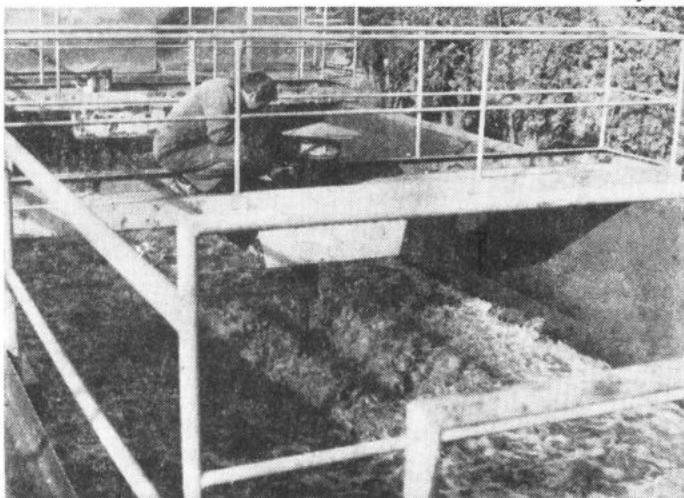
Voda je nutnou podklívkou života člověka. Dosud však její zdroje mnohonásobně převyšovaly potřebu. Proto také většina z nás dosud zastává názor, že obyčejná čistá voda je věcí samozřejmou a za velice levnou cenu dosažitelnou v jakémkoliv množství.

Tomu, aby se odpadní voda neřacila mezi četné činitele, jež negativně ovlivňují kvalitu vody — konkrétně řeky Svatavy — se v našem městě stará deset zaměstnanců čistírny odpadních vod v Březině.

Předpokládá se, že vše, co přítéká z kanalizace v Tišnově a Předkláštěři, zčásti i co „uteče“ některým podnikům a organizacím, se v čistírně prostě vyčistí. Není to však zrovna tak jednoduché. Jak nám řekla Olga Bednářová, zdejší chemička bdící nad správností všech biologických procesů čištění, chce to svůj čas. Za šest až sedm hodin však po cestě několika nádržemi, v nichž se odpadní voda čistí za pomoci biologických procesů, získáte pohár krásně průzračné vody. A ta se pak vypouští do řeky Svatavy, která, žel, už k nám přítéká značně znečištěná. Na své cestě za spotřebitelem, konkrétně občany Brna, však ještě projde dalším čisticím procesem v Řečkovicích.

A na závěr trochu údajů — odpady z jímek plných nejrůznějších saponátů se čistí za pomocí mezofilních baktérií, pravoků a láčkovců. JZD získájí z čistírny ročně 6 500 kubíků vynilého kalu za účelem obohacení půdního fondu. Odpadní vodu v Březině vyčistí z 90 až 93 procent. Bude-li se ovšem město jako takové rozrůstat, je zákonitě nutné modernizovat i březinskou — dvacet let starou — čistírnu odpadních vod.

ULJANA BRÁCHOVÁ

P. Baláš při kontrole biologického čištění odpadních vod.

Foto: U. Bráchová

Vážení občané, obracíme se vás se žádostí o pomoc při úklidu města, Jedná se především o zelené plochy, chodníky a přídlažby, úklid okolí závodů a provozoven, škol, chodníků před prodejnami. Smetky z chodníků a shrabky ze zelených ploch ukládejte do kontejnerů rozmístěných ve vašich ohvodech, případně požádejte Technické služby o přechodné umístění na místo, kde předpokládáte větší množství odpadu.

Členové Svazu požární ochrany budou obvyklým způsobem provádět svou železného šrotu. Zádáme vás, abyste do těchto skládek železa neukládali jiný odpad. Děkujeme.

Karel Souček, předseda MěstNV Tišnov

PŮL STOLETÍ V ÚKRYTU

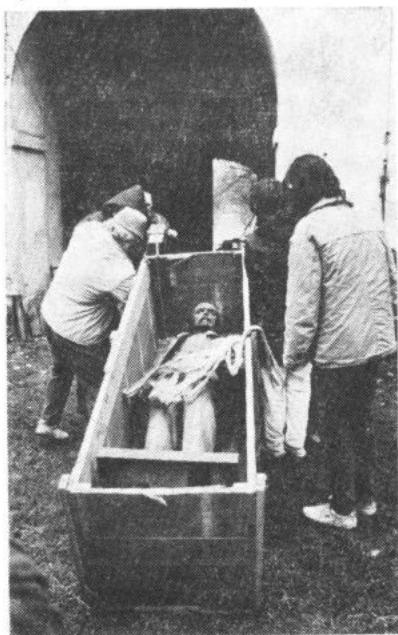
Pod hromadou harampádí v rohu kůlny kláštera Porta coeli ležela několik let objemná bedna s cenným obsahem. Byla sem v roce 1986 přenesena z Podhoráckého muzea, které ji ukrývalo od roku 1963. V bedně byla uložena bronzová plastika prezidenta Masaryka vytvořená v roce 1926 sochařem V. H. Machem. Byla původně určena pro občanskou

založnu v Brně-Králově Poli. Po přemístění založny na ulici Kobližnou byla pro výzdobu nové budovy použita i tato plastika spolu s dvojicí sedicích psů, kteří původně střežili vchod k trezorům. V době okupace sochu prezidenta pracovníci prozírávě zazdili ve sklepních prostorách. Po osvobození nebyla už osazena a po roce 1948 už na její navrácení nebylo ani pomyšlení. Až v roce 1963 jí náhodou objevili řemeslníci, a protože vznikla odůvodněná obava, že bude rozlita, odvezli ji pracovníci spořitele do Podhoráckého muzea díky pochopení tehdejší ředitelky A. Christové. Zde tedy plastika zůstala až do doby, než se muzeum začalo opravovat.

V současné době bylo menším problémem zjistit skutečného majitele, protože replíky stály v Brně-Lanžhotě, Čejkovicích, Rosicích a Jedovnicích. O převozu a uložení pochopitelně nebyl v muzeu žádný záznam. Pamětníci se dnešní doby buď nedožili, nebo odešli do duchodu. Přesto se však podařilo najít svědky, kteří osobně sochu do muzea převáželi a ukládali ji.

Díky pochopení a zodpovědnosti několika občanů se tedy podařilo toto umělecké dílo, vzdávají hold jednomu z tvůrců našich moderních dějin, uchovat do dnešní doby. Od 6. 3. 1990 tedy opět vstupujeme do budovy spořitelny v Brně, na Kobližné 21, kolem plastiky našeho prvního prezidenta.

Drahomíra Korčiánová

Odvoz sochy z posledního úkrytu v klášteře Porta coeli.
Foto: P. Směkal

KADEŘNICTVÍ V NOVÉM

Současně se sídlištěm Pod Klucaninou získali zde občané i provozovnu holičství a kadeřnictví. Nyní, po

Provozovna kadeřnictví na sídlišti Pod Klucaninou už zahájila provoz.

Foto: U. Bráchová

letech již nevyhovující prostory, OPOS Tišnov zadaptoval a od března zahájil — tentokrát již jen v kadeřnictví — provoz.

Celá provozovna je jinak dispozičně vyřešena. Zázemí na odpovídající úrovni získaly jak zákaznice, tak pracovnice. Výlohy, kterými unikalo teplo, byly zdvojeny, oprava si vyžádala také novou elektroinstalaci, vodoinstalaci, topení aj. Celkově stavební úpravy stály 120 000 Kčs.

Modernizace prostředí — česacích a mycích míst, nové sušáky a křesla — vše v hodnotě 70 000 Kčs, je součást provozovny vyšší úrovně. Čtyři pracovnice zde zákaznice obsluží bez objednávek následovně: pondělí 13—19.30 hodin, úterý až pátek 6.30—19.30 hodin a v sobotu 6—12 hodin.

S otevřením zadaptované provozovny na sídlišti bylo kadeřnictví na Brněnské ulici zrušeno. Nyní zde rovněž probíhají opravy. Po jejich ukončení tady bude zahájen prodej látek (zejména v nižší cenové skupině) a rovněž střihová služba.

Text a foto: U. BRÁCHOVÁ

ZA PROSPERITU — UŽ KONKRÉTNÍMI ČINY!

Jako sociální demokrat — účastník kulatých stolů v Tišnově — nehodlám už jen neplochně diskutovat a řešit problémy Tišnova řečmi, co by se mělo a jak by se mělo. Nastal čas práce, čas obnovy a rekonstrukce města. Nebudu čas mařit vypočítáváním, co město potřebuje, aby se stalo městem, kde se jeho obyvatelé cítí doma. Nemyslím, že bychom měli svoji energii vyčerpávat kritikou minulosti. Nezbyl by nám pak optimismus pro konstruktivní práci a vůbec už ne sily do práce.

Čs. sociální demokracie vypracovala svůj návrh koncepčního rozvoje Tišnova. Já jako stavař a ekonom jsem byl pověřen pracovat na úseku výstavby. Na tomto úseku je situace žalostná. Podle našeho názoru je nezbytné urychleně přepracovat územní plán a přizpůsobit jej nové situaci ve společnosti. Je nutno ihned provést průzkum a rozbor skutečně potřebné výstavby i údržby jak komunální, tak i bytové, soukromé a podnikové. Na jeho základě pak vypracovat plán — co se udělá napřed, co musí počkat, na co máme a na co nemáme. Nelze již rozdělat všechno a pak nevědět, jak to dokončit.

Pro výstavbu jsou podmiňující stavební kapacity. Stalo se u nás za klínadlem — nemůžeme udělat, nejsou kapacity. Provedli jsme si namátkový průzkum a zjistili, že stavební kapacity, schopné zajistit údržbu i výstavbu Tišnova a okolí, tady jsou: Jsou pracovníci všech profesí, jsou prostředky, stroje, prostory, ale vše je roztržitě, nevyužíváno. Mnoho stavařů denně jezdí z Tišnova a mnoho jich zase do Tišnova dojíždí. Většina z nich však má jen „zaměstnání“, v němž se namáhá jen tolik, za kolik je

placena. Mehla by pracovat mnohem více, odpovědněji, kvalitněji — ale proč? Za co? Pro koho? Zodpovědět tyto otázky je naším úkolem, je to imperativ doby, kdy budeme muset přesvědčit, že i u nás se zavádí spravedlivý mzdrový systém, umožňující dělníku žít na lidské úrovni. A my tento systém zavedeme v rámci společného podnikání pracujících.

Tišnov potřebuje trvalou stavební kapacitu, která by zajistila uspokojení všech potřeb údržby i výstavby. Stavaři zde jsou a pokud jim zajistíme za více práce větší výdělek bez jakýchkoliv „stropů“, budou pracovat mnohem více a mnohem produktivněji než dosud.

Přicházíme proto s tím, že v Tišnově zřizujeme Družstevní akciovou společnost pracujících ve stavebnictví (DAS Tišnov). Jejími členy se mohou stát jen ti, kteří budou v organizaci pracovat. Jen oni se budou podílet na zisku, který si pro všechny pří platných odvodech státu vyprodukuje svou prací. Nevpustíme do DAS podnikavce, kteří by jen vkládali kapitál a z něho zase bezpracně žili. Epocha vykořisťování pracujících kým-koli skončila! Buduje se nová společnost sociální spravedlnosti.

Máme zpracovánu organizaci družstevní akciové společnosti, její mzdrový řád, zajišťující vysoké výdělky v souladu s ekonomickými výsledky práce každé skupiny, čety, dílny, které jsou v DAS samostatnými hospodářskými jednotkami. Čekáme jen na schválení zákona o akciových společnostech a na novelizaci družstevního zákona, abychom mohli doplnit stanovy a požádat o zapsání do podnikového rejstříku. Předpokládáme, že činnost DAS bude v Tišnově zahájena 1. 7. 1990. Do 30. května chceme soustředit všechny, kdo mají o svobodnou práci svobodných lidí zájem. V našich řadách není míslo pro „neřešitelné“, vysoko však uspějí ti, co umí a chtějí dělat. Potřebujeme všechny stavařské profese — dělníky, stavbyvedoucí, jen několik ekonomických pracovníků, protože administrativa bude minimální.

Chceme spolupracovat s živnostníky a zajistíme soukromým podnikatelům možnosti k tomuto podnikání.

Každý člen DAS může do něj vložit nejen peníze, které neohrozí žádná inflace, ale i své vlastní výrobní prostředky — stroje, nářadí a zařízení, prostory a plochy.

O podmínkách DAS Tišnov budeme informovat všechny vážné zájemce o členství a práci každou středu od 17 do 19 hodin v malé zasedačce radnice v Tišnově. Doufáme, že již v příštím čísle uveřejníme, co všechno DAS Tišnov — Tišnováci pro Tišnovsko — pro rozkvět Tišnova bude moci udělat.

Stavaři Tišnovska, přemýšlejte o budoucnosti své, i budoucnosti nás všech! Je v našich rukou!

Přihlášky a stručné informace o Družstevní akciové společnosti pracujících ve stavebnictví v Tišnově můžete obdržet u tajemníka MěstNV Tišnov.

Ing. Miroslav Vašíček

OF odesalo dne 12. března na adresu Federálního shromáždění ČSR následující rezoluci.

OF Tišnov se plně staví za pro-

hlášení OF ČKD polovodiče Praha za okamžité zestátnění majetku KSC. Nemůžeme proto souhlasit s názorem premiéra p. Pitharta, proneseném v České národní radě „Byli bychom jako oni“. Zde se nejedná v podstatě o znárodnění, ale o náhradu škod, které KSC způsobila na našem hospodářství za vlády svého totalitního režimu.

Všichni občané jsou tímto stavem značně znepokojeni. Není možné,

abychom vybírali po korunách na obnovu nemocnic a zničeného hospodářství a KSC byl ponechán majetek neoprávněně získaný na úkor našich občanů a devastace našeho hospodářství.

Každý, kdo zaviní nějakou škodu, je povinen ji podle zákona nahradit. Znárodněním jejího majetku nebudou stejně zdaleka nahrazeny všechny škody, které KSC za svého působení napáchala.

Poněvadž není pravděpodobné, že KSC se tohoto majetku vzdá dobrovolně a aby nedocházelo ke zbytečným průtahům této záležitosti, žá-

dáme Federální vládu o okamžité vydání nařízení ke zmrazení majetku KSC tak, aby jím nemohla disponovat, případně s ním spekulovat.

Zádáme Federální shromáždění, aby na prvním zasedání bylo schváleno zákonné opatření o předání majetku KSC vládě národního porozumění k obnově našeho hospodářství.

Vyzýváme všechna OF a občany, aby svou podporu vyjádřili zasláním dopisů na Federální vládu a Federální shromáždění.

Podpisy výboru OF Tišnov

Přivaděč BOV Vír—Brno. Ano, či ne?

Brno prý nemá dost vody. Poslední dobou se autoři vodovodního přivaděče Vír — Brno pokouší všem namluvit, že za případné zhoršení situace poneseme odpovědnost my, lidé z povodí Svatavy: údajně nechceme dát Brnu vodu:

Podivejme se proto opětovně na současnou skutečnost. Brno je úděsně zanedbané — to všichni víme. Extenzivnímu růstu našeho krajského města vděčíme za to, že se ocitlo ve svárci kazajících faktorů. Je ale hlásaný havarijní nedostatek pitné vody takovým faktorem? Třístadevadesátitisícové Brno spotřebuje v současnosti až 2 300 litrů pitné vody za sekundu — toto je spotřeba moderního miliónového velkoměsta ve světě.

Majitelé a provozovatelé vodovodního řadu Brna ale tvrdí, že navzdory 65%-ní odepsanosti tohoto zařízení jsou ztráty v něm menší, nežli v jiných velkých městech u nás — tato informace je velice příznivá a vlastně nazývá píšťaly, aby příslušní pracovníci i nadále pokračovali v tématu dokončení zabezpečování chodu městského vodovodu.

Úpravná voda v Pisárkách navzdory svému věku, stavu a užívaným technologiím také pracuje dobře — to vstupující voda z řeky je špatná a nelze ji rádně upravit.

Podle některých odborníků tedy není chyba v nadměrné spotřebě pitné vody, ani v zastaralém vodovodním řadu Brna, ani v nedostatečné a nedokonalejší úpravě vody — jediným řešením je přivést další vodu pro dalšího půl milionu obyvatel, vynaložit další mnohamiliardové prostředky na výbudoval systému přehrada, tunelů, potrubí, čerpacích stanic, vodojemů, úpraven a nádrží. Počítá se dokonce s podvrtáním Karpat, s čerpáním vod z Vážské kaskády a Žitného ostrova.

Ptáme se: spočítal někdo z odborníků, jak malinké území řádně ekologicky fungující Vysokému může zásobit Brněnský oblastní vodovod do statkem vody? Povodí Svatavy má rozlohu pouhých 1 700 km² a při řádné ekologické funkci by trvale přivádělo korytem Svatavy do úpraven Knínické přehrady vodu pro třímiliónové velkoměsto.

Opětovně se ptáme: není rozumnější vykročit touto cestou? Není perspektivnější zastavit vyhazování peněz na nákladné pouze dočasně a nejisté projekty a začít konečně budovat čistírny odpadních vod, opravit hráz Vírské přehrady a navrátit do údolí ekologickou roznováhu, zdraví, krásu a pohodou? Jak dlouho bude ještě trvat, než se vzpamatujeme?

Nejhorlivějším problémem lidstva je postupný a urychlující se zánik ekologické funkce životního prostředí. Ing. Milan Joki, hlavní inženýr

projektu BOV z Hydroprojektu Brno piše: „Co můžeme považovat za vhodnější pro zdraví lidí, než zdravé prostředí a kvalitní pitnou vodu, o kterou usilujeme?“

Takže: ještě jednou — jedinkrát dáme ekologii Svatateckého údolí — vždyť je to životní prostředí jenom několika desítek tisíců lidí — řádná na „frak“, a pak už budeme hodni! — byť ve zničeném smrdutém údolí bez naděje na obnovu života, ale hodni! Jenomže zde se zapomíná na důsledky provozu celého systému, na stovky tun materiálů, dopravovaných vzhůru — dolů údolím, chemikálií k úpravě vod, kalu a použitých substrátů. A co technologické vody, ty se už „nějak“ vyčistí v prázdném řečišti? Ne, ne! Nevěříme tomu! To vše už tady bylo — dnes ale víme, že kdo uvěřil, prohloupil. Občané Nedvědice třeba uvěřili všeckrat. Výsledkem je hanebně zdevastovaná obec, kdysi perla údolí: obec bez vodovodu, bez pitné vody, bez kanalizace, bez čistírny odpadních vod, ale zato s obrovským výrobním závodem MEZ Brno, s rozpadajícím se hradem Pernštejnem a zásluhami při těžbě uranu. Neměli jsme prý nikoho do údolí pustit, pokud nevybudoje vše potřebné, byla to naše chyba, dnes ale můžeme organizace doufat zanedbané napravit, máme k tomu shora zelenou — a tak nám nezbývá, nežli si pomoci!

Ing. Ladislav Botáňský, mluvčí OF v Nedvědici

A JINÝ NÁZOR...

Mluvčí OF organizací, které působí v Brně a zabývají se vodohospodářskou problematikou vydali prohlášení k problematice výstavby nového tzv. Brněnského oblastního vodovodu (BOV) z vodárenské nádrže Vír na řece Svratce, řešící zásobení pitnou vodou rozsáhlé oblasti kraje, mji. i náš okres. Je to optimální technické řešení. Tato rozsáhlá oblast totiž trpí nedostatkem vody nejen z hlediska množství, ale i kvality. Prostřednictvím svých mluvčích OF se sdružilo 12 organizací, mezi nimi i ONV Brno-venkov, JmVaK Brno-venkov, Krajská hygienická stanice. Všechny tyto organizace připojují diskusi o vylepšení BOV, o jeho ekologickém posouzení z hlediska výstavby, o jeho začlenění do krajiny a obcí. (red)

PODPORUJEME VŠE, CO JE V ZÁJMU LIDU

V pondělí 26. února t. r. se v tišnovské sokolovně sešlo přes 150 komunistů i bezpartyjných a příslušníků jiných stran na celoměstském aktivu KSČ k současné politické situaci. V úvodním projevu předseda MěV KSČ Jan Sláma rozebral stav městské stranické organizace. Dále vystoupil první tajemník OV KSČ Brno-venkov Bohuslav Šibal, který se vyjádřil k celkové společenské situaci před 17. listopadem a k novým otázkám týkajících se komunistické strany. Stejně jako další diskutující se vyslovil pro uchování názvu KSČ. V diskusi promluvilo deset účastníků aktivu. Poukazovali především na to, že je třeba KSČ budovat jako stranu dělnickou, která bude nadále hájit zájmy pracujících.

V referátu s. Slámy byly obsaženy tyto hlavní myšlenky: Strana se na svém mimořádném sjezdu v prosinci 1989 definitivně rozešla se stalinistickou a neostalinistickou koncepcí socialismu i s lidmi, kteří byli jejími hlavními nositeli. Rozchod komunistů s deformacemi a dogmatismem však neznamená, že komunisté budou souhlasit s názory, že se za posledních 40 let u nás pro lid nic dobrého neudělalo.

Naprostá svoboda názorů a kolektivní posouzení všech stránek předpokládá od všech komunistů toleranci k názorům politických oponentů. KSČ se plně otevřá veřejnosti — ve straně není nic, co by pro ostatní občany bylo tabu.

V současné době se počet komunistů v Tišnově snížil asi o třetinu, městská organizace KSČ má asi 800 členů. Určité organizační problémy jsou

v ZO KSC č. 4 a zanikla ZO v Jamném. Vznikly dva profesní kluby a některé ZO KSC ze závodů přešly do uličních ZO jako celky.

Funkce MěV KSC je koordinací, MěV zajišťuje součinnost všech ZO ve městě a vystupuje jako zástupce komunistů vzhledem k národnímu výboru a ostatním politickým silám. Ve složení MěV KSC došlo k významným změnám, z 21 členů zvolených na městské konferenci 2. 12. 1989 zůstává v MěV 11 členů. MěV byl doplněn o zástupce všech základních organizací z Tišnova.

Ve vztahu k jiným politickým silám ve městě vycházel MěV KSC ze své spoluzodpovědnosti za klidný chod města a ze bezkonfliktní přechod k demokratické samosprávě a k svobodným volbám.

Od prosince 1989 dochází k pravidelným kontaktům politických stran a Očanského fóra a od 25. ledna t. r. se oficiálně pravidelně schází tzv. kulatý stůl v Tišnově, který vedl jednání o rekonstrukci MěstNV v souladu se zákonem z 23. 1. 1990. MěV KSC acenuje, že jednání u kulatého stolu byla vedena seriózně, bez vzajeinného napadání i přes rozdílnost názorů. Otazka uvolněných míst v MěstNV byla ze strany KSC projednána s poslanci, z nichž 11 vystoupilo z KSC. V rekonstruovaném MěstNV pracuje 34 komunistů, z toho 16 přímo v Tišnově, ostatní z integrovaných obcí.

MěV KSC při jednáních u kulatého stolu sledoval především udržení kontinuity v práci MěstNV. MěV KSC je přesvědčen, že většina komunistů se za svou dosavadní práci v MěstNV nemusí stydět, mnozí z nich mají i dnes důvěru a přirozenou autoritu u svých spoluobčanů.

MěV KSC v souladu s hlavní liníí KSC odmítá konfrontační postoje vyjádřené heslem Čím hůř, tím lépe! Naopak plně podporuje vše, co pomáhá řešit problémy, byl by iniciativa vyšla z kteréhokoliv směru. V našem městě se MěV KSC staví na stranu těch, kteří usilují o povznesení Tišnova i záměrem prosazovat obnovení okresu v Tišnově.

Při tvorbě volebního programu navrhl MěV KSC všem základním organizacím zaměřoval se především na oblast zlepšování životního prostředí a vzhledu města, na řešení bytového problému a zlepšování služeb a obchodu jak sortimentem, tak kvalitou.

I na svobodných volbách chtějí komunisté aktivně pomáhat budovat naši republiku.

(i)

Záci výtvarného sboru LŠU připravili v březnu pro své obdivovatle malou výstavku svých prací. Bylo opravdu se nač divat.

Foto: U. Bráhová

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ klubu Školství a kultura

Klub se ustavil jako zájmové sdružení učitelů a pracovníků kultury v Tišnově s cílem napomáhat vzájemné výměně zkušeností mezi jednotlivými typy škol a snažit se působit na zvyšování úrovně kulturního života ve městě. Zveme proto ke spolupráci i k diskusi o těchto otázkách členy OF, ostatních politických stran a nestraníky.

Fodporujeme ty společenské změny, které vedou k rozvoji demokracie a humanismu v naší společnosti, zcela se distancujeme od politiky minulého vedení strany a požadujeme spravedlivé a objektivní zhodnocení jeho činnosti, aby se již nikdy v naší společnosti podobný monopol moci ne-vytvořil. Budeme usilovat o to, aby KSČ zaujala v novém pluralitním systému takové místo, které bude odpovídat tomu, co bude schopna svou prací a něčím jiným pro lidi udělat.

Plně se stavíme za prohlášení vlády ČSFR, aby jediným kritériem pro hodnocení vedoucích pracovníků byla výhradně jejich odbornost, pracovní výkonnost, dosažované výsledky, morální vlastnosti a umění řídit pracovní kolektiv bez ohledu na politické názory a stranickou příslušnost.

Veškerou výuku chceme provádět v duchu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Budeme se snažit rozvíjet výuku cizích jazyků na školách a podporovat diferenciaci na školách podle schopnosti a zájmu žáků, aby se pro ně učení opět stalo rádostí a nikoliv stresovou zátěží.

Stavíme se za zvýšení společenské prestiže učitelů, zejména za spravedlivé ocenění jejich práce. Podporujeme rychlou a plynulou rekvalifikaci učitelů ruského jazyka. Doporučujeme zvýšení finančních prostředků na výstavbu, modernizaci a údržbu kulturních zařízení, škol a jejich hřišť a tělocvičen. Budeme požadovat od NV zajištění správce majetku, který by obstarával materiální zabezpečení, údržbu a provoz školy po technické stránce, aby se ředitelé a učitelé mohli plně věnovat pedagogické činnosti.

Klub se bude snažit pořádat pro své členy a ostatní zájemce přednášky našich odborníků z oblasti společenských věd o zajímavých, dosud veřejnosti neznámých problémech našeho společenského vývoje a uskutečňovat další kulturně výchovné akce.

Byli bychom rádi, kdyby se nám podařilo přispět k tomu, aby ze všech tišnovských škol odcházeli odborně i morálně dobré připraveni žáci, kteří se uplatní úspěšně v dalším studiu i práci a budou tak reprezentovat Tišnov a tišnovské školství i jinde, jak tomu bývalo i v minulosti. Za neméně důležité však pokládáme i to, abychom u mladé generace rozvijeli i její estetické cítění a kulturnost, jedině tak bude možné opět v Tišnově rozvinout bohatý kulturní život s vlastními aktivitami.

zasiíláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosť a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

8. 5. Věra Lakomá, Jamborova 923
8. 5. Miroslav Matulka, Lomnička 80

17. 5. Zdeněk Vailand, Revoluční 982
19. 5. Marie Straková, Stěpánovice 64
22. 5. Ivan Novotný, Dvořákova 211
25. 5. Františka Chromá, Těsnohlídkova 985
29. 5. Jaroslav Sýkora, RA 198

75 let se dožívají:

1. 5. Marie Vojancová, Vrchlického 720
2. 5. Ignác Janda, Stěpánovice 31
9. 5. Zdeněk Šustal, Jamborova 925

15. 5. **Marie Kincová**,
Na loukách 790
19. 5. **Valtr Fiala**, Horova 945
24. 5. **Zdeňka Špačková**,
U Humpolky 1506
26. 5. **Marie Bendová**,
Mrštíkova 842
- 80. a vyšší narozeniny oslaví:**
1. 5. **Františka Temlíková**, Erbenova 949. Dožívá se 82 roků.
  2. 5. **Věra Froňková**, Dobrovského 876. Dožívá se 80 roků.
  2. 5. **Aloisie Katlická**, Nerudova 477. Dožívá se 81 roků.
  3. 5. **Božena Kučerová**, Štěpánovice 94. Dožívá se 83 roků.
  3. 5. **Zdeňka Kazdová**, Trmačov 130. Dožívá se 84 roků.
  3. 5. **Antonie Navrátilová**, Riegrova 707. Dožívá se 84 roků.
  4. 5. **Františka Martinková**, Šerkovice 10. Dožívá se 85 roků.
  4. 5. **Oldřich Záviška**, Mlýnská 337. Dožívá se 82 roků.
  6. 5. **Marie Adamcová**, U Humpolky 1507. Dožívá se 84 roků.
  8. 5. **Jarmila Kubíková**, Nerudova 493. Dožívá se 82 roků.
  8. 5. **Blažena Nedvědová**, Leninova 1633. Dožívá se 82 roků.
  9. 5. **Ladislav Harák**, Na hradrádkách 596. Dožívá se 83 roků.
  13. 5. **Zofie Tomanová**, Cihlářská 813. Dožívá se 86 roků.
  14. 5. **Marie Tálská**, Jamborova 1535. Dožívá se 80 roků.
  15. 5. **Valerie Polášková**, Králova 1669. Dožívá se 80 roků.
  15. 5. **Karel Bednář**, Lomnička 11. Dožívá se 82 roků.
  18. 5. **František Vráblík**, Lomnička 92. Dožívá se 82 roků.
  19. 5. **Karel Bloudek**, Lomnička 15. Dožívá se 89 roků.
  20. 5. **Josef Palatka**, Železné 62. Dožívá se 89 roků.
  21. 5. **Anna Friedrichová**, Králova 1670. Dožívá se 80 roků.
  23. 5. **Františka Kopřivová**, Halouzskova 34. Dožívá se 81 roků.
  23. 5. **Marie Macháčková**, Halasova 997. Dožívá se 94 roků.
  23. 5. **Karel Formánek**, Jiráskova 542. Dožívá se 83 roků.
  25. 5. **Růžena Katlická**, Železné 45. Dožívá se 94 roků.
  26. 5. **Antonie Šmardová**, Družstevní 575. Dožívá se 86 roků.
28. 5. **Mariana Fáberová**, Jungmannova 806. Dožívá se 82 roků.
28. 5. **Antonín Klusák**, K sýpkám 1111. Dožívá se 88 roků.
29. 5. **Anna Senzová**, Jiráskova 545. Dožívá se 80 roků.
29. 5. **Marie Miklinová**, Purkyněova 1685. Dožívá se 81 roků.
29. 5. **Milada Viktorinová**, n. Komenského 105. Dožívá se 81 roků.
20. 5. **František Marek**, Trnec 662. Dožívá se 86 roků.
31. 5. **Emilie Motyčková**, Trávníky 1007. Dožívá se 81 roků.

SŇATKY V PROSinci 1989

1. 12. RSDr. Zdeněk Třešňák, Praha Iva Jenáčková, Brno
2. 12. Pavel Špaček, Hradčany Gabriela Kovářová, Tišnov
9. 12. Lubomír Fišer, Tišnov Iveta Chládková, Tišnov Pavel Hamšík, Drásov Ludmila Klementová, Drásov
16. 12. Zdeněk Kortan, Čebín Irena Štěpánková, Čebín Josef Zavřel, Tišnov Jitka Medková, Kuřimská Nová Ves ing. Marek Horníček, Vrchlabí Jarmila Koplíková, Štěpánovice Antonín Surman, Tišnov Romana Ondřisková, Tišnov
22. 12. Jaroslav Brzobohatý, Hájek Blanka Jindřichová, Hájek Jan Podborský, Tišnov Marie Černá, České Kopisty

V LEDNU 1990

6. 1. Jaroslav Gryc, Drásov Veronika Chlupová, Tišnov Petr Rozbořil, Borač Irena Sitařová, Kuřim
12. 1. Lubomír Koudelka, Brno Monika Humlíčková, Kuřim Zdeněk Máca, Tišnov Lucie Ložeková, Tišnov
13. 1. Jan Šmid, Nebovidy Ludmila Blažková, Domášov, č. Ríčky Rostislav Zemek, Čebín Iva Vaššová, Sentic
20. 1. Jaroslav Zemek, Malhostovice Bronislava Veveřková, Lipůvka

- MUDr. Miroslav Straka,
Blansko, č. Hořice
MUDr. Jana Dobrovolná, Tišnov
Antonín Beránek, Brno
Irena Šebíková, Tišnov
Eduard Nepejchal, Doubravnik
Dana Řezáčová, Tišnov
Michal Pecka, Brno
Renata Tetřevová, Tišnov
27. 1. Petr Hýsek, Chudědice
Hana Beranová, Tišnov
Rostislav Sarga, Ostrava
Oldřiška Balánová, Čebín

8. 12. Eliška Srbová, Železné 88
23. 1. Martin Daněk, Heroltice 39
4. 2. Adéla Navrátilová,
Palackého 1289
9. 2. Eliška Kutálková,
Wagnerova 681
11. 2. Lukáš Mařík, Halasova 993
13. 2. Lukáš Folprecht,
Jamborova 1573
14. 2. Tomáš Novotný, Leninova 1624
23. 2. Kristýna Hlaváčová,
Bezručova 35
4. 3. Jakub Juříček,
Na zahrádkách 835

3. 1. Karel Vondrák (1958),
Wagnerova 830
3. 1. ing. Jaromír Koudelka (1925),
Mrštíkova 807
11. 1. Božena Hlavňáková (1908),
Uhrova 1173
11. 1. Marie Homolková (1905),
Víska 1138
17. 1. Josefa Kothbauerová (1908),
Bezručova 190
18. 1. Alois Mašek (1896),
Ondřejova 1093
21. 1. Jiřina Dozばabová (1926),
Březina 5
21. 1. František Kubíček (1904),
Tyršova 403
22. 1. Zdeněk Dvořáček (1923),
Uhrova 1382

27. 1. Otakar Hemela (1910),
Dvořákova 614
29. 1. Erazim Daniel (1921),
Heroltice 7
3. 2. Terezie Malcová (1896),
Jungmannova 753
11. 2. Josef Oplt (1913),
Jiráskova 875
12. 2. Olga Valová (1910),
Štěpánovice 55
16. 2. Františka Kalábová (1907),
Klášterská 283
27. 2. Jaromíra Pokorná (1899),
Brněnská 10
5. 3. Ludmila Luháčková (1904),
Vohančice 18
11. 3. Josef Valla (1909),
Trmačov 729

Dne 30. března jsme vzpomněli
první smutné výročí úmrtí našeho
syna **Olfinka Ondry**. Všem, kteří vzpo-
menou s námi, děkuji

rodiče Ondrovi

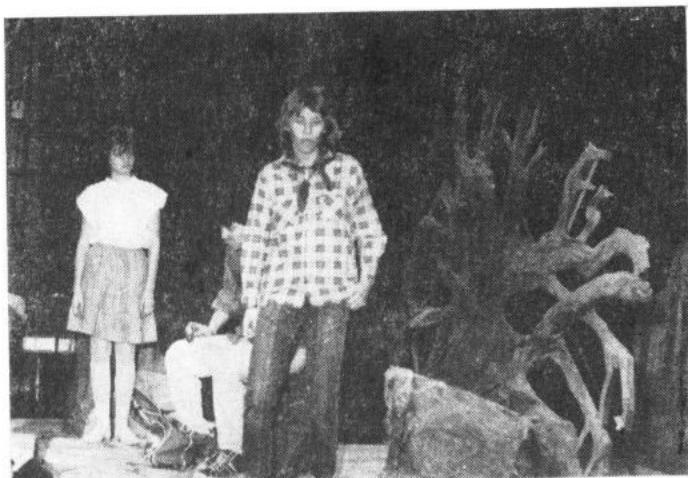
Dne 25. dubna tomu budou již
tři roky, kdy nás bez slova rozlou-
čení opustil náš milovaný manžel,
tatínek a dědeček, pan **Miloš Štěr-
ba**. Za tichou vzpomínku děkuje
manželka a dcera s rodinou

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem za projevné blaho-
přání k 60. narozeninám, zejména
předsedovi MěstNV panu Součkovi.

Oldřich Reiser

Český zahradkářský svaz ZO v Ha-
jáncích poslal na fond dětské ne-
mocnice v Brně částku 500 Kčs. Rov-
něž jako každoročně, i letos přispě-
la ZO zahradkářů finanční částku
200 Kčs na oslavu MDŽ a 200 Kčs
na oslavu MDD.

Také žáci hudebně dramatického a tanečního oboru LŠU nezahalejí. Co už umějí, to předvedli v březnu v školovně na své besídce.

Foto: U. Bráchová

PO ROCE OPĚT V ŠERKOVICích

Blíží se květen a s ním i pravidelná výstava uměleckých děl v Šerkovicích. Návštěvníci z loňské výstavy mají ještě na paměti obrazy Petra Brázdy a keramiku Máši Rivolové. Presto vás jiště zajímá, na co se můžeme společně těšit v tomto roce. Bořivoj Pejchal z Velkého Meziříčí představí ze svého díla za-

jímová zátiší s dokonalými technickými detaily; mladý keramik Lubomír Horálek upoutal na poslední výstavě v Blansku zasněnými motivy. Samozřejmě nezůstane pouze u tohoto, uvedené autory vám představíme v širším záběru.

Věříme, že si pro příjemnou procházku či výlet do přírody zvolíte trasu přes naši obec a stanete se našimi milými návštěvníky. Výstava bude otevřena ve dnech 5.–13. května 1990 v době od 10 do 17 hodin při zahájení se uskuteční setkání s autory. Vás i vaše přátele srdečně zve

občanský výbor v Šerkovicích

KRUH PŘÁTEL HUDBY UVÁDÍ...

Nezávislým koncertem v sále Městského kulturního střediska počítala 14. března koncertní sezóna Kruhu přátei hudby. Tentokrát měli posluchači možnost vyslechnout jazzovou hudbu v podání souboru Barok jazz kvintet.

Barok jazz kvintet patří k našim předním jazzovým souborům, hraje v nástrojovém složení klavír, kontrabas, bicí, flétna a klarinet, uměleckým vedoucím je klarinetista Jiří

Hlaváč, členem souboru je i rodák ze Štěpánovic, absolvent tišnovské LŠU, klavírista Eduard Spáčil. Kvintet hraje klasickou jazzovou hudbu ze světového repertoáru i z vlastní autorské dílny a usiluje o její syntézu s hudbou vážnou, jak ostatně vyplývá i z jeho názvu. Ze hry celého souboru je patrná technická vyspělost a virtuozita v ovládání nástrojů jednotlivými hráči, hrají ostatně i jako sólisté, vyzařuje však

Loupežník a současně žák IŠU Trnčák ve věze Kropetinka.
Foto: U. Bráčková

z ní radost ze hry a schopnost kollektivní improvizace.

Během večera vyslechli posluchači postupně skladby klavíristy a skladatele D. Brubecka, úspěšného autora filmové hudby C. Bollinga, Ch. Loyda a W. Hermana, klarinetisty a vedoucího světoznámého orchestru, v jehož skladbě Zlatá svatba mohli posluchači obdivovat bravurně zahráné sólo pro bicí M. Vitocha. Koncert ukončili vlastní skladby

členů souboru J. Šolce a J. Hlaváče, jehož skladba Slavnost sněženek byla inspirována románem B. Hrabala.

Vyvrcholením celého večera se v závěru první části koncertu stalo provedení skladby Pokušení skladatele Ivana Kurze (nar. 1947, absolvent a nyní vyučující pražské AMU), který byl koncertu osobně přítomen. O přesíavce pak skladatel v neformální besedě se členy orchestru i posluchači promluvil o svém vztahu k hudbě, přiblížil posluchačům svůj vstup na hudební scénu (i když jak sám prozradil, se původně chtěl stát astrofyzikem), zaujal i jeho slova o nutnosti nespolehat pouze na svůj talent, ale zúročovat jej tvrdou a poctivou prací. V závěru besedy pak vyložil genezi svého díla Pokušení, které pojalo s využitím biblických motivů jako svár dvou odvěkých principů života, dobra a zla, jejichž vzájemný boj se promítá i do stále vyššího morálního rozdílu člověka. Skladbu napsal navíc přímo pro kvintet s přihlédnutím k mentalitě jeho jednotlivých členů.

Kruh přátel hudby připravil pro své příznivce opět neobvyčejný hudební zážitek. Je jen škoda, že se tentokrát zachovali přece jenom trochu maceštěji, než bývá zvykem a na koncert jich přišlo méně. Barok jazz kvintet a jazzová hudba si to rozhodně nezasloužily.

(hn)

ZE ZAŠLÉ SLÁVY DIVADELNÍ, I JINÉ

Často již bylo v Tišnovsku vzpomínáno zašlé slávy místních „prken, jež znamenají svět“... Ta „prkna“ byla na mnoha místech, ve starých budovách a předně hospodách. Snad nejzajímavějším divadelním sálem byl sál [původně nejhříšní část kostela sv. Mikuláše!] v roce 1940 při stavbě nové dvoukolejně dráhy zhořeného „Špitálku“, ten býval hned za starými — pradávnými — závorami na staré železniční trati na silnici od mostu přes mlýnský náhon, oddělující od Tišnova Ostrovec patřící původně už do Předklášteří. Vše zašlá slával! Hrálo se i jinde, v různých hostincích. Vynikající byly letní sály, jakési poloverandy, u Haminingerů a u Borovičků na Čáňlovské ulici [dnes tam stojí mateřská školka], kde byla i jeviště, posezení v zahradě pod stromy, kužely, dalo se hrát divadlo i tan-

čít a jezdili sem (podle starých zpráv z Moravských novin z přelomu našeho a minulého století) organizovaně vlakem z Brna Češi na odpolední nedělní výlety s divadlem a tancem...

Dvou skutečných divadel určených budov se dočkal Tišnov až na sklonku století minulého. Předně to byla na tehdejší dobu reprezentační budova dnešní starší části sokolovny, určená dnes k tělovýchovným účelům, jeviště už je sníženo o jedno patro a zrušeno. Druhý byl sál na Brněnské ulici, také ještě z konce minulého století. Konečně později se objevil i třetí sál se stálým jevištěm, samostatná budova u Humpolky... Ale i Humpolka sama ve svých vpravdě historických zdech poskytovala útulek místním divadelníkům...

Zavzpomínejme si podle textu útlé knížečky „Vzpomínky absolventů chlapecké ničfanské školy v Tišnově 1884—1934“. Nákladem slavnostního výboru, tiskem Fr. Chry v Tišnově (výtisk má univerzitní knihovna v Brně). Na straně 7—8 najdeme i vzpomínky divadelní. Napsal je dnes už zesnulý pan František Ohárek z domu na okraji lesa na konci Tišnova u debelské silnice. Sám byl syn vynikajícího spolkaře ještě z pokolení starsího, který zemřel na konci čtyřicátých let našeho století jako pokročilý osmdesátník. Bydlel u dcery, která měla dámské krejčovství v domě poblíž lávky přes zrušený mlýnský náhon, kudy se chodilo za struhou, pod Květnicí, ke Špitálku a do Předklášteří... Článek autora vzpomínek je nadepsán Kus historie katolického domu v Tišnově. — Podotknout ještě možno, že svého času byly v Tišnovsku uveřejněny ze sbírky již zesnulého knihkupce pana Františka Wágnera vynikající záběry z tohoto domu, zbořeného roku 1938. Leč dejme slovo zmíněnému autorovi!

(Dokončení příště)

VZPOMÍNKY NA CESTU KOLEM SVĚTA — I. ČÁST

Byla krásná neděle 28. května. Frobudili jsme se do ní s radostným vzrušením. Máma připravovala auto na cestu do Prahy a my jsme se šli rozloučit s kamarády a známými v Šerkovicích. V pondělí dopoledne jsme se s mámou rozloučili a odjížděli pařížským rychlíkem směrem do Frankfurtu nad Mohanem (NSR). Zde jsme čekali na ranní přípoj do Bruselu ještě se skupinou manželek a dětí námořníků. Nástupiště frankfurtského nádraží bylo bohatě vybaveno automaty na žvýkačky, bonbóny, nápoje aj. Při prohlídce kolem nádraží nás udivilo krásně osvětlené večerní město. Po přesednutí v Bruselu jsme dojeli do přístavního města Antverpy. Zde na nás čekali nekterí i námořníci, mezi nimi i náš táta. Na loď jsme jeli taxíkem přes celé město. Také kolem symbolu města — sochy s useknutou rukou, která symbolizuje přísnost starosty města.

Při prvním pohledu na loď se mi zastavil dech. Jmenovala se Dunaj, měřila asi 120 m na délku a na šířku asi 30 metrů. Na lodi bylo celkem 43 lidí. Po přivítání s námořníky nás táta zavedl do naší kabiny, která byla vybavena malou koupelnou + WC, skříněmi, psacím stolkem s židlí, poschodovou postelí a poličkami; také tam bylo rádio a skříňky se záchrann-

Autoři článku v jídelně lodi.

nými vestami. První oběd na lodi byl v prostorné lodní jídelně a velmi nám chutnal, zvlášť když byl doplněn zmrzlinou a ovocem. Druhý den jsme vyjeli s tátou do antverpských ulic. Tam nás zaujaly bohatě vybavené cukrárny, neonové reklamy a spousta zajímavého zhoží. Nakoupili jsme pochlednice, abychom mohli poslat první pozdravy. Večer námořníci připravovali lod k zítřejšímu vyplutí a my jsme usínali plní netrpělivého očekávání.

Bylo k půlnoci, když nás probudil hukot motorů a ucítili jsme chvění lodi. Obavy se střídaly se zvědavostí a pocitem uspokojení, že se konečně začíná splňovat náš sen. Do Severního moře jsme vpluli za ranního svítání. Nemohli jsme se nasýtit pohledu na moře. Pevnina se ztrácela z dohledu a na lodi se rozbihaly očišťovací práce.

Při každém výjezdu z přístavu bývá loď zaprášená od nakládky, proto se musí celá paluba umýt. Dopoledne jsme proplovali nejužším místem kanálu La Manche; bylo krásné počasí, takže jsme viděli oba břehy pevnin. Vpravo od lodi se rýsovaly bílé Doverské skály Anglie, vlevo území Francie. V kanálu bylo velmi rušno, proto jsme viděli hodně lodí, letadel a vznášedel, která překonávají vzdálenost mezi oběma břehy za 35 minut. Pluly zde i scukromé jachty. Odpolední slunce pánilo, ale práce s hadicí plnou studené vody, již jsme si s Radimem připravili na umytí bazénu, osvěžovala. Po vydrhnutí bazénu se začala napouštět mořská voda a nás čekalo první koupání. Ze skupinky dětí jsme se nejdříve spřáteili s malou Natálkou, která zároveň s námi vstoupila do bazénu. Koupání v bazénu patilo k nejhezčím zážitkům po celou dobu plavby. Procvičili jsme se nejen v plavání a potápění, ale i ve skocích do vody. Příští den jsme už vplouvali do území Biskajského zálivu, kde nás zastihla bouře. Teprve zde jsme

poznali houpavé pohyby lodi a také mořskou nemoc, při které neustále bolí hlava a dostavují se zažívací potíže. K večeru jsme již opouštěli Biskajský záliv a nežádoucí bouři. Sedmého dne jsme vpluli do Atlantického oceánu. Odpoledne dal kapitán povel k našemu prvnímu poplachu a my jsme také nastoupili v záchranných vestách na palubu. Gibraltarské skály jsme dosáhli 6. června 1989. Poprvé jsme zhlédli pobřeží Španělska a Maroka. V Gibraltarské kolonii byly zajímavé obrovské plochy na zachycení deštové vody. Při opouštění této významné světové křižovatky naší lod ve Středozemním moři přivitali asi metrovi delfini, kteří nás chvíli doprovázeli.

Aleš Tesař, 7. B a Radim Tesař, 5. C
ZS Tišnov, nám. 28. října

Průhledy srážek * x sah. v mm měsíční v mm

rok	jan	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkov.
1985	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
1986	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
1987	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
1988	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
1989	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
1990	25,4mm	15,1mm	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4
	20,9mm	15,1	10,4	10,5	10,1	45,3	61,3	140,8	11,9	6,8	5,7	20,3	106,4

Přehled průměrných únorových teplot

Tabuiku je nutné uschovat k porovnání průměrných teplot i pro příští léta.

noční	denní	měsíční	dlouhodobý	noční	denní	měsíční	dlouhodobý
-------	-------	---------	------------	-------	-------	---------	------------

1970	0,50	0,52	0,51	0,51	1981	-4,07	2,03	-0,88	0,35
1971	-2,12	3,40	0,63	0,57	1982	-5,40	-0,17	-2,78	0,11
1972	0,21	2,99	1,60	0,91	1983	-6,30	1,-	-2,65	0,10
1973	-1,35	2,75	0,70	0,85	1984	-4,30	0,70	-1,80	-0,11
1974	1,30	7,10	4,20	1,52	1985	-9,60	-3,20	-6,40	-0,50
1975	-3,90	4,20	0,15	1,29	1986	-11,-	-4,70	-7,85	-0,93
1976	-2,40	3,10	0,35	1,15	1987	-7,45	0,32	-3,56	-0,88
1977	-1,30	4,30	1,50	1,20	1988	-3,70	2,07	-0,86	-0,87
1978	-5,46	1,14	-2,16	0,82	1989	0,83	6,60	3,36	-0,65
1979	-6,60	1,15	-2,70	0,46	1990	-1,41	7,70	2,76	-0,48
1980	-2,70	3,80	0,55	0,47					

Ø za 20 let -3,75 1,96 -0,90 0,318

POČASÍ V ÚNORU

Dlouhodobý průměr teplot tohoto měsíce byl míinus 0,65 °C. Nejteplejší únor byl v roce 1974 s průměrem plus 4,2 °C, noční teploty míinus 5 až plus 5 °C, denní od 1 stupně do 11 °C nad nejrou. Nejchladnější únor byl v roce 1986 s průměrem míinus 7,85 °C, teploty se pohybovaly v noci od míinus 1 do míinus 22 °C, ve dne od míinus 10 do plus 4 °C.

Letošní únor desátého byl nej-chladnějším dnem s průměrem míinus 0,25 °C. Nejteplejším dnem byl 26. únor s průměrem plus 8,5 °C. Noční teploty se pohybovaly od míinus 7 až po plus 5 °C (třikrát), denní plus 3 až po plus 12 °C (pětkrát). Zdálo se, že letošní únor bude nejteplejším únorem mého pozorování, ale zdání klame. Letošní únor zaujmá až třetí místo v tabulce průměrných únorových teplot. Celková předpověď na bohatost srážek v únoru se splnila nad naše očekávání, vždyť spadlo 47 % srážek z celoročního pětiletého průměru. Bylo 8 srážkových dnů, všechny sníh s deštěm. Celkové srážky činily 219 mm, což je maximální měsíční rekord mého pozorování. Zvýšil se i dlouhodobý průměr, a to z 18,67 mm na 71,45 mm.

Také hladina spodní vody se zvedla na 77 cm, je však ještě 29 cm pod normálem. Nejmenší srážky byly v roce 1986 v měsíci březnu s hodnotou 2 mm. Bylo 12 mlhových dnů, které vydržely do poledních hodin

Pan Albín Hošek již leta zaznamenává údaje o počasí a množství vody.

Foto: U. Bráhová

a navečer se opakovaly. Pouze 4 dny nám svítilo slunce po celý den.

Včelstva od 19. února přinášela bohaté bochánky přírodního pylu z lísky, které však, bohužel, moc nekvetou. Včelstva začala silně plodovat, což bylo vidět na váze.

Musím se také podělit s přírodním úkazem z 9. února. V 19.20 hodin bylo úplně zatmění Měsice, které končilo ve 22.05 hodin. Byla nádherná viditelnost. Ve dnech 28. a 29. byly v noci první bouřky. Pranostika říká: kolik dnů bouřka před Jiřím, tolik chladných dnů po Jiřím, což by asi nebylo příliš vhodné.

A. Hošek

ÚSPĚCH HOKEJISTŮ TJ ŠERKVICE

Letošní sezóna byla jednou z nejúspěšnějších v historii oddílu ledního hokeje TJ Šerkvice. Tento úspěch je o to cennější, že mužstvo nehrálo ani jeden zápas na vlastním hřišti a tréninkové možnosti před zahájením soutěže byly rovněž velmi malé. Hráči se před prvním mistrovským zápasem sešli pouze osmkrát a každý trénink trval vždy dvě hodiny. Všechny domácí zápasy odehrálo mužstvo na ZS v Nedvědicích, odvetné zápasy se hrály v Brně Za Lužánkami, v Rosicích, Náměšti nad Oslavou a jednou bylo mužstvo pozváno na „domácí“ stadion do Nedvědic.

Hokejisté Šerkovic byli před zahájením mistrovské soutěže 1989/1990 zařazeni do skupiny A okresního přeboru II. třídy společně s mužstvy Starého Lískovce, Oslavan, Juliánova a Tetčic B. V prvních pěti zápasech mužstvo vždy zvítězilo, a protože největší favorit soutěže Starý Lískovec ztratil nečekaně bod s Juliánovem, přišlo mužstvo o možný postup teprve v předposledním kole nešťastnou remízou doma s mužstvem Oslavan. O vítězi skupiny při rovnosti bodů obou mužstev totiž rozhodovalo skóre, které měl Starý Lískovec mnohem lepší. Ani vysoké vítězství Šerkovic v Rošicích nad mužstvem Tetčic B v poměru 13 : 2 nemohlo proto na konečném pořadí v tabulce nic změnit. I tak je druhé místo výrazným úspěchem hokejového mužstva TJ Šerkovice, které odehrálo zápas v této sestavě: brankáři: František Marek (č. 1), Zdeněk Brychta (5)

obránci: Jaroslav Eracek (2), Jiří Senohrádek (7), Jaroslav Pavláček (11), Karel Pololánký (12), Miroslav Koutný (14 — kapitán), Alois Procházka (17), Petr Sys (18), Jiří Valenta (24)

útočníci: Antonín Budíš (3), Miloš Mašek (8), František Šindelka (9), Zdeněk Smolík ml. (10), Jiří Sýs (13), Karel Jáchim (15), Petr Senohrábek (16), Karel Sys (19), Radomír Černý (20), Jaroslav Válek (21), Luděk Mašek (23).

Trenér: Zdeněk Smolík st.

Výsledky v soutěži: TJ Šerkovice: Juliánov 5 : 3, 8 : 3, Starý Lískovec 6 : 5, 5 : 11, Oslavany 4 : 2, 3 : 3, Tetčice B 9 : 2, 13 : 2.

Konečná tabulka okresního přeboru II. třídy — skupina A

1. Starý Lískovec	8	6	1	1	74 : 31	13
2. TJ Šerkovice	8	6	1	1	53 : 31	13
3. Oslavany	8	4	1	3	58 : 41	9
4. Juliánov	8	2	1	5	40 : 46	5
5. Tetčice B	8	0	0	8	23 : 99	0

Tabulka nejlepších střelců TJ Šerkovice 1989/1990: 1. František Šindelka 11 branek, 2. Karel Jáchim a Jaroslav Válek — 7 branek, 3. Miloš Mašek a Karel Sys — 6 branek, 4. Zdeněk Smolík ml. 5 branek a 5. Jaroslav Braček 4 branek.

Josef Zaepal

Pro pamětníky. Tuk jsem nazval siňmek z archivu Josefa Ptáčka.

Stálé kino SVRATKA Tišnov
Program na měsíc květen 1990

Úterý 1. v 17 a 19.30 hodin

● PRÍBĚH LÁSKY

Barevný italský film.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Neděle 6., pondělí 7. v 17 a 19.30 hodin

STARMAN

Barevný širokoúhlý film USA.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Úterý 8. v 17 a 19.00 hodin

● VLAK KE HVĚZDÁM

Barevný film v koprodukci Brazílie a Francie. Milostná odysea mladého saxofonisty v Rio de Janeiru.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Neděle 13. v 17 a 19.30 hodin

JESTŘÁBÍ ŽENA

Barevný širokoúhlý film USA. Legenda o lásce, jež zlomila kletbu.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

Pondělí 14. a úterý 15. v 17 a 19.30 hodin

POD HROZBOU SMRTI

Barevný španělský film. Tragické momenty v mozaice zločinu.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Neděle 20. v 17 a 19.30 hodin

ČLOVĚK PROTI ZKÁZE

Český barevný film. Poslední léta života Karla Čapka.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 21. a úterý 22. v 17 a 19.30 hodin

● MUŽI

Barevný film NSR. Manželský trojúhelník trochu jinak.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Neděle 27. v 17 a 19.30 hodin

SLADKÉ SNY

Barevný film USA. Osudy slavné hvězdy country-music Patsy Clineové.

Vstupné 8, 7, 6 Kčs

Pondělí 28. a úterý 29. v 17 a 19.30 hodin

WALL STREET

Barevný film USA. Několik dní na výsluní slávy amerických finančníků.

Vstupné 10, 9, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

Úterý 1. v 10 hodin

JANÁTANA A ČARODĚJNICE

O malém děvčátku a tajemné paní ze zahrady zázraků.

Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Neděle 13. v 15 hodin

PRAŽSKÉ TAJEMSTVÍ

Pan Aufák na stopě mezinárodních pašeráků.

Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Neděle 27. v 15 hodin

SANIKOVOVÁ ZEMĚ

Barevná pohádka pro malé i velké

Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs diváky.

LETNÍ KINO „POD KLUCANINOU“

Pátek 4. a sobota 5. ve 21 hodin

VŠICHNI DOBRÍ RODÁCI

Český barevný film. Bylo jednou sedm kamarádů a veselá vdova.

Vstupné 6 Kčs

Pátek 11. a sobota 12. ve 21 hodin

ORLOVÉ PRÁVA

Barevný širokoúhlý film USA. Tajemství zmizelého obrazu poznámeného sturtí v plamenech.

Vstupné 8 Kčs

Pátek 18. a sobota 19. ve 21 hodin

● POLICAJT V BEVERLY HILLS II

Barevný širokoúhlý film USA.

Vstupné 10 Kčs

Pátek 25. a sobota 26. ve 21 hodin

NADINE

Barevný film USA. Kriminální komedie o krásce disponující nejen přívabem...

Vstupné 6 Kčs

Na měsíc červen v letním kině

připravujeme: (bez záruky)

Atrakce švédského zájezdu, Zabou, Přelet nad kukačcím hnizdem, Černá vdova, Čekání na Patrika, Hříšný tanec, Utonutí zakázané, Sestry, Čarodějky z Eastwicku, Rain Man, Nemocný bílý slon, Příšle ráno, Skřívanci na nití, Ucho.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov. Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 5969-90 -- 3703046-89

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 5

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

VOLBY DO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ PŘEDE DVERMI

Ve dnech 8. a 9. června se uskuteční volby do Federálního shromáždění podle zákona 47/90 a volby do ČNR podle zákona 54/90 Sb.

Letošní volby se budou v mnohem lišit od těch, které známe z minulých let. Volební zákon vychází z principu poměrného zastoupení, tzn. že občan budou volit kandidátky jednotlivých politických stran, kterých je v Jihomoravském kraji přihlášeno k volbám celkem 16. Nejpozději tři dny před volbami dostanete domů všechny hlasovací listky, současně s legiti-mačními listky. Třicet dnů před volbami budou vyloženy seznamy voličů, kde si každý občan může zkontrolovat správnost všech údajů. Vlastní volby budou prováděny v jednotlivých volebních okrscích, kterých je v Tišnově celkem 18, z toho ve vlastním městě 7. Okrskové volební komise, které budou zabezpečovat bezporuchový průběh volebního aktu, budou slo-ženy ze zástupců jednotlivých politických stran a zapisovatelů jmenovaných MěstNV. Předseda volební komise se volí losem, čímž je zajištěna ne-strannost komise.

Volby budou zahájeny 8. června ve 14 hodin. Volební místo budou první den uzavřeny ve 22 hodin, druhý den pokračují volby od 7 hodin do 14 hodin. Poté se zapečetí doklady a volební komise zahájí vlastní sčítání hlasů pro jednotlivé kandidátky.

Každý volič hlasuje osobně, zastupování není připustné. Pokud se volič nemůže z nějakých důvodů dostavit do volební místnosti, pro nemoc apod., může požádat prostřednictvím člena své rodiny, aby mu volební komise umožnila volit doma. Pokud někdo z významných důvodů musí ve dny voleb opustit bydliště, požádá MěstNV o vystavení volebního průkazu, který ho opravňuje k provedení volby v jiném místě. Okrsková volební komise musí zabezpečit, aby každý volič mohl tajně, bez možnosti ovlivnění kymkoliv, provést případnou úpravu vybrané kandidátky, kterou za záštěnu vloží do úřední obálky a tuto obálku před okrskovou volební komisí vloží do hla-sovací urny.

Ing. Jan Humpolec,
tajemník MěstNV

PŘIJETÍ U ALEXANDRA DUBČEKA

Počátkem března proběhla ústřed-ním tiskem zajímavá zpráva ČTK, v níž byl hlavní postavou tišnovský občan pan Lubomír Hlubinka. Pod titulkem Splnil vlasteneckou povin-nost ji přinesla v sobotu 3. března t. r. i Lidová demokracie. Zpráva zní: Pan L. Hlubinka z Tišnova pře-dal včera v Praze A. Dubčekovi vzácný dřevoryt Tomáše Garrigua Masaryka od M. Švabinského. Do po-čátku druhé světové války byl umís-těn v budově čs. parlamentu. Před příchodem německých okupačních vojsk se podařilo dřevoryt nezná-

měmu zachránci odvézt z Prahy. „Do roku 1975 ho opatroval můj strýc B. Krbec v Boskovicích. Než zemřel, předal mi ho s přání, abych portrétní — až to bude možné — na-šemu parlamentu vrátil. Splnil jsem dnes jeho přání a svou vlasteneckou povinnost,“ řekl L. Hlubinka. A. Dub-ček poděkoval za vlastenecký čin. „Obraz najde své čestné místo v novém, obrozeném parlamentu. Vá-žím si toho, že jste jako pravý syn Masarykova národa o tuto vzácnou památku tak dlouhou dobu pečoval,“ uvedl A. Dubček.

Představujeme vám část dětského pěveckého sboru LŠU, který byl na krajské přehlídce ženských pěveckých souborů představen jako jeden z nejlepších v okrese Brno-venkov.

Foto: U. Bráchovi

Ještě předtím, než obraz pan Hlubinka předsedovi Federálního shromáždění předal, nechal ho odborně zrestaurovat. Tuto práci ochotně provedl zasloužilý umělec akademický malíř a grafik Emanuel Ranný. Pan Hlubinka se s námi podělil též o dojmy z přijetí u Alexandra Dubčeka, jež se vyznačovalo srdečnou a přátelskou atmosférou.

Na snímku ČTK vidíme A. Dubčeka při předávání děkovného dopisu L. Hlubinkovi za jeho čin a zmíněný obraz Maxe Švabinského, který Mistr v roce 1919 věnoval, jak je na obraze napsáno, Osvoboditeli národa a velikému prezidentu, slavným legím a Národnímu shromáždění.

(i) Foto: ČTK

OPOS V RAKOUSKU

Součástí dohody o vzájemné spolupráci Jihomoravského kraje a Dolních Rakous byla účast některých našich podniků na jarním veletrhu v Hollabrunnu. Vedle BVV a Rapidu, které se staly patronem všech zúčastněných podniků a organizací ze strany našeho kraje, se samostatně na zkušenou vydal i státní podnik OPOS Tišnov. Jak nám řekl jeho náměstek ing. Ivo Loyda, cílem účasti na veletrhu byl prodej výrobků z vlastní produkce, také kraslic z různých oblastí jižní Moravy. Zástupci OPOSTOURU zde

OPOS, s. p., letos vyjet na zkušenou do zahraničí. V Rakousku se zúčastnil jarního prodejního veletrhu. Na snímku zaměstnankyně podniku při obsluze zakázekářky.

Foto: H. Kupčíková

také nabízeli služby pro rakouské turisty u nás a v neposlední řadě tu kromě hledání cest pro další náplň podniku i v jiných oblastech dostali všichni zúčastnění školu podnikání v zahraničním obchodu.

„Nejeli jsme vydělat, ale s cílem uhradit náklady za nás výjezd do Rakouska, získat zkušenosti, což se nám podařilo splnit“, řekl nám rovněž ing. Loyda. A že OPOS v Rakousku navázal řadu kontaktů s firmami, které nyní zkoumají možnosti další spolupráce, je i pro naše město jenom dobré.

(ula)

Letos, v pořadí již XVI. mezinárodní mineralogické expedice, se v dubnu zúčastnilo 400 vystavovatelů od nás i ze zahraničí. Mezi 180 účastníky z 15 států byly poprvé sběratelé až z Anglie, Rumunska a Španělska. Dva tisíce návštěvníků tak mohlo obdivovat nerosty nejrůznějších barev a druhů ve velkém sále, foyeru, ale i malé tělocvičně a leutkovém sále sokolovny.

Foto: U. Bráhová

HLAVNÍ EKOLOGICKÉ PROBLÉMY -- III.

CHARAKTERISTIKA PŮD A JEJICH OHROŽENÍ

Půdy v řešeném území odpovídají jeho ekologické a geomorfologické charakteristice. Nejkvalitnější půdy se vytvořily na sprašicích a svahových hlínách boskovické brázdy. Jsou to černozemě na spraší místy smýté, erozené a degradované, případně hnědozemě na spraší a svahových hlínách (Drásov, Malhostovice, Hradčany, část Sentic, Zelezného, Všebovic). V údolnicích toků se vytvořily černozemě lužní na slinitých a jílovitých substrátech (Drásov, Hradčany) nebo nivní půdy až lužní půdy na nivních uloženinách (Štěpánovice, Tišnov, Předklášteří, Březina, Hradčany, méně Zelezné, Šerkovice, Drásov). Na okraji boskovické brázdy na podloží krystalických vápenců vznikly rendziny (Lomnička, Šerkovice, Všebovice). Zemědělské půdy západně od Boskovické brázdy jsou ovlivňovány především horninami podloží, které tvoří převážně ruly a fyllity. Zde se vytvořily většinou hnědé půdy a hnědé půdy kyselé, mnohde mělké, štěrkovité až kamenité (Jamné, Héjov, část Tišnova a Předklášteří, Štěpánovic, Nalepeč, Úsuší, Žernůvka, Svatoslav, Deblín, Pejškov, část Sentic a Heroltic).

Kvalitní zemědělské půdy, které se v části území nacházejí, jsou zemědělsky intenzivně využívány. Je tu však reálné nebezpečí snižování jejich přirozené úrodnosti a tím i nutnost dalších vkladů do půdy (průmyslová

hnojiva apod.) Snaha po zvětšování půdních cejků vedla v posledních dvaceti letech k odstraňování přirozených i umělých překážek a rozptýlení zeleně, které bránily vodní erozi a kde tomu odpovídaly i další podmínky, i erozi větrné. Větrnou erozí je ohrožena část pozemků ve Štěpánovicích, Tišnově a Drásově.

Vodní erozi jsou ohroženy téměř všechny velkovýrobně obhospodařované pozemky v území, pokud nejsou trvale zatravněné nebo vysloveně rovinaté. (Za škody způsobené vodní erozí zaplatila Česká státní pojišťovna v letech 1980–86 celých 316 tis. Kčs JZD Drásov, k. ú. Lomnička, Štěpánovice, Drásov Malhostovice.) Vodní eroze nejen poškozuje zemědělské kultury, ale způsobuje urychlenou degradaci půd vymýváním nejsemnějších půdních částic, odnosem humusu a živin, ale způsobuje škody i v jiných oblastech, např. znečištění zdrojů pitné vody, zanašení vodních toků apod.

Náchylnost půd k vodní erozi je závislá na sklonitosti terénu, délce svahu, půdní struktuře, textuře, propustnosti, druhu pěstované plodiny. Podporuje ji sřížování podílu organických látek v půdě, blokace plodin, snížování zastoupení meziplodin, zvyšování podílu okopanin, utužování půd, nevhodná agrotechnika.

V roce 1985 byl v jednotlivých zemědělských závodech zpracován program ochrany půdy před erozí. Hranice přípustného erozního smyvu byla stanovena od jedné tuny ročně u půd mělkých do 10 tun ročně u půd hlubokých. Aktivní smyv ve většině území však překračuje tuto stanovenou hranici.

Vodní a vzděšný režim půd negativně ovlivňuje utužování půd, které má za následek pokles úrodnosti. Příčinou utužení je zvyšující se hmotnost mechanizace (např. traktory od roku 1958 ztěžkly o 80 %, dopravní prostředky o 200 %), zvyšující se počet pojazdů těchto mechanizmů, nedodržování vhodných agrotechnických termínů, nedodržují se mezní hodnoty vlhkosti pro vstup na pozemky, snižuje se obsah humusu. Kde najdeme utužené půdy? Zjména v údolnicích na nívních půdách a také tam, kde se vytvořily větší půdy na spraších a sprašových hlínách (Tišnov, Štěpánovice, Lomnička, Hradčany, Drásov, Malhostovice, Šerkovice, Železné, Březina). Lehké půdy na ortorulách a fylitech, kamenité a mělké jsou méně utuženy.

Další příčinou poklesu přirozené půdní úrodnosti je relativně nízký obsah organických látek v půdě. Za předpokladu, že posklizňové a kořenové zbytky rostlin kryjí 60 % potřeby mineralizovatelného podílu organických látek v půdě, pak minimálně 40 % organické hmoty je nutno dodat do půdy v organických hnojivech.

Pokles obsahu organické hmoty je zaviněn zejména sníženou péčí o statková hnojiva, zvýšeným podílem kejdy z bezstelivoých provozů chovu prasat, omezeným pestováním víceletých pícnin a rostlin na zelené hnojení a omezenou výrobou kompostů.

HLAVNÍ SMĚRÝ NEDOSTATKŮ V OCHRANĚ PŮDY:

- Vyčlenit erozi ohrožené pozemky do zvláštních proerozních osevních postupů se zvýšeným podílem víceletých pícnin a sníženým podílem okopanin.
- Na plochách ohrožených vodní erozí realizovat zatravněné průlehy, které by odvádely vodu z pozemků neškodně do recipientů.
- Na základě výpočtu maximální délky svahu provádět nutné dělení půdních celků na menší plochy.
- Extrémně svažité pozemky trvale zatravnit nebo převést na trvalou kulturu, např. sad.
- Zaměřit se na upřednostňování lehkých mechanizačních prostředků a minimalizovat počty přejazdů mechanizace při agrotechnických operacích.

- Provádět postupně kypření z hutnělých půd.
- Zvyšovat podíl organické hmoty v půdě používáním kompostů, péčí o statková hnojiva, zeleného hnojení, pěstováním vojtěšky.
- Omezit produkci tekutého hnoje postupnou změnou technologie chovu prasat.

(ula)

ŽENY V PŘEDKLÁŠTERÍ NEZAHÁLEJÍ

Členky ČSŽ v Předklášteří si na nedostatek nápadů ztěžovat nemohou. Jen když bylo toho volného času více! Ženy na sebe každý rok upozorní zajímavou akcí. Tentokrát jsme o nich zaslechli více v souvislosti s podporou prohlášení OF z listopadu 1989. Členky ČSŽ vyslovily deset požadavků, konkrétních návrhů v oblasti vztahu státu k životnímu prostředí a péči státu o rodinu.

V březnu předvedly, že to s obnovou dobrého životního prostředí myslí vážně. Vysadily 1 500 stromků na Dranči nad Štěpánovicemi. Pro odpočinek si zajely do Vídne a pak už připravovaly velikonoční výstavu plnou nejen pečiva, ale i kraslic a dalších motivů příchodu jara. V květnu se společně s dětmi vydaly na turistický pochod a po zábavě pro mládež už budou připravovat tradiční babské hody. Letos však chtějí ještě uspořádat tzv. cibulový zájezd na jarmark plný věcí, které mají něco společného s cibulí. A pro maminky s dětmi, nejen však pro ně, by se měl realizovat kurs výuky cizích jazyků. To vše jsem se dověděla od Stanislavy Valentové, předsedkyně ZO ČSŽ v Předklášteří. Pro ty, kteří obdivovali výšivky, kraslice i část pečiva na výstavě, vzkazujeme, že jsou dílem paní Jarmily Baksové. I ostatní ženy však předvedly, že jsou zručnými kuchařkami.

Uljaná Bráchová

Prostřené stoly ozdobené cukrovím a motivy jara, i blízících se velikonoc, připravily začátkem dubna ve své klubovně členky ZO ČSŽ v Předklášteří.

Foto: U. Bráchová

UPOZORNĚNÍ. — Pro nedostatek místa v dnešním čísle neuveřejňujeme pokračování článků Ze zašlé slávy divadelní a jiné, i Vzpomínky na cestu kolem světa. Oba najdete v červnovém vydání. Omlouváme se tak jak autorům, tak čtenářům.

—red—

HLAS PRO TIŠNOV

Skončila sametovost revoluce a nastal cas k uskutečnění proklamovaných hesel a programů. Zatím z tohoto uskutečnění jsme získali občanské svobody, pořídili si 23 politických stran a množství dalších politických hnutí. Všechny strany se předhánějí v kritice toho, co bylo, ve slibech, co udělají, až budou moci to udělat, ve vzájemných soubojích a osočování. Frostý občan je zmaten, neví, komu dát za pravdu, co podporovat. Když pak vidí, jak to vypadá na pracovištích a v obvodech, stává se apatickým. Nabývá přesvědčení, že se nic nezmění, že proklamovaná prosperita je v nedohlednu. Přestává věřit stranám. Je svoboden, má právo si svobodně zvolit své zástupce, svůj program — ale komu dát svůj hlas, svoji důvěru?

Před podobnými problémy stáli občané všech evropských států, všude exloze svobody způsobila stejně problémy jako nám. Je potřebí se poučit z jejich zkušenosti a z dějinného vývoje.

Před 40 až 50 lety jsme byli jako stát, i jako občané, na přibližně stejné úrovni hospodařské i společenské jako Německo, Rakousko atd. Kde jsou dnes oni — a kde my? Vinu za nase obrovské zaostávání přikládáme totalitní vládě komunismu. Komunismus, to není jen KSČ, strana, to je hnútí, systém hospodaření a systém společenský. Pro obrodu společnosti je nezbytné zhabit se tohoto systému, nejen této strany.

Jak však obrodit naši společnost a hospodářství? Máme vzory ve Švédsku, Dánsku a i Španělsku. Tam všude byl zaveden sociálně demokratický model, systém, prosazovaný socialně demokratickými stranami těchto zemí. Tam všude trvale roste prosperita, jsou zajištěny sociální jistoty člověka, jeho svobody.

Československá sociální demokracie je částí světové socialistické internacionality. Není jen stranou, je hnutím, představuje hospodařský, společenský i sociální systém. Je způsobem života, práce i podnikání, založeným na svobodě a důstojnosti člověka, zabezpečeného ve všech podmínkách. Tento systém, zabraňující vykořisťování práce kapitálem či státní mocí, systém, kde svobodná práce je základem blahobytu, chce ČSSD prosadit i u nás.

Základem sociálně demokratického systému je samosprávná obec. Ta je suverenním vládcem na svém území, zabezpečujícím jeho rozvoj a také všechny potřeby občanů. Sociální demokracie v Tišnově bude proto usilovat o rozšíření pravomoci národního výboru, jehož prvním úkolem musí být vypracování koncepčního plánu rozvoje Tišnova v nových podmínkách s cílem „Tišnov — má jistota — můj domov“.

Rozvoj Tišnova není možný bez peněz. Dosud platný systém dotací, místním z tišnovských peněz přidělovaný nadřízenými orgány, musí být zrušen. Tišnov však musí sám získávat peníze vlastní podnikavosti, podporou soukromého podnikání, družstevnictví, úpravou poplatků a obecních daní, snížením neproduktivních nákladů, zainteresováním podniků na plánu rozvoje atp.

Známné finanční prostředky lze získat prodejem státních bytů. K tomu je potřebí změnit systém PBH, převzít byty do vlastnictví. Na neprodané byty stanovit ekonomický nájem, rozpustit údržbářské čety a celou administrativu PBH. Takto ve velmi krátké době může být v Tišnově bytový problém vyřešen.

Rozvoj privatizace nepovede jen ke zlepšení služeb, snížení administrativy, ale i k získání finančních prostředků jak odvody daní z příjmu obyvatel, tak i proujámem prostor soukromníkům. Nezbytná je prověrka všech místnosti i prostor nedostatečně využívaných, stanovení ekonomických nájmů za jejich užívání, příp. jejich prodej soukromníkům.

Požadujeme vypracování nového zastavovacího plánu Tišnova, nový plán územní s určením postupu budování nového Tišnova. Předpokladem je urychlené dokončení plynofikace vč. Předklášterí, vyřazení „domu služeb, budovy pro strany a organizace a vyjasnění celé koncepce Tišnova.

Akci „Z“ v současném pojetí je nutno zrušit, neboť je jen kamufláží tzv. občanské aktivity občanů. Je však nezbytné dát občanům za povinnost pečovat o pořádek na svých nemovitostech a v jejich okolí. Trváme na povinosti městské samosprávy zajistit všem občanům mimo bytu také zaměstnání v místě podporou podnikání a budování nových závodů. Zajištění všech služeb pro občany, péče zdravotní a sociální, péče o kulturní využití, o využití volného času, o školství je povinností samozřejmou.

Program sociální demokracie je programem činů, prosperity a sociální spravedlnosti, ověřený jeho působením v celé Evropě. Není programem slov a zbožných přání. Svým hlasem pro tento program, hlasem pro česko-slovenskou sociální demokracii hlasujete pro svoji sociální jistotu, prosperitu státu, dáváte hlas pro lepší budoucnost svojí, i Tišnova.

Vaš.

PROČ? — PROČ? — PROČ? — PROČ?

STRANA ZELENÝCH

I.ZÁKL. SKUP.

TIŠNOV

Stromy na Květnici a Klucanině se doposud ze lenají, příroda v okolí Tišnova zdá se být téměř nedotčenou. Proč tedy vzniká tu něco, co se nazývá „Strana zelených“?

Inu, zajistě Vás bude zajímat, že životní prostředí v ČSFR je jedno z nejhorších na světě. A pokud si Tišnováci myslí, že toto je problém velkých aglomerací, např. Brna, pak jsou na omylu. Ono totiž jest v Tišnově ještě mnohem horší než v Brně. Jenomže Brnáci mají na rozdíl od nás každý den měřeny (a rádiem sděleny) hodnoty znečištění.

Ale pojďme ke konkrétním problemům. Vezměme si za příklad takovou Svatku, jež hrozí — po odčerpávání pitné vody z Víru pro Brno a při nepostavení nových čističek vody — proměnit se v páchnoucí stoku. A my máme za to, že nám stačí zápach z tišnovské spalovny. A jakpak to vypadá s hnojením polí, se skládkami, s devastací přírody včetně přírodních rezervací, se znečištěním zdrojů pitné vody, s kontaminací potravin?

Zde všude nacházíme neorané pole pro naši práci, neboť jako jediná z politických stran stavíme před politiku konkrétní činy — práci v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí, to vše samozřejmě ve spolupráci s různými odborníky i vědci, občany našeho města. Svoje dotazy a stížnosti (samořejmě nejen z těchto oblastí), s nimiž se chcete na naši stranu obrátit, můžete vhodit do schránek, jejichž umístění bude včas avizováno.

Je třeba si zavčas uvědomit, že pokud se bude naše ekonomika orientovat na hospodářství tržní, pak veškerá snaha o aplikaci ekologických aspektů při jejím rozvoji bude se moci dit jedině na půdě politické a parlamentní. Ochrana přírody nepodložena faktickou politickou mocí nebude sto realizovat svá dobrá a krásná předsevzetí. Proto jsme politickou stranou. Nikoli ovšem „für sich“, nybrž „für sie“ — pro vas.

Abychom tedy mohli něco smysluplného podnikat, potřebujeme také vaši podporu a pomoc. Pokud se chcete informovat bližě nebo máte zájem rozšířit naše řady, sledujte údaje na plakátech Strany zelených. Pozor — bývali členové jiných stran nemohou u nás zastávat žádné funkce!

I s vaší pomocí bychom chtěli učinit zadost našemu heslu: „Úcta k životu, pravdě, mravnosti a svobodě!“

Za Stranu zelených

Dr. Ivo Harák, 1. základní skupina v Tišnově

DR. ŠABATA V NAŠEM MĚSTĚ

Na pozvání OF v Tišnově se v klubu uskutečnilo 25. dubna setkání občanů s poslancem a členem předsednictva Federálního shromáždění dr. Jaroslavem Sabatou, předsedou zahraničního výboru.

Ve své přednášce se uznávaný politolog zabýval otázkou vědeckého názoru. „Jsem člověk neklidného ducha, věčně hledajícího, a proto souhlasím s výrokem papeže Pavla II., že v jádru každého materialismu je strach. Je tedy nutné překonat materialismus jakékoli povahy – strach, a jít do problému s odvahou.

Dr. Šabata podal informaci z jednání FS ČSFR. Upozornil na to, že byly přijaty důležité zákony, což po-važuje za historický moment ve vývoji dění.

K volební kampani řekl, že jejím cílem je zajistit co nejslušnější a nejdemokratičtější volby. Neměla by být tedy ukázkou způsobu utloukání, ale toho, jak se politická kultura tvoří. Šanci dostat se do parlamentu mají podle dr. Šabaty ČSL a křesťanství demokraté. KSČ ve své dnešní podobě ještě zdaleka není věrohodnou demokratickou stranou. OF nyní nemůže propadat panice, nýbrž se opřít o ty hodnoty, které dokázalo přinést.

Dr. Sabata se zmínil také o otázce moravské samosprávy, tedy i Tišnovského okresu. Vše lze řešit jen na samosprávném principu.

(ula)

CESTA K MODERNÍ LEVICI

Setkáváme se s tvrzeními, že socialismus se neosvědčil, že je odpovědný za stagnaci a krizi, s oprávněným rozhořčením nad mnohými deformacemi, nad množstvím nenapleněných záměrů a slibů. Zaznívají návrhy na zrušení KSČ, ne její postavení mimo zákon, na vyvlastnění jejího majetku.

Za této situace se KSČ snaží čestně vyrovnat s negativní zátěží minulosti, usiluje o svou obrodu. Člen strany není návrat k minulosti, k mocenskému monopolu. Chce se podílet na rozvoji československé společnosti, chce být v rámci jejího politického spektra součástí levice, chce být moderní levicovou stranou.

Nabízí se samozřejmě otázka, co je vlastně moderní levicová strana. Je třeba otevřeně říci, že charakteristiku takové strany postupně vytváříme. Přesto však jsou již dnes některé organizační a programové zásady formulovaly. Vycházíme mj. z názorů těch komunistů, kteří provedení hlubokých společenských změn již dávno požadovali, nebyli však bývalým vedením strany vyslyšeni. Snažíme se navazovat i na pozitivní zkušenosti levicových hnutí z minulosti a současnosti u nás i v zahraničí. Jsme přesvědčeni, že poučená levice s programem sociálně spravedlivé společnosti a pokrokové kultury bude ve společnosti nanejvýše potřebná. Jako levicová strana chceme otevřenou a čestnou politikou napomáhat k vytvoření sociálně spravedlivé, hospodářsky výkonné a hluboce demokratické společnosti. Chápeme ji jako demokratický socialismus, který spojuje životní jistoty pracujících s principy svobody jednotlivce.

Pokud hovoříme o moderní straně, máme tím především na mysli tu skutečnost, že se politické strany musí ve své příští činnosti vyrovnat se zásadními a hlubokými změnami, kterými prochází nejen naše republika, ale celá Evropa i svět, naučit se v nových podmínkách a tváří v tvář novým problémům pracovat novým způsobem jak uvnitř strany, tak i na veřejnosti. Nová doba přináší nový typ politické práce.

Víme, že v nejbližší době bude nejaktualnější postupné řešení tří vzájemně souvisejících problémů — ekonomické reformy, sociálních otázek a ekologické situace. Kombinace různých forem vlastnictví s převahou samosprávě řízeného společenského vlastnictví by měla vytvářet prostor pro iniciativu, ekonomickou efektivitu a pro zajištění sociálních potřeb.

Shodneme se jistě i v tom, že úspěšný postup v těchto otázkách podmiňuje určité politické klíma v naší zemi. Chceme maximálně přispět k tomu, aby skutečně převládla atmosféra národního porozumění, vzájemné důvěry a ocenění pozitivní práce v minulosti i současnosti. Neznamená to zapomenout na chyby minulosti a zakrývat jejich skutečné viníky. Samotné hodnocení uplynulých let by však mělo být objektivní, probíhat bez emocí již s ohledem na přítomnost i budoucnost. Tak bychom měli přistupovat k řešení politických problémů současnosti. Vždyť zakladem rozvoje společnosti by měl být jednotný československý stát, federativní stát rovnoprávných národů a národností, stát, který bude vycházet ze skutečné samosprávy obcí, měst i tradičních územních celků, stát, který se bude opírat o svobodné občany, mající přístup ke kvalitnímu vzdělání, zdravotnické péči, kulturnímu a sportovním aktivitám. Nebudeme však klást požadavky, chceme předkládat návrhy a zejména přímo pracovat na dalsím rozvoji našich obcí, měst a celé republiky.

Doc. PhDr. Jan Zouhar, CSc., člen ÚV KSČM

STANE SE TIŠNOVÁK POSLANCEM FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ? PRO ROZKVĚT NAŠEHO MĚSTA

Z našeho blízkého regionu jsme měli v nejvyšším zákonodárném sboru zástupce naposledy před rokem 1971, a to poslance Andrlíka z Drásova. Zhruba poslední dvě desetiletí nás ve Federálním shromáždění zastupovali poslanci a poslankyně většinou z Blanenska, neboť část našeho okresu Brno-venkov tvořila s okresem Plansko jeden volební obvod. V letošních volbách se naskytá příležitost zvolit do Federálního shromáždění přímo tišnovského občana. Na kandidátce do Sněmovny lidu FS číslo 10 (KSČ) je jako druhý kandidován za naš Jihomoravský kraj JUDr. Ivan Dospíšil, občan našeho města.

Dnes vám představujeme tohoto kandidáta na poslance FS a věříme, že všichni, kteří si přejí, aby naše město opět nabyla na významu a znova důstojně plnile svou úlohu přirozeného střediska celého okolí, dají svůj hlas Ivanu Dospíšilovi. Jeho program je totiž programem těch, kteří mají své město rádi a záleží jim na něm.

JUDr. Ivan Dospíšil, tajemník KNV Brno, se narodil 28. července 1951. Od roku 1971 byl pracovníkem ONV Brno-venkov, v roce 1983 byl zvolen jeho místopředsedou pro plánování, finance a výstavbu. Na základě dohody politických stran a sil byl v únoru letošního roku kooptován za poslance KNV v Brně a plenárním zasedáním byl 15. února zvolen tajemníkem Jihomoravského KNV. Je členem KSČ, společenských a zájmových organizací, aktivně pracuje v tělovýchově. Je ženat a má syna.

Využili jsme příležitosti a položili JUDr. Dospíšilovi několik otázek. S jakými představami vstupujete do předvelební kampaně?

Chtěl bych využít svých zkušeností z práce poslance ONV a dvacetileté pracovní činnosti u národních výborů, kdy jsem se každodenně setká-

val s lidmi našeho okresu a podílel se na řešení jejich požadavků, i otázkách rozvoje okresu Brno-venkov, i Jihomoravského kraje v oblasti průmyslu, zemědělství, terciální sféry a životního prostředí.

Svým voličům se představíte na předvolebních setkáních. O čem budete s nimi hovořit?

Současná generace žije v revoluční době, která nam umožnuje stále zřetelněji formulovat podmínky pro vstup ČSFR do evropského společenství. Na předvolebních setkáních chci získat občany pro podporu myšlenek moderního právního státu podřízeného občanské společnosti s odpovědností každého jednotlivce za svoji vlastní činnost, za rozvoj tržního hospodářství a individuálního podnikání, které zabezpečí plné uplatnění schopnosti a kvalifikace občanů včetně jejich spravedlivého podílu na vytvořených hodnotach a za řešení ekologických otázek, které povedou ke zlepšování životního prostředí. Čím dříve se nám podaří tyto myšlenky realizovat, tím více poroste mezinárodní prestiž České a Slovenské Federativní Republiky a ekonomický potenciál země.

Jste Tišnovák. Budete pamatovat i při jednáních ve Federálním shromáždění na naše spoluobčany?

Pokud se týká města Tišnova, je nezbytné — na základě nových pohledů na státoprávní uspořádání a efektivní samosprávu měst a obcí — usilovat o co nejrychlejší dobudování podmínek technické infrastruktury, tedy čistění odpadních vod, pitnou vodu, volné pozemky, plynofikaci atd., a prosídlenictví nového systému daní, cen, odvodů z komunálního vlastnictví usilovat o co největší ekonomickou samostatnost, kterou budu pochopitelně podporovat.

(i, uia)

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají vyznámenného životního jubilea, jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 6. Marie Drábová, Dobrovského 1586
7. 6. Oldřich Jeřábek, Riegrova 434
12. 6. Ladislav Pochop, Na mlékárñe 242
13. 6. Jan Dvořáček, Heroltice 3
13. 6. Věra Leiferová, Šerkovice 58
25. 6. Kristina Bělrsová, Máchova 510

75 let se dožívají:

20. 6. Jan Odehnal, Trnec 646
27. 6. Božena Vrzalová, Jungmannova 81
27. 6. Bohumil Vojta, Trmačov 365
28. 6. Hilda Gromusová, Hájek 7
30. 6. Anna Koláčková, Fučíkova 1232

80. a vyšší narozeniny oslaví:

27. 4. Juliana Lamačová, Jamborova 922. Dožívá se 91 roků.
1. 6. Božena Valíčková, Lomnička 10. Dožívá se 84 roků.
1. 6. Anna Šmardová, Osvobození 1651. Dožívá se 82 roků.
2. 6. Bedřiška Viktorinová, Lenino-va 1632. Dožívá se 82 roků.
4. 6. Vlasta Kuklinková, Furkyňova 1685. Dožívá se 83 roků.
4. 6. Aloisie Michálková, U Hum-alky 1505. Dožívá se 85 roků.
5. 6. Ing. Zdenko Dráb, Dobrovského 1586. Dožívá se 80 roků.
6. 6. JUDr. Alois Sochor, Dvořákova 698. Dožívá se 80 roků.
6. 6. Aloisie Lišková, Havlíčkova 479. Dožívá se 85 roků.
8. 6. Anežka Majzlíková, Jiráskova 905. Dožívá se 86 roků.
9. 6. Augustin Mihula, Hradčany 94. Dožívá se 84 roků.
10. 6. Marie Ciková, Trmačov 166. Dožívá se 84 roků.
11. 6. Ing. Alois Svoboda, Víska 1140. Dožívá se 81 roků.
11. 6. Pavlína Černá, Hradčany 73. Dožívá se 88 roků.

Sbor pro občanské záležitosti při MěstNV, zdravotníci, žáci školy, ale i mateřské školy – tu všichni se 20. dubna podíleli na pěkném vítání novorozenců do života. Sestřička oslavence, který zatím dlel v kolébce, když se rodiče podepisovali, se však zřejmě fotit nechtěla.

Foto: U. Bláhová

12. 6. **Antonie Chutná**, U náhonu 395. Dožívá se 86 roků.
13. 6. **Růžena Železná**, Cihlářská 815. Dožívá se 82 roků.
14. 6. **Jaroslava Šefčíková**, Jungmannova 934. Dožívá se 81 roků.
15. 6. **Josef Šutera**, Jamborova 936. Dožívá se 81 roků.
17. 6. **Marie Novotná**, Jamné 7. Dožívá se 82 roků.
17. 6. **Zdenka Hédlová**, Tyršova 442. Dožívá se 81 roků.
18. 6. **Františka Odroužková**, Družstevní 526. Dožívá se 82 roků.
19. 6. **František Filipi**, Hajánky 6. Dožívá se 90 roků.
23. 6. **Cyrila Halouzková**, Havlíčkova 825. Dožívá se 84 roků.
23. 6. **Olga Müllerová**, Trmačov 130. Dožívá se 80 roků.
25. 6. **Božena Kociánová**, Husova 448. Dožívá se 84 roků.
26. 6. **Vladimir Zelinka**, n. Komen-ského 106. Dožívá se 84 let.
26. 6. **Marta Svobodová**, Strmá 1552. Dožívá se 82 roků.
26. 6. **Marie Koudelková**, Vohančice 15. Dožívá se 82 roků.
26. 6. **Ladislav Palas**, Tyršova 299. Dožívá se 81 roků.
30. 6. **Vilemína Šedová**, Erbenova 948. Dožívá se 90 roků.

SNATKY

3. 2. Luděk Krejča, Tišnov
Ivona Haňková, Tišnov
9. 2. František Schottenberger,
Tišnov
Renata Hansová, Tišnov
10. 2. Marek Hamerník, Vohančice
Lada Slavotinková, Brno
Ing. Jiří Dohnal, Tišnov
Zdeňka Grošková, Tišnov
17. 2. Ing. Pavel Sojka, Deblín
Jitka Melicharová, Březina
24. 2. Zdeněk Vajgl, Tišnov
Gabriela Setinská, Tišnov
Dušan Veselý, Malá Lhota
Alena Šramková, Drásov
3. 3. František Netrefa, Borač
Marcela Mazourová,
Štěpánovice
Karel Havliček, Hradčany
Eva Syslová, Tišnov
Martin Pospišil, Bedřichov
Radmila Haráková, Tišnov
Jaroslav Slezák, Dolní Loučky
Dagmar Knebleová, Tišnov
David Brázda, Modřice
Markéta Jedličková, Tišnov
10. 3. Miroslav Pavliček,
Malhostovice
Renata Štěrbová, Kuřim

Milan Packo, Tišnov	Jaroslav Vojta, Štěpánovice
Ivana Dobrá, Tišnov	Jarmila Uhrová, Štěpánovice
17. 3. Roman Šepturn, Kuřim	Milan Bulva, Tišnov
Radomíra Viachová, Čebín	Irena Berčíková, Vratislavka
Josef Janda, Tišnov	Petr Střecha, Dolní Kounice
Jana Vejihrachová, Kuřim	Martina Ventrubová, Drásov
Ing. Libor Ludvík, Brno	Stanislav Srba, Tišnov
Marie Pekárková, Tišnov	Jitka Ondrašíková, Tišnov
24. 3. Štěpán Svoboda, Malhostovice	31. 3. Miloslav Dvořák, Tišnov
Jindřiška Horáková,	Iveta Tomková, Tišnov
Malhostovice	Petr Balabán,
Vilém Klouba, Tišnov	Mor. Třebová, č. Gruna
Renata Drábiková, Tišnov	Zlata Bendová, Tišnov

JESKYŇÁŘI BOJOVALI S KONKURENCÍ

Koncem března letošního roku proběhla pravidelná jeskyňářská akce v Moravském krasu. Je poněkud odlišná od pobytu v podzemí v zabloudeném overalu, protože je akcí kulturní. Uskutečnil se již devátý ročník a jako vždy se tato akce konala v hotelu Zlatá lípa v Lipovci. Sjedou se sem speleologové z celé republiky, aby svými přednáškami reprezentovali svoje organizace, a to jak v práci na svých lokalitych, tak zahraniční expedice z uplynulého roku.

Komise vždy uděluje ceny za nejvýznamnější a největší objev doma i v zahraničí, za nejlepší přednášku, diafon a poté rovněž za nejlepší dia pozitiv a minidiasériál. Za pátek a sobotu prezentovalo svoji činnost 25 organizací. Vede podzemní krás USA, Asie, Sardinie, Řecka, Anglie, Švýcarska a dalších jsme se ve vyhrazených dvaceti minutách snažili co nejlépe „prodat“ objevy uskutečněné v Králově jeskyni z roku 1989. Byly vybrány nejlepší dia pozitivy a přednáška sestavena tak, aby byla hodnotná i po odborné stránce. Domácí konkurence však byla silná. Potápěči ZO Labyrint v závěru roku 1989 proplaval do pokračování nejdéleho třicetikilometrového systému Amatérské jeskyně v Moravském krasu a objevili dalších 1 100 m podzemních chodeb. Porota tedy měla nelehký úkol, ale objev potápěčů byl přece jenom větší než objev tišnovských jeskyňářů. Proto se největším objevem staly chodby v Amatérské jeskyni. Poté byla vyhlášena zvláštní cena za objevy v Králově jeskyni na Květnici. Nakonec tedy krtek, symbolická cena, která se uděluje nejlepším v naší vlasti, přece jenom

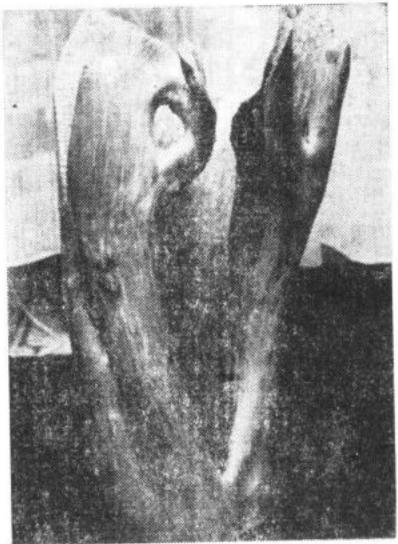
Pavel Vašík

Leoš Malec se letos v dubnu zařadil mezi zvláště významné jubilanty. Ovšem ti, kteří ho znají a denně potkávají, se stejně i nadále budou domnívat, že mu datum narození v občanském průkazu splétá nějaký neseriozní úředník obecního úřadu.

Život Leoše Malce je svázán s naším městem a jeho kulturou. Květ-

nová výstava Oživlé dřevo, drobné šperky a scénografie, kterou k jeho životnímu jubileu uspořádal KPVU, nám dala nahlédnout do dílny citlivého výtvarníka, který se nechává inspirovat přírodou. Jeho vnímavé oko pozoruje bizardní tvary v přírodě, nechá se jimi okouzlovat, jemně je dotváří svou fantazií. Některé exponáty zaujaly svou neobvyklostí, jiné se staly předměty užitkovými (svícny, podnosy, věšáky, lustry atd.). A kolik něžné krásy se skrývá v jeho drobných dřevěných špercích neobvyklých tvarů, odstínů barev a mozaikových struktur dřeva.

Na snímku práce Leoše Malec z výstavy nazvané Oživlé dřevo. Foto: Libor Hřebec

Druhá část výstavy pak patřila světu divadla. Světu divadla sice amatérskému, ale na profesionální úrovni. Leoš Malec věnoval tišnovskému divadlu 45 let svého života. Dopravázel tento nás stánek Thálie obětavě na jeho cestách za vítězstvími i prohrami. Ať už to byly různé celostátní divadelní přehlídky

(Chlumec nad Cidlinou, Jiráskův Hronov, Vysoké nad Jizerou a mnohé další) anebo jen skromná po-hostinská vystoupení v nedalekém okolí. Stovky a stovky hodin mrazené práce, kterou divák vnímá jenom jako součást celého představení. Jak podmanivé během představení, jak pomíjivé za padající opouhou. Představení končí, herci se za potlesku ukláňejí, ale výtvarník zůstává v pozadí. Sedí někde v koutku ztemnělého hlediště a u srdce mu je tak nějak naměkkoo a dobře. Jeho jméno mnozí diváci jenom letmo přeléti někde na plakátě, ale přišli a tak odlesk potlesku patří také jemu.

Leoš Malec byl po léta tím poctivým členem této naší tišnovské scény, do jejichž historie se navždy zapsal svou prací. Těch her a inscenací za dobu jeho činnosti bylo více než tři sta. Za to by se nemusel stydět mnohý profesionální výtvarník.

Výstava se stala příjemným kulturním zážitkem květnových dnů. Také četná návštěvnost svědčí o tom, že Leoš Malec má v Tišnově mnoho přátel a obdivovatelů. Ti, kteří tu mimořádnou kulturní příležitost promeškali, mohou jen litovat.

* Miroslav Pavlásek

REPREZENTOVALI DOBŘE

V tišnovské sokolovně se 31. března uskutečnila krajská přehlídká ženských pěveckých sborů, kterou zorganizovalo Krajské kulturní středisko v Prně ve spolupráci s Městským kulturním střediskem v Tišnově. V úvodu přehlídky vystoupil pod dirigentskou taktovkou Boženy Dozbabové a Valérie Vlasáková a za klavírního doprovodu Marie Kučerové dětský pěvecký sbor LŠU. Sbor svoje pěvecké kvality potvrdil v Moravských dvojpěvech A. Dvořáka a lidových písniček O. Mácha. Ocenění si z přehlídky právem odvezl Vachův sbor moravských učitelek z Brna s dirigentem Janem Rezníčkem. V programu vystoupil rovněž ženský pěvecký sbor Piseň z Jedovnice, ženské pěvecké sdružení Vysočina z Bystřice n. P., ženský pěvecký sbor Svit z Otrokovice a dívčí pěvecký sbor ze SPgS v Kroměříži. Přehlídká proběhla v příjemné atmosféře za účasti veřejnosti.

(ula)

PŘIJĎTE TAKÉ!

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově připravil na červen mimořádnou kulturní událost letošní výstavní sezóny. Totíž v neděli 17. června v 10 hodin se uskuteční ve výstavní síni pod Klucaninou slavnostní vernisáž výstavy kresleného humoru Vladimíra Renčína. Tohoto umělce není třeba

kulturní veřejnosti nikterak představovat. Dodejme jen to, že umělec přišel na vernisáž osobní účast. Bude podepisovat nejen katalogy a své knihy, ale doufejme, že bude i prostor na malou besedu. Výstava bude otevřena denně od 10–12 a 14–18 hodin až do 27. června. Věříme, že všichni přátelé Vladimíra Renčína využijí této mimořádné kulturní události. V případě hezkého i jiného počasí se bude vernisáž konat na terase pod širým nebem.

PAV

POČASÍ V BŘEZNU

Nejteplejší březen od doby, kdy provádím měření, byl v roce 1974. Tehdy byl průměr plus 7,05 °C, noční teploty míinus 3 až plus 3 a denní plus 3 až plus 20 °C. Nejchladnější byl březen roku 1987 s měsíčním průměrem míinus 3,43 °C. Noční teploty byly míinus 20 až plus 3 °C, denní minus 8 až plus 12 °C.

Letošní březen je v mému přehledu teplot druhým nejteplejším po roce 1974. Měsíční průměr dosáhl hodnoty plus 6,58 °C a je jen o 0,47 °C za rokem 1974. Noční teploty míinus 5 až plus 9 °C, denní plus 3 až 21 °C. Ani tentokrát u nás teplotně březen neodpovídá skutečnosti hlášené z pražského Klementina, kde označili letošní březen na nejteplejší měsíc za posledních dvě stě let.

Také vegetace v některých případech předčila rok 1974. Příklad: jíva rozkveta v roce 1974 20. března, letos již 9. března. Zatímco meruňka rozkveta před šestnácti lety 26. března, letos už 22. března. Vrba rozkveta v roce 1974 2. dubna, letos 26. března.

Srážkově byl letošní březen nadprůměrný. Bylo celkem devět srážkových dnů. Třetího března napadly 3 cm sněhu. Srážky byly víceméně v první dekádě nejvíce prvního (45 mm). Celkově činily srážky 70,9 mm, což je 378 % dlouhodobého průměru, který činil 21,27 mm a nyní se průměr zvýšil na 29,59 mm. Spodní voda k 31. 3. však poklesla na 53 cm pod normoulem. Veľké suchu nadále trvá. Byly 4 dny s ranní mlhou, která se záhy rozpadla. Bylo 7 dnů s celodením slunečním svitem.

Včelstva 1 v březnu pokračovala v silném plodování a již 12. března při jarní prohlídce měla 39 dm^2 zavíckovaného plodu, což je včelínový průměr. Za měsíc březen byl úbytek na váze 3,40 kg. Ten, kdo nedělá jarní prohlídku řádně, nebo ji nekoná vůbec, asi špatně pochodi. Včelstva v této době totiž potřebují dostatečné zásoby medné, pylové, ovšem i dostatek vody, které zjara potřebují nejvíce, zvláště, když je sucho. Pro zajímavost uvedu čísla: Sousedova a moje včelstva v počtu 32 spotřebují denně, když je teplé a slunečné počasí, až devět litrů vody. Bez vody se totiž neobejdou a omezují plodování.

A. Hošek

PŘEHLED PRŮMĚRNÝCH TEPLIT V BŘEZNU

	rok	noční	denní	měsíční	dlouh.	rok	noční	denní	měsíční	dlouh.
1970	0,20	6,10	3,15	3,15		1982	-1,70	6,30	2,55	3,74
1971	-3,30	4,10	0,40	1,77		1983	-0,55	7,70	3,57	3,72
1972	0,40	10,34	5,37	2,97		1984	-3,20	5,10	0,95	3,53
1973	-0,90	7,71	3,40	3,07		1985	-1,10	4,50	1,70	3,41
1974	2,30	11,80	7,05	3,87		1986	-3,90	3,50	-0,20	3,19
1975	0,50	9,—	4,75	4,02		1987	-7,87	1,—	--3,43	2,82
1976	-3,74	4,80	0,53	3,52		1988	-3,62	4,04	0,21	2,68
1977	1,20	11,20	6,20	3,85		1989	0,80	11,45	6,13	2,85
1978	0,—	8,80	4,40	3,91		1990	1,29	12,—	6,58	3,03
1979	-0,74	8,10	3,68	3,82						
1980	-1,03	5,60	2,28	3,68		za 20				
1981	1,40	10,—	5,70	3,84		let	-1,24	7,08	2,92	3,37

Program na červen

Pátek 1., sobota 2. ve 21.15 hodin

● ATRAKCE ŠVÉDSKÉHO ZÁJEZDU Český barevný film.

Vstupné 6 Kčs

Neděle 3. ve 21.15 hodin

● ZABOU

Barevný film SRN. Inspektor Schimanski na stopě narkomanů a na útěku před policií.

Vstupné 6 Kčs

Pondělí 4., úterý 5. ve 21.15 hodin

● PŘELET NAD KUKAČČIM HNÍZDEM

Barevný americký film oceněný pěti Oscary.

Vstupné 8 Kčs

Čtvrtok 7. ve 21.15 hodin

● ČERNÁ VDOVA

Americký kriminální film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 8., sobota 9. ve 21.15 hodin

● ČEKÁNI NA PATRIKA

Český barevný film. Komédie o tom, čemu všemu člověk věří, než dostane rozum.

Vstupné 6 Kčs

Neděle 10., pondělí 11. ve 21.15 hod.

● HŘÍŠNÝ TANEC

Barevný film USA. Příběh lásky ve stylu „Dirty dance“.

Vstupné 8 Kčs

Úterý 12., čtvrtok 14. ve 21.30 hodin

● UTONUTÍ ZAKÁZÁNO

Francouzský širokoúhlý, barevný film. Záhada mrtvých mužů, které vyplavilo moře.

Vstupné 8 Kčs

Pátek 15., sobota 16. ve 21.30 hodin

● SESTRY

Barevný širokoúhlý americký horor.
Vstupné 8 Kčs

Neděle 17., pondělí 18. ve 21.30 hod.

● ● ČARODEJKY Z EASTWICKU

Barevný, širokoúhlý film USA.

Vstupné 10 Kčs

Úterý 19., čtvrtok 21. ve 21.30 hodin

RAIN MAN

Barevný film USA. Dustin Hoffman a Tom Cruise v hlavních rolích amerického filmu vyznamenaného čtyřmi Oscary, dvěma Zlatými glóby a Zlatým medvědem.

Vstupné 8 Kčs

Pátek 22., sobota 23., neděle 24. ve 21.30 hodin

NEMOCNÝ BÍLÝ SLON

Český barevný film. Tragikomický příběh člověka, který na chvíli uvěřil.

Vstupné 6 Kčs

Pondělí 25., úterý 26. ve 21.30 hodin

● UCHO

V hlavních rolích českého filmu z roku 1970 J. Bohdalová a R. Brzobohatý.

Vstupné 6 Kčs

Čtvrtok 28., pátek 29. ve 21.30 hodin

● PŘÍSTI RÁNO

Barevný film USA. V hlavní roli Jane Fondová.

Vstupné 6 Kčs

Sobota 30. ve 21.30 hodin

● SKRIVÁNCI NA NITI

Český film z roku 1969 na motivy povídce Bohumila Hrabala.

Vstupné 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ V KINĚ „SVRATKA“

Pátek 1. v 15 hodin

MIO, MŮJ MIO

Neděle 10. v 15 hodin

ŽABÍ KRÁL

Neděle 24. v 15 hodin

UF ONI JSOU TADY

Vstupné: děti 2 Kčs — dospělí 4 Kčs

Na měsíc červenec připravujeme:

Indiana Jones a chrám zkázy, Asterix a překvapení pro Caesara, Vesničkomá, středisková, Bledý jezdce, Krokokl Dundee, Copak je to za vojáka?, Čelisti, King-kong, Krásna neřestí, Rodinný zločin, Medvědi,

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov. Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 6050-90 — 3703046-90

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 6

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

PŘEDSTAVUJEME VÁM MÍSTOPŘEDSEDKYNÌ MěstNV —

ING. JIŘINU FRYBOVOU

ŽENA NA RADNICI

Několikaměsíční úsilí zástupců všech politických stran a Občanského fóra u kulatého stolu přineslo všem již známé výsledky a změny i v poslaneckém složení. Dnes jsme navštívili ing. Jiřinu Frýbovou, místopředsedkyni MěstNV a položili jí několik otázek.

Paní místopředsedkyně, rodilí Tišnováci vás neznají. Co byste jim o sobě řekla?

Do Tišnova jsem se přistěhovala před šestnácti lety ze Strážnice. Profesí jsem inženýrka, zootechnička, ovšem deset let jsem byla v domácnosti a pečovala o syna. Ve volných chvílích se věnuji Karasovu divadlu a vlastně jeho prostřednictvím jsem také poznala více Tišnováky a vnikla do života tohoto města. Na národním výboru pracuji od roku 1985 a je mi blízká zejména problematika místního hospodářství. Dovojuji si tvrdit, že jsem spíše technický a praktický typ, a tak pod pojmem hospodářství si představuji město od kanalizačních vpustí až po věžní hodiny. Mou parketou je neustálý pohyb, práce s lidmi, a samozřejmě, pro lidi.

Co považujete v Tišnově za nejnutnější úkol k řešení v současné době?

Absolutně nejdůležitější pro Tišnov je vyřešení otázky skládek a vody. Víte, na začátku každého roku si dávám nějaké předsevzetí. Přoprvé to byla údržba věžních hodin, což se mi podařilo. Jindy například ozelenění náměstí. A nyní mě zcela vyčerpávají právě skládky. Velkým úspěchem bylo díky pochopení Technických služeb zavedení kontejnerů ve městě. Je to dobrá služba zejména pro zahrádkáře, současně však dvousečná zbraň. Problémem jsou, jak jsem již řekla, skládky. A kam kontejnery vysypávat? Trnec se strašně rychle zaplnuje a my nejsme schopni vyhledat novou vhodnou lokalitu. ONV zadal Geotestu vyhledávací studii. A výsledek? Problém je zatím nerešitelný. Jasné je, že skládka bude v každém případě zásahem do krajiny. Je však lepší mít hlídanou a udržovanou skládku než samovolné likvidování odpadů občany města a obcí. Nikdy jsem si totiž také nemyslela, že problém likvidace odpadů vyřeší spalovna, navíc odvoz jedné tuny odpadu přijde na 230 Kčs. Přibývají i problémy s inertním odpadem, hlinou a sutí. Některé problémy se nám však přece jen, i když s velkým úsilím, daří odstraňovat.

A konkrétně?

Upravujeme vstupní prostor k novému areálu hřbitova, který je již osázen zelení. Jedním z oříšků k rozlousknutí byla však skládka v Lomničce. A náramným bolem krajiny nyní je kalovská skládka. Je to dlouhotobá, finančně náročná a navíc neuhlídatelná skládka.

Odbor místního hospodářství donedávna vedl evidenci všech občanů poskytujících služby na základě povolení. Mají tedy v našem městě soukromí podnikatelé zelenou?

Prvního května jsme oblast soukromníků píenechali Okresnímu národnímu výboru. Ke konci května byla v našem městě uzavřena inventarizace nebytových prostor vhodných například právě pro soukromé podnikání. Ztím shromažďujeme nabídky zájemců o službu. Volných místností však je minimum. Většina jich má soukromé majitele, navíc se o některé domy hlásí původní majitelé žijící v cizině. V Tišnově například potřebujeme naléhavě ševce. Dílna v Janáčkově ulici je vybavená. Jednáme proto s Obnovou o pronájem místa. Chybí nám ovšem právě ten remeslník. Na druhé straně zájem o činnosti je pestrý. Nejvíce však o občerstvení. Zřejmě se tito lidé domnívají, že našli zdroj nejrychlejšího zbohatnutí.

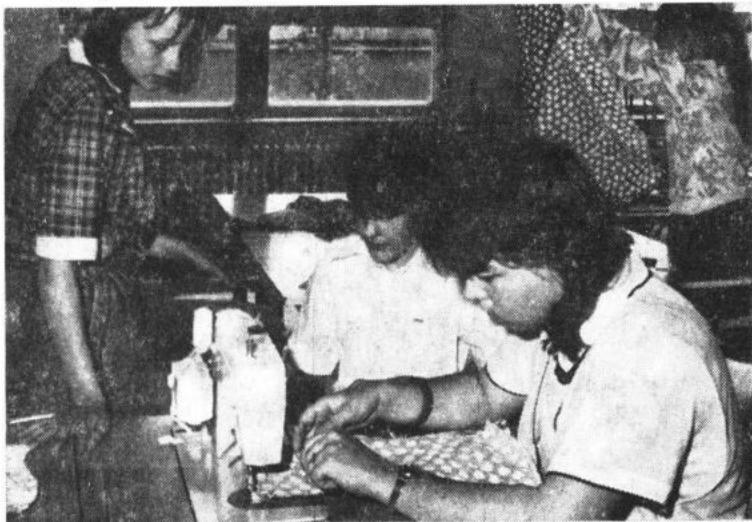
Fotografií z titulní strany pro nás v době předvolebního období v centru města vyfotografoval Pavel Smrkář.

Jste jednou z mála žen na radnici, dá-li se to tak říci. Konkrétněji — funkcionářkou národního výboru. Vypadá to tedy, že i v našem městě se konečně mění názory na ženu a její profesí?

Do práce národního výboru jsem byla zasvěcena, takže když mě Občanské fórum navrhlo a plénem poslanců MěstNV schválilo do této funkce, dovedla jsem si představit, do čeho jdu. Ono je to vlastně na národním výboru jako v jiných oborech. Podívejte se například, kolik žen v době voleb bylo na kandidátních listinách, kolik jich je ve vedoucích hospodářských funkcích. Na druhé straně, kolik mužů například pracuje na národních výbozech v různých odděleních? Většinou jsou to zase místa jen pro ženy, protože muži jsou živitelé rodin a tuto úřednickou práci by nebrali. V každém případě zde nelogičnost je. Žena totiž zcela určitě je schopna vykonávat většinu profesí. V mnoha oblastech má větší schopnosti a cit pro řešení věcí.

Děkují za rozhovor.

Připravila: ULJANA BRÁCHOVÁ

Volný čas dětí školou povinně prožívají různě. Skauti se například v květnu vypravili na Skalíku, aby učili oběti války, členky dívčího klubu Pionýra ze skupiny Květnice v květnu říky záštěry pro chvíle kulínářských pokusů.

Foto: Uljana Bráchová

HLAVNÍ EKOLOGICKÉ PROBLÉMY — 4. část

CHARAKTERISTIKA VEGETAČNÍHO KRYTU

Trvalý vegetační kryt zabírá více než polovinu správního území. Je tvořen z převážné většiny lesy, které zabírají pětačtyřicet procent z celkové plochy území. Menší plochou je vegetační kryt tvořen rozptýlenou zelení, zahradami a sady, loukami a pastvinami. Ekologicky významnou součástí vegetačního krytu jsou břehové porosty, zelení kolem komunikací a zelení v intravilánu.

Vývoj požadavků kladených na lesní hospodářství stále více zdůrazňuje víceúčelové posléání lesa. Zákon o lesech rozlišuje lesy hospodářské (hlavním posléáním je produkce jakostní dřevní hmoty při současném zajišťování ostatních funkcí lesa), lesy ochranné a lesy zvláštního určení, (které jsou navrženy tam, kde účelová hospodářská opatření nelze uplatnit v lesích hospodářských).

Teměř všechny lesní porosty jsou lesy hospodařské mimo část Květnice v k. ú. Tišnov, kde je les zvláštního určení (rezervace) a malé plochy v lesních porostech v k. ú. Heroltice (v okolí Velké Dřínové) a v k. ú. Sentic (na svazích nad Svatkovou), kde jsou lesy přírodně chráněné.

Plošně nejrozlehlejší porosty jsou v k. ú. Deblín, Sentic, Předklášteří, Drásov a Malhostovice. Břehové porosty se v extravilánu objevují kolem Svatky, Besénku, Lomničky, Závistky, Lubě a Heroltického potoka. Nejkvalitnější břehový porost má Svatka a Lubě. Rekonstruuje se na Besénku. Vhodné je obnovovat jejich funkci v bezlesé krajině.

Z ekologického hlediska jsou významné louky a pastviny (trvalé travní porosty). Louky zabírají plošně největší plochu v k. ú. Tišnov (25,86 ha), dále ve Svatovsi (16,3 ha) a Štěpánovicích (15,1 ha). Pastviny — Předklášteří 66 ha, Sentic 30 ha, Heroltice 41 ha, Malhostovice 40 ha, Hájek 41 ha, Jamné 26 ha, Pejškov 21 ha, Deblín 28 ha. Celkem je v území 700 ha trvalých travních porostů většinou extenzivně využívaných.

Zelení kolem komunikací vykazuje stále se zvyšující zhoršování zdravotního stavu a postupné odumírání dřevin, způsobené vnějšími vlivy silné frekvence dopravy a vlivu solení. Významná stromořadí se nachází v k. ú. Předklášteří a v intravilánu některých obcí.

Dříve zakládaná ovocná stromořadí jsou v současné době shledána jako nevhodující především z důvodu krátkověkosti, malé odolnosti a kontaminace plodů. Zelené pásy kolem silnic jsou úzké a tvořeny špatnou skladbou dřevin. Je žádoucí tyto zelené pásy obnovovat a rozšířit s použitím odolných dřevin. Omezit tak pronikání toxicitních látek z dopravy do obdělávané půdy, průvodnosti a bluku do sídelních útvarů. (ula)

Tentokrát jsme se s objektivem podívali do Lomničky.

Foto: Uljana Bráčová

PSAL O NÁS — Moravská orlice 19. 9. 1937 zveřejnila následující notici. Starosta obce Předklášteří u Tišnova, 70 letý J. Weinzel, bývalý lesní správce panství Porta coeli, nabídl se řidiči povozu tohoto velkostatku, jenž si chtěl někam odskočit, že mu podřízl koně, aby se něčeho nelekli a nezpůsobili škodu. Svou ochotu však draze zaplatil. Koně se vskutku něčeho polekali a jak sebou trhli, vrazilo oje povozu před ním stojícimu a koně držícímu starostovi do hrudníku a přerazilo mu čtyři žebra. Těžce zraněný byl ošetřen lékařem a ponechán v domácím ošetřování.

VZPOMÍNKY NA CESTU KOLEM SVĚTA — II. ČÁST

Druhý den 7. června 1989 kolem poledne se objevily břehy Alžíru. Dnes jsme také dostávali nezvyklé tropické ovoce kiwi a mango, tyto chutné plody měly chut brambory a veliké hrušky. Nejchutnější bylo však kiwi, které chutnalo jako všechny druhy ovoce dohromady.

Už osm nocí jsme spali v naší útulné kajutě a vždy před spaním jsme si s Radimem měli o čem povídат. Včera to byla prohlídka lodi od přídi až po zád, dnes výstup na kapitánský můstek. Včera jsme usínali s dojmy z filmu „Pes baskervilský“, dnes s úsměvnou náladou z filmu „Vesničko má středisková“. Koupání, sportování v tělocvičně a opalování vyplnilo čas po další dny, až se po třináctidenní plavbě naše loď přiblížila k břehům Egypta. Po půl hodině plavby jsme byli v Port Saidu. Okamžitě se k nám na loď vyšplhali pomocí lan s kotvami obchodníci, nabízeli a prodávali, co se dalo. Jen neradi naši loď opustěli, ale my jsme museli k půlnoci vystoupit k městu Suez. Konečně jsme si mohli v klidu přečíst první dopisy z domova. Ráno jsme se už probudili v Suezském průplavu, který spojuje Rudé moře se Středozemním. Zařazeni do konvoje jsme kotvili na Horských jezerech a čekali, až projede konvoj z Rudého moře.

V davných dobách na tomto místě faraón Mena založil Menfis, před 120 lety zde byl otevřen Suezský průplav. Je asi 150 m široký, délka plavby přes něj trvá 8 hodin. Zde jsme poprvé spatřili poušť, která se táhne přes celý průplav. Na levém břehu jsme viděli ještě pozůstatky tanků a děl z doby boji o Suezský průplav. Tento břeh působil pustě a suauvně. Veselý pohled poskytoval pravý břeh. Zde se občas objevily palmové háje, egyptští obyvatelé, koupající se malé děti, menší města, osli, kozy, velbloudi a asfaltová silnice.

Kolem 4. hodiny odpoledne jsme vyjeli ze Suezu na Rudé moře. Protože jsme již v tropickém pásu, dostáváme dvojnásobný příděl ovoce a po večeři 1 litr džusu na čtyři dny. Pomáháme při stavění a natíraní lavic pro večeři na zádi lodi. Občas odskočíme s Natálkou k bosmanovi, který má roztomilcho papouška. Je půl června, jsme stále v Rudém moři, poprvé večeříme na zádi — je to v tropickém vedru velmi příjemné. Nyní naše loď směřuje k Perskému zálivu.

Dny ubíhaly, až jsme 19. června dosáhli Perského zálivu. V 6.00 hodin jsme proplouvali Ormuzským průlivem. V tomto střeženém místě jsme potkali válečnou americkou loď. Druhého dne naši pozornost upoutali půlmetroví mořští hadi korálovci, kteří jsou smrtelně jedovatí. Pohupování vlnami leželi nehybně na hladině a mijeli naši lod. Byli jsme rádi, že se sem nemohou dostat, za tento den jsem napočítal 75 hadů. Do tohoto zálivu jsme vplouvali s obavami o naši loď. Tyto dojmy se brzy rozptýlily, protože toto moře nebylo jiné než ostatní. Další den jsme po hodinovém čekání na rejdě vpluli do kuvajtského přístavu. Jakmile byla naše loď uvážána, přišli přístavní dělnici vykládat vodovodní trubky z ládoven (nákladových prostorů) naší lodi. Večer nám táta donesl arabská čísla, abychom se naučili.

Po několika hodinovém čekání na lodi jsme konečně vyrazili do hlavního města Kuvajtu. Po odbavení na hlavní bráně přístavu jsme nasedli do taxíku a ten nás zavezl do města. Bylo moderně vybaveno, všude nádherné stavby, po širokých ulicích zdobených vzrostlými palmami chodili pro nás nezvykle odění arabové. Jejich oděv připomněl dlouhé sukně, většinou bílé barvy. Obchody byly bohatě vybaveny zbožím a hemžily se kupujícími. Po desáté hodině jsme se vraceli na loď. Přehlédli jsme, že vycházky jsou povolené jen do desítí. Když si to táta uvědomil, zmocnil se nás všech neklid. Uvažovali jsme, co nás čeká, kdyby nás zde zastihla policejní hlídka. Kvapem jsme se rozběhli k lodi. V běhu jsme zpozorovali policejní vůz, který jel za námi. Zpomaloval a zastavil. Řidič auta na nás zavolal v anglickém jazyce. Zatímco se táta s řidičem domlouval, prožívali jsme napjaté

okamžiky. Všichni jsme si oddechli, když nám táta oznámil ochotu řidiče odvézt nás k iodi. Schůdky byly již zvednutý. Řidič přijal s úsměvem naše poděkování, ale odmítl nabízené peníze. Jeden z mladších námořníků, který měl právě službu, jejímž úkolem bylo zabránit vstupu nežádoucích osob na loď, nás pozoroval a schůdky nám spustil.

Tak jsme usínali s novým zájítkem.

Aleš a Radim Tesařovi, ZŠ Tišnov, nám. 28, října

STUDENTI NA ZKUŠENÉ

Prázdniny sice teprve začínají, ale hrstka studentů našeho gymnázia může s pocitem uspokojení říci, že má část svých letošních cestovatelských choutek již za sebou. Byli totiž v květnu v Belgii, na návštěvě studentů katolické textilní školy města Liege, a to prostřednictvím cestovní a zprostředkovatelské kancelérie iNEX a Svažu mladých Brno-venkov.

Je třeba také říci, že belgická mládež byla již v dubnu v Tišnově. A jaké jsou dojmy těch, z nichž mnozí byli na Západě vlastně poprvé? Jedním slovem — nepopsatelné. Děvčata a chlapci byli prý jak v jiném světě. Třetí největší město v Belgii s vysokou životní úrovní nabídlo Tišnovákům srovnaný nejen v oblasti výuky a života mladých lidí, ale i např. služeb, prodejen, restaurací. Ženy jsou v domácnosti, na druhé straně budoucí manželský pár dávají dohromady rodiče. Základní vzdělání je povinné, další již dobrovolné. Lide zde žijí každý podle svých možností a vkusu. Každý ví, do které vrstvy patří. Národním jidlem jsou branolky a hodně zeleniny.

V úloze organizátora a tlumočníka se osvědčil pedagog gymnázia pan Jaromír Klič. Dejme tedy ještě slovo i jemu. „iNEX — zprostředkovatel naší výměny — byl nejslabším článkem celé akce. Na příště se bez jeho druhých služeb obejdeme. Studenti tentokrát vylehlí tolík, co si obyčejný turista ani nemůže dovolit. Vynaložených financí by tedy neměli litovat. Poznali Belgii (i když jen z té lepší stránky), v níž byli vlastně poprvé. Mohou nyní srovnávat, hodnotit.

V neposlední řadě uplatnili i své jazykové znalosti — francouzštinu, němčinu a angličtinu. Zpočátku však pro ně byl obrovský problém se v jazykovém labyrintu orientovat. Mohu říci, že získali zkušenosti k nezaplnění. Belgická škola má zájem navázat další vzájemné kontakty s naším gymnáziem. Na rozdíl od ní však Tišnováci nemají sponzory, kteří by setkání financovali, takže vše záleží na tom, jak se i do organizační stránky zapojí rodiče studentů.“

„Někteří z nás zjišťují, že francouzština je krásná a libívá. Ale pro neználého velmi složitá a skoro nepochopitelná“, píší studenti své dojmy ve svém časopise Tigy. Doufejme, že k tomu, aby nejen francouzština, ale i angličtina a němčina pro ně nebyly už tak velkou věcí neznámou a nepochopitelnou, přispějí i připravované kontakty s Velkou Británií a dalšími zeměmi a že i studenti samotní ocení nutnost znalostí cizího jazyka, k čemuž využijí i dvouměsíčního volna nadcházejících prázdnin.

(ula)

Z ČINNOSTI KLUBU DUCHODCŮ V TIŠNOVĚ

Za rok 1989 jsme pravidleně ve čtvrtek, s výjimkou letních měsíců, pořádali hodnotné cestopisné přednášky s diapozitivy, v nichž se s námi přednášející podělili o své zajímavé zájítky z cest do zahraničí, i po naší vlasti. Okruh těchto putování byl opravdu pestrý. Jen namátkou uvádím, kam jsme zavítali: Francie, Anglie, Porýní, Kanada, asijské státy, ale i méně známé pohledy na naši Vysočinu, Demänovou a podobně.

S touto činností pokračujeme i v letošním roce, kdy kromě cestopisných témat jsme zařadili i zdravotní přednášky.

Náš klub také každoročně do svého plánu dává i sběr druhotních surovin a není to položka zanedbatelná. Tak jsme za rok 1989 odevzdali 977 kg. A zhodnotíme-li výsledek od 10. 9. 1985, kdy jsme se sběrem začali, dojdeme k číslu 3 662 kg, z toho 2 687 kg papíru, 390 kg textilu, 535 kg kovů a 25 kg léčivých rostlin.

V letních měsících 1989 jsme provedli větší údržbu místnosti, kde činnosti provozujeme, zejména izolaci proti vlivnosti stěn, vymalování místnosti a opravu olejových nátěrů. Zveme naše spoluobčany – důchodce, aby se také zúčastnili naší činnosti a zavítali mezi nás.

Jaroslav Böhm, předseda samosprávy KD

OČIMA CIZINCŮ

V květnu byla hostem našeho města skupina novinářů různých hromadných sdělovacích prostředků z osomni zemí světa. V době svého pobytu v našem městě, který byl součástí devítidenní staze ve škole Mezinárodní organizace novinářů se sídlem v Praze, se zahraniční hosté

setkali se zástupci zpravodaje Tišnovsko. Zajímali se jednak o problémy kolem neprofesionálního tisku, ale i o dění kolem nás. Hosté byli různého náboženského vyznání, různého smýšlení a názorů. Proto také otázky směřující vůči nám byly nejrůznější. Beseda se vlastně proměnila v tiskovku, v níž jeden dotaz střídal druhý.

Také my jsme se ptali. Zejména na dojmy z jejich pobytu u nás a jejich názory na dění kolem nás. Dojmy prý nejsou tak špatné, ovšem většina kritiky se snesla na naše služby, neochotu prodavačů, číšníků Frodejny se u nás prý zavírají velice brzy, což budí dojem, že zde peníze nepotřebujeme. Chybějí soukromě prodejny a konkurence. Výtka zazněla i na nevraživost vůči cizincům jiné barvy pleti. ČSFR je však země, která má co nabídnout, je na atraktivním místě a tudíž je nutné, aby se neuzažírala světu. Změnit se bude muset i konzumní způsob života. ČSFR, která teprve hledá svou cestu, je však pěkná země vevnitru Evropy a její poznání je i pro zahraniční novináře velkým vkladem pro jejich další práci.

(red)

Jeden z novinářů, kteří navštívili našo město.

OKRESNÍ MUZEUM BRNO-VENKOV vydává publikaci ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY A NÁLEZY OKRESU BRNO-VENKOV.

Autoři: Ludvík Belcredi, Miloš Čížmář, Pavel Koštuřík, Martin Oliva a Milan Salaš

Práce je rozdělena podle jednotlivých období a obsahuje úplný soupis archeologických nálezů a lokalit na okrese Brno-venkov od paleolitu po středověk včetně místa nálezu, jeho popisu, uložení a citací publikování. Každé období je úvodem zhodnoceno z hlediska širších souvislostí a z hlediska jeho významu v okrese. Kniha je bohatě doplněna obrazovými tabulkami a mapami.

Publikace se stane nepostradatelnou pomůckou pro každého odborníka a zaujme všechny, kteří mají zájem o archeologii a historii a vztah k okolí Brna. Vhodná je pro regionální pracovníky, školy apod.

Cena knihy: 45 Kčs Objednávky zašlete na adresu:

Okresní muzeum Erno-venkov 666 02 TIŠNOV, Porta coeli 1

Autoškolou ročně projdou stovky uchazečů. Ne všem se to také podaří hned napoprvé. A zacítá se na trenážích. Na snímku paní Straková, bdící nad správností plnění daných pokynů budoucí řidiček.

Foto: U. Bráhová

OBČANSKÉ FÓRUM OF

OF POMÁHÁ ŘEŠIT

Občanské fórum v Tišnově bylo postaveno před vážnější problémy, týkající se činnosti OF v organizačích. Jedná se o školství a zdravotnictví. Ve školství se problematika týkala konkursního řízení na obsazení míst ředitelů základních škol v Tišnově. Po námitkách OF byla změněna konkursní komise, která se nakonec skládala ze čtyř učitelů, zástupců též které školy, zástupce MěstNV, SRPŠ a zástupce odboru školství ONV.

Situace po konkursu je následující: ZŠ Smiškova ředitel — pan Šudák,

ZŠ 28. října ředitel — pan Hofejš a ZŠ Riegrova ředitel — pan Siegel. Současná situace by neměla být trvalá. Po dvou letech má dojít k novému konkursnímu řízení

Ve zdravotnictví byla situace OF nevyjasněná a k objasnění přispělo setkání všech zdravotních složek v Tišnově se zástupci OF Tišnov. Jednání proběhlo i za účasti nadřízených zdravotnických složek tj. krajských a okresních orgánů. Po schůzce byla situace vyřešena a zúčastnění řekli zcela otevřeně svůj názor. Momentálně je pověřen řízením polikliniky dr. Hlaváč, a to až do ustanovení nového vedoucího lékaře, který vzejde z konkursního řízení v nejbližší době.

Obě sféry — školství i zdravotnictví — mají přímý dopad na nás všechny, proto OF vynaložilo velké úsilí, aby situace byla řešena k obecnému prospěchu.

Ne vždy se však daří. Další dvě epizody z půdy MěstNV Tišnov to dokládají. Devátého května osvobodili naši spojenci vlast od fašismu. V tento den vlály např. na pivovaře v Černé Hoře vlajky spojenců. V Tišnově se zapomnělo.

Při desetiminutové stávce na podporu vrácení majetku KSČ sireně v Tišnově **mlčely**. Argument o možném výjezdu hasičů neobstojí; jinak by planě vyjeli hasiči v celém státě. Toto se nestalo. Jak lze vypozorovat, demokratizační proces leckde naráží a narází.

OF Tišnov

zasilíme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosť a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

- 5. 7. **Olga Špačková**, Hornická 951
- 10. 7. **Oldřich Koudelka**, Hornická 949
- 18. 7. **Božena Pokorná**, Hájek 8

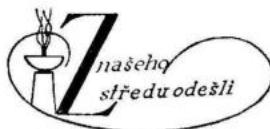
75 let se dožívají:

- 3. 7. **Anna Schmidová**, Hornická 1524
- 6. 7. **Veronika Kouřilová**, Jamborova 920
- 9. 7. **Anna Medková**, Fučíkova 1103
- 17. 7. **Antonín Kalný**, Březina 16
- 24. 7. **Vincenc Bundáček**, Šafránice 1285
- 28. 7. **Rudolfa Komínková**, Drbalova 784
- 28. 7. **Marie Seyfertová**, Leninova 1720
- 30. 7. **Františka Sedláčková**, Husova 717

80. a vyšší narozeniny oslaví:

- 1. 7. **František Plevač**, Riegrova 212. Dožívá se 80 roků.
- 1. 7. **Alfréd Texl**, Leninova 1624. Dožívá se 81 roků.
- 2. 7. **František Běluša**, Husova 749. Dožívá se 89 roků.
- 3. 7. **Božena Medková**, Březina 42. Dožívá se 80 roků.
- 3. 7. **Božena Kučerová**, Štěpánovice 94. Dožívá se 83 roků.
- 4. 7. **Pavla Krolopová**, Jungmannova 70. Dožívá se 89 roků.
- 6. 7. **Růžena Klátilová**, Palackého 1024. Dožívá se 86 roků.

- 7. 7. **Anna Závišková**, Mlýnská 337. Dožívá se 92 roků.
- 7. 7. **Blažena Řezníčková**, Hornická 900. Dožívá se 82 roků.
- 9. 7. **Anežka Lehmanová**, Porta coeli 1001. Dožívá se 88 roků.
- 9. 7. **Anna Pohanková**, Kopečná 1080. Dožívá se 82 roků.
- 9. 7. **Marie Mušková**, Erbenova 766. Dožívá se 84 roků.
- 11. 7. **Vlastimila Kappelová**, Švermová 1646. Dožívá se 81 roků.
- 11. 7. **Anna Štěpánková**, Vohančice 17. Dožívá se 81 roků.
- 16. 7. **Josef Hauser**, Králova 1679. Dožívá se 81 roků.
- 16. 7. **Aloisie Hoblová**, Hybešova 856. Dožívá se 81 roků.
- 18. 7. **Vilém Škára**, Horova 942. Dožívá se 82 roků.
- 19. 7. **Metoděj Merta**, Leninova 1630. Dožívá se 82 roků.
- 25. 7. **Anna Palečková**, Na mlékárně 255. Dožívá se 88 roků.
- 26. 7. **Anna Komprsová**, Družstevní 532. Dožívá se 92 roků.
- 27. 7. **Kristina Valščková**, Klášterská 249. Dožívá se 85 roků.
- 27. 7. **Anna Trtílková**, Železné 1. Dožívá se 80 roků.
- 27. 7. **Karel Odehnal**, Železné 52. Dožívá se 83 roků.
- 28. 7. **František Nikodém**, Jamborova 939. Dožívá se 87 roků.
- 29. 7. **Josef Strážnický**, Na zahrádkách 238. Dožívá se 83 roků.
- 30. 7. **Marie Kudláčková**, R. A. 429. Dožívá se 82 roků.
- 30. 7. **Stanislav Krejčí**, Bezručova 35. Dožívá se 85 roků.
- 31. 7. **Jaroslav Koukola**, Štěpánovice 71. Dožívá se 85 roků.
- 31. 7. **Marie Jindřichová**, Leninova 1722. Dožívá se 81 roků.
- 31. 7. **Růžena Lehmanová**, Švermová 1647. Dožívá se 82 roků.

6. 2. Alfréd Mareš (1923), Leninova 1640
 23. 2. Helena Snětilá (1945), Nádražní 374
 28. 2. František Hédi (1913), Tyršova 442
 5. 3. Josef Šimek (1933), Majerova 410
 13. 3. Ludmila Nejezová (1904), Kukýrna 39
 13. 3. Miroslav Satke (1928), Leninova 1616
 14. 3. Josef Sedlák (1917), Závist 1240
 21. 3. Josef Stodůlka (1928), Purkyňova 1685
 24. 3. Josef Bouda (1916), Jamborova 928
 25. 3. Antonín Nejez (1939), Vohančice 37
 26. 3. Ing. Vlastimil Sendler (1924), Černohorská 439
 28. 3. Marie Júzová (1901), Víska 1145
 30. 3. Ing. František Flášar (1901), Riegrova 686
 3. 4. Miroslava Serbová (1921), Halasova 996
 5. 4. Jarmila Mazáčová (1945), Fučíkova 1246
 10. 4. Zdeněk Vailand (1920), Revoluční 982
 11. 4. Marie Halelová (1906), Smetanova 642
 21. 4. Marie Trkalová (1919), Jamborova 937
 23. 4. Zuzana Němcová (1987), Koráb 139
 29. 4. Ladislav Hovorka (1946), Za Kréto 215
 29. 4. JUDr. Alois Sochor (1910), Dvořákova 698
 1. 5. Ladislav Urban (1923), Jamborova 926
 4. 5. Zdeňka Ranná (1919), Štěpánovice 15

S N A T K Y

6. 4. Josef Spěvák, Chudčice
 Ivana Janků, Malhostovice
 7. 4. Jan Schwarzer, Tišnov
 Marie Mašková, Tišnov

- Miloš Chyba, Velká Bíteš
 část Níhov
 Renata Hrdličková, Tišnov
 Zdeněk Smrž, Svinošice
 Miroslava Marková, Drásov
 Pavel Drlik, Tišnov
 Eva Zilayová, Brno
 Libor Varmužka, Lomnička
 Ivana Jobáneková, Lomnička
 14. 4. Bořivoj Strach, Tišnov
 Jarmila Fučíková, Tišnov
 Karel Plaon, Moravské Kninice
 Ivona Janků, Malhostovice
 Josef Kotek, Hradčany
 Marcela Obdržálková,
 Chudčice
 Jan Švanda, Brno
 Kateřina Navrátilová, Tišnov
 Pavel Doušek, Tišnov
 Ilona Frybová, Tišnov
 Tomáš Fikeis, Kuřim
 Jitka Hamříková, Drásov
 20. 4. Ing. Martin Čada,
 Ústí nad Orlicí
 Ing. Vladislava Česková,
 Česká Třebová
 Ivan Sudák, Kuřim
 Mária Fujdiaková,
 Říčany, část Jažkovice
 21. 4. Raděk Konečný, Čebín
 Edita Ježáčková, Tišnov
 Radomil Pelikán, Čebín
 Marie Kubošová, Čebín
 Jiří Kroupa, Tišnov
 Eva Bílková, Tišnov
 Roman Weber, Mokrá
 Miloslava Kudláčková,
 Veverská Bítýška
 Luboš Dvořáček, Boskovice
 Iva Mrázová, Tišnov
 Jiří Humpolec, Dolní Loučky
 RNDr. Zdeňka Šimková, Tišnov

8. 2. Monika Juránková,
 Wagnerova 831
 11. 2. Denisa Kopečná,
 Leninova 1722
 23. 2. Zita Macháčková, Víska 1205
 24. 2. Kamil Martinek, Sv. Čechy 885
 28. 2. Lenka Fišerová, Víska 1311
 1. 3. Markéta Fialová,
 Jamborova 926

6. 3. Kristýna Baborová,
Vohančice 48
8. 3. Karolína Procházková,
Na Stráňově 1309
9. 3. Miroslav Kučera, Horova 946
13. 3. Hana Zemanová,
Jíráskova 1515
23. 3. Jan Malásek, Hradčany 35
26. 3. Adéla Kovářová, Na kukle 1215
30. 3. Petra Sucháňková, Polní 639
31. 3. Pavla Zhořová, Šerkovice 13
1. 4. Markéta Novotná,
Jamborova 938
2. 4. Lukáš Martinek,
Štěpánovice 131
6. 4. Jan Blažek, Leninova 1626
7. 4. Denisa Rašovská,
Jungmannova 76
10. 4. Václav Bednář, Dvořákova 887
12. 4. Daria Hejduková,
Nezvalova 1347
13. 4. Iveta Drábková,
Jamborova 1537
20. 4. Martin Schimmele,
Leninova 1619
21. 4. Michal Špiřík,
Palačkého 1216

PODĚKOVÁNÍ

Za projevy soustrasti a za slova útěchy k úmrtí Františka Hédla a za vyjádření úcty a vděčnosti jeho žáků a jejich rodičů. Děkuji
manželka a dcera

Na absolventském koncertu LŠU se patnáctého května představilo třináct žáků školy. Ve hře na klavír to

Opět uplynul rok a občanský výbor v Šerkovicích připravil setkání s kulturním žitěm. Tentokrát to byla výstava obrazů Bořivoje Pejchaře z Velkého Meziříčí a muňáckého keramika Lubomíra Horálka z Blanenska. Zhlédnutí výstavy stalo za to, což potvrdí i stovky účastníků.

Foto: Uljana Bráchová

byla Hana Valoušková, Zdeňka Černová, Pavla Hanusová, Markéta Štěrbová. Na akordeon hrál Petr Fiala, na violoncello Marek Střelecký. Jiří Janda a Radim Krejčí absolvovali 4. ročník I. cyklu ve hře na klarinet, zatímco Martin Topinka již 4. ročník II. cyklu. Druhý cyklus hry na flétnu absolvovala rovněž Barbora Vavřinová, Marie Suchomelová, Marta Kovářová a Martina Hamerníková — smyčcové trio.

UPOMINÁNÍ

Vážení čtenáři, ať již občané našeho města a okolí, či rodáci. Tišnovsko je městský všechn občanů, a proto budeme rádi, když i vy se přidáte k těm, kteří se podílejí na jeho vzniku. Budeme vděční za veškeré nápady, tipy na články, i příspěvky. Uzávěrka je vždy kolem 20. dne v měsíci (v pátek). **Redakce**

ZE ZAŠLÉ SLÁVY DIVADELNÍ A JINÉ

(Dokončení)

„V roce 1933 bylo tiše oslaveno v úzkém kruhu jubileum 40letí založení spolku „Katolických tovaryšů v Tišnově“, předchůdce nynější „Katolické vzdělávací jednoty“.

Roku 1893 prožíval Tišnov klidné staré zlaté časy a čtyřicetiletý odstup s pietou připomene starou družnost občanskou. Bývalo klidněji, život plynul pomalejší a obzor světového dění byl omezen malým kruhem. „Tovaryšské vandry“ bývaly velikou životní školou. Řeňeslo mělo „zlaté dno“ a lidé bývali spokojenější ve své družnosti.

Takovým duchem byl založen spolek „Katolických tovaryšů v Tišnově“. Stalo se tak 3. září 1893 místním koop. P. Fr. Koudelkou. Protože členů bylo hned zpočátku přes 60, vyhledána prvá spolková místo „Na Humpolce“ a není bez zajímavosti zopakovati pamětníkům jména dosud tišnovská: Fokora, Major, Svitavský, Jabůrek, Šnajdr, Komprs, Jeřábek, Parolek, Pecha, Paleček, Peňáz, Rubák, Slezák, Válka, Procházka, Zicha, P. Čermák, Babák, Darmoplil, Oharek, Habeši, Wágneři atd. Mezi zakládajícími členy byli i dr. Seyfert, dr. Šílený aj.

Přátelský spolkový život spojil všechny bez rozdílu stavu ve snaze vychovávat mezi sebou dobré, skromné občany z mladých. Proto došlo v r. 1896 již ku změně názvu spolku na nynější „Katolickou vzdělávací jednotu“ se snahou sdružiti všechny lidi dobré vůle bez ohledu stavovských rozdílů ku společnému cíli, vzdělání a ušlechtilé zábavě. V roce 1898–1899 za předsednictví P. Fr. Hály (nyní faráře v Drásově), dík jeho odvaze a daleko větší ohětavosti, zakoupila Jednota svůj vlastní dům od rodiny Ptáčovských a přešla již s vlastním praporem, darovaným v roce 1895 dámami: matkou praporu pí. Müllerovou, chotí továrnička a starosty města Tišnova, kmotrami pí A. Vlčkovou a pí. F. Dvořáčkovou do nového domova. Jednota nastupuje novou cestu neohroženě vpřed, zatížena diudem 25 000 korun, k znovuzřízení domu. Dnes již vše přebolelo, co bolívalo, byly zlé doby pro spolkové finančensky. Nicméně boj vyhrán úsilím a oběti vytvrzalci, jichž zbylo do zápasu o byt a nebytí málo. Jednota plní však vytčený úkol čestnou a věrně. — V r. 1909 uskutečnilo založení tělocvičné jednoty Orla ze svých mladých členů a za předsednictví P. Fr. Navrátila. — Rok 1914 sežehl všechn život spolkový. — Ticho a smutno bylo po odešlých, mnoho se jich nevrátilo. Polesné byly záznamy v seznamech našeho členstva u jmen. Čech, Hošek, Mikeš, Habeš, Kolibal, Kubek, Čičatka, Harák.

Násilný klid probouzí konečně k novému životu kooperátor P. A. Šalamoun (nynější farář v Předkláštří) a Jednota svou divadelní scénu ožívuje mezi prvními z tišnovských spolků. Nový, silný a zdravý duch opět vníká do všech složek spolkových za jeho předsednictví a toto období lze považovati za nejaktivnější ze života spolku. — Radostným rokem 1918, za předsednictví nezapomenutelného a milého P. Fr. Bednáře, katechety, pokračuje Jednota věrně za svým cílem pro duchovní život členů. Její obětavostí doplnována spolková knihovna na stav hodný ocenění — avšak krásný, lichý život Jednoty byl nemilosrdně přerušen. Jednota doprovodila P. Fr. Bednáře v r. 1927 na cestě poslední.

Dnes stojí její členstvo před novým cílem: úpravou spolkového domu na stav důstojný a hodný ušlechtilých cílů — povznesení duchovních statků člověka. Tyto snahy Jednota plní svědomitě za vedení nynějšího předsedy P. Dra Handlíře přednáškami, debatními večery, divadly, filmem a knihovnou, která dnes čítá na 500 svazků a jest přístupná i nečlenům. — Neméně důležitým prostředkem k uskutečnění našich snah, s nimiž je počítáno, jest stavební fond. — Fr. Oharek. — „Co dodat? Uvedená částka 25 000 korun rakouských z r. 1898 by dnes byla mnohonásobně vyšší! Pokles peněz si za těch 92 let dnešní čtenář průměrného věku nedovede vůbec představit...“

K celému převzatému vzpomínkovému textu můžeme dodat, že novostavba spolkového domu se stala skutkem od jara 1938 do vánoc téhož roku, kdy byl nový dům, moderní, s množstvím železobetonu atd., dokončen a slavnostně otevřen filmovým představením (asi o životě sv. Terezie z Lisieux). Následovala pokračující rušná činnost, kterou záhy podvázala válka. Tělocvična skončila v roce 1941, poslední tanecní zábava se konala o veliko-

nocích 1941. Kino se hrálo až do dubna 1945, v roce 1943 bylo modernizováno pořízením druhého promítacího stroje, což tehdy nebylo běžné. Zato divadlení scéna žila přímo překypělým životem, vždyť se zde záhy soustředili pod krycí [převážně] firmou KVJ všichni tišnovští divadelní nadšenci, neboť jiné sály byly takřka nedostupné; v sokolovně byla česká divadelní společnost povolována jen občasním představeními po zrušení Sokola; buďova měla pak zvláštní správu, tamní kino bylo přejmenováno na „Kino Tišnov“ — Zbylo tedy jeviště KVJ, kde se sešli všichni pod jednou střechou až do posledního představení i. 7. 1944, pak začala totální válka a činnost byla zastavena. — Jen jednou se podařilo ještě v únoru 1945 za výjimečných okolností sehrát divadelní hru pro děti. Z vynikajících režiséřů dosud žije a mnoho by jistě mohlo vyprávět např. pan docent Karel Cejnek a pan Fr. Bragl. — Co se hrálo? všechno možné, například Lehárova „Země úsměvů“ se hrála celkem „jen“ osmkrát! — Po válce se činnost plně obnovila ve všech směrech a kolem domu bylo asi v 6 spolkách a organizačích soustředěno celkem kolem 650 členů!

Vlastní spolek VKJ likvidoval až 30. září 1951. Další činnost nebyla už možná. (Zakládaly se závodní kluby apod.) Majetek přešel podle stanov na spolek Charita, ta měla krajské ústředí v Brně. I dál se zde občas hrálo divadlo, v budově působil Dům osvěty apod. Koncem padesatých let došlo ke zničení mnohaúčelové budovy neobyčejně drahou přestavbou na jednoúčelové kino... Z druhého sálu byl zřízen sdružený závodní klub a bylo zbudováno jen malé jeviště a různě využity suterénní místnosti. Pozoruhodné byly i přesuny majetkoprávní. — Duešní budova kina je tedy jen památníkem bohaté činnosti. (mt)

NEJSTARŠÍ URBÁŘ A ČERVENÝ MLÝN

Naše archivy uchovávají tuny nepřečteného papíru, není to nadsázka, jen konstatování toho, co zbývá vykonat pro podrobnější poznání života našich předků či našeho města.

Dávno sporným a přečasto citovaným tišnovským pramenem je tzv. urbář, což je běžně soupis poddaných a jejich povinností vůči vrchnosti, mnohdy obsahují urbáře cenné údaje o tehdejším životě, odjinud neznámé. Za nejstarší tišnovský urbář bývá pokládán elaborát, který omylem byl kdysi v minutlosti označen letopočtem 1539. Je to evidentní omyl pozdějších dob, neboť sám obsah urbáře odpovídá tomuto určení. Dlouho se to ovšem nevědělo a tak svazek Vlastivědy moravské II, Místopis, Tišnovský okres od Václava Oharka, řepešaný těsně před první světovou válkou, a to i na základě nám již neznámých dotazníků, které byly rozebrány do obcí, pak po první válce o třetinu rukopisu — jaká to ztráta! — zkrácený a upraveně vydaný až roku 1923), se tímto letopočtem přímo hemží a tak je třeba brát neznalost tehdejší doby v úvahu a nepřičítat ji na vrub zasloužilého autora Tišnovského okresu! — V podstatě rozřešil vše univ. prof. PhDr., L. Hosák, DrSc., své doby bezesporu nejlepší znalec dějin Moravy, žel již zdesnulý, v článku „Datování vzniku urbáře kláštera tišnovského“ v Časopise přátele starožitnosti 67/1959, str. 146—147. — Příklání se k názuoru, že urbář je až z let 1629 až 1633, což dokládá řadou důkazů, například srovnáním cen produktů zemědělství z jiných urbářů a období apod. Letopočet 1539 byl někde mnohem později nadepsán na rukopis, původně snad bylo nadepsáno — a pak opraveno — dokonce 1439...! V urbáři — a to je podstatné! — nejsou běžně uváděna jména poddaných. Je tu však zřejmě pochází z prvej poloviny sedmnáctého století, tedy zhruba z období uveden Cáhlovský mlýn, leč o tom bude řeč níže. Důležité je i to, že písmo třicetileté války. Rukopis je psán česky a důležité je i to, že urbář obsahuje některé vesnice, které klášter Porta coeli kupil či získal až roku 1593. Není zde však Vratislávka, která bezpečně patřila tišnovskému panství až do roku 1667. Dále je tu závažná poznámka, že tzv. plat za hlásku se začal v Tišnově vybírat až roku 1633. Upřesnění umožnil známý znalec

moravských papíren P. J. Šilhan z Lipůvky, který datoval papír, na němž je urbář napsán, podle filigránu, nejdříve do roku 1629. Profesor Hosák tedy uzavírá, že urbář není z roku 1539, nýbrž až z let 1629 až 1633, což vše ve svém článku podrobně doložil citacemi archivních pramenů.

Nyní ale ten Čáhlovský mlýn. Byl i vrchnosti, ale dočasně byl soukromým majetkem i jednoho z vrchnostenských správců — tehdy v těch dobách se užívalo různých názvů: úředník, vrchní, hejtman (*capitancus*) ap. Musíme se, žel, podívat nejen do Státního oblastního archivu v Brně, ale i do překrásných čtyřsvazkových dějin města Žďáru nad Sázavou, které byly vydané již před časem, o něž má přední zásluhu spoluautor kolektivu PhDr. M. Zemek, CSc., který svého času působil dočasně jako archivář ve Žďáře. A protože v Tišnově i ve Žďáře byly kláštery řádu cisterciáckého, je tu řada styčných bodů!

Leč nejprve archiv. Ve státním oblastním archivu v Brně je ve fondu Nová sbírka, čís. 565/6, Tišnov, uchován spis o 12 stranách textu, nadepsaný [přepsáno do dnešní češtiny] česky: „Pan Václav Greifenfels z Pilsenburku, úředník kláštera tišnovského, Martin Syrovátku, kup a prodej mlýna Syrovátkového. Léta 1607.“ — To je jen nadpis, pak následují obsáhlé zápisy a hlavně vlekle splátky atp., celý spis končí rokem 1634, kdy jsou 2 zápisy. To však již původní kupec — pan úředník Václav — nežil.. — Nás však zajme poznámka na straně 12, tedy na nepopsané doině části strany (rovněž česká, převedena do dnešního jazyka): „Paměť. Jakým způsobem neb. pan Vaclav Greifenfels mlýn Čáhlovský, jinak Červený dostal a zaplatil.“ To byl běžný způsob značení ukladaných spisů, které se stávaly archivním materiálem.

Nyní si na chvíli odbočíme do Tišnovského okresu Vlastivědy moravské od Václava Oharka, strana 128, která hned prvním řádkem začíná popisem Čáhlovského mlýna. A hned ve druhém řádku je jmenován „předešlý úředník Václav“, který měl mlýn dočasně koupený ...

Konečně nyní se můžeme začít do Dějin města Žďáru nad Sázavou, II, první část, dr. M. Zemek a dr. A. Bartušek. Vydáno v Brně 1962! Až s obdivem můžeme sledovat mužství prostudovaného materiálu, který je uveden v poznámkách, byla by to pořádná kapitola o tom dočasném majiteli Červeného mlýna. Ale byly psány dějiny Žďáru, ne Tišnova... Onen Václav Greifenfels byl tím úředníkem [panem vrchním, správcem ap.] tišnovského panství v letech 1605 až 1624, tedy jeho závěrečná léta působnosti spadají do velmi pohnutých dob pro panství i město Tišnov. Václav Greifenfels pocházel z drobné šlechty v Čechách, narodil se v Plzni. Majetku asi mnoho neměl a tak přijal náročnou službu u velkostatku kláštera Porta coeli, kde jeho starostí a odpovědnost jistě dokázaly zabrat snad všechn čas, zvláště na prahu třicetileté války. Roku 1607 si koupil od Martina Syrovátky, jinak Čáhlovského (jména nebyla ještě ustálena a jméno se přenášelo mnoha podle usedlosti!). Jeho zpustlý mlýn za 1800 hřiven, na něž však složil jen zálohu. Koupě byla uzavřena se souhlasem velkostatku. V textu citované knihy je uveden i pramen, kde je smlouva zapsána, my věc známe i z výše už citovaného materiálu v SOA v Brně. Do mlýna investoval značnou částku, zcela jej přestavěl (kdo znal mlýn blíže, ví, že byl barokní, ale uvnitř byly i gotické prvky!), takže můžeme předpokládat, že dal mlýnu snad onu podobu, kterou jsme donedávna snad znali... Ale roku 1614 si vrchnost vše rozmyslela a Greifenfels musel postoupit mlýn velkostatku a náhradou dostal jiný majetek v klášterní vsi Bosonohy. I v Tišnově měl majetek od roku 1609 grunt od Václava Ostravského a měl i jiné nemovitosti. Konečně r. 1617 koupil dům přímo v Brně. Po Václavově smrti došlo r. 1628 ke změnám v uvedeném majetku. — Václavova příbuzná se stala dokonce abatyší v Tišnově a syn Jan vstoupil též do cisterciáckého řádu, stal se nakonec opatem na Velehradě.

Nás celá historie poučuje, že v prvé půli sedmnáctého století byla pro Cáhlovský mlýn živá jména Syrovátkův i Červený (ten název se udržel!); jméno dočasněho majitele zapadlo, šlo jen o krátké období.

(mt)

PRŮMĚRNÉ TEPLITOBY V DUBNU

Rok	noční	denní	měsíční	dlouh.	Rok	noční	denní	měsíční	dlouh.
1970	2,50	12,30	7,40	7,40	1982	-1,20	9,30	4,05	6,66
1971	1,50	11,90	6,70	7,05	1983	4,40	10,70	7,55	6,72
1972	4,06	11,60	7,83	7,31	1984	1,20	10,70	5,95	6,67
1973	1,46	9,77	5,62	6,88	1985	0,50	11,—	5,75	6,61
1974	2,17	14,50	8,33	7,17	1986	1,70	12,70	7,20	6,65
1975	2,90	13,—	7,95	7,30	1987	0,—	11,30	5,65	6,59
1976	1,94	14,77	8,35	7,46	1988	--0,86	11,13	5,14	6,51
1977	2,40	11,90	7,15	7,41	1989	4,38	19,93	9,08	6,63
1978	1,80	11,60	6,70	7,33	1990	2,58	12,30	7,80	7,33
1979	1,10	10,10	5,60	7,15	$\varnothing$ za		20 let	2,02	11,68
1980	0,90	9,40	5,15	6,97				6,65	6,86
1981	0,24	11,50	5,88	6,88					

POČASÍ V DUBNU

Z přehledu průměrných dubnových teplot vidíme, že nejteplejší duben byl v loňském roce s měsíčním průměrem $9,98^{\circ}\text{C}$ a nočními teplotami minus 2 až plus 11°C a denními 5 až 22°C . Nejchladnější duben byl v roce 1932 s měsíčním průměrem $4,05^{\circ}\text{C}$, s nočními teplotami čtyřikrát minus 4 až 5°C a denními 5 až 15°C .

Letošní duben je teplotně nadprůměrný a je na 6. místě v tabulce. Měsíční průměr $7,81^{\circ}\text{C}$. Noční teploty minus 4 až 7°C a denní plus 5 až 18°C . Nejchladnější dny 7. a 8. měly průměr plus 4°C . Nejteplejším byl 20. duben s průměrnou teplotou plus 11°C .

Také vegetace po teplém březnu si o malinko přispíšila, zejména peckoviny, které vykvétaly již od 14. dubna až do konce měsíce. Za chladného a deštivého počasí bylo 19. a 20. 4. v noci minus 1°C . S opylením to bude asi slabší. Jabloně začaly ojediněle kvést od 26. dubna, ovšem větrné sucho moc opylent neprospělo. Jabloně v letošním roce hodně odpočívají, kvetou proto jen některé odrůdy.

Byl pouze jeden den s ranní mlhou. Dešťových dnů bylo celkem 13, z toho dva dny neurčitých srážek. 19. dubna byla bouře s deštěm. Celkové srážky činily 65,03 mm, tj. 359,5 % průměru, který byl 18,07 mm a zvýšil se tak na 25,9 mm srážek.

Spodní vláha se zvedla na 61 cm a je ještě 45 cm pod normálem. Byly jen tři dny s celodenním slunečním svitem. 22. dubna jsem viděl první vlaštovičky.

Letos byla velká ztráta včelích létavek i mladušek, které přechlazené a zkřehlé zůstaly na chladné zemi. Včely měly hlad. Mnozí včelaři jistě náříkají na úhyb někdy i silných včel. Fřínos na váze nebyl zaznamenán. Celkový úbytek na váze za duben je 3,20 kg zásob.

A. HOŠEK

Program na měsíc červenec 1990

Neděle 1., pondělí 2. ve 21.15 hodin

● SKŘIVÁNCI NA NITI

Český film z roku 1969 na motivy povídek z knihy Bohumila Hrabala. „Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet“.

Vstupné 6 Kčs

Úterý 3., středa 4., čtvrtok 5. ve 21.15 hodin

INDIANA JONES A CHRÁM ZKÁZY

Širokoúhlý barevný film USA.

Vstupné 10 Kčs

Pátek 6. ve 21.15 hodin

ASTERIX A PŘEKVAPENÍ

PRO CÉSARA

Barevný kreslený film francouzské hrdinů comics.

produkce.

Vstupné 6 Kčs

Sobota 7. ve 21.15 hodin

VEŠNIČKO MÁ, STŘEDISKOVÁ

Český barevný film. Komedie, při které přijdete na čerstvý vzduch na jiné myšlenky.

Vstupné 6 Kčs

Neděle 8. ve 21.15 hodin

BLEDÝ JEZDEC

Širokoúhlý barevný film USA.

Vstupné 8 Kčs

Pondělí 9. ve 21.15 hodin

KROKODÝL DUNDEE

Australský širokoúhlý barevný film.

Vstupné 10 Kčs

Úterý 10. ve 21.15 hodin

COPAK JE TO ZA VOJÁKA?

Český barevný film. Dobrodružná komedie o vzniku jednoho manželství.

Vstupné 6 Kčs

Čtvrtok 12. ve 21.15 hodin

● ČELISTI

Širokoúhlý barevný film USA.

Vstupné 10 Kčs

Pátek 13., sobota 14., neděle 15. ve 21.15 hodin

KING KONG

Barevný širokoúhlý film USA. O příšeře s citem člověka.

Vstupné 10 Kčs

Pondělí 16., úterý 17. ve 21.30 hodin

● ● KRÁSA NEŘESTI

Barevný jugoslávský film.

Vstupné 6 Kčs

Čtvrtok 19. ve 21.30 hodin

● ● RODINNÝ ZLOČIN

Barevný španělský film.

Vstupné 6 Kčs

Pátek 20. ve 21.30 hodin

MEDVĚDI

Francouzský barevný film.

Vstupné 8 Kčs

Sobota 21., neděle 22. ve 21.30 hodin

● BOLEST LÁSKY

Barevný francouzský film.

Vstupné 6 Kčs

Pondělí 23. ve 21.30 hodin

BLÁZNI A DĚVČÁTKA

Český barevný film.

Vstupné 6 Kčs

Úterý 24. ve 21.30 hodin

SYNOVÉ VELKÉ MEDVĚDICE

Širokoúhlý barevný film NDR.

Vstupné 7 Kčs

Čtvrtok 26., pátek 27. ve 21.30 hodin

AZ PRÍJDE KOCOUR

Český širokoúhlý barevný film.

Sobota 28., neděle 29. ve 21.30 hodin

Vstupné 8 Kčs

Sobota 28., neděle 29. ve 21.30 hodin

● MUKA OBRAZNOSTI

Český širokoúhlý barevný film.

Vstupné 8 Kčs

Pondělí 30. ve 21.30 hodin

● STOPAŘ

Norský širokoúhlý barevný film.

Vstupné 8 Kčs

Úterý 31. ve 21.30 hodin

KAMARÁD DO DEŠTĚ

Český barevný film.

Vstupné 8 Kčs

Na měsíc srpen 1990 připravujeme:

PŘEHLEDU FFP „90“

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov.

Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 6125-90 — 3703046-90

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 7 a 8

OBCANU MESTA

1990 — ROČNÍK XXI.

OPĚT SVOBODNÉ

První svobodné volby od roku 1948 jsou za námi. Proběhly regulérně a demokraticky a zúčastnilo se jich přes 95 % oprávněných voličů. Podle očekávání nejvíce hlasů získalo v České republice Občanské fórum a ve Slovenské republice Verejnosc proti násilu. V našem okrese voliči odevzdali 110 738 hlasů do Sněmovny národů, 110 389 do ČNR a 110 768 do Sněmovny lidu. Výsledky byly v jednotlivých místech rozdílné. Především zásluhou občanů našeho okresu se do Federálního shromáždění dostali i zástupci Hnutí za samosprávnou demokracii — Společnosti pro Moravu a Slezsko. V Kuřimi, například pro číslo 20 dalo svůj hlas do Sněmovny lidu až 36,5 % voličů, zatímco Občanskému fóru 28,8 %. Rovněž v Cebíně získalo Hnutí větší část občanů (29,5 %). Jmenovat bychom mohli i Malhostovice, Drásov a další okolní obce. Ve Veverské Bitýšce byly zase hlasy pro Hnutí a OF vyrovnané.

A u nás, v Tišnově? Do Sněmovny národů se pro Hnutí a Společnost za Moravu a Slezsko vyslovilo 31,9 %, pro OF 27,8 %, KDU 16,1 %, KSČ 13,4 %. ČSS získala 3,3 %, sociální demokracie 1,5 %, Československá strana zemědělská 1,7 %, Svobodný blok 1,2 % Strana zelených 1,7 %. Ostatní strany a hnutí nezískaly ani jedno procento.

Výsledky do Sněmovny lidu: Hnutí a Společnost za Moravu a Slezsko 31,5 %, OF 27,8 %, KDU 16,6 %, KSČ 13,5 %, CSS 3,2 %, Čs. strana zemědělská 2 %, Strana zelených 2 %, ČSSD 1,4 %. Další strany a hnutí získaly necelé jedno procento hlasů.

Výsledky do ČNR: Hnutí a Společnost 32,6 %, OF 31,7 %, KDU 14 %, KSČ 12,8 %, ČSS 2,3 %, Strana zelených 1,8 %, Čs. strana zemědělská 1,5 %, ČSSD 1,2 %. Stranu přátele piva volilo 0,4 % voličů.

K tomu, aby samotné volby proběhly v klidu a regulérně (o předvolební kampani to už říct nelze) přispěly svým dílem nejen zástupci všech stran a hnutí v našem městě, ale i členové všech volebních komisi. V neposlední řadě si svůj podíl k dobra mohou připsat všichni starší osmnácti let, kteří přišli v tak hojném počtu k volebním urnám. A na závěr — naše město má zástupce v parlamentě. Je jím JUDr. Ivan Dospíšil. (ula)

Snímkem se vracíme k volbám. V jednom z volebních okrsků fotografovala Uljana Bráchová.

Prázdniny jsou tu a s nimi i rekreační či závodní sport. Foto: Uljana Bráchová

Clenové všech volebních komisí si na nedostatek práce stěžovat nemohli.

Foto: Oljana Bráhová

NÁMITKA

V posledním čísle Tisnovská polemizuje pan docent Zouhar z UV KSCM s udanlivými tvrzeními, že se socialismus neosvědčil, že je odpovědný za stagnaci a krizi, za mnohé deformace atd. Tato obvinění pokud byla řečena, nebyla mřížna na socialismus, nýbrž na komunismus. Socialismus demokratický se ovšem osvědčil politicky i hospodařsky v mnoha zemích, např. v Západním Německu, ve Švédsku i jinde.

KSC se slovy autora nechce vrátit k mocenskému monopolu, chce pomáhat k vytváření hluboce demokratické společnosti, chce chápav svou levicovou stranu jako demokratický socialismus. Tyto zásady má však ve svém politickém programu již po mnoho let Čs. strana demokratická, usilující o demokratickou politiku. Čím se tedy od ní chce lišit KSC?

KSC chce naopak uskutečnit komunismus, protože si i ponechala název komunistická a odsuzuje pouze jen deformované praktiky předlistopadových politiků, nikoliv však samu cestu ke komunismu. Cesta ke komunismu je ale podle Komunistického manifestu uskutečnitelná pouze 1. třídáním bojem a 2. diktaturou proletariátu. To je ovšem cesta nedemokratického režimu.

Pokud chce KSC nastoupit cestu k demokracii, musí se jednoznačně vzdát svého názvu, jako již řada evropských komunistických stran, zreknout se cesty ke komunismu, který zklašal; jinak její cesta k demokracii bude sotva hodněvá.

Nikoli slova, ale skutky dokáži však vše. V parlamentě.

K. Cejnek

zasláníme všem občanům Tisnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosť a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 8. Jana Berková, Osvobození 1660

4. 8. Julius Fabián, Horova 943
5. 8. Vlastimila Hanušová, Hybešova 852
7. 8. Jan Schwarzer, Družstevní 515
10. 8. Josef Hamřík, Hajánky 4
12. 8. Karel Filka, Chaloupky 1085
12. 8. Svatava Jeřábková, Gottwaldova 434
19. 8. Marie Kuchtová, Horova 945
28. 8. Jarmila Zvěřinová, Halasova 991
31. 8. Marie Doležalová, Na hrádku 637

75 let se dožívají:

2. 8. **Theodora Drliková**, Březina 35
7. 8. **Marie Pavláčová**,
Lomnička 46
10. 8. **Teodor Balon**, Fučíkova 1245
10. 8. **Helena Opletalová**,
Na stráňově 1295
12. 8. **Antonín Hájek**, Za krétou 227
15. 8. **Jindřich Kubík**, Leninova 1634
18. 8. **Emilie Kalná**, Březina 16
28. 8. **František Šťastný**,
Trávníky 1102

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 8. **Růžena Galušková**, Králova 1669. Dožívá se 82 roků.
3. 8. **Marie Matulková**, Lomnička 84. Dožívá se 80 roků.
3. 8. **Miluše Jeřábková**, Černohorská 436. Dožívá se 82 roků.
3. 8. **Josef Souhrada**, Hradčany 65. Dožívá se 84 roků.
4. 8. **Marie Haasová**, Jungmannova 753. Dožívá se 88 roků.
4. 8. **Anna Nečasová**, Pejškov 11. Dožívá se 88 roků.
4. 8. **Františka Pešová**, Ve dvoře 1179. Dožívá se 83 roků.
5. 8. **Marie Babáková**, Vohančice 30. Dožívá se 82 roků.
8. 8. **Ludmila Křivanová**, Trnec 657. Dožívá se 91 roků.
12. 8. **Jan Martinek**, Štěpánovice 84. Dožívá se 86 roků.
13. 8. **Josef Procházka**, Těsnohlídkova 935. Dožívá se 80 roků.
14. 8. **Helena Lieberzeitová**, Fučíkova 1225. Dožívá se 89 roků.
14. 8. **Antonín Nejez**, Železné 3. Dožívá se 85 roků.
14. 8. **Marie Vitoulová**, nám. 28. října 29. Dožívá se 88 roků.
14. 8. **Helena Bracková**, Hybešova 598. Dožívá se 80 roků.
15. 8. **Ludvík Bukal**, Lomnička 1. Dožívá se 80 roků.
16. 8. **Antonie Slaninová**, Brněnská 11. Dožívá se 83 roků.
16. 8. **Hedvika Babičková**, Uhrova 1175. Dožívá se 83 roků.
16. 8. **Marie Procházková**, Jamné 25. Dožívá se 93 roků.
19. 8. **Jarmila Darmopilová**, U Humpolky 1506. Dožívá se 84 roků.
21. 8. **Eugenie Marešová**, Halouzka 34. Dožívá se 93 roků.

22. 8. **Vojtěch Zdražil**, Komenského 1099. Dožívá se 81 roků.
24. 8. **Marie Jurnečková**, Kukýrná 246. Dožívá se 83 roků.
26. 8. **Aloisie Šmardová**, Na hrádku 750. Dožívá se 82 roků.
28. 8. **Božena Richterová**, Nezvalová 1332. Dožívá se 89 roků.
28. 8. **Růžena Mašková**, Štěpánovice 74. Dožívá se 83 roků.
29. 8. **Marie Králiková**, Březina 6. Dožívá se 86 roků.
31. 8. **Růžena Procházková**, Těsnohlídkova 935. Dožívá se 81 roků.

70 let se dožívají:

1. 9. **Božena Valová**, Trmačov 729
9. 9. **Marie Müllerová**, Dvořákova 735
10. 9. **Marie Hudcová**, Nerudova 770
11. 9. **Františka Křivánková**, Wágnerova 830
11. 9. **Marie Kulíková**, Leninova 1634
13. 9. **Jarmila Pavliková**, Jungmannova 754
18. 9. **Václav Veselý**, Riegrova 1015
29. 9. **Zdenka Farkačová**, Na rybníčku 684

75 let se dožívají:

5. 9. **Jaroslav Králik**, Zelezné 4
6. 9. **Vojtěch Peška**, Purkyňova 1685
29. 9. **Marian Poděborský**, Králova 1679

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 9. **Marie Wágnerová**, Trmačov 330. Dožívá se 80 roků.
2. 9. **Božena Láníková**, Hradčany 154. Dožívá se 83 roků.
2. 9. **Marie Marková**, Heroltice 36. Dožívá se 82 roků.
3. 9. **Růžena Nejezová**, Švermová 1642. Dožívá se 80 roků.
4. 9. **Vladimír Hanuš**, Osvobození 1662. Dožívá se 80 roků.
5. 9. **František Ptáček**, Wágnerova 871. Dožívá se 91 roků.
5. 9. **Marie Dostálková**, Hájek 18. Dožívá se 85 roků.
7. 9. **Josef Novotný**, Klášterská 678. Dožívá se 85 roků.
9. 9. **Antonín Paravan**, Trmačov 171. Dožívá se 85 roků.
10. 9. **Antonín Novotný**, Jamné 35. Dožívá se 91 roků.

všichni, kdo přišli k volebním urnám, věnovali svůj hlas i pro naši budoucnost.

Foto: Uljana Práchová

10. 9. **Marie Justová**, Palackého 23.
Dožívá se 85 roků.
11. 9. **Eduard Magda**, Sv. Čecha 883.
Dožívá se 87 roků.
13. 9. **Václav Štěpánek**, Vohančice
17. Dožívá se 84 roků.
14. 9. **Otilie Burschwalová**, Železné
59. Dožívá se 88 roků.
17. 9. **Josefa Hamlová**, Purkyňova
1573. Dožívá se 88 roků.
18. 9. **Hedvika Muzikantová**, B. Němcové 1166. Dožívá se 81 roků.
21. 9. **Marie Svobodová**, Víska 1129.
Dožívá se 80 roků.
21. 9. **Vlasta Dokoupilová**,
Na zahrádkách 238.
Dožívá se 82 roků.
25. 9. **Marie Pavličková**, Železné 10.
Dožívá se 88 roků.
25. 9. **Marie Pustinová**, Hornická
1522. Dožívá se 80 roků.
26. 9. **Růžena Halouzková**, Purkyňova
1685. Dožívá se 81 roků.
28. 9. **Jaroslav Hamerník**, Vohančice
40. Dožívá se 81 roků.
29. 9. **Helena Kovářová**, Jiráskova
544. Dožívá se 80 roků.

Za lásku a přátelství věnované našemu drahému tatinkovi, dědečkovi

a pradědečkovi — panu **Antonínu Kratochvílovi** — za projevy úcty k jeho práci, vaši účast na rozloučení a upřímná slova útěchy děkuji

MVDr. Antonín Kratochvíl, syn a Alena Senzová, dcera

Děkujeme všem přátelům a známým i pracovníkům Okresní správy sílic, za květinové dary, projevy účasti při úmrtí našeho syna **Ladislava Hovorky**.

Růžena Hovorková, matka a sourozenci

Děkujeme všem přátelům a známým za účast na pohřbu a projevy soustrasti při úmrtí našeho drahého manžela, tatínka a dědečka **Ladislava Urbana**. Děkujeme rovněž za květinové dary a účast jeho bývalých spoluzaměstnanců.

Kazimíra Urbanová, manželka jménem celé rodiny

KRÁLOVSTVÍ NEPTUNA — III. část

V úterý 27. června jsme odpluli z Kuvajtu do Arabských emirátů, kde jsme byli 1. července. Během cesty jsme pomáhali námořníkům mytí palubu. Druhý den námořníci vykládali z ládoven laťky, kterými byly upevněny vodovodní trubky. Sypali je jeřáby do moře. Tento huk a světlo lodí večer, když jsme zrovna chytali ryby, přilákaly dva žraloky, metrového korálovce a rejnoka; ti když poznali, že je to jen dřevo, hned odpluli.

Arabské emiráty nás přivítaly skalnatým pobřežím a přístavní továrnou Všude bylo plno prachu. Večer jsme šli s Natalkou chytat před loď ryby. Chytili jsme ryby krásných duhových barev, také několik krabů. Pustili jsme je však zpět do moře. Druhý den odpoledne dostal táta volno a její jsme se taxíkem podívalo do města, které bylo vzdáleno asi 20 kilometrů od přístavu. Během cesty jsme pozorovali stáda velbloudů, oslů, krav a kozy. Při projížďce městem jsme viděli opět pěkné domy, ale při procházce malými ulicemi jen bídou a špinou. V obchodech měli staré zaprášené zboží. V tržnici bylo ovoce dosí, ale bylo drahé, protože se zde nedá pěstovat a musejí je dovážet. V porovnání s Kuvajtem to byl velký rozdíl.

Jednoho dne jsme po večeři vyšli na procházku po přístavu. Byly zde krásné útesy a v nich nádherné korálové ryby a mořští jezci. Jednoho dne chytili a dobře si ho prohlédli. Byl hnědě barvy, kulatého tvaru, s ostrými bodlinami. Průměr pichlavé koule byl až 30 cm. Také jsme našli nějaké mušle. A druhého dne jsme na tomto místě spatřili obrovskou půldruhého metru dlouhou mořskou želvu. Chvíli plavala k nám. Když nás však uvíděla, potopila se a zmizela.

Po pětidenním pobytu v emirátech jsme vypluli s nakládkou cementového kamení směrem do Indie. Na Indiku byl čas monzunů, proto bylo moře rozbourené. Měli jsme také cvičný poplach a malem se při něm utrhlo jeden záchranný člun. Po bouři jsme na palubě našli létající ryby, které zde uvízly. Tvar jejich těl se podobal tělům pstruhů, ale přední ploutve byly dlouhé a umožňovaly asi patnáctisekundový let. Dalšího dne nás postihl tropický monzunový liják. Provázel nás až do Bengálského zálivu, kde jsme se mu schovali za indické pobřeží. V tento den jsme také pozorovali pobřeží Cejlonu a také nám lodní lékař dal preventivně prášek proti malárii. Čtrnáctého července jsme zakotvili na rejdě v blízkosti indického pobřeží. Hned se k nám sjelo několik člunů a rybáři nám nabízeli svoje úlovky. Na vzhledu loděk jsme poznali chudobu a primitivní ūroveň těchto obyvatel. Lodě byly ze dřeva a měly velké děravé plachty. Na konci bylo dlouhé ráhno, které sloužilo jako kormidlo. Pětičlenná posádka též nahých Indů ukazovala na sitě plné ryb. Nabízela kbelíky, ráčky, malé žraloky, také asi metrového tuňáka. Námořníci tento výměnný obchod již znali a hned z paluby spouštěli kbelíky s nabídnutým zbožím. Pokud to byly láhvě s pivem, sušenky, mýdla, konzervy, textil, rybáři souhlasně kývli a kbelíky naplnili rybami. Z těchto úlovků se pak připravovaly chutné pokrmy pro rybí hody. Při chytání motylů, obchodování s rybáři a hraní s dětmi dny rychle ubíhaly. Nakonec po desetidenním pobytu na rejdě přišel den, kdy jsme vpluli do indického přístavního městečka Paradip. Večer jsme dostali poštu z domova a celý večer ji četli.

(Pokračování příště)

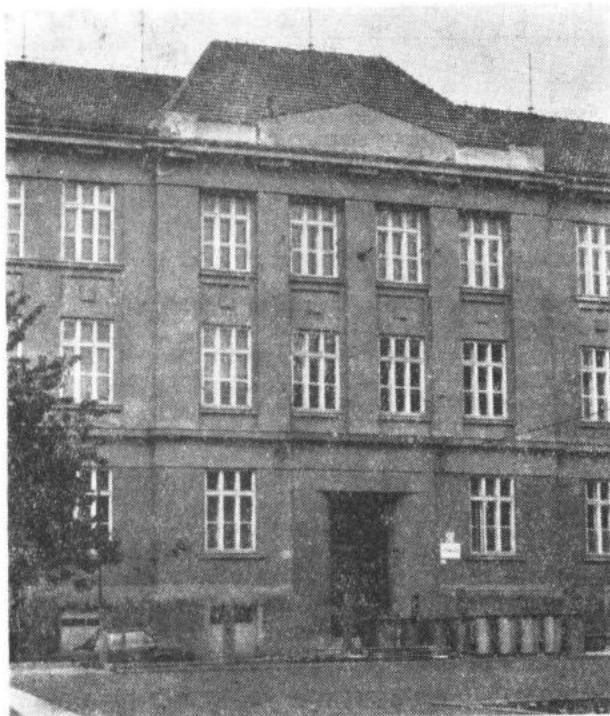
Aleš a Radim Tesařovi

INFORMATIKA -- CESTA K LEPŠÍ BUDOUCNOSTI — Jednou z cest k návratu do Evropy je také přechod k moderním a progresivním metodám řízení, které jsou spojené se zpracováním a uchováváním informací pomocí výkonné výpočetní techniky na bázi počítačů typu PC s kvalitními programy.

Firma **COMPAS** ze Žďáru nad Sázavou Vám nabízí své služby v oblasti hardware a software. Blížší informace v Tišnově podá ing. B. NECHVÍLÁ, Komenského nám. 145 (naproti Knihkupectví). BN

G Y M N Á Z I U M
V T I Š N O V Ě
70 L E T

1920—1990

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

dostáváte do rukou rozšířené vydání Tišnovska, které je zčásti věnováno
70. výročí založení Reálného gymnázia v Tišnově.

Vzhledem k finančním možnostem nemůžeme při této příležitosti uspořádat setkání absolventů, ani vydat almanach, který by odpovídal tradicím a současné úrovni školy. S důstojnými oslavami počítáme až v roce 1995. Ve dnech 28. a 29. 9. uspořádáme školní akademii a Den otevřených dveří. O přesném programu budeme tišnovskou veřejnost včas informovat. Při těchto příležitostech očekáváme, že se absolventi školy budou moci blíže seznámit se současnými podmínkami pro školní práci, i výsledky práce našich žáků.

Školní rok 1990–1991 bude pro gymnázia v naší vlasti v mnohem výjimečný. Tak jako před 70 lety, letos znova i do naší školy nastoupí primáni. Po všech reforzech a přestavbách základního a středního školství se vražeme k osvědčenému systému osmiletého gymnázia. Školy, jejímž hlavním úkolem je připravovat žáky ke studiu na vysokých školách. Nejpodstatnější změny se týkají učebních plánů, ve kterých už nebudu zařazeny odborné předměty. Místo nich jsou formou volitelných předmětů posileny humanitní a přírodovědné obory. Žák gymnázia má tedy možnost osvojit si v náročné formě studia základy vědních disciplín a věnovat se hlouběji předmětům, které chce studovat na vysoké škole.

Jsme si plně vědomi, že výsledky žáků jsou závislé nejen na jejich nadání, píli a morálně volných vlastnostech, ale i na odborných znalostech a pedagogických tvůrčích schopnostech učitelů. Proto si právě v této době připomínáme profesory, kteří na naší škole vyučovali v uplynulých sedmdesáti letech a kteří se zapsali do srdcí svých žáků jako jejich celoživotní vzory.

Je proto morální povinností stávajícího pedagogického sboru neustále rovňat úroveň naší školy. Můžeme s hrdostí říci, že jsme dobrou úroveň školy udrželi. Nejpřesvědčivější o tom hovoří počty žáků naší školy, kteří jsou každoročně přijímáni na vysoké školy.

Uvědomujeme si, že samo vědění bez pevných etických zásad není člověku ani v moderní společnosti ku prospěchu. Proto usilujeme o naplnění slov J. A. Komenského: „Nechť je cílem studia moudrost.“

PhDr. Milan Novotný,
ředitel školy

70 LET GYMNÁZIA V TIŠNOVĚ

V letošním roce uplyne 70 let od založení tišnovského gymnázia. Škola, která se podstatným způsobem zapsala do historie města a vychovala pro naši společnost řadu vynikajících odborníků. V osudech gymnázia se odrazilo spletitost našeho společenského života. Jistě proto bude zajímavé, když se při této výročí vždy ohlédneme zpět do minulosti.

Každá společnost přikládá vzdělání velký význam a snažila se je v rámci daných možností zajišťovat. Proto se s dokladem o školství setkáváme již v nejstarších dobách. Stejně je tomu tak i v Tišnově. Můžeme předpokládat, že obdobně jako jinde i zde byla existence školy spjata s církvi. Školy byly zřizovány u klášterů a far, kde se děti učily číst, psát, počítat, biblické dějiny a církevní zpěv. Ve druhé polovině 16. století byly zakládány i školy městské, které byly zaměřeny praktičtěji. Škola tohoto typu byla i v Tišnově. K podstatným změnám ve školství dochází až koncem 18. století reformními zásahy státu. Zákonem z roku 1774 byly zavedeny triviální školy, kde se vyučovalo čtení, psaní, počítání a náboženství. Ve větších městech se zřizovaly školy hlavní, kde k obecnému triviu byly připojeny i další předměty, např. počátky latiny, kreslení, měřičství, pravidla domácího a polního hospodářství a také již zeměpis a dějepis.

První žáci gymnázia v roce 1920.

Reprotofoto: Pavel Smékal

V Tišnově nahradila roku 1862 dosavadní farní školu čtyřtřídní hlavní škola. Od roku 1869 se školy začaly dělit na obecné a městanské. Městanské navazovaly na obecné a měly za úkol vychovávat mládež pro potřeby průmyslu a zemědělství. Pro vyšší vzdělání existovala gymnázia, učitelské ústavy a odborné školy, které se dělily na průmyslové a živnostenské, obchodní a zemědělské. V Tišnově byla zřízena chlapecká městanská škola roku 1884. V roce 1885 se osamostatnila dívčí obecná škola a při ní byla 1903 zřízena městanská dívčí škola. Dále zde poskytovala odborné vzdělání odborná hospodářská škola od roku 1884 a od roku 1892 průmyslová pokračovací škola, přeměněná pak na školu průmyslovou, obchodní a živnostenskou. Základní a odborné vzdělání bylo tedy v Tišnově zajištěno. Stále nahéhavěji zde ale vyvstávala otázka zajištění středního všeobecného vzdělání — tedy založení gymnázia.

Podmínky pro vznik gymnázia se však vytvořily až po vzniku samostatného Československa v roce 1918. Události spojené se založením gymnázia najdeme zaznamenané ve školní kronice, kde je zachytíl tehdejší ředitel Tomáš Šílený: „Po světové válce vzkříšením bývalé samostatnosti českého národa ... školství české dosud utlačované rakouskou vládou, neobyčejně vyrůstá a rozkvétá. Obživilo i u nás úsilí založiti zde střední školu, jakou již mají všechna okolní okresní města ... I když ministerstvo školství zřídí prý v Brně dvě další střední školy, nebude při ohromném návalu do přeplňených středních škol českých pořád ještě úplně vyhověno stoupající potřebě ... Ani by nebylo spravedlivé, počet škol připadajících na celou nynější oblast soustřeďovati stále v Brně, když od dosavadní oblasti lze snadno oddělit obvod, jenž by byl dostatečnou základnou pro vlastní střední školu. Středem takového nového obvodu může být pouze Tišnov. Měl r. 1910 3 336 obyvatelů, tvoří však s přilehlou obcí Předkláštětem jednotný celek s 4 200 obyvateli, jest sídlem okresního hejtmanství s 35 386 obyvateli. Město Tišnov se i jinak hodí dobře za sídlo střední školy. Leží v půvabné krajině, téměř v zeměpisném středu oné naznačené oblasti a, ač není městem velkým, přece již nyní žije dosti rušným životem hospodářským a kulturním, jenž zajisté zařazením střední školy bude zmnožen a zesílen. Blízkost Brna umožní profesorstvu i žactvu, aby se stali účastní kulturních výhod velikého města ... Zbývá vyvrátiti pochybnosti, zda zřízení a vydržování městské střední školy

v Tišnově jest možné vzhledem k neutěšeným poměrům stavebním a se zřetelem k finančnímu stavu obce... Finance obce Tišnovské, jež na sebe bere břímě změzení a několikaletého vydržování ústavu, jsou v takovém stavu, že toto břímě nejeví se vzhledem k očekávanému prospěchu ne-poměrným a nesnesitelným. Dluhy města úhrnným obnosem 200 000 Kč ne-jou příliš velké, pováží-li se, že jsou to jednak investiční výpůjčky na pod-niky, které se samy rentují (elektrárna, mlýn, jatky), jednak, že za ně byla vystavěna radnice, chudobinec a budovy pro školy obecné a měšťanské, takže obec nemá do budoucna velikých úkolů stavebních... Povolení otevřítí městské reformní reálné gymnázium v Tišnově dodáno starostenskému úřadu tišnovskému moravskou zemskou školní radou výnosem ze dne 24. června 1920 číslo 19278 tohoto obsahu: Pan ministr školství a národní osvěty vzlal výnosem z 21. června 1920 z čísla 27292 na vědomí, že v Tišnově bude po-čátkem školního roku 1920/21 otevřeno městské reformní reálné gymnázium, ale s těmito podmínkami:

1. Zřízením tohoto ústavu nevzniknou ani nyní ani do budoucna státu žádné výdaje ani přímo ani nepřímo poskytováním jakýchkoli subvencí.
2. Ústav bude se řídit předpisy platnými pro státní školy střední tohoto druhu.
3. Při případné přeměně střední školy uvedený ústav podrobí se reformě, která bude na státních středních školách provedena.
4. Město opatří si pro ústav vlastní síly, ježto pro nedostatek profesorů na státních ústavech nebude moc nikomu dát dovolenou. K názvu ústavu po panu presidentovi republiky nebo po některé vynikající osobnosti ne-povolují z důvodu zásadních.“

Tišnovské gymnázium bylo tedy založeno jako reformní reálné gymnázium. Jaká však byla vůbec úloha a náplň tehdejší střední školy? Systém středních škol byl po roce 1918 převzat republikou téměř beze změny z rakouské monarchie. Základní linii středního školství tvořila gymnázia, a to klasické, reálné, reformní reálné a reálka. Protipóly tvořily humanitně zaměřené klasické gymnázium, kde se především studovaly kultury starově-kého Řecka a Říma a vyučovaly klasické jazyky latina a řečtina, na druhé straně reálka, připravujíc studenty pro praktický život. Reálná a reformní reálná gymnázia se snažila ve svých učebních osnovách skloubit oba přístupy tak, aby připravila žáky jak pro univerzitní studium, tak i pro stu-dium na technice a ostatních typech vysokých odborných škol.

Zák vstupoval na gymnázium z obecné školy asi v 11 letech po vykonání přijímacích zkoušek, výuka trvala 8 let, podle latinského číslování procházel postupně těmito ročníky: primou, sekundou, tercií, kvartou, kvintou, sextou, septimou a oktávou. Studia ukončil maturitní zkouškou. Na reformním reálném gymnáziu se vyučovaly tyto předměty: náboženství, čeština, fyzika, na, francouzština, dějepis, zeměpis, matematika, přírodotopis, chemie, fyzika, deskriptivní geometrie a rýsování, filozofie, kreslení, psaní, tělocvik a druhý cizí jazyk živý. Pochopitelně se ne všechny učily po celou dobu studia. Celkový týdenní počet hodin v jednotlivých ročníkách kolísal, v primě to bylo 29 hodin, v oktaře 33 hodin. Zák na tišnovském gymnáziu platil za výuku každý rok školné ve výši 400 Kč a zápisné, v I. ročníku 30 Kč, pak 20 Kč. Učebnice a pomůcky si obstarával sám, pouze chudí žáci byli od školného osvobozeni a učebnice jim byly půjčovány z tzv. knihovny chudých (bibliotheca pauperum). Vzhledem k nedostatku peněz ve státní po-kladně bylo tišnovské gymnázium založeno jako městské, bylo tedy po všech stránkách financováno městem. Vedle městské pokladny přispívali do gym-naziálního fondu svými dary (peněžními, knižními apod.) i sami občané z Tišnova a okolí, částečně subvencemi stát, peníze byly získávány i každo-ročně pořádanými gymnaziálními slavnostmi. Teprve od roku 1927 bylo gymnázium postátněno a platební povinnosti převzal za město stát, ve správě města zůstala pouze školní budova. Při svém založení nemělo gymna-

zium vlastní budovu, proto se provizorně vyučovalo na tehdejší dívčí měšťanské škole a na chlapecké měšťance. Se stavbou nové budovy Na hrádku se započalo na podzim 1924 a dvoupatrová budova s 8 třídami, poslučná pro fyziku a chemii, kreslírnou, ředitelnou, sborovnou a kabinety byla dokončena o prázdninách roku 1925, do budoucna se pak počítalo s jejím rozšířením o prostory sousedního chudobince (přístavba se realizovala v letech 1936–37).

Prvním ředitelem gymnázia se stal Tomáš Šílený, klasický filolog, dlouhotraktivý ředitel II. českého gymnázia v Brně. Byl již sice v důchodu, ale měl bohaté zkušenosti a mohl tak položit škole velice dobré základy, a to bez nároku na plat. Prvními profesory byli Alois Macků, který přišel do Tišnova ze státního reálného gymnázia v Uherském Hradišti, a Jan Kosík, předtím učil na státním reálném gymnázium v Brně, jako výpomocný učitelé zde učili učitelé tišnovských měšťanských škol. Stálý profesorský sbor se tvořil ve 20. letech jen postupně.

V roce 1920 vstoupilo do dvou prvních ročníků 80 žáků, z toho 58 chlapců a 22 dívek, ukončilo je 71 žáků. V roce 1930 již bylo už 257, 170 chlapců a 87 dívek. Průběh školního roku se podstatně nelíšil od dnešního. Kromě běžných vyučovacích hodin se žáci účastnili přednášek, pravidelně jezdili do Brna na divadelní představení a koncerty, často chodili do místní sokolovny na promítání naučných filmů, na zeměpisné vycházky do okolí Tišnova a odborné exkurze do místní továren, jezdili na školní výlety, pořádali sbírky na dobročinné akce. Velkou roční akcí bývalo v květnu majáles. V roce 1926 je např. gymnázium pořádalo ve spolupráci s vysokoškolským studentským spolkem Bařák. V předvečer majáles se konala městská akademie s recitací, zpěvem a gymnastickým cvičením. K poslechu hrál studentský orchestr a po přestávce sehráli studenti veselohru J. Nerudy Prodaná láska. Druhý den pak následoval koncert městské hudby na květinami vyzdobeném náměstí, ve škole se konala výstava žákovských prací, odpoledne krojovaný průvod městem s alegorickými vozy a večer lidová slavnost, doplněná sborovými zpěvy a cvičením žákyň pro II. středoškolské hry v Praze.

V roce 1928 složili maturitní zkoušky první abiturienti gymnázia. Z původních 80 přihlášených žáků v roce 1920 jich úspěšně ukončilo studium 26.

Dívčí družstvo na II. středoškolských hrách v Praze, které se konaly v roce 1926.
Foto: archiv

Škola to byla skutečně po všech stránkách náročná. S maturanty se rozloučila i městská rada, která pro ně uspořádala slavnostní večeři a večer ta neční zábavu zv. věneček. Život studentský byl život veselý, ale patřil k němu nerozlučně i smutek a nostalgie z loučení.

Situace se však ve 30. letech stala pro gymnázium značně složitou. Základem problémem školy byl neustálý nárůst žáků. Ve školním roce 1936/37 měla již škola 589 žáků ve 14 třídách a stále jenom 8 učeben. Počty žáků ve třídách byly velmi vysoké, v nižších ročnících se pohybovaly kolem 50 žáků ve třídě, ve vyšších ročnících kolem 40, vyučovalo se proto v náhradních prostorách v ostatních tišnovských školách. Město však na plánovanou přístavbu nemělo peníze. Bylo zásluhou především tehdejšího ředitele R. Břízy a rodičovského sdružení, že se nakonec stavba uskutečnila. Podstatnou část peněz (celkové stavební náklady činily 310 619 Kč) zajistilo rodičovské sdružení tak, že rodiče poskytli škole bezúročnou půjčku po dobu studia svého dítěte, po jeho maturitě jím byla vrácena, zbytek peněz pak darovala škole městská spořitelna a stát. S přístavbou se začalo 19. října 1936 a již 1. 9. 1937 se učilo v nových 6 učebnách. Škola tak dostala svůj konečný vzhled. Vrcholu dosáhlo gymnázium ve školním roce 1938/39, kdy školu navštěvovalo 710 žáků a měla 19 tříd. Pak však začal počet žáků v důsledku okupace rychle klesat. I přes tyto potíže dosahovalo gymnázium dobrých výsledků. Ve škole byla především rozsáhlá sportovní činnost, v roce 1938 se podle školní statistiky věnovalo 577 žáků plavání, 214 žáků veslování, 33 jízdě na koni, 493 jízdě na kole, 11 šermu, 259 kopané, 606 hruslení, 630 sánkování, 433 lyžování, 39 turistice a 62 tenisu. Téhož roku se zúčastnilo 27 chlapců a 30 dívek IV. středoškolských her v Praze, kde získali zlatou medaili ve skoku dalekém a 3. místo v běhu na 60 m. Intenzivní byla i kulturní činnost. Působilo zde studentské divadlo (nastudovalo např. hru J. Kvapila Princezna Pampliška, Molířovu komedii Zdravý nemocný, Zeyerovu hru Stará historie a další), školu často navštěvoval Frantouz Romain Alléon, který seznamoval žáky s francouzskou poezíí, koncertoval zde ruský basista Beljanin, přednášel spisovatel A. C. Nor.

Přišla však okupace, období neobyčejně těžké zkoušky pro celý český národ. Zanikl jeho samostatný stát, reálně byla ohrožena jeho existence. Součástí německých plánů na postupnou likvidaci českého národa bylo i omezování českého školství, tím měl být český národ zbaven inteligence a odsouzen do role otrockého národa. Zásahy okupantů proti českým školám výrazně pocítilo i tišnovské gymnázium. Během okupace poklesl počet jeho žáků na polovinu. Byly zpřísňeny přijímací zkoušky, uchazeči museli provádět tzv. „rasovou čistotu“, vyžadovala se především znalost němčiny a tělesná zdatnost. Byly stanoveny počty přijímaných, v roce 1943 mohlo být přijato například jenom 5 dívek. V roce 1942 dostali předsedové maturitních komisí důvěrný příkaz, aby u maturit 20 % žáků propadlo. V posledních letech války pak byli žáci z vyšších tříd hromadně nasazováni do válečného průmyslu. V roce 1944 se v oktávách vůbec nevyučovalo, v septimátech zbyli jen žákyně a 2 žáci. Vyučování bylo často nepravidelné, na konci války se nevyučovalo vůbec a žáci dostávali pouze domácí úkoly. Vyučování bylo také těžce poškozováno hrubými zásahy nacistů do osnov. V lednu 1941 bylo úplně zastaveno vyučování dějepisu a dějin české literatury. Zároveň vyšel výnos o zesílení vyučování německého jazyka. Od počátku školiního roku 1942/43 byl zaveden nový předmět německá konverzace, již byly věnovány dosavadní hodiny dějepisu. Počet hodin německého jazyka se zvýšil na 8 hodin týdně. Germanizaci škol se napomáhalo také tím, že se v některých předmětech učilo německy, na tišnovském gymnáziu to bylo v matematice, později v chemii, biologii a ve fyzice. Škole se nedostávalo učebnic a pomůcek, knihovny byly zcenzurovány a prakticky se v nich přestalo půjčovat. Školní sbírky byly za pobytu německého vojska v budově z poloviny zničeny a rozkradeny. Nacistickou perzekuci byli postiženi i žáci ústavu. Uvězněni byli Richard Janků, Jindřich a Božena Krausovi. Z bývalých žáků bylo 14

Chmelová brigáda v 50. letech.

Foto: archív

umučeno nacisty, 13 jich bylo uvězněno v koncentračních táborech. V nacistických věznicích zahynuli profesori Alois Macků, Ludvík Sitař a Ladislav Jandásek, uvězněni byli Jan Kosík, František Kratochvíl, Karel Krejčí a Ota-kar Popek.

Konec války zastihl gymnázium v neutěšeném stavu. V listopadu 1943 byl do budovy školy přestěhován městský archiv, v červnu 1944 byla celá budova zabrána pro kanceláře letecké továrny Diana. Všech 5 tišnovských škol bylo v této době vměstnáno do budovy chlapecké měšťanské školy, pravidelné vyučování vůbec nebylo možné. Při bombardování 25. dubna 1945 byla budova školy jen mírně poškozena, německým vojáky však bylo zničeno vnitřní zařízení a sbírky. Po osvobození města sloužila budova potřebám Rudé armády do 1. června 1945. Po nezbytných vyklizovacích pracích zde bylo 11. června opět obnoveno vyučování.

Osvobozením začalo pro gymnázium nové období v jeho vývoji. Promítly se do něj všechny společenské přeměny naší společnosti v poválečném období, a proto gymnázium prošlo celou řadou organizačních změn, které podstatně změnily jeho podobu. Po roce 1945 se začalo obnovovat v tradiční předválečné podobě. Postupně byly odstraněny důsledky války, nahrazeny ztracené sbírky a počet žáků začal opět narůstat. Zatímco školní rok 1944/45 ukončilo 364 žáků ve 12 třídách, ve školním roce 1945/46 již zde studovalo v 17 třídách 451 žáků a v následujícím roce stoupil počet na 480.

V roce 1948 došlo k zásadnímu přebudování celého dosavadního školského systému. Zákonem č. 95/1948 Sb. bylo provedeno zestátnění všech škol, které pak byly rozděleny do tří základních skupin na školy mateřské, do druhé skupiny patřily školy 1. a 2. stupně, což byly národní a střední školy, a do 3. stupně pak odborné školy a gymnázia. Dosavadní osmileté gymnázium tak zaniklo, nižší ročníky přešly do základní školy a gymnázium zůstalo pouze čtyřleté. V Tišnově mělo v roce 1953 v 7 třídách už jenom 175 žáků. K další úpravě školství došlo v roce 1953 zákonem č. 31/1953 Sb. Jím byla zrušena gymnázia a zřízeny všeobecně vzdělávací osmileté a jedenáctileté střední školy. Vzdělávání na vyšším stupni dále poskytovaly odborné školy pro jednotlivá odvětví národního hospodářství, učiliště státních pracovních záloh a pedagogické školy.

Počet žactva a tříd v těchto letech na našem ústavě kolísal. Nejvíce tříd bylo až 8, nejméně 4, a to ve školním roce 1960/61, kdy také nejvíce klesl počet žáků — na 165. Brzy se však ukázalo, že bude nutné prodloužit výuku na JSS o jeden rok. Novým školským zákonem z roku 1960 byla jednotná

střední škola rozdělena na ZDŠ s povinnou devítiletou dochazkou pro všechny děti a na střední všeobecně vzdělávací školu (SVVŠ), která byla tříletá. Význam tišnovské střední školy tak opět vzrostl, zvýšil se počet studentů i tříd. Žáci navštěvovali podle zájmu buď humanitně, nebo přírodnovědně orientované třídy. Ve vedení školy se vystřídalо během této doby několik ředitelů. V roce 1945 opět nastoupil po skončení okupace do funkce Rudolf Bříza. Po jeho odchodu do důchodu se stal ředitelem dr. Václav Komárek, od roku 1953 vedl JSS Antonín Stejskal, v roce 1957 se opět vrátil do funkce dr. Komárek a setrval v ní až do svého penzionování v roce 1963. Po něm převzal školu Bohumil Kabeš, v letech 1970–1983 Zdenka Dobříčka, stávajícím ředitelem je dr. Milan Novotný. Organizační úpravy však rokem 1960 neskončily. V roce 1968 se dosavadní tříletá SVVŠ změnila na čtyřleté gymnázium, na kterém se vyučovalo podle jednotného studijního plánu. Překotné změny postrádající hlubší a dlouhodobější koncepci jistě nepřispaly přirozenému kvalitativnímu rozvoji školství. I přesto škola vykazovala dobré výsledky ve své práci. Zákum v té době zbývalo i dost volného času na aktivní využití volného času. Velice pestrá zde byla sportovní činnost, kulturní, žáci se účastnili řady zajímavých besed, jmenovitě zde byli básníci J. Skácel, J. Noha, O. Mikulášek, spisovatelé F. Tomeček, B. Říha i pozdější prezident L. Svoboda. V 50. letech žáci jezdili po vesnicích s kulturním pásem, vysílali satirický pořad Zrcadlo školy, vydávali školní časopis a každým rokem nastudovali divadelní hru.

V roce 1976 přešlo naše školství na novou koncepci výchovně vzdělávací práce. Smyslem změn bylo modernizovat učivo i vyučovací metody, vést žáky k samostatné a tvořivé práci. I když samotná myšlenka koncepce měla racionální jádro, nebylo v silách našeho školství z kapacitních, materiálních i odborných a metodických důvodů ji zvládnout. Změnami tak postupně prošel celý školský systém a proto se podle nové koncepce začalo od roku 1984 učit i na gymnáziu. Úkolem gymnázia se stalo připravovat žáky pro studium na vysoké škole, ale i pro přímé uplatnění v praxi. Každý žák proto prošel během studia odbornou přípravou, u nás si mohl vybrat ekonomiku a organizaci, elektrotechniku, programování nebo zemědělství. Pro ředitelství školy z toho vyplynul úkol zajistit výuku těchto předmětů i po technické stránce. V 2. polovině 80. let prochází proto gymnázium řadou stavebních úprav, byla provedena generální oprava II. budovy, postupně vybudovány odborné učebny a laboratoře pro biologii a chemii, učebna programování, elektrotechniky a pisárna pro administrativu. V současné době se dobudovává sportovní areál.

A jaká bude budoucnost gymuázia? Jistě neméně bohatá jako to dosavadní. S gymnáziem se v Tišnově stále počítá. V budoucnu má být pro něj postavena nová budova. Dojde k zásadním změnám v obsahu a zaměření. Ukazuje se, že příprava žáků pro vysokou školu i pro praxi je příliš náročným úkolem pro jednu školu, a proto nové gymnázium, obnovené v tradiční osmileté podobě, bude opět připravovat žáky především pro vysokou školu. Snad o to více je třeba obdivovat současné absolventy, že si i přes tyto časové velice náročné studijní povinnosti dokázali najít čas na bohatou zájmovou činnost, jak o tom svědčí jejich účast ve sportovních akcích, olympiádách, soutěžích a středoškolské odborné činnosti. Mnozí jistě budou vzpomínat na gymnázialy, divadelní soutěže či vydávání časopisu TiGY. V budoucnu gymnázium vyjde daleko více vstřík jejich individuálním zájmům. Rozhodně však nesleví nic na své náročnosti a v budoucnu se jistě opět stane školou s nejvyšší prestiží, tak jak tomu bývalo v minulosti. Jistě i budoucí žáci gymuázia budou hrát důležitou roli v kulturním i spolkovém životě města, tak jako tomu bylo u minulých i současných absolventů naší školy.

PhDr. Vojtěch Hanus

ČASOPIS TIŠNOVSKÉHO GYMNAZIA

TIGY je časopis, který vychází na tišnovském gymnáziu, ve školním roce 1989/90 už ve svém třetím ročníku. V redakční radě pracovali pod vedením prof. Štěpánka v minulosti nejvíce Martina Sehnalová, Iva Mrázová a Milena Chlupová, ze současných členů Jirka Dvořák, Zuzana Vlčková, Soňa Pechová a Martina

Zavřelová. Vychází měsíčně v rozsahu asi třiceti stran, které jsou zaplněny pestrým obsahem -- od rozhovorů, přes fejetony, historická ohlédnutí, kritiku až po sport a módu. Zvláštní rubrika je věnována studentské literární tvorbě, hlavně povídám a básním. Třetí část je plná aktuálních zpráv a čtvrtá humoru.

Náklad TIGY je malý (do každé třídy jen dva výtisky), proto redakční rada využila této příležitosti a připravila několik ukázek ze své činnosti pro širší čtenářskou obec. Nejdříve malý fejeton, potom rozhovor s pamětníky o minulosti naší školy a nakonec tři básně nadějného básníka Jiřího Dvořáka.

Redakční rada přeje všem čtenářům příjemné počtení.

JAK SE DĚLÁ ŠKOLNÍ ČASOPIS

Vezme se jedna redakční rada, nepříliš ulezená. Abych to lépe vysvětlil. Redakční rada se skládá z několika nadšenců schopných všeho. Krome toho, že je schopen všeho, vyznačuje se takový nadšenec tím, že dělá a ani neví proč. Neplynou mu z toho žádné pochvaly, zvýhodnění či upřednostnění, většinou naopak. Spiše mu plyne čas, který by mohl využít jinak, pohodlněji a bezpracněji. Navíc musí umět psát, ale to uvádí až na posudním místě, protože to není tak důležité. Už teď tušíš, milý čtenáři, že se jedná se o spolek velmi podezřelých existenci, a to jsem se ještě nezmínil o jejich šéfredaktori. Musí to být nadšenec na druhou, který udržuje entuziasmus celé redakční rady, i když ho ostatní ztrácejí. Soudného člověka napadá nejčastěji myšlenka: proč to vlastně dělají? Je charakteristické, že o sám si na ni nedokáže odpovědět.

Tak, to bychom měli potřebné ingredience. A teď k pracovnímu postupu. Vlastní redakční práce má stránky světlé i stinné, vážné i veselé. Největší je schůzka redakční rady nad budoucím číslem. Tady je opravdu veselo. Účastníci srší nápady i vtipem, výbuchy smíchu střídají vpády vyučujících, v jejich hodinách měli určiti členové redakční rady právě být. Totiž, schůzka se samozřejmě koná o přestávce, avšak tvůrčí proces nelze jen tak zastavit a diskusi je třeba dokončit. Je tedy umění naplánovat ji do správné přestávky, aby případný přesah do následující hodiny byl co nejsneseitelnější. Školácké chyby z počátků naší činosti, kdy jsme se střebovali do matematiky nebo ruštiny už neděláme. Ponejvíce to v poslední době od naší biologie. Paní profesorka má pro nás, mladé literáty, pochopení, a tak jen věhne do kabinetu, kde sedíme a s výkřikem: „Aha, tady jsou!“ zase udběhne.

Ale abych neodváděl pozornost od toho hlavního. Na této schůzce vznikne jakási kostra čísla a každému členu redakční rady se přidělí nějaký úkol. V tom je kámen úrazu. O časově náročné činnosti není samozřejmě moc velký zájem, a tak šéfredaktori nezbude, než nastolit vládu pevné ruky a přes různé výmluvy, z nichž nejčastější je, že se dotyčnému polámal právě psací stroj, práci přidělit. No a potom, to už obvykle zvoní na následující hodinu, se redakční rada rozejde a šéfredaktori začíná nejpernější část redakční práce, tzv. dobývání. Ne, nejde o dobývání ničeho, co se obvykle dobývá: hradu, ženského srdce, úspěchu či uhli. Jde o dobývání přidělených

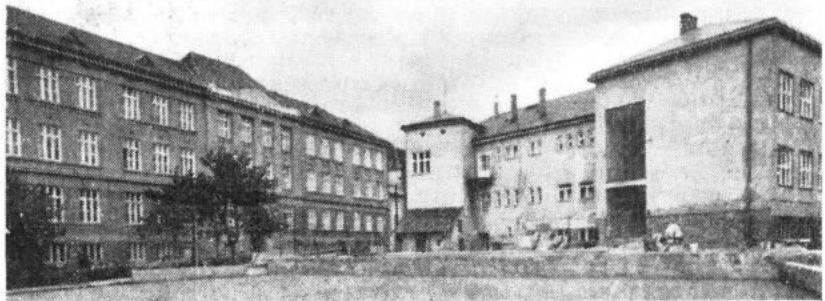
příspěvků. Celá záležitost je ještě zkomplikována tím, že nejdříve musí přispěvek dobyt určitý redaktor z někoho neurčitého, přepsat a dopsat na stroji a takto upraven, je z něho dobýván opět šéfredaktorem. Je to činnost časově i nervově značně vyčerpávající, a je-li nakonec jeden každý přispěvek dobyt, je redaktor z toho také dobit. Bývá to vždycky na poslední chvíli. Nedovedu si vysvětlit čím to, ale za dobu naší existence jsme vyšli se zpožděním jen dvakrát. A to svědčí buď přece jen o zájmu „redaktorů“, nebo přece jen o pevné ruce šéfa.

Když jsou všechny příspěvky shromážděny, může jít číslo do „tisku“. Píšu v úvazovkách, protože to vzněsené slovo znamená v našich podmínkách něco trochu jiného. Škola vlastní pouze lihový rozmnožovací stroj značky Astra. (Totiž, vlastnila dva, jeden už rozmnožování našeho časopisu nevydržel.) Aby se mohlo rozmnožovat, musí se text úhledně přepsat na stroji s jakýmsi fialovým přiložným papírem připomínajícím kopírák, který se vyznačuje především tím, že se od něho člověk hrozně zamaže. Z tohoto kopíráku se otiskne ono již naznačené fialové barvivo, které však nemá správně končit na rukách písárek, ale na rozmnožovaných papírech. K tomu je třeba získat zručné písátky ochotné věnovat volný čas přepisování asi třiceti stran a dostatečně inteligentní na to, aby si kopíráky nedaly do stroje obráceně. Zatím se to vždy podařilo, i když se přiznám, že jsem jednou použil i podlý trik, spočívající v tom, že přijde do hodiny ekonomiky, vyzval jsem přítomné k pomoci při opsání několika stránek. Ihned se přihášilo několik zajemkyní, které až dodatečně pochopily, že nejde o psaní ted v hodině, ale až doma a že těch stránek je trochu více. To už ale bylo pozdě.

Dostáváme se do předposlední fáze výroby — a tou je vlastní rozmnožování na již výše uvedeném stroji Astra. Práce je to zajímavá, až dobroručná. Stroj spolyká obcas více papíru, než je zdrávo, krerýžto se jako zmetkový hromadí mimo. Naštěstí jsme již ve stavu, kdy se podarků hromadí více než nepodarků. Do zvláštní nádobky se dolévá líh, stroj hučí, obsluha si prozpívuje, místnost se plní lihovými výparůmi a rozmnožených stránek utěšeně přibývá. Když je jich asi 900, stroj se zastaví, stránky se roztríďí (na vše dobrovolníci) a sešíjí strojkem k tomu určeným. A pak už zbývá jen poslední fáze — a to expedice, přesněji řečeno rozdělení časopisů čtenářům, ženoucím se jako o závod. Jsme totiž měsíčníkem nesmírně populárním.

Pokud jsi dočetl až sem, milý čtenáři, cítíš už jistě únavu a vyslzení. A to jsi jen četl. Teď si to vezmi ještě jednou od začátku a představ si to dopravdy ...

Ivo Štepánek

Obě budovy gymnázia v současné době.

Foto: B. Nechvila

Vážení čtenáři, dnes ve zpravodaji nenajdete své oblíbené a pravidelné rubriky. Chybí zde přehled filmových představení. Shledáte se s nimi opět v zářijovém čísle. Dnes vám však nabízíme vámi žádané jízdní řady.

Redakce

VZPOMÍNÁNÍ

Je tiché letní odpoledne a já sedím u jednoho stolu s lidmi, kteří uosl v paměti cenná svědectví na uplynulá léta, události, činy. Svědectví, která mohou být pro nás, mladší, zajímavá, ale i poučná. Historie je prý učitelkou života, a to nejen ta velká historie národů, států, vojevůdců a bitev, ale i ta malá historie našeho vlastního města, domu, lidí, kteří žijí nebo žili s námi. Přede mnou sedí paní Božena Kociánová a pan Karel Cejnek, bývalí profesori tišnovského gymnázia a otácející se pánska magnetofonu zaznamenává stížky vzpomínek na časy minulé:

Jak jste se vlastně dostali k povolání učitele?

Kociánová: Já jsem maturovala na gymnáziu ve Valašském Meziříčí. To bylo ve dvacátých letech, bylo mi osmnáct, a když jsem se rozhodovala, kam jít na vysokou školu, rozhodla jsem se, že do Prahy. Zdálo se mně, že v Praze je škola lepší než v Brně a potom, chtěla jsem Prahu během těch čtyř let poznat. Vybraла jsem si obor matematika — tělesná výchova. Líbilo se mi tam. Výuka byla dobrá a cvičení taky, honili nás moc. Po ukončení školy jsem nemohla najít místo na gymnáziu, a tak jsem učila najdřív na menšinové škole. Když jsem přijela na místo, přivítal mě ředitel tím, že už sítu má, abych se vrátila. Potom se všechno vysvětlilo. Zjistila jsem, že chtěl vzít do školy maturantku, kterou dobře znal. Tam jsem tedy učila rok a teprve druhý rok jsem se dostala do Tišnova. To bylo v roce 1931.

Cejnek: Já už jako malý žáček jsem se zajímal o přírodu, sbíral jsem brouky, květiny, nerosty. Když jsem přišel na gymnázium v Brně (v Tišnově tehdy ještě nebylo) tak jsem v tom pokračoval, ale bohužel, mezi vynikajícím profesorským sborem byli i takoví, kteří předmět jako přírodopis učili tak nešťastnou a nezáživnou metodou, že u mě převládl spíš odpór k učitelství. A tak, protože jsem po maturitě nevěděl, kam na vysokou školu, dal jsem na radu spolužáka a přihlásil se na právnickou fakultu. Brzy jsem ale zjistil, že to je obor, který mě naprosto neuspokojuje, a tak jsem se odhlásil z fakulty právnické a přihlásil se na fakultu přírodovědeckou, kterou jsem taky absolvoval. Ovšem, když jsem složil státnice, tak nebyla na gymnázích žádná místa. Školské úřady mě poslaly na menšinovou měšťanskou školu — což byla škola na území zněmčeném — v Kučerově (Kutscherau) u Vyškova. Tam jsem učil půl roku, ale jen co zbylo: češtinu, dějepis, dokonce i dívčí tělocvik. Potom jsem byl přeložen na další menšinovou školu v Želešicích (Scheleschitz) u Brna. Tam jsem zůstal dva a půl roku. Tehdy jsme listovali ve věstníku ministerstva školství a našel jsem řadu gymnázií, kde vypisovali místo na němčinu. Třeba čínštinu, řekl jsem si, jen když se dostanu na gymnázium. Tak jsem si dodělal, jak se říká dnes — dálkově, tzv. malou němčinu, která opravňovala pro vyučování na nižších gymnázích. A v září 1935 se mi podařilo dostat na tišnovské gymnázium. Nejdřív na němčinu a až později jsem mohl vyučovat svůj obor.

Jak to vypadalo na tišnovském gymnáziu v době vašeho příchodu?

Kociánová: Tehdy stálo jen půl hlavní budovy a vchod. Rozšířena do dnešní podoby byla budova až za ředitele Břízy v roce 1937. Byla to stará budova, podlahy prkenné, naolejované. Dneska to má úplně jiný ráz, moderní. Budova byla ovšem stále jen jedna. Jak postupně rostl počet studentů, umisťovaly se třídy na tehdejší měšťanské škole dívčí a chlapecké. Takže jsme přecházeli do jiných budov. Ale bylo to tehdy se studenty takové přetěžující. I když v matematice jsem byla pověstná, co říkáš?

Cejnek: Já bych řekl, že jsi byla kriticky oblíbená kantorka, poněvadž studenti v té matematice citili, že něco umíš. Že neděláš rozdíly mezi svými studenty, jestli je někdo hezčí nebo oblíbenější. No a jako tělocvikářka — samozřejmě oceňovali, že to bylo osvěžení. A co se týká mě, zdá se mi, že i u mě to byl spíš vztah spolupráce, než přístup nadřízeného. Většina profesorů bydlela v Tišnově, což je v rozporu s nynějším stavem. Kromě

toho naprostá většina žáků byla buď z Tišnova nebo z blízkého okolí, dojížděli na kole nebo autobusem. Z toho vyplývalo, že se studenti stýkali často i mimo školu. Mohl bych jmenovat řadu profesorů veřejně činných. Za všechny aspoň jedno jméno — Alois Macků, nadšený sokol a veřejný činovník. (Byl také první, kdo byl za války zatčen.) Ovšem byli i kantori nesmírně nároční, např. prof. Holec, Franštinář. Jeho žáci, kteří šli studovat francouzštinu na univerzitu, si pochvalovali, že se už nemusí příliš učit. Znali všechno od Holce. Byl velmi přísný: za dvě gramatické chyby v diktu byla čtyřka a za více jak dvě — to už nestačilo. Potom zde byla zajímavá postava prof. Krejčího, nesmírně fundovaného odborníka...

Kociánová: To bylo nad úroveň těch dětí.

Cejnek: Ale bylo to zajímavé. On třeba francouzskou revoluci přednášel čtvrt roku. Na osnovy se nedival. Přinesl alba francouzských malířů a sochařů. Moje manželka k němu chodila a má Pekařovu učebnici dějepisu plnou poznámek „co k tomu řekl Krejčí“. Úroveň byla vysoká, ale on prakticky nezkoušel. To byla vada. Ale studenti si to pamatovali i tak. Bylo to tak zajímavé, že si to nešlo nezapamatovat.

Jak jste prožili válku?

Kociánová: Já jsem byla přeložena na dva roky do Třebíče. Sem totiž přišla tělocvikářka, která měla v Třebíči nějaké nepříjemnosti, ta se do stala na moje místo a já jsem musela jít do Třebíče. Sla jsem se tehdy zeptat inspektora proč, jak to vlastně je. Ale ten byl tak „příjemný“, že jsem potom radši nechtěla už nic vědět. Pak jsem učila tři roky v Brně, v gymnáziu na Křenové. Vzpomínám si, že jednou přišel příkaz, že musíme celou školu rychle vyklidit, že tam přijde vojsko. Museli jsem se přestěhovat na nějakou základní školu, myslím, že to bylo v Líšni. Tak každý student dostal z přírodopisných sbírek nějakého ptáka, například orla, a s tím orlem prochodil všechny podniky, co byly na náměstí. Nakonec ho donesl na místo určení, ale všichni využili stěhování, aby se podívali, co se deje v Jepě nebo v Asu.

Cejnek: Když vypukla válka, zavládl mezi studenty a profesory takový těsnější poměr. Asi tím, že jsme byli všichni spojeni společným osudem. Já jsem kromě němců učil ještě zeměpis. Zeměpis měl své učebnice, které nacisté nevyházel, ale dostali jsme příkaz je upravit a to ne škrtáním, ale začerněním tuší. Musel jsem přednášet na základě přesných instrukcí. Věta „Na řece Vltavě leží hlavní město Československé republiky Praha“ se musela upravit na „Na řece Moldau (Vltavě) leží hlavní město Protektorátu Čechy a Morava (des Protektorats Böhmen und Mähren) Prag (Praha)“. Já jsem to tak nepřednášel, s rizikem, že přijde inspektor a bude zle. To se také stalo. Když moji hodinu němčiny navštívil nacistický inspektor s krásným německým jménem Zaruba (což vyslovoval „Caruba“), nachystal mě na některých nepřesnostech v předeepsaném výkladu a já věděl po „prátelském“ rozhovoru v ředitelně, co bude následovat — nasazení na práci do rajchu. Zachránil mě rentgenový snímek mé pátče, který jsem donesl příslušné komisi od profesora Frejky. Já sám jsem se až po letech dozvěděl, že to nebyl snímek můj, ale jiného, těžce nemocného člověka. Tím mě prof. Frejka zachránil, jako i řadu jiných českých lidí.

Kociánová: Ted zážitek ode mne. Jak už jsem říkala, učila jsem v Brně na Křenové. Jednou jsem přišla do třídy v prvním ročníku a třída byla plná židovských dětí. Bylo jich snad 60 nebo 80. Druhý den byla polovina třídy pryč. To byl transport, Němci je přivezli do Brna a druhý den posílali dál. Bylo to hrozné.

Cejnek: Já se přídám: My, učitelé dějepisu a zeměpisu, jsme byli pozváni na školení do Rankenheimu do rajchu. Tam nám přednášeli univerzitní profesori — samozřejmě samý nacisti. Nejdříve Norimberské zákony: kdo je Volljude, Halbjude, Vierteljude a podle toho, jestli je ho třeba ihned zlikvidovat, izolovat v tábore nebo jen zbavit všech práv. Dál nám přednášeli

o úloze německého národa v českých zemích. Oni měli teorii, že skutečnost, že na území Čech a Moravy se vyskytovaly vynikající osobnosti, je výsledkem toho, že v minulosti mezi Čechy žili často Němci a výsledkem jejich manželství s Češkami byli právě ti vynikající jedinci: Palacký, Mácha, Masaryk. Měli dokonale zjištěny rodokmeny do nevím kolikátého kolena. A vždycky tam našli nějakou Němku nebo Němce.

Ve válce byla zatčena řada kantorů, z nichž tři se už nevrátili: prof. Macák, pak byl odveden, prof. Jandásek a nakonec prof. Sitař, matematik. Ale mezi námi byla i Herta Venclová, původem Němka, která donášela Němcům. Nebezpečí hrozilo všem. V té atmosféře se nedalo dělat nic jiného než neprovokovat.

Kociánová: Mě chtěli zase poslat učit do Vídň. A naštěstí spolužák z fakulty, ten byl na ministerstvu, mě z toho vytáhl. Odtud bych se asi nevrátila. Byli zatčeni i studenti. Budova gymnázia byla koncem války obsazena firmou Diana — výroba letadel. Výroba byla v tunelu na dráze a v budově byly úřednice. Tím bylo vlastně gymnázium uzavřeno a neučilo se. Studenti se sešli jednou za týden a dávaly se úkoly. Po osvobození se v oktávách doháněla látka a dělaly se rychlomaturity. To si dovedete představit, jakou to mohlo mít úroveň.

Když už jsme u těch špatných zážitků, máte i nějaké hezké?

Cejnek: Na základě svého letitěho zájmu jsem zorganizoval na gymnáziu divadlení kroužek a podařilo se nám uskutečnit několik představení: např. Moliérov „Zdravý, nemocný“, Tylova „Fidlovačka“ a jiné. Byla to velice krásná práce se studenty, kteří byli většinou z Tišnova a měli o tuto práci zájem, rádi ji dělali. Tím zážitkem byl tedy úspěch, který jsme měli, a hlavně přátelská konkrétní spolupráce se studenty. Dalším krásným zážitkem byl orchestr profesora Bauera, latináře. Studentský symfonický orchestr.

Kociánová: Já si vzpomínám na jeden koncert, na kterém mu studenti dali kytku a on ji neodložil, nýbrž tu kytkou dirigoval.

Cejnek: On byl zvláštní postava. A ještě řeknu jeden ze svých nejhezčích zážitků. Jeden můj vnuček je postižen ledvinovou chorobou. Byl ošetřován v Brně na dětské klinice a tam jsem se setkal se svým bývalým žákem z gymnázia, tehdy už docentem, Šabackým. A ten mi řekl: „Panu profesore, víte, proč já jsem se dal do studia medicíny? Když jste nás učil v septimě v biologii o člověku, tak jste mluvil o vývojových teoriích. Mě to zajímalo a vy jste mně půjčil publikaci „Kniha o přírodě“, která generálně pojednává o zákonitostech přírody, a to mě tak zaujalo, že jsem se dal na medicínu a vy jste byl tím, který mě k tomu podnítil.“

Jaký systém středoškolské výuky považujete za nejlepší?

Cejnek: Systém, který vede k samostatnému myšlení studentů. Bez reprodukování učiva. Konečné opuštění tzv. herbatovské pedagogiky, tedy soustředění se na paměťové učení. Já považuji za nutné opustit definitivně tento způsob výuky. Výuka musí být názorná a podněcuje k samostatnému myšlení, bez detailů, bez reprodukování cizích názorů.

Kociánová: Je to pravda. Souhlasím.

Co byste přáli gymnáziu k jeho narozeninám?

Kociánová: Abyste dostali pořádné cvičiště. Vy ho vůbec nemáte. To hřiště, které udělali u školy, nestačí.

Cejnek: Já bych přidal ještě krytý bazén, ale to asi není reálné. A tak přejí gymnáziu co nejkvalifikovanější, nejpokrokovější a po pedagogické stránce nejfundovanější vedení školy. No, a profesorskému sboru možnost využít svých schopností bez jakýchkoliv omezení úředních, jakýchkoliv diktátů, jak se má učit, aby měli naprostou svobodnou ruku a na svou vlastní zodpovědnost si vybrali takové vyučovací metody, které by vedly studenty k maximální možnosti uplatňovat svůj názor a své vlastní myšlení.

Rozmlouvala: **Soňa Pechová**

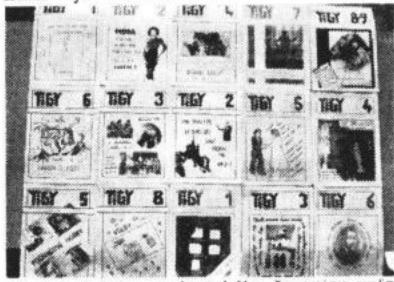
Jiří Dvořák

T I C H O

Ztratím hlas
a prostorem rozezpívá se Ticho
tvůj úsměv v prášku
sype se na mou hlavu.
Zachytávám
družice tvých snů
a ručkuju zpět na oběžnou dráhu
naší krásné hloupé konverzace...
Ztratíš hlas
a prostorem Ticho zakvílí,
něžný souboj řas a hmyzích doteků
sladká touha úst...
A Tichem zněj jen
sprostá slova motýlů.

N A P E T R O V É

Za scénou ze tmy
s tebou se tulit
na lavičce spícího Petrova
měnit své sny
na pevnosti z ulit
a rukama drze zevlopat
po horizontu tvého těla,
v hloubi srdce tiše žárlit
na soumrak
co se dostává i tam,
kam bys nechtěla...

Titulní stránky studentského časopisu vylo tografoval B. Nechvila.

D E S E T T I S Í C K U D V A C E T I P Ú T I

Nešfastní nad stavem kulturnosti občanů města Tišnova se vracíme od kina Svatraka. Těšili jsme dnes, 20. května, na film o Karlu Čapkově **Člověk proti násilí**. Nehrálo se. V 17 hodin přišli 2 (slovy dva) zájemci. Na 19.30 devět lidí, většinou starších a středních let.

Hrát se nemohlo. Skupina vedoucích, svázaných předpisy, stejně nešfastných jako my nad touto situací, mohou promítat film — aby nemuseli platit z vlastní kapsy — až při nejmenším počtu 25 návštěvníků. Opatřili tento film s velkým úsilím. Marně. Z celého Tišnova se nenašlo pětadvacet občanů, kteří by se chtěli podívat na film o posledním údobí Čapkova života. Nemohli jsme to pochopit. Kde jsou příčiny?

Končím. Všechny ostatní závěry si hořce odpouštím. Uděláte si je sami, Tišnováci? Napište je do Tišnovska. Jistě je otiskne.

P. S. Jistě je na sta lidí nemocných, unavených atd. Ale tolik?

Karel Cejnek

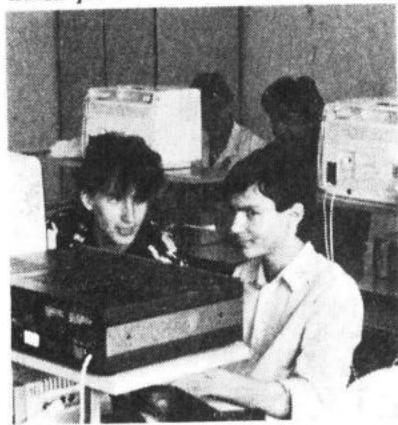
P Ú L N O Č N Í

Půlnocní mše
dohasíná v tónech
a u obrazovek v polospánku
podléháme sněnf
já sám jen tak na mostě
sám jako větrolam
v bezvětří klopýtám
a v dlani tisknu šupinu
slzu osamění.
Ne, nikdo tu není
jen sněhobílá labuť
proplouvá tmou
proudem
myšlenkami...

Přílohu dnešního zpravodaje připravili PhDr. V. Hanus a redakční kolektiv studentského časopisu.

I v příštím čísle se k výročí gymnázia ještě vrátíme.

Počítače stále přitahuji.

PRŮMĚRNÉ TEPLITOBY V KVĚTNU 1970—1990

rok	noční	denní	měsíční	dlou-	1981	6,50	19,30	12,90	12,27
				holety	1982	5,70	17,80	11,75	12,23
					1983	6,40	18,50	12,45	12,24
1970	4,90	16,—	10,45	10,45	1984	5,80	16,40	11,10	12,16
1971	5,30	17,—	11,25	10,85	1985	7,—	19,20	13,10	12,21
1972	8,30	17,70	13,—	11,56	1986	6,50	18,90	12,70	12,24
1973	5,80	17,80	11,80	11,62	1987	4,—	14,50	9,20	12,07
1974	6,90	18,30	12,60	11,81	1988	6,67	20,80	13,73	12,16
1975	9,—	19,60	14,30	12,23	1989	7,08	20,32	12,70	12,18
1976	6,76	19,45	14,10	12,44	1990	6,39	20,45	13,95	12,15
1977	7,—	19,60	13,30	12,54	Ø za	6,34	18,12	12,17	12,02
1978	7,10	16,90	12,—	12,49	20 let				
1979	5,80	19,40	12,60	12,49					
1980	4,10	15,10	9,55	12,22					

POČASÍ V KVĚTNU

Jak je vidět z přehledu, nejteplejší květen byl v roce 1975 s průměrnou měsíční teplotou 14,3 °C, s nočními teplotami 9 až 27 °C. Byly celkem tři letní dny — 17., 18. a 19., kdy se rtuť vyšplhala až na 27 °C. Nejchladnější byl květen 1987 s měsíčním průměrem 9,2 °C, s nočními teplotami míinus 3 až plus 9 °C a denními 3 až 22 °C. Nejchladnějším dnem byl 22. květen s denním průměrem plus 2 °C.

Letošní květen je s průměrem 13,95 °C druhým nejteplejším květnem mého pozorování a zvýšil dlouhodobý průměr o 0,12 °C, tedy na 12,15 °C. Zaznamenal jsem dva dny — 20. a 29. — kdy klesla teplota na 0 °C. Noční teploty 0 až plus 13 °C a denní 15 a čtyřikrát 24 °C. Srážkově byl květen nadprůměrný a spadlo celkem 68,75 mm — což je 116,53 %. Dosavadní průměr se zvýšil o 1,68 mm — na 60,62 mm. Bylo celkem 12 dnů dešťových, z toho šest dnů bouřkových, devět s bouří, deštěm a kroupy. Přes tyto nadprůměrné dny od počátku roku hladina spodní vody klesla na 46 cm a je 60 cm pod normálem. Byly tři dny s ranní mlhou a čtyři dny s celodenním slunečním svitem.

Přesto, že všechny ovocné stromy mimo meruněk odkvetly již v dubnu, moje předpověď z měsíce dubna se splnila. Velký výskyt květopasů a srážkové činnosti. Ovoce bude letos velmi málo, bude vzácností.

U včeliček je to pravý opak roku loňského. Snůšky letošního května se řadí za 20 let mého pozorování se 145 % na sedmé místo a naděje stále trvá. Výsledek je brán ze stabilního stanoviště.

A. Hošek

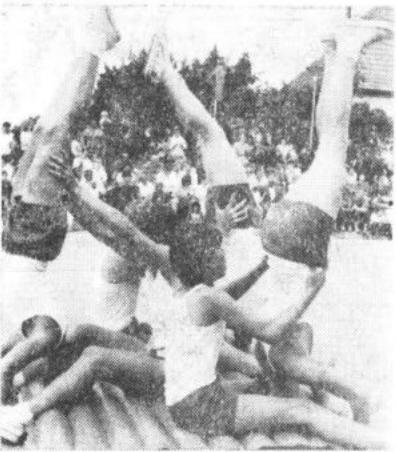
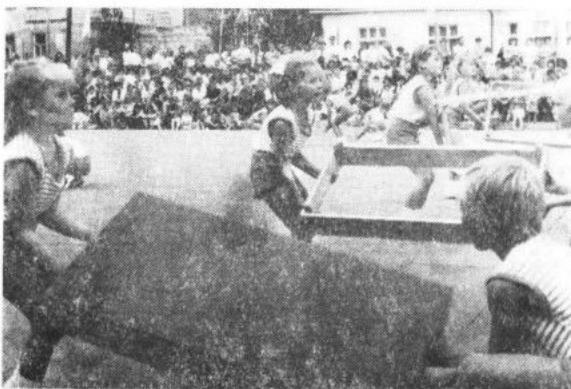
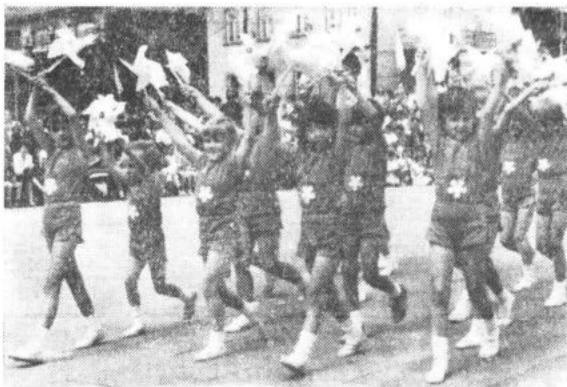
TĚLOVÝCHOVNÉ SLAVNOSTI

TJ Tišnov a přípravný výbor Sokola Tišnov uspořádaly 27. května na hřišti házené pod záštitou MěstNV tělovýchovné slavnosti. Počasí vyšlo jak na objednávku a na hřišti se sešlo všecky jak pět set cvičenců, které pozdravili předseda TJ J. Kopáček a za organizaci Sokol bratři Jeřábek.

Předškolní děti si tentokrát dokázaly hrát a cvičit již docela samy. Stačilo jen, aby na ploše s nimi byly paní učitelky. Druhou složku skladby tišnovským divákům předvedli hosté, rodiče a děti z Kuřimi. Nejmladší žactvo se švédskými bednami, mladší žákyně ve víru tance a lidových popěvků, mladší žáci s mříčem, starší žákyně se švíhadly, starší žáci s žiněnkami, dorostenky v rytmu aerobiku, rovněž tak ženy ve společné skladbě s dorostenkami. Nechyběli ani muži, o závěr se postaraly ženy s kužely.

To vše shlédli ti, co nelitovali volného odpoledne a přišli povzbudit všechny, kteří vydrželi v nácviku až do finiše. (ula)

Tělovýchovné slavnosti upoutaly pozornost několika stovek diváků. Díky cvičitelům, většinou pedagogům, hřiště rozkvetlo pestrobarevnými úbory a děti i dospělí zúročili hodiny trpělivé práce při nácviku. A stálo to vskutku za to. Na prvním snímku nejmenší cvičenci, na druhém nejmladší žáctvo s náčiním, dole vlevo starší žáci a upravo zástupce Sokola bratr Jeřábek (u mikrofonu), předseda TJ Jaroslav Kopáček a místopředsedkyně MěstNV ing. J. Frýbová.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov. Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 6208-90 — 3703046-90

Dx	4.20 - 5.15	D	12.30 - 13.25	B	4.15 - 4.49	B	13.30 - 14.25
rx	4.45 - 5.25	x	12.50 - 13.40	Bx	4.15 - 4.49	x	13.50 - 14.45
Bx	4.50 - 5.30	Dx	13.10 - 14.10	x	5.35 - 6.25	3x	14.15 - 15.06
x	5.09 - 6.05	Bx	13.17 - 13.55	Bx	6.20 - 7.02	3x	14.15 - 15.00
B	5.07 - 6.05	Br	13.57 - 14.35	Dx	6.30 - 7.25	B	14.15 - 14.57
Dx	5.20 - 6.20	c	13.50 - 14.35	S	6.35 - 7.16	3x	14.40 - 15.35
S	5.22 - 6.05	Bx	14.20 - 15.05	Dx	6.45 - 7.45	2c	14.45 - 15.35
Bx	5.31 - 6.25	x	14.55 - 15.40	Par	6.45 - 7.20	3x	14.45 - 15.18
x	5.35 - 6.20	Bx	14.57 - 15.40	x	7.00 - 7.50	x	14.55 - 15.50
x	5.30 - 6.35	Bx	15.01 - 15.40	x	7.30 - 8.20	3x	15.00 - 16.00
x	6.35 - 7.20	Dx	15.15 - 16.10	D	8.30 - 8.35	x	15.20 - 16.10
Dx	6.35 - 7.30	Dx	15.15 - 16.05	B	9.10 - 8.45	3x	15.45 - 16.44
Bx	6.43 - 7.30	c	15.15 - 16.00	Dx	9.10 - 9.25	c+	16.15 - 17.10
B	6.52 - 7.30	c	15.55 - 16.40	B	9.30 - 9.52	c	16.20 - 17.10
Bx	6.56 - 7.40	Lx	15.55 - 16.50	Dx	9.30 - 10.25	Dx	16.20 - 17.15
Bba	6.56 - 7.40	Br	16.33 - 17.20	Bx	10.25 - 10.59	Br	16.40 - 17.13
Da	7.00 - 7.55	x	17.06 - 17.45	Lx	10.50 - 11.45	c	17.00 - 17.50
c	7.35 - 8.20	Par	17.15 - 18.10	A	11.60 - 12.10	Lx	17.00 - 17.55
Dx	7.35 - 8.25	Lx	17.55 - 18.50	D	11.20 - 12.20	3Nr	17.30 - 18.20
B	8.22 - 9.00	Pr	18.16 - 19.00	Bx	12.00 - 12.39	3x	17.40 - 18.22
A	9.00 - 9.45	Lx	18.45 - 19.40	Bx	12.00 - 12.39	x	18.00 - 18.50
D	9.00 - 9.55	Pr	19.00 - 19.50	c	12.15 - 12.65	2Nr	18.20 - 19.15
x	10.00 - 10.50	Br	19.25 - 20.30	3	12.20 - 12.52	2+R	18.45 - 19.40
Dx	11.00 - 11.50	Br	20.47 - 21.05	3	13.00 - 13.42	3x	19.00 - 19.55
Dx	12.05 - 13.00	x	20.45 - 21.30	c	13.00 - 13.50	+R	19.20 - 19.59
c	12.05 - 12.55	Bx	22.52 - 23.30	xu	13.00 - 13.50	Dx	19.55 - 20.50
Bx	12.16 - 13.30			De	13.05 - 14.00	Bx	20.10 - 20.45

x jezdí v prac.dny
 x jezdí ve dny prac.klidu
 v den prac.volna/sobota/
 S a +
 A - jede v x před S nebo +
 r nejede 24. a 31.12.

B - benzín.čerpadlo
 e - dny škol.vyučování
 D - před Brásov
 v + před x

zastavuje v Předkl.
 u i v neděli po prac.S

ČSD

TIŠNOV - BRNO

Rz	0.58	- 1.22		
	4.25	- 5.05	● - jezdí jen v N, kromě 26.12	h 1.04 - 1.44
v	4.48	- 5.25	x - pracovní den, jede v pracovní den	R 2.37 3.02
x	5.12	- 5.48	A - poslední den x před S nebo +, kromě 29.12. a 30.4.	3.42 - 4.20
	5.53	- 6.31	a - jede jen v S a +	x 4.10 - 4.41
n	6.53	- 7.28	k - jezdí jen v zimním období v S a + za příznivých sněhových podmínek na Novoměstsku	R 5.14 - 5.40
m	7.08	- 7.40	h - jede jen v x, S a 30.12, 9.5.	5.23 - 6.00
	8.33	- 9.08	K - jede do /z/ Královo rôle	6.51 - 7.30
11.29	- 12.04	■ - jede v A do 29.6., od 7. do 29.9. a od 22.3.Jede též 26.10. a 22.12.	k 8.07 - 8.41	
R	12.30	- 12.58	n v jede jen v P do 25.6. a od 3.9.	a 8.18 - 8.53
KA	13.00	- 13.17	N - poslední den prac.klidu před x	8.45 - 9.25
	13.20	- 13.55	P - první prac.den po + kromě 27.12. a 2.5.	10.46 - 11.22
x	15.01	- 15.36	R - rychlík	12.06 - 12.42
e	15.47	- 16.16	q - jede v N do 24.6., od 2.9. do 29.10. a od 1.4.	R 13.51 - 14.15
k	15.55	- 16.30	s - sobota, pokud není x nebo +	AK 14.57 - 15.24
	16.06	- 16.41	v - nejede 25.12. a 1.1.	14.15 - 14.51
KN	16.33	- 16.52	y - nejede 24. a 31.12.	x 14.50 - 15.27
	16.36	- 17.11	z - jede v A,N	15.51 - 16.27
R	17.44	- 18.13	u - jezdí	Rz 16.09 - 16.33
KN	18.02	- 18.21		R 16.53 - 17.18
	18.05	- 18.42		17.13 - 17.51
	18.45	- 19.20		m 17.26 - 17.56
Kq	20.49	- 21.08		19.10 - 19.47
R	20.56	- 21.22		y 23.11 - 23.46
▼	21.01	- 21.37		

ERNO - TIŠNOV

● - jezdí jen v N, kromě 26.12	h 1.04 - 1.44
x - pracovní den, jede v pracovní den	R 2.37 3.02
A - poslední den x před S nebo +, kromě 29.12. a 30.4.	3.42 - 4.20
a - jede jen v S a +	x 4.10 - 4.41
k - jezdí jen v zimním období v S a + za příznivých sněhových podmínek na Novoměstsku	R 5.14 - 5.40
h - jede jen v x, S a 30.12, 9.5.	5.23 - 6.00
K - jede do /z/ Královo rôle	6.51 - 7.30
■ - jede v A do 29.6., od 7. do 29.9. a od 22.3.Jede též 26.10. a 22.12.	k 8.07 - 8.41
n v jede jen v P do 25.6. a od 3.9.	a 8.18 - 8.53
N - poslední den prac.klidu před x	8.45 - 9.25
P - první prac.den po + kromě 27.12. a 2.5.	10.46 - 11.22
R - rychlík	12.06 - 12.42
q - jede v N do 24.6., od 2.9. do 29.10. a od 1.4.	R 13.51 - 14.15
s - sobota, pokud není x nebo +	AK 14.57 - 15.24
v - nejede 25.12. a 1.1.	14.15 - 14.51
y - nejede 24. a 31.12.	x 14.50 - 15.27
z - jede v A,N	15.51 - 16.27
u - jezdí	Rz 16.09 - 16.33
	R 16.53 - 17.18
	17.13 - 17.51
	m 17.26 - 17.56
	19.10 - 19.47
	y 23.11 - 23.46

TIŠNOVSKO

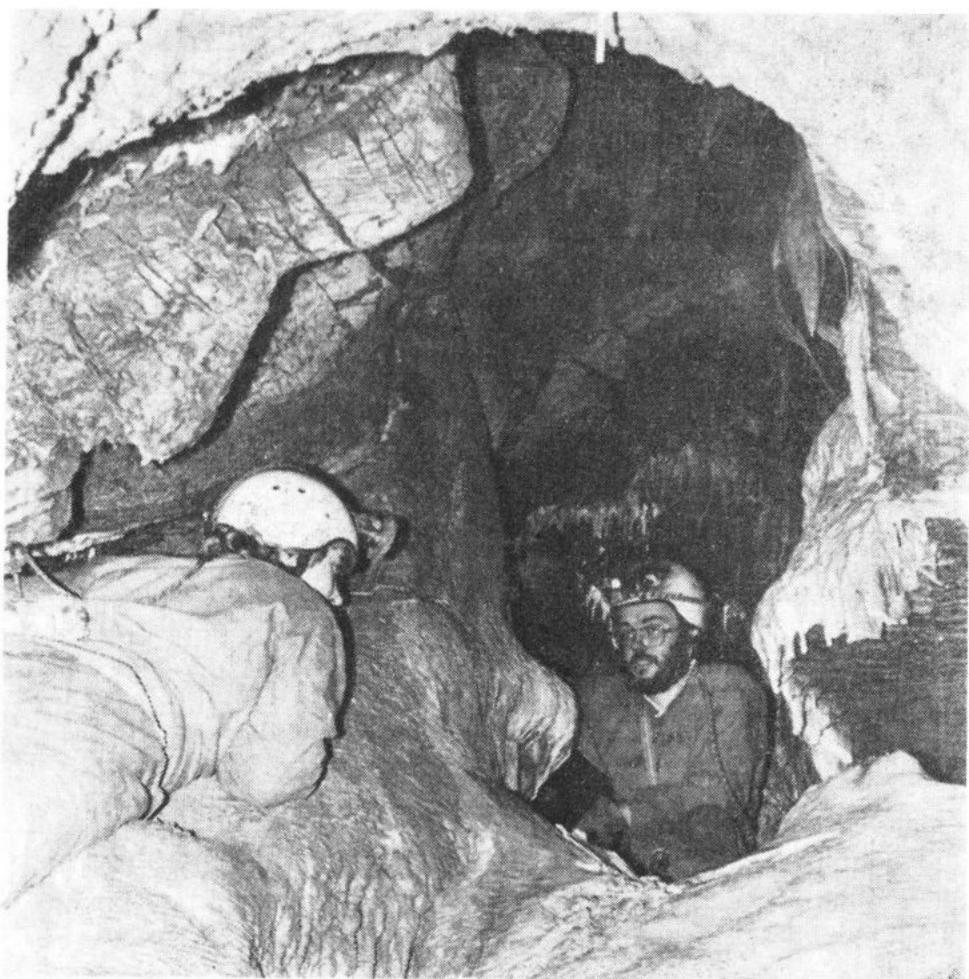

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 9

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNÍK XXI.

VOLBY 1990

Máme za sebou parlamentní volby, kterým předcházela pro nás po dlouhá léta nezvyklá předvolební kampaň, a čekají nás volby do místní orgánů, ať už to budou národní výbory, či obecní zastupitelstva. Ve víru různých politických programů, jimiž se politické strany vmlouvají do přízně voličů, jistě neuškodí podívat se do minulosti, jak se volilo do parlamentu dříve.

S volbami se u nás setkáváme až po revoluci 1848, kdy byla absolutistic-ká monarchie nahrazena konstituční a vytvořeny zastupitelské orgány. Nejvyšším orgánem monarchie se stala říšská rada (event. říšský sněm), v jednotlivých zemích zemské sněmy (u nás český, moravský a slezský). Říšský sněm se skládal z panské sněmovny a ze sněmovny poslanců. Volilo se do něj tzv. kuriovým systémem, voliči byli rozděleni do tří (později čtyř) kurii podle majetku. První kurie byla velkostatkářská, do ní patřil ten, kdo vlastnil deskový velkostatek a platil alespoň 250 zlatých roční daně, pak byla kurie měst a živnostenských komor, dále kurie venkovských obcí, kde se volilo nepřímo (500 voličů volilo tzv. volitele a ten volil za ně), později byla zavedena ještě všeobecná kurie, kam byli zařazeni ti, kteří neplatili daně, ale měli v některé obci domovské právo. Zatímco ve velkostatkářské kurii stačilo ke zvolení jednoho poslance několik desítek hlasů, ve všeobecné jich muselo být téměř 150 tisíc. Sledujeme-li rozložení politických sil v této době na okrese Tišnov (okresem od roku 1896), ve volbách roku 1907 a 1911, z celkového počtu obyvatel 35 406 (r. 1910) volilo 6 887 voličů (r. 1907) a 7 084 (r. 1911), z nich 2 392 (2 387) odevzdalo hlas katolické straně, 1 834 (2 436) sociální demokracii, 227 (1 731) agrárni straně a 1 462 (300) moravské lidové straně. Uvidíme, že toto rozdělení je pro zdejší oblast charakteristické.

Vznik samostatné ČSR znamenal i změnu volebního systému. Volební právo bylo přímé, tajné, rovné a všeobecné. Volilo se do Národního shromáždění, které se skládalo z poslanecké sněmovny (300 poslanců) a ze senátu (150 senátorů). Aktivní volební právo bylo od 21 let, nesměli volit vojáci a četníci. Kandidátní listiny byly vázané, nesmělo se v nich škrétat, volič odevzdával hlas politické straně (těch bylo za 1. republiky 49, ne všechny však vždy kandidovaly), poslanec za politickou stranu musel respektovat její politiku, dokonce podepisoval listinu s nevyplněným datem o složení své funkce a odevzdával vedení své strany. Poslanecká křesla si strany rozdělovaly podle poměrného zastoupení. Demokracie v předmnichovské republice značně omezovala existence dalších mocenských center, jednak Hradu (skupina politiků kolem Masaryka a Beneše), jednak tzv. „plékly (osmy)“, uskupení vědců nejsilnějších buržoazních politických stran, kteří ve skutečnosti vládli parlamentu i republice. V Tišnově volilo tehdy (r. 1929) ze 4 212 obyvatel 2 179 voličů, kteří odevzdali 579 hlasů sociální demokracii, 414 straně lidové, 207 KSČ a, což je zajímavé, 200 hlasů získali i čestní fašisté. (Národní obec fašistická), v roce 1935 soc. dem. 440 hlasů, lidovci 450, KSČ 174 a NOF 494 hlasů. Svoje pozice posílily i živnostenská strana, národní socialisté a agrárníci. Každá získala kolem 300 hlasů. Ostatní strany byly bezvýznamné. Překvapující jsou silné pozice fašistů, ti se dokonce účastnili ve 30. letech i fašistického puče. Jednalo se o přepadení židencích kasáren v Brně fašistickými bojovníky, které bylo potlačeno vojskem.

V roce 1946 se volilo podle předmnichovského systému, k volbám však byly připuštěny v českých zemích pouze 4 strany Národní fronty. V Tišnově volilo celkem 3 257 voličů. Zvítězila strana lidová (952 hlasů), KSČ (872), národně socialistická (819) a sociálně demokratická (598). Celostátně tehdy zvítězila KSČ (38 % hlasů).

Po roce 1948 se volební systém zásadně změnil. Volila se jednotná kandidátka NF. Volič buď volil pro, nebo proti, podobalo se to spíše referendum.

Často se diskutuje o demokratičnosti těchto voleb, zapomíná se však na to, že demokracie nespouští ani tak ve volebním systému (ty se používají ve světě různě), jako v reálné pravomoci volených orgánů. Ty se u nás staly v uplynulých letech formálnimi institucemi, ve skutečnosti vládly a rozhodovaly ÚV KSČ.

Proto se po politických změnách v listopadu 1989 přikročilo i k novému volebnímu systému, který je v podstatě návratem k předminichovskému systému, je ale demokratičtější. Volby také ukázaly, jaké je v současné době u nás skutečné rozložení politických sil. Je to proto systém spravedlivý a odpovídající současným politickým poměrům. Lze jen doufat, že nově zvolené Federální shromáždění i národní rady budou skutečně nejvyššími orgány v zemi a jejich pravomoc nebude opět omezena existencí nějaké „pětky“ či ÚV. (hr)

Naše město se konečně zbavilo jedné z budov, která ho hyzdila. My jsme na roh ulice Riegrové a nám. 28. října přišli v době, kdy se tu právě bouralo. Dnes je zde prostor volný.

Foto: U. Bráčková

CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

VYBRALI JSME ZE ZÁKONA O OBCÍCH

- Obec je právnickou osobou. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.
- Obec má vlastní majetek a finanční zdroje. Hospodaří s nimi samostatně za podmínek daných zákonem.
- Obec má právo na svůj historický název, právo mít svůj znak a prapor.

Občan obce má právo:

- a) zúčastnit se shromáždění občanů v malých obcích a hlasovat na tomto shromáždění
- b) zúčastnit se zasedání obecního zastupitelstva a nahlížet do zápisů o jeho jednání
- c) vyjádřit svůj názor v místním referendu
- d) petiční k orgánům obce

- e) užívat obecní zařízení
- f) být informován o stavu obce
- g) na ochranu osoby a svého majetku nacházejícího se v obci.
- Dvě nebo více obcí se mohou na základě dohody sloučit v jednu obec, jestliže s tím souhlasí většina občanů obce v každé ze sloučovaných obcí. Sloučením vzniká obec nová. Musí být však nejdříve projednáno s okresním úřadem. Název nově vzniklé obce musí být předem projednán s ministerstvem vnitra ČR. Patří-li sloučené obce do více okresů, je třeba k jejich sloučení souhlasu vlády ČR.
- Obec se může rozdělit na dvě nebo více obcí.
- Obce se mohou na základě dohody sdružovat ve svazky obcí a zříci se tak ve prospěch tohoto svazku svých práv samostatně spravovat místní záležitosti. Mohou na svazek obcí převést i svůj majetek a finanční prostředky.
- Obec samostatně spravuje místní záležitosti a vykonává statní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony.

Obec má právo samostatně:

- a) stanovit organizaci svých orgánů a dělbu činnosti mezi nimi
- b) vydávat obecně závazná nařízení
- c) hospodařit s vlastním majetkem
- d) stanovit roční rozpočet obce a hospodařit podle něj
- e) stanovit místní daně a poplatky, popř. výši odvodů od organizací
- f) zřizovat obecní fondy
- g) zakládat a zřizovat, popř. rušit obecní organizace a zařízení
- h) vstupovat do svazku obcí
- i) účastnit se na podnikatelské činnosti jiných organizací
- j) stanovit program rozvoje obce
- k) vyjadřovat se k založení a zániku státních podniků a na jejím území
- l) zaujmít stanoviska k záměrům jiných orgánů a organizací, pokud se dotýká rozvoje a výstavby obce.

Obec má povinnost:

- a) zabezpečovat hospodářský a sociální rozvoj svého územního obvodu, ochranu a tvorbu zdravého životního prostředí a uspokojování sociálních a kulturních potřeb občanů obce
- b) řádně hospodařit s majetkem obce a vlastními rozpočtovými prostředky. Do tří měsíců po skončení kalendářního roku provést vyúčtování hospodaření za uplynulý rok
- c) zabezpečit ochranu občanů a majetku v obci
- d) opravovat předškolní zařízení, ZŠ a zařízení jí sloužící
- e) spravovat a udržovat místní komunikace
- f) zabezpečovat řádnou činnost zařízení, která si zřídila a vykonávat dozor nad činností organizací, které založila nebo zřídila.

Obec může:

- a) zakládat a zřizovat organizace sloužící k uspokojování potřeb více obcí
- b) spravovat zdravotnická, sociální, kulturní a sportovní zařízení a další zařízení sloužící k uspokojování potřeb občanů, např. teplárny, tržiště, veřejné studny, vodovody, koupaliště, kanalizace, hřbitovy, krematoria, veřejné váhy apod.

c) zřizovat střední školy a LŠU a jazykové školy, zajišťovat jejich činnost.

Přijmy obce tvoří finanční prostředky získané:

- a) z výnosu majetku obce, z odvodů daní podniků založených obcí, z odvodů příjmů rozpočtových a příspěvkových organizací řízených obcí, z výnosu fondů obce, jakož i z vlastní podnikatelské činnosti

- b) z výnosu místních daní a poplatků
  - c) z výnosu dávky z alkoholických nápojů a jiných výrobků stanovených zvláštním zákonem
  - d) od organizací, které obec nezaložila ani neřídí, a od občanů, jde-li o odvody, daně a poplatky, které obec nespravuje, a to v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy
  - e) dotacemi ze státního rozpočtu, státních fondů a z podílu na příjmech státního rozpočtu
  - f) z úvěru a půjček od peněžních ústavů, dotacemi a návratnou výpomocí od jiných orgánů
  - g) dary, sdruženými prostředky, výnosy sbírek a lotérií a z jiných nahodilých příjmů, a to v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními zákony.
- Samosprávu uskutečňují občané obce prostřednictvím shromáždění občanů obcí do 300 obyvatel (tzv. malé obce) místního referenda nebo obecního zastupitelstva.
  - V obcích nad 300 do 3 000 obyvatel bude obecní zastupitelstvo mít 15–17 členů, nad 3 000 do 20 000 obyvatel 10 až 30 členů.
  - Funkce člena obecního zastupitelstva je čestná. Vykonává se bez přerušení pracovního poměru. Člen obecního zastupitelstva může být dlouhodobě uvolněn ze zaměstnání pro výkon funkce.
  - Členovi obecního zastupitelstva, v malých obcích starostovi, který je pro výkon této funkce dlouhodobě uvolněn ze zaměstnání, se zachovává pracovní poměr. Místo mzdy nebo jiné odměny za práci mu přísluší od obce přiměřená odměna.
  - Členu obecního zastupitelstva, v malých obcích starostovi, který není pro výkon své funkce dlouhodobě uvolněn ze svého zaměstnání, poskytne organizace, u níž je v pracovním nebo obdobném poměru, pro výkon funkce pořízené pracovní volno s náhradou mzdy. Obec uhradí organizaci takto vyplacenou náhradu ze svých prostředků, jestliže o to organizace požádá. Členům obecního zastupitelstva, kteří nejsou v pracovním ani v jiném obdobném poměru, poskytne obec náhradu ušlého výdělku.
  - Obecní zastupitelstvo schvaluje program rozvoje svého územního obvodu, provádí kontrolu jeho plnění a přijímá opatření k zajištění jeho plnění;
  - schvaluje rozpočet obce a vyúčtování hospodaření za uplynuly kalendářní rok;
  - rozhoduje o vyhlášení místního referenda v případech, kdy povinnost jeho konání není stanovena zákonem o obcích;
  - rozhoduje o založení, zániku a řízení, zrušení či sloučení organizací a zařízení obce;
  - schvaluje územní plán obce;
  - v obcích do 300 obyvatel volí starostu, jeho zástupce a další členy představenstva obce, odvolává je z funkce;
  - stanoví počet pracovníků obecního úřadu;
  - ustanovuje do funkce tajemníka obecního úřadu;
  - rozhoduje o přijetí půjčky pro obec, o výši dotací organizacím a zařízením, která obec založila nebo řídí, o koupi majetku ve prospěch obce. Oprávnění rozhodovat o koupi movitého majetku ve prospěch obce;
  - rozhoduje o svěření majetku obce do užívání organizacím a zařízením, která obec založila nebo řídí;
  - obecní zastupitelstvo je oprávněno při zabezpečování ochrany osob a majetku osob zřídit obecní (městskou) policii. Obecní policie dohlíží v obci na dodržování předpisů na ochranu osob a majetku a činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků;

- obecní zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce. Svolává je starosta. Ten je povinen svolat zasedání obecního zastupitelstva, požádá-li o to alespoň třetina členů obce zastupitelský nebo okresní úřad.
- Zasedání obecního zastupitelstva, které připravuje starosta, jsou veřejná. Starosta informuje občany o místě, době a pořadu zasedání. Funkci obecního zastupitelstva plní ve městech městské představenstvo.
- členy obecního představenstva jsou starosta, zástupce a radní;
- obecní představenstvo má nejméně 5, nejvíše 13 členů. Nevoli se v obcích, kde obecní zastupitelstvo má méně než 15 členů. V obcích, kde se nevoly představenstvo, plní jeho úkoly starosta;
- obecní představenstvo je oprávněno při zabezpečování ochrany osob a majetku v obci ukládat úkoly útvaru Veřejné bezpečnosti, pokud není v obci zřízena obecní (městská) policie. Úkoly útvarům VB může ukládat jen prostřednictvím příslušného náčelníka.
- Organizaci, která neudržuje čistotu a pořádek na ji užívaném pozemku nebo jiné nemovitosti a tím naruší vzhled obce, může obecní představenstvo uložit pokutu do 20 000 Kčs.
- Organizaci, která znečistí veřejné prostranství nebo odkládá věci mimo vyhrazená místa, může obecní představenstvo uložit pokutu do 50 000 korun.
- Organizaci, která poruší závazné nařízení, může obecní představenstvo uložit pokutu do 30 000 Kčs. Pokuty jsou příjemem obce.
- Má-li obecní úřad více pracovníků, může obecní zastupitelstvo zřídit funkci tajemníka obecního úřadu. Ten je nadřízený všem pracovníkům obecního úřadu, má při zasedání hlas poradní.
- Obce, které vstoupily do svazku obcí, mohou pro zabezpečení úkolů svazku vytvořit radu svazku obcí jako výkonný orgán. Rada svazku si zvolí předsedu.

(Do řísku připraveno před změnami a schválením v ČNR)

(ula)

JUNÁCI O PRÁZDNINÁCH

V létě jich bylo ve středisku Tišnov, tedy i s okolními obcemi, více než dvě stě padesát. Z nich tři čtvrtiny strávily část prázdnin společně, ať už v lesích kolem Prosatína nebo na Třebíčsku.

Začátky, byť už několikáté, jsou vždycky těžké. A tak bez stanů a vybavení (jež pohltila na rozhraní 60. a 70. let pionýrská organizace), ovšem s elánem a chutí jít do toho, sehnali nakonec za Prosatínem na lince již postavené stany (byl zde na prvním turnusu tábor pionýrů). Společně s rodiči (dováželi sem podle pořadníku nezbytné potraviny) se tak začátkem srpna v prosatinských lesích sešla osmdesátka opravdových junáků, či adeptů tohoto hnutí.

Pravdomluvnost, pomoc druhým, ohled na vše živé a neživé, umění

orientovat se v přírodě i mezi lidských vztazích - tak nějak ve zkratce lze vyjádřit to, co souvisí se skautinkem.

Přijeli jsme v podvečer, děvčata a chlapci se chystali k vydatné večeři a večer pak k junáckému slibu. A když světlušky, vlčata a skauti zapálili jednotlivé ohnišky na všech světových stranách, a vedoucí junáckého střediska v Tišnově — Petr Fruhwirth — oheň slibový či táborový, nastala pro většinu přítomných chvíle nejvíce očekávaná. Pro Miloše Navaru, zástupce okresní rady Junáka, i pro již zmíněného bratra P. Fruhwirtha, to byl po jednadvaceti letech opětny návrat ke skautinku, pro děti sedící kolem ohňů a skládající u státní vlajky junácký slib, pak chvíle originální, na niž nezapomenou.

A co se během svého pobytu v lese naučili? Poznávat léčivé rostliny, základy zdravovědy, manipulovat se dřevem, topografií, uzlování, především však být ohleduplný k druhému, mít pochopení pro siabostí druhých. A to vše za pomocí bratra L. Vyplášila, hlavního vedoucího, jeho zástupce J. Bednáře, hospodáře P. Vyplášila, zástupce pro chlapecký kmen Jirky Hlaváče, pro dívčí kmen Zdeny Dokoupilové, zdravotnice Ivy Havlátové, a především obsazení kuchyně v čele s paní kuchařkou Halouzkou nejstarší. **Ulijana Bráchová**

Petr Frühwirth, vedoucí střediska Junáka v Tišnově, také navštívil druhý turnus juniorického tábora, odkud je i nás snímek.

Foto: U. Bráčnová

OBČANSKÉ FÓRUM Zamýšlení nad komunálními volbami

Vážení občané, zanedlouho tomu bude rok, co byla v listopadu zlomena totalitní moc KSČ, moc, která napáchala na našem národě nedozírné škody jak po stránce hmotné, ekologické, tak i morální. Tato ideologie teroru a násilí byla uváděna v činnost prostřednictvím funkcionářů a členů strany.

Ani dnešní reformní komunisty by nikdo neprohlásil za demokraty, konstatoval pan premiér Pithart.

Stačí se zeptat kdekoliv, jak se staré kádry v podnicích a národních výborech činí, aby se nic nedělo. Nomenklaturní bratrstva nabyla pocitu bezpečí, a tak zřejmě ztratila svou opatrnost. Je to svým způsobem dobré, ukazuje svou tvář, a tak nastává jejich čas. Tito lidé se snažili celých 40 let kolem sebe šířit strach. Jsou posledními dvaceti lety natolik zkorumponovaní, že s nimi není možné počítat do žádné poctivé hry.

A nic se proti tomu neděje, jde touto zemí jeden hlas. Na samet už opravdu není čas, spíš na druhou revoluci, která by nomenklaturní mafii smetla definitivně. Její bezostyšnost už vylučuje jakoukoliv ohleduplnost, zde již jde o osud naší země.

Za tím účelem byly vyhlášeny komunální volby. OF uspořádalo v měsíci srpnu anketu, koho by si občané přáli mít v čele našeho města. Taťto anketa bude sloužit orientačně k sestavení kandidátky. Naši nově zvolení zástupci do celého města to nebudu mít lehké, neboť po 40 letech totalitního režimu převezmou rozvrácené hospodářství. Musí to však být v každém případě lidé, kteří budou zárukou demokracie, odborníci, kteří umějí jednat s lidmi a kteří nejsou spjati se starými strukturami. Proto vás ještě jednou žádám, abyste se nad svými návrhy a připomínkami zamysleli a zaslali nám je poštou na OF, nebo osobně každé úterý v Katolickém domě. Jaké naše zástupce si zvolíme, takové bude naše město, takový bude náš stát.

L. Opatrný

KUDY DÁL VE ZDRAVOTNICTVÍ V TIŠNOVĚ?

Porevoluční změny zasáhly i naše zdravotnictví v Tišnově

Nebylo lehké pro OF NsP některé myšlenky prosadit. Konkursním řízením však nakonec byla obsazena téměř všechna místa. Vedoucí lékařkou NsP se stala MUDr. Jana Jeřábková, vrchní sestrou paní Ludmila Müllerová a na místo správcové nastoupila paní Vargová. Není co zavidět, čeká je moře

úkoň a práce. NsP v Tišnově by se v příštím roce měla stát v rámci desintegrace samostatně fungujícím komplexem s právní subjektivitou a společně s poliklinikou Kuřim by měly poskytovat zdravotnické služby pro spádovou oblast prakticky celého bývalého tišnovského okresu.

Jde především o to, abychom vyšli vstříc přirozené spádovosti. Jedná se o oblast Dolních Louček, Doubravníka, Lomnice a eventuálně Lipůvky, které nám přibudou. Měla by tak vzniknout oblast zahrnující cca 50 tisic obyvatel. Je samozřejmé, že bude nezbytné vytvořit takové podmínky v Tišnově, aby služby poskytované této lidem byly na odpovídající úrovni. Je neodkladné započít co nejdříve s rekonstrukcí polikliniky na náměstí Míru, která se plánuje více než 15 let. Pro ty, kteří měli možnost navštívit některá naše zařízení, není třeba zdůrazňovat celou řadu jeho nedostatků. Nevyhovující prostory dětského oddělení, gynekologie, celková rozšířenosť ambulantních služeb, nedostačující odborné služby, malá kapacita lůžkových oddělení, především interního oddělení a řada dalších. Rekonstrukcí polikliniky je možné dosáhnout výrazného zkvalitnění ambulantních služeb.

V mnoha případech by se tak pacient vyhnul dlouhému a mnohdy nepřijemnému pobytu v nemocnici. Chybí nám celá řada přístrojů, kterými je možné rozpoznat chorobu v počátečním stadiu a pacienta začít včas a správně léčit. Jedná se např. o endoskopický přístroj, s jehož pomocí můžeme prohlížet žaludek, sítěva apod. Densitometr, přístroj, který dokáže rozpoznat v krvi nebo v mozkovním moku celou řadu onemocnění, např. rozlišit zda se jedná o zánět či nádorové onemocnění. Celá řada těchto vyšetření je doposud zajišťována brněnskými pracovišti, pacient je nucen překonat tuto vzdálenost a zpravidla ještě na vyšetření dluho čekat. Pro nemocnici je rovněž nepostradatelný rtg přístroj, kterým lze osnímkovat pacienta v těžkém stavu na jeho lůžku přímo v pokoji. Potřebujeme rovněž silný a rychlý vůz s patřičným vybavením pro rychlou lékařskou pomoc, který by byl schopen překonat co v nejkraťším čase velké vzdálenosti v naší hornaté spádové oblasti.

OÚNZ Brno-venkov jako řídící článek se k 1. 1. 1991 rozpadne. Stane se samostatnou nemocnicí s dvěma poliklinikami. Odejdeme z tohoto zařízení ale s „věnem“ nejmenším. (Pro srovnání Ivančice mají ke stávajícímu datu pro stejnou spádovou oblast o stejném počtu obyvatel vybudovánu NsP s lůžkovým oddělením interním, chirurgickým včetně oddělení resustačního, dětského oddělení, porodnice, oddělení gynkologie a slušnou ambulantní základnou.) Je s podivem, že celá léta nikomu „nahoře“ tento neutěšený stav v Tišnově nevadil, vedoucí pracovníci byli spokojeni, pacientům nic jiného nezbývalo, než se s danými podmínkami smířit. Většina řadových zdravotníků se snažila tento dluh jím splatit formou poctivé a svědomité práce. OF zdravotníků mělo jediný cíl. Aby zdravotnictví v Tišnově bylo na takové úrovni, jaké mu patří.

Potřebujeme však pomoc nejen MěstNV, ale i jednotlivých závodů i občanů. Je nutné, aby i naše město mělo vlastní fond pro zdravotnictví v Tišnově, kde by bylo možné sdružit finanční prostředky na nákup alespoň těch základních výše již zmíněných přístrojů. Jedná se cca o částku 1 mil. korun.

Chceme vyjít vstříc pacientům už nyní a s minimálnimi náklady provést některé úpravy stávající polikliniky tak, abychom zkvalitnili služby a zpřístupnili je maximálně pro pacienty. Plánujeme zrušení kartoték a do jejich prostoru chceme umístit lékařskou pohotovostní službu, která by byla přístupna z náměstí. Odborné služby horní polikliniky se budeme snažit soustředit do budovy na Náměstí polikliniky tak, aby nahoře zůstalo jen oddělení dětské a gynekologie. Chceme využít maximálně daných prostor, ale definativní situaci vyřešit pouze dostavba polikliniky.

Vynaložíme všechny sily, ale pro kvalitní práci potřebujeme všichni patřičné zázemí. Při jeho budování se však bez pomoci města a všech jeho občanů neobejdeme.

MUDr. Jana Jeřábková

OPRAVA

Sotek si v minulém čísle pořádne zařadil, za což se čtenářům velice omlouváme. Výsledky voleb uvádíme na pravou míru. V Tišnovsku byla zveřejněna čísla týkající se okresu. A v Tišnově? **Do SL:** OF — 32,1 %, Hnutí a Společnost 26,5 %, KDU — 16,3 %, KSC — 15,5 %, ČSSD — 2,5 %, Strana zelených — 2,2 %, ČSS — 1,9 %, Spojenectví zemědělců — 1,3 %. **Do Sněmovny národů:** OF — 31,6 %, Hnutí a Samospráva — 29,5 %, KDU — 15,8 %, KSC — 13,1 %, ČSSD — 2,4 %, ČSS — 1,9 %, Spojenectví zemědělců — 1,7 % a strana zelených — 1,7 %. **CNR:** OF — 34,9 %, Hnutí a Samospráva — 29,1 %, KDU — 15,3 %, KSC — 11,8 %, Strana zelených — 2,4 %, ČSSD — 2 %, Spojenectví zemědělců — 1,5 %, ČSS — 1,2 %. **Redakce**

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea, jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

5. 10. Marie Danielová, Havlíčkova 326
11. 10. Blažena Odehnalová, Revoluční 861
15. 10. Anděla Šuksová, Štěpánovice 27
17. 10. Jeseňka Formanová, Jiráskova 542
17. 10. Jaroslav Šimek, Hornická 901
17. 10. Anděla Špačková, Šerkovice 56
23. 10. František Hort, B. Němcové 1168

75 let se dožívají:

14. 10. Julie Mašková, Štěpánovice 51
26. 10. Růžena Pokorná, Mánesova 1578
28. 10. Růžena Vykypělová, Dvořákova 887
28. 10. Anděla Bartáková, Hradčany 101
30. 10. Anna Valíková, Mánesova 773
30. 10. Marie Matulková, Lomnička 91

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 10. Marie Prášilová, Klášterská 696. Dožívá se 85 roků.
2. 10. Ludmila Slámová, Železné 65. Dožívá se 81 roků.
3. 10. Marie Macků, Dvořáčkova 67. Dožívá se 82 roků.
4. 10. Vlasta Řezníčková, U Humpolky 1510. Dožívá se 86 roků.
5. 10. František Varmužka, Lomnička 14. Dožívá se 82 roků.

5. 10. Václav Růžička, U Humpolky 1507. Dožívá se 80 roků.
7. 10. Augustýna Bělušová, Jamné 20. Dožívá se 84 roků.
7. 10. Josef Raus, Štěpánovice 96. Dožívá se 80 roků.
8. 10. Jarmila Hliněnská, Štěpánovice 52. Dožívá se 80 roků.
8. 10. Cecilia Krejčí, Trmačov 205. Dožívá se 81 roků.
12. 10. Božena Robotková, Kukýrna 246. Dožívá se 90 roků.
13. 10. Albina Kopřivová, Jamné 15. Dožívá se 83 roků.
13. 10. Jaroslav Edlicher, B. Němcové 1156. Dožívá se 92 roků.
14. 10. Ludvík Stejskal, Březina 69. Dožívá se 87 roků.
14. 10. Anna Harsmanngruberová, Jiráskova 476. Dožívá se 80 roků.
14. 10. Marie Hrbotická, Fučíkova 1234. Dožívá se 85 roků.
14. 10. JUDr. Andělín König, Štěpánovice 67. Dožívá se 86 roků.
15. 10. Anna Leypoldová, Halasova 993. Dožívá se 88 roků.
15. 10. Bedřich Gruber, Dobrovského 1503. Dožívá se 84 roků.
16. 10. Emílie Zemáneková, Havlíčkova 327. Dožívá se 85 roků.
17. 10. Hedvika Jakubcová, Strmá 1253. Dožívá se 83 roků.
19. 10. František Kalášek, Fučíkova 1221. Dožívá se 80 roků.
21. 10. Štěpánka Gruberová, Dobrovského 1503. Dožívá se 83 roků.
23. 10. Emílie Pešková, Železné 31. Dožívá se 85 roků.
24. 10. Matylda Adamcová, Erbenova 949. Dožívá se 82 roků.
26. 10. Karel Cejnek, Kvapilova 762. Dožívá se 85 roků.
27. 10. Jan Pindel, Hradčany 156. Dožívá se 85 roků.
28. 10. Josef Sláma, Cáhlovská 210. Dožívá se 84 roků.

29. 10. **Marie Matulková**, Lomnička
85. Dožívá se 82 roků.
29. 10. **Anežka Jabůrková**, Hanákova
710. Dožívá se 83 roků.
29. 10. **Augustin Janšta**, Šerkovice
15. Dožívá se 83 roků.
30. 10. **Františka Kytnerová**, U Humpolky 971. Dožívá se 89 roků.
31. 10. **Marie Vodová**, Husova 740.
Dožívá se 84 roků.

24. 4. Marie Dospíšilová (1925),
Za mlýnem 481
27. 4. Marie Procházková (1897),
Jamné 25
30. 4. Dana Sokolová (1961),
U Humpolky 1509
4. 5. Marie Vejrostová (1909),
Víska 1133
5. 5. František Hrušák (1921),
Hajánky 35
6. 5. Anna Šmerdová (1901),
Kukýrna 41
7. 5. Vasil Fečík (1937),
Dvořákova 887
10. 5. Antonín Kratochvíl (1908),
Nerudova 746
15. 5. František Zeman (1913),
Jungmannova 934
17. 5. Vladimír Strnad (1939),
nám. Míru 911
18. 5. Vladimír Plucek (1913),
Dobrovského 503
23. 5. JUDr. František Šťáva (1920),
Kukýrna 39
23. 5. Anna Pokorná (1912),
Černohorská 796
26. 5. MUDr. Josef Dobrovolný (1926),
Dvořákova 408
27. 5. Anna Halašová (1922),
Jamborova 930
28. 5. Anna Opltová (1926),
Šafránice 1277
28. 5. Marie Strachová (1929),
Osvobození 1656
1. 6. Radomír Sokol (1957),
Králova 1682
2. 6. Heřman Špaček (1914),
Šerkovice 56
2. 6. Gabriela Rezáčová (1926),
Sv. Čecha 460
5. 6. Karel Fic (1915),
Těsnohlídkova 1588

6. 6. Ludmila Špačková (1907),
Sv. Čecha 886
7. 6. Valtr Fiala (1915),
Horova 945
10. 6. Alois Pavliček (1911),
Heroltice 8
14. 6. Josef Toman (1929),
Hradčany 120
21. 6. Jan Koudeleka (1913),
Heroltice 19
21. 6. Josef Nováček (1912),
Purkyněova 1685
23. 6. Ladislav Jůza (1930),
Víska 1142
27. 6. Františka Procházková (1916),
Jamné 37
29. 6. Juraj Kerlík (1934),
U Humpolky 1506

17. 4. Ivo Peška, Železné 31
1. 5. Tereza Komersová,
Leninova 1633
2. 5. Lucie Packová,
nám. Komenského 146
4. 5. Michal Pecka, Olbrachtova 839
4. 5. Hana Šamanová,
Dvořákova 343
7. 5. Martin Vondra, Heroltice 9
11. 5. Sárka Dvořáková,
Hornická 1523
11. 5. Alexandra Hýblová,
Rudé armády 728
15. 5. Jakub Kotas, Na rybníčku 1703
17. 5. Aleš Hájek, Revoluční 982
18. 5. Tomáš Žemek, Fučíkova 1221
25. 5. Lukáš Podal, Králova 1678
27. 5. Jiří Navrátil, Družstevní 534
30. 5. Tatiana Kubíčková,
U Humpolky 1505
1. 6. Antonín Chronc, Víska 1181
1. 6. Kateřina Marečková,
Halasova 996
3. 6. Petra Šmardová, Kukýrna 41
6. 6. Lukáš Kozar, Hornická 1527
8. 6. Štěpán Komárek, Horova 946
16. 6. Martin Sys, Železné 96
16. 6. Jan Mann, Leninova 1627
17. 6. Eva Andrlíková, Vohančice 48
23. 6. Milena Krejčová,
Leninova 1640
24. 6. Petr Matoušek, Štěpánovice 5
30. 6. Antonín Surman,
Janáčkova 263

11. srpna tomu byl rok, co nás opustila naše milá manželka, maninka, babička a prababička, paní Emilka Haráková. Kdo jste ji znali, věnujte jí s námi tichou vzpomínu.

Rodina

PODĚKOVÁNÍ

Za účast při posledním rozloučení s panem **Karlem Ficem**, i za veškeré projevy soustrasti, děkuje

rodina Ficová

Dne 17. srpna uplynul smutný rok od úmrtí naší drahé babičky a prababičky — **Marie Kostelencové**.

S úctou a láskou stále vzpomíná vnučka Olga s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým za účast na pohřbu a projevy soustrasti při úmrtí pana **Jaroslava Prokeše**.

Manželka s rodinou

Co je to prosím vás za bajku?

Není. Je to obrázek ze zmíněné kavárny večer roku 1928.

Ale jak k tomu došlo?

Kompletní Osvobozené divadlo jezdilo každoročně v těch letech hrát v divadle na brněnském výstavišti, a my tam téměř denně byli. Miloš Wasserbauer, pozdější operní režisér a já. Bylo nám tehdy asi 22 let. Naše nadšení neznalo mezí.

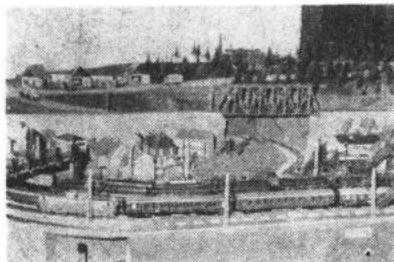
VLÁČKY V MALÉM

Koncem června mnohé přilákala nenápadně propagovaná výstavka železničních modelů, která byla instalována v prostorách automotoklubu u koupaliště. Student brněnské průmyslovky Milan Sáblik zde u příležitosti 105 let založení dráhy Brno–Tišnov–Žďár nad Sázavou vystavoval vagóny, nádraží a kolejisti s fungujícími výhýbkami a osvětlením. Model o ploše tříkrát dva metry s reléovým zabezpečovacím zařízením může najednou uvést do pohybu osm vlakových souprav s třiceti výhýbkami a pětašedesáti metry kolejí.

Na výstavce byla ještě další čtyři, ovšem menší, kolejisti. Kromě toho i tovární modely vagónů převážně rakouské výroby. Chcete mít také takového koníčka? Je vskutku nákladný. Vystavované kolejisti si vyžádalo patnáct tisíc korun a stovky hodin práce. **[ula]**

Souprava osmi vlaků může najednou jezdit kolejisti modelu Milana Sáblika.

Foto: Ě. Bráčnová

Osvobozené divadlo v Tišnově

Jan Werich stojí na schůdkách mezi oběma místnostmi v kavárně „Agrárna“ u pana Antonína Frankeho s rukama v kapsách a dívá se s úsměvem přimhouřenýma očima na Jar. Ježka, jak hraje oběťavě Tišnovákům na klavír. Jiří Voskovec se živě baví s tišnovskými divadelníky.

Co je to prosím vás za bajku?

Není. Je to obrázek ze zmíněné kavárny večer roku 1928.

Ale jak k tomu došlo?

Kompletní Osvobozené divadlo jezdilo každoročně v těch letech hrát v divadle na brněnském výstavišti, a my tam téměř denně byli. Miloš Wasserbauer, pozdější operní režisér a já. Bylo nám tehdy asi 22 let. Naše nadšení neznalo mezí.

Po představení jsme často sedávali v kavárně hotelu „Palace“, kde byli Osvobození ubytovaní. Seděli jsme úmyslně hodně blízko, abychom něco zaslechli.

Najednou přiběhl s očima navrch hlavy hospodářský ředitel „O. D.“ a křičel na nás oba šéfy. „Kluci, vybouchla nám Olomouc. Co budeme dělat?“ Werich volal: „Tak dělejte něco! Musíme hrát!“

V hlavách nás obou začal pomalu, ale jasně klíčit blázničný nápad. Pozveme je do Tišnova. Zkusme to. Sí, jsme za ředitelem Hášou a pozvali ho k svému stolu. Ani jsme si neuvědomovali, co vlastně děláme. Háša se ptá: „Do Tišnova? Kde to je? Kolik to má obyvatel?“ Háša: „Pro boha! Je tam vůbec jeviště? A sál? A kolik se tam vejde lidí?“ Háša pokračuje: „A vité kolik byste nám museli zaplatit? My musíme souboru denně vyplatit 10 000 korun!“ Zjistili jsme, že bychom museli uspořádat dvě představení za sebou. Nastalo horečné počítání. Nakonec jsme vlastnoručně podepsali smlouvu na 2 představení za 10 000 Kč bez halíře v kapse. Kostky byly vrženy. Rychle domů. Teď musíme ukázat, co dovedeme.

Doma rychle do tiskárny. Ano, tehdy byla ještě v Tišnově velká tiskárna pana Svobody. Setkali jsme se s absolutním pochopením pana šéfa a hlavně Josefa Kadlec. Závodním tempem vysázel a vytiskl plakáty, největší formát, červeně, černě a modře: OSVOBOZENÉ DIVADLO Z PRAHY. A zase kolmo (to byla móda): Voskovec a Werich. Jaroslav JEŽEK se svým JAZZO-VÝM ORCHESTREM! WEST POCKET REVUE @ GORILA EX MACHINA!

Do večera byly plakáty vylepeny. (Taky soukromý plakátovací ústav.)

Skupiny študáků a kamarádů se rozběhly po Tišnově s rychle natíštěnými lístky. Od domu k domu, ode dveří ke dveřím. Do začátku prvního představení byly všechny lístky vyprodány. Ještě zmobilizovat studenty z gymnázia. No a tak dva plné sály tleskaly bouřlivě oběma představením Osvobozeného divadla, Werichovi a Voskovcoví a Ježkovi a celému orchestru.

Tak se stalo, že jsme potom společně seděli u Frankeho.

Nezapomenu na to asi nikdy. Když jsem to po letech napsal Werichovi, odepsal, že se tomu nepřestával divit.

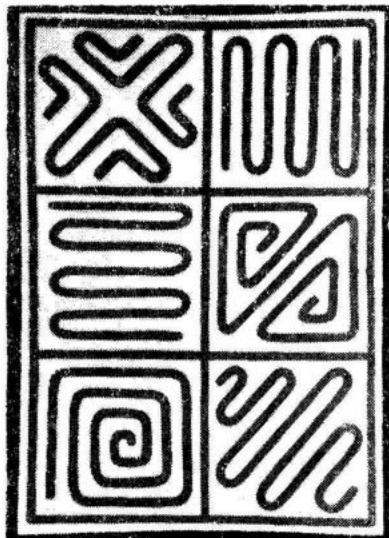
K. Cejnek

PRAVIDELNÝ NESMYSL

I takto se také dá nazvat kolekce pláten, které se dostaly do bavorštího Řezna z Tišnova. V rozsáhlých prostorách minoritského kostela vystavuje spolu s dalšími, vesměs pražskými umělci, i rodák z Lomničky u Tišnova pan Petr Kvíčala.

Skupina nazvaná oficiálně „NE-OFFICIÁLNÍ“ nejsou tak úplně „lidé neznámí. Při listování 200 stránek oficiálního přepychového katalogem (35 DM), se seznámíme s řadou míst, kde kumštýř již vystavoval. Regensburg je ovšem místo, které tvoří předěl. Odtud přišla do Čech s katolicismem i západní kulturou, se kterou máme možnost se nyní konfrontovat. Jak srovnání dopadlo? Jen údaj o 160 tisícové dotaci městské správy svědčí o čemsi výjimečném.

Třicetiletý výtvarník, absolvent brněnské uměleckoprůmyslové školy se po úspěchu v Budapešti presen-

toval poprvé v silné západoevropské konkurenci. My, Tišnováci, jsme velice potěšeni Petrovým úspěchem, i když barevné spirálové vzory lečkoho udiví svou růdoby nesmyslností.

Na obrázku rozměrů 200×139 cm je jeden z vystavovaných obrazů. Tento i další již můžeme opět spatřit v ateliéru Petra Kvíčaly v Lomničce u Tišnova.

K. Smolka — OF

VZPOMÍNKA NA Dr. KOMÁRKA

Jednon z osobností, jejichž jméno je nerozlučně spjato s historií tišnovského gymnázia, je bez sporu RNDr. Václav Komárek. Plné tři desítky let zde působil jako profesor biologie, z toho jedenáct let zastával funkci ředitele ústavu. Do paměti svých žáků se zapsal hlavně svým osobitým způsobem výuky, kterým chtěl své žáky naučit logicky myslit a tak jim dát základy pro další úspěšné studium jakéhokoliv vědního oboru. Tuto snahu však bylo možno docenit až teprve v dalším životě.

Vzpomínám si na poslední oslavy jubilea gymnázia před deseti roky, kdy u stolu, kde dr. Komárek seděl, byla stálé dlouhá řada abiturientů, kteří chtěli svému učiteli podat ruku a říci pár slov na znamení úcty i díků.

Před rokem, 4. srpna 1989, dr. Václav Komárek ve věku 86 let zemřel. A bylo to způsobeno dobou dovolených a také tím, že dr. Komárek trávil zasloužený odpočinek na rodné Hané, že nám v redakční radě a určitě i mnohým dalším tato skutečnost unikla.

— ok —

Z myšlenek ředitele RNDr. Václava Komárka

...Dívám se totiž vždy rád na celého člověka, jak jsem měl ve zvyku už ve škole, když jsem měl před sebou vás, mladé lidi, se všemi vašimi rádostmi i trampotami. Ono se to často promítalo do práce ve škole a člověk musí mít i v tomto směru rozum, aby zbytečně neuškodil. Výchova mladého člověka pro život není snadná. Hodně žádat, ale napřed hodně dávat, na to jsem vždy myslil. A zůstat člověkem, kdy musíš přísně zakročit...

...Zůstat svým, neztratit se, každý člověk zvyklý na vysokoškolskou práci může pracovat i jinak, v praxi se dobrě uplatnit, člověk je svobodnější... Budete solidní, spravedliví a vědeckí a musí se to ukázat! Zůstaňte za každých okolností svými!..

...Výsledků a zkušeností ze své vědecké práce jsem hojně a stále předával ve školní práci i mimo ni. Po celou dobu jsem se snažil pracovat ve škole v duchu moderních a pokrokových metod. V mnohem směru vykonala škola práci průkopnickou. Snažil jsem se, aby žáci i okoli pochopili, jak bluboce souvisí vědecká práce i škola se životem, jak bluboce zasahuje a ovlivňuje naše myšlení... Vždy jsem se snažil hájit správnou linii školské politiky, vést školu a práci v pokrovovém duchu, hledal jsem způsoby, abych lidským, hřejivým přístupem k žákům, rodičům i učitelům, hlavně mladým, získal své okolí pro spolupráci. Hledal jsem způsoby, jak předat mladým lidem své zkušenosti a připravit je pro další úkoly života i budětelského úsilí našeho státu. Škola získala dobrou pověst.

MVDr. Jiří Filka, CSc.

VZPOMÍNKA NA AUGUSTINA ŠKORPÍKA

Dne 27. srpna 1990 se dovršilo sto let od narození Augustina Škorpíka, někdejšího ředitele měšťanské školy chlapecké v Tišnově. Byl učitelem matematiky a svými odbornými znalostmi a pedagogickými schopnostmi si získal obdiv svých kolegů i žáků. Naučil základům matematiky celé generace chlapců a děvčat a byl i dobrým učitelem studentů středních škol

i mladších učitelů, kterým dovedl vždy poradit. Ještě jako k důchodci k němu do Borače, kde žil, zajížděli ti, kteří potřebovali pomoc k dobrému poznání „královny vědy“.

Pan ředitel Škorpík byl pilným a pracovitým člověkem, měl veikou lásku k přírodě, k rodnému kraji i jeho lidu. Do konce svého činorodého života nezistně rozdával své zkušenosti a poznatky. Zemřel ve vysokém věku 2. ledna 1975 jako člověk, jehož si lidé vážili a kterého měli rádi.

(ii)

KRÁLOVSTVÍ NEPTUNA — IV. část

Druhého dne odpoledne jsme si objednali kolovou rykuš a odjeli s tátou do městečka. Po desetiminutové projížďce jsme projeli přístavní branou a byli jsme ve městě. Všude se to hemžilo nevzhlednými Indy. Na ulicích stály krávy, žebráci s useknutou rukou či nohou, i jinak znetvoření, kteří žádali almužnu. Dozvěděli jsme se, že mnoho z nich bylo znetvořeno úmyslně, aby mohli vydělávat pro rodinu peníze.

Všude procházely krávy a pobíhali psi. V Indii je kráva posvátné zvíře. Proto když přechází silnici, musí auto zastavit. V celém městě byl nesmírný zápach, zvlášť na tržnicích, kde jsme měli příležitost vidět maso vystavené na slunci. Ale také ovoce, ryby, oděvy, mušle, koření a obilné placky. Pravým opakem byl čistý krásný starodávný hotel pro bohaté. Zde jsme si dopřáli malé občerstvení.

Další projížďka rykšemi vedla chudou čtvrtí. Zde byly chýše postavené z bambusového dřeva, ohrazené plátky z drobných větiček. V bahnci a špině před chýší si hrálo plno malých dětí. Po opuštění této stisněné atmosféry jsme si všichni oddechli. Při návratu na loď jsme se zdrželi na celnici. Náčelník si s tátou srdečně povídal a při rozloučení mně věnoval na památku skleněné těžítko. Dvanáct dní vykládky cementové rudy rychle uběhlo a my jsme tento čas strávili sbíráním mušlí, chozením do městečka, chytáním kobylek a motýlů. Když přišla sobota 5. srpna a my opouštěli indické území, byli jsme plní nových zážitků.

Druhý den po výjezdu nám bosman daroval svého papouška, kterému jsme dali jméno Piru. Přidělali jsme mu bidýlko u zrcadla a on se v něm často zhližel. Seznamování a nacvičování papouška různým kouskům zabralo celých deset dnů plavby od Paradipu až do cíle naší cesty, iránského přístavu Dandar Iman Khomeini, který leží v severním cípu Perského zálivu.

Aleš a Radim Tesařovi

POČASI V ČERVNU

Nejteplejší červen od roku 1970 byl v roce 1979 s měsíčním průměrem $17,9^{\circ}\text{C}$, s nočními teplotami 9 až 15°C a denními 15 až 29 stupňů. Opakem byl červen v roce 1970 s měsíčním průměrem $11,4^{\circ}\text{C}$, s nočními teplotami plus 1 až 12°C a denními 10 až 22°C . Rekordními dny jsou 17. červen 1971, kdy noční teplota klesla až na 0°C a 29. červen 1976, kdy se rtuf teploměru vyšplhal na 32°C .

Letošní červen s měsíčním průměrem $16,97^{\circ}\text{C}$ se řadí na čtvrté místo a zvýšil dlouhodobý průměr o $0,45^{\circ}\text{C}$, tedy na $14,62^{\circ}\text{C}$. Noční teploty byly 5 až 17°C a denní 17 až 30°C . Bylo osm letních dnů a jeden tropický. Srážkově byl takřka v průměru. Napršelo 66,6 mm srážek, tj. 95,5 %. Dešťových dnů bylo celkem 16, z toho čtyři dny bouřkové, klidného charakteru a jen jediný den srážky neurčitelné. Největší srážky byly v roce 1986 se 123,9 mm. Opakem byl loňský rok. Napršelo jen 30 mm srážek.

Deficit spodní vody je stále velký a dosáhl hodnoty 80 cm pod normálem. Byly pouze tři dny s ranní mlhou, která se záhy rozpadla, ale nebyl ani jediný den s celodenním slunečným svitem. Na zahrádkách se objevilo větší

množství můstek a padly na listech stromů. Ovoce bude jen velmi málo a možné to ještě vypadat se asi nebude. Pro včelaře byl červen potěšující, rojivost ojedinělá.

A. Hošek

POČASÍ V ČERVENCI

Nejteplejším červencem nadále zůstává v roce 1976 s měsíčním průměrem 18,74 °C. Denní teploty 17 až 33 stupňů, noční 7 až 18 stupnů. Také nejchladnější červenec zůstává v roce 1984 s měsíčním průměrem 13,75 °C, noční teploty 3 až 14 a denní 14 až 29 °C.

Letošní červenec byl teplotně nadprůměrný. Zaujímá s průměrem 24,41 °C šesté místo průměrných teplot. Noční teploty 6 až 16 °C, denní 16 až 31 °C. Bylo devět letních dnů a dva dny tropické — 30 a 31 °C. Za celý měsíc nebyl ani jeden den s mlhou. Bylo šest dnů srážkových, z toho dvě bouřky. Poslední dešťový den byl 17. a od té doby ani kapka. U nás asi byly největší srážky, poněvadž napršelo celkem 61,1 mm, tj. 141 % průměru. Největší srážky jsem zaznamenal v roce 1985, kdy spadlo 61,3 mm srážek. Opak byl v roce 1989, kdy napršelo pouhých 21,8 mm tj. 44 % průměru.

Velká sucha nám jistě dělá starosti. Vždyť srážka do 10 mm se do země hluboko nedostane. Spodní hladina vody klesla na pouhé 2 cm a je 104 cm pod normálem. Bylo pět dnů s celodenním slunečním svitem, ovšem až v poslední dekádě měsíce.

Na ovoci je v této době velká strupovitost. Zlěží bychom našli čisté jablko. Okurky skončily až poslední týden v měsíci vlivem plísň okurkové, též suchem.

Pro včelaře, jak jsem předvídal, byl rok příznivý, ba nadprůměrný a zvláště dlouhodobý průměr o 0,57 kg jakostního medu. Pranostika praví: když nemá kravíčka, má včelička. Ovšem rok staletí to nebyl.

A. Hošek

Průměrné teploty v červnu

rok	noční	denní	měsíční	dlouholetý
1970	6,7	16,1	11,4	11,4
1971	6,7	16,8	11,85	11,62
1972	11,0	21,4	16,2	13,85
1973	9,07	19,05	14,6	13,95
1974	9,2	20,2	14,7	13,07
1975	11,0	22,0	16,75	14,76
1976	9,23	23,2	16,21	14,65
1977	10,6	22,9	16,75	15,43
1978	8,1	21,0	14,55	14,66
1979	12,0	23,8	17,9	14,76
1980	9,3	20,0	14,65	14,70
1981	10,6	22,0	16,3	14,6
1982	9,1	22,0	15,55	14,67
1983	8,6	20,5	14,55	14,66
1984	6,8	18,8	12,8	14,53
1985	6,9	18,0	12,45	14,40
1986	7,5	21,1	14,3	13,39
1987	7,5	19,1	13,3	14,33
1988	10,45	21,33	15,84	14,41
1989	10,25	21,46	14,68	14,42
1990	10,03	22,77	16,97	14,16

Ø za
20 let 19,42 20,03 14,76 14,16

Průměrné teploty v červenci

rok	noční	denní	měsíční	dlouholetý
1970	8,1	20,9	14,5	14,5
1971	8,1	20,1	14,1	14,3
1972	13,9	24,1	19,0	15,8
1973	11,6	21,6	16,6	16,04
1974	10,7	22,1	16,4	16,11
1975	12,7	24,5	18,6	16,52
1976	11,9	25,5	18,7	16,83
1977	10,9	22,8	16,8	16,83
1978	9,1	21,1	15,1	16,63
1979	9,2	18,9	14,0	16,37
1980	9,8	20,2	15,0	16,24
1981	10,6	22,0	16,3	16,24
1982	11,6	23,2	17,4	16,33
1983	11,8	25,3	18,5	16,49
1984	7,6	19,9	13,7	16,30
1985	9,8	22,8	16,3	16,30
1986	7,9	21,1	14,5	16,19
1987	9,9	21,8	15,8	16,17
1988	12,3	24,8	18,5	16,30
1989	12,6	24,4	17,0	16,37
1990	10,5	24,4	17,5	16,21

Ø za
20 let 10,5 24,4 17,5 16,21

KINO SVRATKA

Program na měsíc říjen 1990

Pondělí 1. a úterý 2. v 17 hodin

UPRCHLÍCI

Francouzský barevný film.

Pondělí 1. a úterý 2. v 19.30 hodin

●● BENÁTSKÁ NOC

italský barevný film.

Pátek 5., sobota 6. a neděle 7. vždy
v 17 hodin

LEGENDA O ZLATÉ PERLE

Barevný širokoúhlý film Hong-kongu.
Dobrodružná cesta za tajemným
tetištem nepálského kláštera.

Pátek 5., sobota 6. a neděle 7. vždy
v 19.30 hodin

● SKŘIVÁNCI NA NITI

Český barevný film z roku 1969 na
motivy povídek z knihy Bohumila
Hrabala.

Pondělí 8. a úterý 9. v 17 hodin

HONBA ZA DIAMANTEM

Barevný širokoúhlý film USA.

Pondělí 8. a úterý 9. v 19.30 hodin

● ČERNÁ VDOVA

Barevný kriminální film USA.

Pátek 12., sobota 13. a neděle 14.
v 17 hodin

NADINE

Barevný film USA. Kriminální komo-
die.

Pátek 12., sobota 13. a neděle 14.
v 19.30 hodin

● SESTRY

Barevný širokoúhlý film USA.

Pondělí 15. a úterý 16. v 17 hodin

ČÍSLO PĚT ŽIEJE

Barevný širokoúhlý film USA.

Pondělí 15. a úterý 16. v 19.30 hodin

● ZABOУ

Barevný film SRN.

Pátek 19., sobota 20. a neděle 21.
v 17 hodin

KRÁL ZE SULU

Dvojprogram

čínský barevný film.

Pátek 19., sobota 20. a neděle 21.
v 19.30 hodin

● OKNO Z LOŽNICE

Barevný širokoúhlý film USA.

Pondělí 22. a úterý 23. v 17 hodin

RAIN MAN

Barevný film USA.

Pondělí 22. a úterý 23. v 19.30 hodin

● OSUDOVÁ PŘITAŽLIVOST

Barevný film USA. Filmové drama.

Pátek 26., sobota 27. a neděle 28.
v 17 hodin

VŠICHNI DOBŘÍ RODĀCI

Český barevný film. Bylo jednou 7
kamarádů a veselá vdova.

Pátek 26., sobota 27. a neděle 28.
v 19.30 hodin

● UTONUTÍ ZAKÁZÁNO

Francouzský barevný širokoúhlý
film.

Pondělí 29. a úterý 30. v 17 hodin

BOUNTY

Barevný širokoúhlý film Velké Bri-
tanie.

Pondělí 29. a úterý 30. v 19.30 hodin

●● PŘELET NAD KUKAČCÍM

HNÍZDEM

Barevný film USA.

HRAJEME PRO DĚTI

Neděle 7. v 15 hodin

POHÁDKA O ZAMILOVANEM MALÍŘI

Neděle 21. v 15 hodin

O PRINCEZNĚ JASNĚNCE

A LETAJÍCÍM SEVCÍ

HRAJEME PRO MŠ A DRUŽINY

Pondělí 1. a úterý 2. v 9.30 hodin

JEN POČKEJ, ZAJÍCI!

Pondělí 1. ve 13.30 hodin

TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVEDA

Filmy označené ● jsou mládeži ne-
přístupné, filmy označené ●● jsou
nepřístupné mládeži do 18 let.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv
při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 686 19 Tišnov.

Cena 3 Kčs. Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice -- 6261 90 + 3703046 90

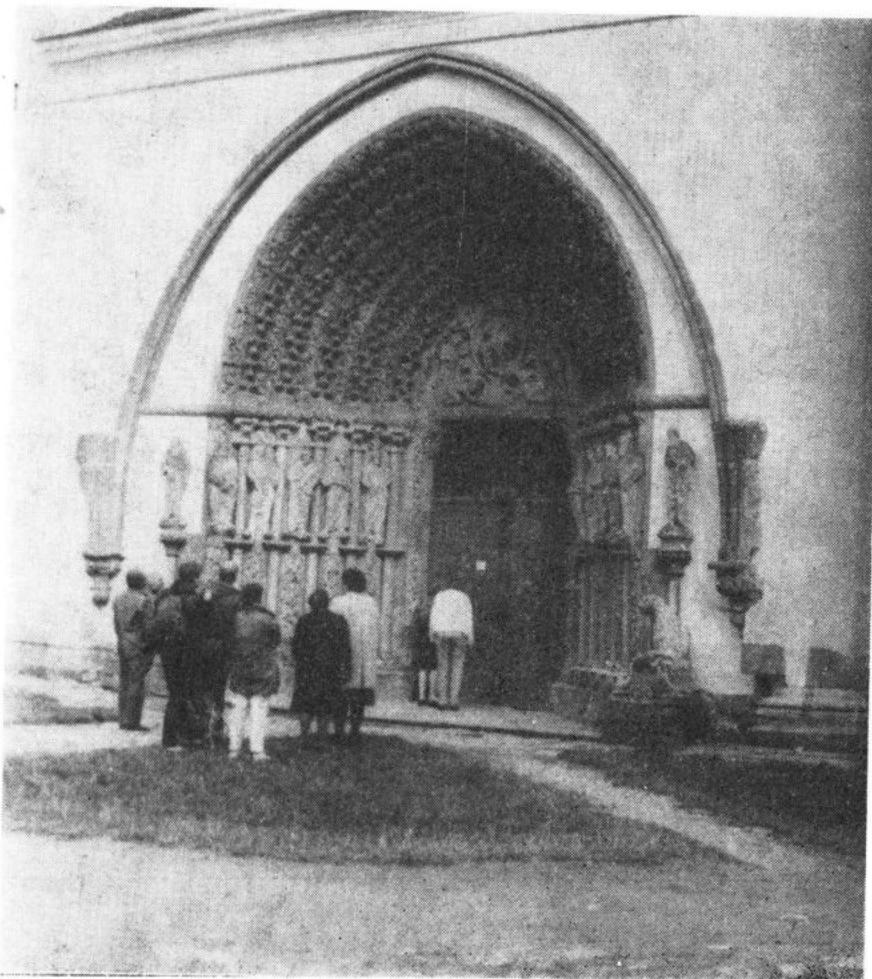
TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ
ČÍSLO 10

OBČANŮ MĚSTA

1998 — ROČNÍK XXI.

KOMUNÁLNÍ VOLBY SE BLÍŽÍ

Komunální volby se uskuteční 24. listopadu dopoledne. Jak nás informoval tajemník MěstNV ing. Humpolec, obce, jež se osamostatňují, budou připravovat a volit vlastní kandidáty. Počet členů obecních zastupitelstev byl rádou MěstNV po konzultaci s občanskými výbory stanoven takto: Hradčany — 11, Lomnička — 11, Štěpánovice — 9, Šerkovice — 7, Heroltice — 7, Březina 7 a Tišnov — 22. Obce Jamné, Hájek a Hajánky zůstávají součástí Tišnova. Kandidátky budou registrovat a volby zabezpečovat místní volební komise v obcích, které budou složené ze zástupců kandidujících politických stran a doplněné budou případně o pracovníky určené národním výborem.

Obecní zastupitelstva, která si zvolí občané, pak ze svého středu tajnou volbou zvolí starosta, případně jeho zástupce. V Tišnově pak bude navíc volena městská rada v počtu sedmi členů. Nově zvolená zastupitelstva již budou o všech záležitostech obcí rozhodovat samostatně. (ula)

VZPOMÍNKA NA JEDNY OBECNÍ VOLBY

Volby do obecního zastupitelstva v Tišnově v r. 1932 se konaly v době dlouhodobé chudoby dělnictva a největší nezaměstnanosti (každý desátý občan byl bez práce). Přitom ale politických stran bylo jako máku. Každá chtěla uchopit moc, každá se snažila o co největší zastoupení v orgánech. Touha po moci a rozhodování činila z některých politických řečníků a propagátorů fanaticky. Dovedly se rozpálit a snést na ostatní strany fúru pomluv a přitom svoji stranu postavit jako nejlepší, nejčistší a nejspravedlivější.

V takové době se tedy blížily volby a v Tišnově bylo rušno. Na radnici se přihlašovaly jednotlivé strany k registraci. Bylo jich celkem 14. Polovina stran byla — jak bych řekl — tradičních, pět různých občanských sdružení a dvě kandidátky byly soukromé. Byl to pan Mahr, velkoobchodník s pivem a pan Drábek, zemědělec.

Tito kandidáti, jestliže chtěli, aby byli zařazeni do ostatních kandidátek, si museli nejdříve sehnat 50 podpisů, že ho občané budou volit, pak předat tento arch s podpisy na radinci či na hejtmanství a požádat o registraci „své strany“. Pak teprve mohl vstoupit se svou kandidátkou do volebního boje s ostatními stranami. Každý z nich si zvolil název své strany podle svých představ. Pan Mahr měl kandidátku č. 13 s názvem Strana nepolitických občanů a pan Drábek č. 14 s názvem Sdružení pro pořádek v obci.

Volební boj se den ode dne stupňoval. Zváště silné strany pořádaly jedna přes druhou veřejné volebné schůze se zvučnými jmény pozvaných referentů, kteří přijížděli až báhví odkud. Většinou byli z Brna, ale jiné strany, kupř. Národní obce fašistické, měly referenta až z Bratislav a Mladé Boleslavi (v některých obcích tato strana dokonce volby vyhrála — Svatoslav, Kuř. Jestřábí aj.). Na veřejných schůzích docházelo k bouřlivým scénám, které organizovaly rozvíječi jiných stran. Začalo to pískotem a křikem a skončilo předčasným ukončením schůze nebo rvačkou, než zasáhl policejní inspektor.

V té době jsem byl zaměstnán v tišnovské tiskárně (dnes jsou to místnosti Pohřebních služeb). No a volby — to byly pro tiskárnu žně — plakáty, letáky, kandidátky. Oba majitelé tiskárny p. Crha i p. Svoboda se jen usmívali.

Kromě plakátů pro jednotlivé strany jsme tiskli i různé letáky. Na jeden takový si dobré vzpomínám. Sázel jsem ho pro sociálně-demokratickou stranu. Byly na něm od shora dolů dva sloupce veršů [víceméně kritických

a hanlivých na jednotlivé strany v Tišnově). Byl jsem asi v polovici práce a cítím, že mi někdo kouká přes rameno do rukopisu a pilně čte verše. Byl to pan Polášek, funkcionář strany Národní obce fašistické. Ani mě neslyšel, když jsem mu říkal, že se to nesmí číst, že je to tajné. Aniž by na to reagoval, pozorně a s velkým zájmem slí to dočetl a na šéfa zavolal: Za chvíli jsem tady! A opravdu. Asi za dvě hodiny se vrátil a donesl veršovanou kritiku na sociálně demokratickou stranu. „Velikost kvard, dva tisíce kusů, zejtra!“ A šéf zase jen spokojeně pokyvoval hlavou.

Kromě takových letáků a velkých plakátů nás čekal také tisk kandidátek nejen pro Tišnov, ale i pro okolní obce tehdejšího okresu, a to bylo pěkné sousto. Pracovali jsme někdy i přesčas.

Strany roztáčely agitaci a propagaci na plné obrátky, všude bylo plno plakátů. Vedle tiskárny měl největší pilno také kýbl s vápnem a štětkou. Zdi, vrata a chodníky byly popsány radami, koho máme volit. Plakáty si hledal lepič pan Harák ze Zamlýna, který měl koncesovanou živnost „Ústav pro lepení plakátů“ a odpovídal okresnímu hejtmanství za vše, co bylo v Tišnově vylepeno. Četnictvo mělo zvýšenou pohotovost, a proto s vápnem a štětkou se muselo i v noci opatrně.

Ani pan Mahr nezůstal s propagací své strany pozadu. Dvakrát svolal svých dvanáct zaměstnanců. Byli to kočí, služebné a lidé ze stáčírny, kteří mu také podepisovali žádost o jeho kandidátku. Oznámil jim, že jeho kandidátka má číslo 13 a že ho všichni musí volit. Na to byl ve své povaze energetický a radikální. Po druhé schůzce (byla již týden před volbami) zavolal mého otce (kočího) do kanceláře a tam mu dal takové ultimátum: „Bud vystoupíte od komunistů, nebo v pondělí už nechodte do práce!“

Otec přišel večer asi v devět hodin z práce a svěřil se s tím maminec. „A co chceš dělat?“, ptá se matka. Otec jen pokrčil rameny. „Viš co?, říká matka, „běž za studnou Peňázem na Koráb a on ti dá potvrzení, žeš jako vystoupil a dás ho Mahrovi. A běž tam ještě teď v noci“. Táta se sebral a odešel, já zvědavě čekal na otomaně, jak to dopadne. Soudruh Peňáz dal otcovi švindlapír s razítkem a povídá: „Tento týden už jsem dal takový Schallerovi a Opltovi, ale Nevrkla a Švába vystoupili.“ Na druhý den dostal pan Mahr potvrzení, bedlivě prý si ho pročítal či studoval a byl spokojen. Zas o jednoho komunistu méně, spokojeně pokyvoval hlavou. Den před volbami navečer hostil pan Mahr všechny své zaměstnance. Dal jim velikánský hrnec „volebního gulášu“ a piva, kdo co vypil.

Přišla neděle, bojový volební den s nervozitou všech politických stran. Po skončení voleb čekaly navečer početné skupinky jednotlivých stran nedočkavě před radnicí na výsledky.

Volby dopadly takto:

Kandidátní listina č. 1 Strana národních demokratů — 350 hlasů, č. 2 Národní obec fašistická — 224, č. 3 Komunistická strana Čsl. — 250, č. 4 Strana sociálně demokratická — 349, č. 5 Strana politicko živnostenská — 128, č. 6 Strana národních socialistů — 75, č. 7 Strana pokrokových žen — 106, č. 8 Strana lidová — 368, č. 9 Sdružení občanů zamlýnských — 125, č. 10 Strana agrární — 124, č. 11 Strana křesťanská nepolitická — 81, č. 12 Sdružení majitelů domů — 42, č. 13 Strana nepolitických občanů — 32, č. 14 Sdružení pro pořádek v obci — 18.

(Údaje poskytl Jan Hájek.)

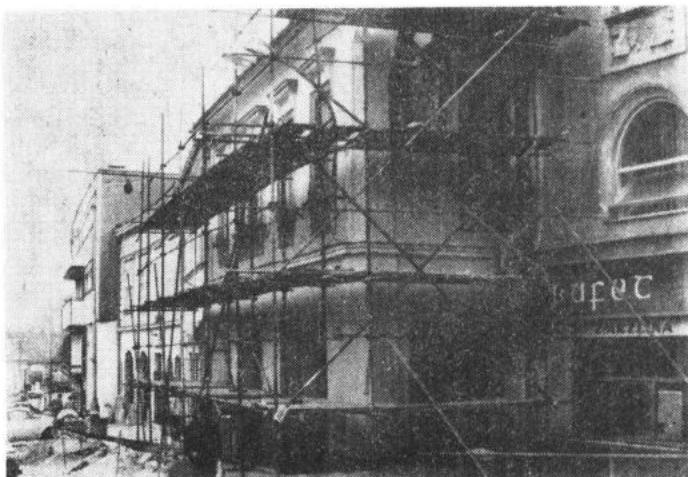
Pro pana Mahra i pro pana Drábka dopadly tedy volby smutně. Ani jeden nedostal potřebný mandát do obecního zastupitelstva. Pan Mahr dostal 32 hlasů a pan Drábek dokonce jen 18.

Pan Drábek, tento řečný a výmluvný půladvokát se brzy vzpamatoval. Na volby, které dopadly pro něj žalostně, podal rekurs a žádal, aby se volby opakovaly, že nebyly platné. Svoji stížnost měl lišácky prohlédnutou. Byl si vědom, že podle zákona musí být kandidátky na stejném papíře, stejně

velké, ze stejného druhu písma atd. Jako argument měl skutečně dvě nebo tři kandidátky, které byly o něco větší než druhé a byly seříznuty do tzv. špice. V jednom rohu byly větší o 1 až 2 mm. Stalo se to u nás v tiskárně při rozřezávání, kdy stará knihařská řezačka měla opravdu trochu vůli a při větší vrstvě spodní listy podřezávala.

Pan Drábek s touto argumentací přišel až někdy za týden, když už sazba kandidátek byla v tiskárně rozmetena, poklizena. A protože to byla vina tiskárny, musela by nové kandidátky vytisknout zdarma. Celý zisk za tisk prvních kandidátek byl by tedy fuč. A proto můj druhý šéf, Ignác Svoboda, tančil asi 14 dní kolem pana Drábka, aby od svého rekursu upustil. Bylo to opravdu dlouhé přemluvání a přemluvit ho, bylo umění. Mám dojem, že se to nějakou korunou přece jen uhladilo.

J. Kadlec

Pouze dva týdny jsme v září registrovali v sousedství hotelu Květnice lešení. Pracovníci Stavoprogresu se totiž s úkolem obléknout budově nový kabát, vyrovnali rychle a dodejme, na rozdíl od jiných kvalitně.

Foto: U. Bráchová

POMŮŽETE I VY?

Naše město se snaží vytvořit podmínky pro zlepšení situace ve zdravotnictví. V nesnadné finanční situaci je úsilí zaměřeno na získání alespoň nejnuttnejších přístrojů pro zdravotnické zařízení. Rada MěstNV proto rozhodla o vytvoření zvláštního účtu u komerční banky Brno-venkov 6015-123-641, variab. symbol 323, na který organizace, ale i jednotlivci, mohou zasílat své finanční příspěvky. Jen tak lze využít možnosti urychleně zakoupit například endoskopický přístroj aj. a zlepšit i situaci v nemocnici. (ula)

MOŽNÁ NEVÍTE...

K 1. říjnu v Tišnově vznikly dva nové státní podniky. Jejich zřizovatelem je MěstNV. Jde o s. p. Hotely a restaurace, který se vyčlenil ze s. p. Raj Brno-venkov. Podnik bytového hospodářství se zase vyčlenil z OPBH Kuřim. Ředitelem s. p. Hotely a restaurace byl pověřen Lubomír Veselý, ředitelem s. p. PBH Tišnov byl jmenován ing. Ladislav Štěpán. (ula)

Pozvánka na podzimní výstavu nerostů

Zveme vás srdečně na tradiční podzimní výstavu nerostů spojenou s výměnou nerostů, která se koná v sobotu 10. listopadu v tišnovské sokolovně.

Tak jako v minulých letech i letos se uvedené akce koná pod heslem: „Jenom v míru se můžeme věnovat svým zálibám“ a pro veřejnost je přístupná od 10 hodin, ukončení je plánováno na 16. hodinu.

Očekáváme účast předních mineralogických odborníků a sběratelů nerostů našich, i ze zahraničí. Přijďte se proto podívat do tišnovské sokolovny na kamennou krásu — určitě nebudešte litovat.

Na počest 72. výročí vzniku Československa bude v době od 25. října do 25. listopadu 1990 instalována ve výloze státní spořitelny v Tišnově výставка nazvaná „Svět minerálů“.

Ing. Andrej Sučko
za organizační výbor

PŘEDVOLEBNÍ ZAMYŠLENÍ MÍSTNÍ ORGANIZACE ČSL

Jednou ze stran, která se bude v blížících se komunálních volbách ucházet o přízeň a důvěru voličů v Tišnově a jeho dezintegrovaných obcích, je i Československá strana lidová. Jsme strana pravého středu, která ve svém programu vychází z křesťanských tradic a ve svých řadách sdružuje nejen věřící, ale i další občany, kteří uznávají křesťanský hodnotový systém. Za nejdůležitější pro vytvoření lepšího života v našem městě považujeme v současných podmínkách plnění těchto základních kriterií podle pořadí důležitosti: 1. morálka, 2. zlepšení ekologické situace ve městě, 3. prospekující ekonomika na základě soukromého podnikání.

Jsme přesvědčeni, že dosažení celkové prosperity naší obce a celé společnosti je možné pouze naplněním základních etických norem. V této souvislosti budeme mj. konkrétně preferovat pravdivou a úplnou informovanost občanů, vytvoření podmínek pro dobrou funkci rodiny a ozdravění výchovného procesu ve školách včetně podpory mimorodinné a mimoškolní výchovy mládeže.

Budeme nekompromisně požadovat dodržování ekologických a hygienických norem i za cenu případného vymíštění nebo zastavení výrob, které zhoršují ekologickou situaci v našem městě.

Slibovat občanům konkrétní řešení tišnovských problémů odvislých od finančních možností považujeme v současné době za nezodpovědné, neboť ekonomická reforma nebyla dosud legislativně stanovena. (Psáno v září 1990.) Jsme rozhodnuti všeestranně podporovat soukromé podnikání, které by mohlo jediné ekonomickou situaci významně zlepšit, dále pak i privatizaci městských podniků a účinně pomáhat při řešení dopadu těchto kroků.

Jsme připraveni pohovořit o těchto problémech s našimi občany zcela konkrétně na předvolebních besedách, na které všechny zájemce srdečně zveme.

Věříme, že výsledkem nastávajících komunálních voleb bude dělné obecní zastupitelstvo skládající se z lidí bezúhonnéch, demokraticky smýšlejících a odborně zdatných jak si to jistě naše město zaslouží.

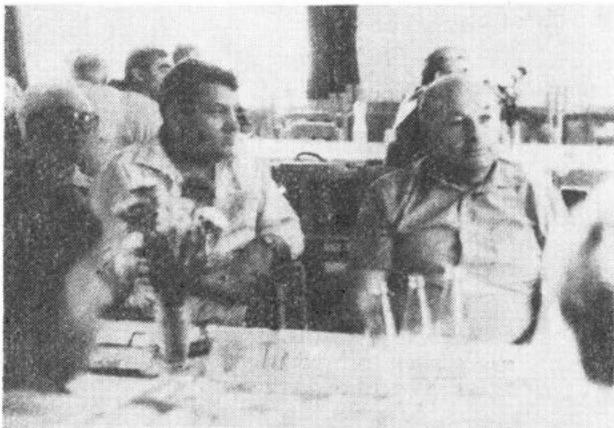
Výbor MO ČSL

JE S NIMI NUTNÉ POČÍTAT

Prvního září se v našem městě sešli delegáti okresní konference (první po dvaadvaceti letech nucené přetržky) Československé sociální demokracie. Zúčastnil se i místopředseda ÚV ČSSD ing. Karel Sýkora a zástupci z Brna, blanenského a žďárského okresu.

„Chceme hájit pravdu, bratrství a lidskost, vše poctivě a za spolupráce všech, kteří nám dávají důvěru“, zaznělo na jednání. Sociální demokracie se hlásí k Socialistické internacionále a po více než 40 letech se nyní zaktivizovaly četně její organizace. Do voleb za ní budou kandidovat lidé charakterové a morálně čistí. Totalitní vláda KSČ ovšem po sobě zanechala nejen hluboké škody na majetku, ale i v myšlení lidí. Je třeba je přesvědčit, zejména mladou generaci.

Sociální demokracie je jasně koncipovanou levicovou stranou stavějící se za zájmy pracujících. Nezbytnou podmínkou pro aktivitu v ČSSD není ani členství. ČSSD vytváří pro své příznivce sekce mladých sociálních demokratů, či sociálně demokratických žen apod. Lidem chce sociální demokracie nabídnout sociálně ekonomické jistoty. Také proto opět obnovuje činnost Včely, kde uplatnění najdou malí řemeslníci a další odborníci. Sociální demokracie v Tišnově má své plány a taktyku. Na okresní konferenci byl zvolen OV ČSSD, v němž má i Tišnov několik zástupců. (ula)

Jedním z bodů programu sociálních demokratů (na snímku na okresní konferenci v Tišnově) je sociální zabezpečení občanů, obnovení Včely, pomoc přestárným spoluobčanům. Foto: U. Bráhová

SLUŽBY PRO VÁS NABÍZEJÍ:

- Soukromá firma ELSTET přijme elektrikáře. Podmínky: platné osvědčení o zkoušce z vyhl. 50/78 Sb., minim. § 6, výčten v oboru, minim. praxe 5 let, bez záznamu v trestním rejstříku. Zájemci se mohou hiáshit na adresě: P. Štěpán, Osvobození 1653 denně po 19. hodině.
- Poskytuje investorskou a inženýrskou činnost ve fázi realizace staveb — provádění technického dozoru investora (stavební dozor) při výstavbě rodinných domků i jiných staveb pro podniky, organizace a soukromníky. Povolení k provozování služby mám. Ing. Josef Simetinger, Moravské Knínice 227, 664 34 Kuřim.
- Tišnovští podnikatelé! Potřebujete rychlý kontakt se světem? Využijte nejmodernějšího komunikačního prostředku — TELEFAX. Bližší informace na telefonu č. 8280.

OBČANSKÉ FÓRUM PĚT MĚSÍCŮ POSLANCEM MěstNV

Zvolení nových poslanců MěstNV předcházelo několik jednání politických sil v Tišnově. Jednání rušná a v předchozí době tatolitního režimu nemozná. Rekonstruovaná rada i plenum začaly zasedat v dubnu letošního roku. Mají za sebou tedy pět měsíců existence. Politické klima této doby

vstupu na cestu demokracie přineslo s sebou jiné pohledy na problematiku života společnosti než dosud a náznak nových řešení příšin devastace hospodářství našeho státu.

Národní výbory však zůstaly stále orgánem státní moci a podléhaly zcela platným zákonům a namnoze praktikám minula. To jsou podmínky, ve kterých noví poslanci mohli pracovat a projevovat se. Přesto však jednání tišnovské rady městského národního výboru bylo intenzivní, s mnoha připomínkami a názory, zejména nových poslanců, k problémům, které byly dříve jednoznačně řešeny předpisy a politickým příkazem. Byly doplněny a pře stavěny komise národního výboru. Mění se názvy ulic. Znovu se hodnotí otázka „nadjezdu“ v Tišnově a zadává se zpracování projektových prací na rekonstrukci vozovky na Brněnské ulici a ulici Palackého. Projekty mají být zpracovány do března příštího roku. Několik hodin jedná rada o problémech s pitnou vodou. Požaduje se průzkum kvality vody ve veřejných studničích v tišnovských ulicích. Rušně se jedná o stanovisku k oblastnímu přivaděči vody Vír–Brno. Zde až plenum poslanců rozhoduje o tom, že i město Tišnov nesouhlasí s jeho realizací ve vyprojektované podobě, protože ze Svatky by zmizela vlastně voda a stala se z ní stoka. Situace v obchodě, řemeslech a službách se začala již řešit podporou vzniku státních podniků Hotely a restaurace v Tišnově a Podniku bytového hospodářství Tišnov. Následuje konkursní řízení na obsazování nebytových prostor na Brněnské a Klášterské ulici. Zde již po Novém roce začne tepat obchodní život. Národní výbor konečně vyhodnotil provoz sušárny jatečních odpadů jako nadále neúnosný a k 31. 12. 1990 bude tato výroba zastavena. Zdravotnické problémy jsou náplní několika hodin společné práce rady a zdravotníků. Zřizuje se účet, na kterém se budou soustředovat finance na nákup chybějící techniky pro kvalitní vyšetření nemocných v místní nemocnici. Ujasňuje se koncepce zdravotnické péče pro spádovou oblast Tišnova. Zadává se vypracování seznamu nemovitého majetku města Tišnova na geodézii jako základního předpokladu pro budoucí hospodaření a podnikání obce Tišnova. Rada se zabývá otázkou zřízení profesního odboru životního prostředí. Zatím se však nepodařilo najít pozitivní řešení. Rozhoduje se o nákupu počítače pro práci obecního úřadu. Přístroj již je, jen ho začít využívat. Otázkám konkursu na ředitele základních škol byla rovněž věnována značná doba. O výsledku pak mohli rozhodnout zaměstnanci škol sami.

Rada i plenum se shodly na pořadí koncepčních otázek rozvoje a potřeb života města Tišnova. Na první místo kladou tvorbu a ochranu životního prostředí. Dostatek zdravotně nezávadné pitné vody, dokončení plynofikace města, zkonalení kanalizační sítě a odstranění rušivých a škodlivých provozů z města. Dále je to řešení zdravotnických problémů, a to dostavbou polikliniky, vybavením nemocnice chybějící technikou, podporou shromažďování finančních prostředků od podniků ve spádové oblasti Tišnova. Přípravou výstavby léčebny dlouhodobě nemocných a dalších oddělení nemocnice v Tišnově. Podpora výstavby pro zájemce o individuální výstavbu, bytovky s předností bytu pro zdravotnický nemocnice s poliklinikou, i vytváření předpokladů pro umístění okresních orgánů „okresu“ Tišnov bude mít rozhodně jedno z předních míst v koncepci rozvoje Tišnova.

Obchodu, službám a znovuvzkříšení živností v Tišnově všech typů vlastníků, zvýšení jejich ekonomické samostatnosti a konkurence musí město Tišnov věnovat patřičný prostor, podporu a pochopení při všech svých roz-

hodnutích. Bohatý obchod a řemesla přinesou prospěch nejen občanům, ale i obceni pokladně. Neustálou péči a podporu je třeba věnovat dětem a mládeži. Je třeba vytvářet podmínky pro klubovní a spolkovou činnost mladých, i za cenu snížení obecních příjmů. Rada i plenum se shody i na posledním záměru v koncepci, a to je oblast dopravy a komunikací. Zde zařazuje provedení kvalitnícmh povrchů vozovek a chodníků po vyřešení zásadních inženýrských sítí.

Pět měsíců práce nových poslanců rady i plena končí a rovněž i jejich funkční období se chýlí ke konci. Vážení občané, protože se blíží i komunální volby, přejeme vám, abyste si vybrali pro své město lidí, kteří budou nejen přemýšliví a pracovití, ale kteří věnují městu Tišnovu svou prací více, než ti dosud.

**PhMr. Jan Modrák,
ing. Petr Fruhwirt**

Vážené Občanské fórum!

Jsem s manželem v Tišnově již šestnáctý den na dovolené. Nejsme tady poprvé, naopak, dovolenou zde trávíme již třetím rokem. Důvod? Jsme zamělování do tohoto, přírodními krásami tak štědře obdařeného koutu Vysočiny, máme tady řadu dobrých přátel, a konečně i to, že rodina ze strany manželovy matky pochází z nedalekého Čebína.

Rozhodla jsem se Vám napsat svoje postřehy, poznatky a zkušenosti, které jsem zde získala nejen z nynějšího pobytu, ale které vlastně navazují na ta dvě léta předchozí.

Když se člověk dívá ze zalesněného kopce Květnice dolů na město, má opravný pocit, že vidí pozemský ráj. Je posazeno do krásné zeleně, i ty panelové domy celkem dobře do tohoto celku zapadají. Pohled je to opravdu úchvatný a mnohého člověka při něm jistě napadne, že by tady chtěl žít. Tak jsme zpočátku soudili i my. Jenže je to rozčarování, když tento člověk sestoupí do města, tluče se po hrbolatých chodnících, z nich vyčnívajících kamenech, překopech, nebo když projíždí městem po hlavní, Brněnské ulici, která by měla být jako hlavní ulice tohoto města jeho chloubou a výkladní skříní. Opak je však pravdou, je to ta nejhorší ulice, jaká v tomto městě je, snad by snesla klasifikaci silnice III. třídy, pokud se jejího povrchu týče.

Obchody, které jsou na této ulici, mají až na malé výjimky výlohy ne-upravené, zaprášené, taktéž vypadají i domy a v podvečer tam nezřídka spatříte přes silnici pobíhat krysy. Pravděpodobně se zde nalézá i plno nebytových prostorů, které zatím nejsou vůbec využity, předpokládám však, že MěstNV v tomto směru něco v rámci možnosti soukromého podnikání urychlěně učiní.

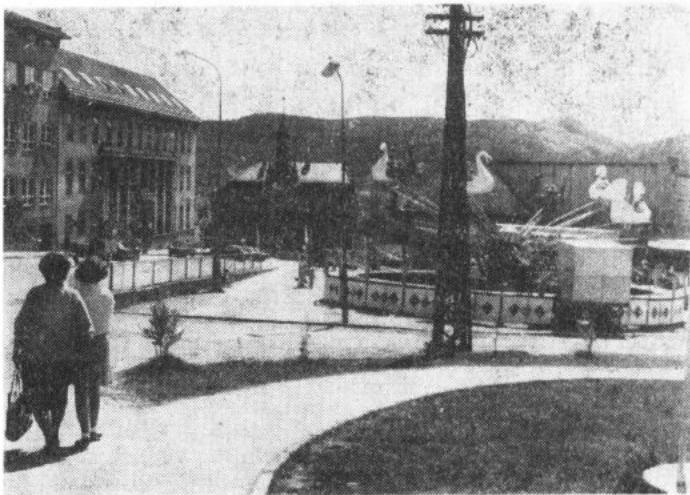
A teď něco k obchodu a službám města Tišnova. Pro normálního člověka je to šok, když uváží, že se jedná o město, které bývalo kdysi okresem a které má téměř 13 000 obyvatel. Začnu tedy s fakty:

- lékárna se zavírá denně v 16 hodin, takže se táží, kam si jdou koupit lék lidi, kteří z jakýchkoliv důvodů nestihnou tuto zavírací dobu? Do stanou ho na pohotovostní službě zdejší polikliniky, nebo musí jet do Brna? Neznám v žádném městě této republiky uzavírací dobu lékárny (pokud je ve městě pouze jediná) v 16 hodin.
- v týdnu od 23. 7. do 27. 7. t. r. jsem se nemohla dostat do zdejší Drogerie, protože tam byla neustálé fronta na prací prostředky. Když jsem tam však chtěla jít v pátek, když už tyto byly vyprodány a byl zde předpoklad klidného nákupu, byla tato prodejna na základě povolení MěstNV pro tento den uzavřena. Zákoníkům to oznamovala velká černá tabule před vchodem, ale „bez udání důvodu proč?“. A to prosím i s ohledem na to, že prodejna Drogerie v Předklášteří je už delší dobu za účelem dovolené rovněž uzavřena.

- v bufetu pod hotelom Květnice se prodává zmrzlina v době dovolených a již více než 14 dnů trvajících tropických veder pouze do 16 hodin. Prodej zmrzliny v restauraci Grill je uzavřen a cedulka lakovicky zájemcům sděluje, že nejsou pracovní síly.
- jediná prodejna Zeleniny ve městě, jejíž sortiment je i v době sezóny sklizně zeleniny a ovoce velice chudý, má rovněž upravenou pracovní dobu do 17 hodin. Prodejna Zeleniny v Předklášteří má již delší dobu zcela zavřeno.
- téměř každý obchod ve městě má po dobu letní sezóny upravenou, zkrácenou pracovní dobu, a to ještě každý jinak, takže turista, neznalý zdejších poměrů, se musí v době, kdy je nejhorší vedro, vydat do ulic, běhat od obchodu k obchodu, aby všechno stihl nakoupit a vzhledem k té různorodé závírací době zdejších obchodů stejně něco nestihne a ušťvaný se vraci s nepořízenou.
- raritou je ovšem zdejší pošta, která má úřední hodiny pouze do 17 hodin. Pokud by se jednalo o vesniči, pak se to dá pochopit, ale ve městě, v době turistické sezóny, to už je absurdnost, v tom má asi Tišnov mezi městy absolutní prvenství.
- ochota obsluhujících v obchodech je otřesná, málem si člověk připadá jako ušlápnutý prosebník a ne zákazník, který tam přináší peníze. Jedná se speciálně o prodeavačky v samoobsluze na Humpolce, v prodejně textilu, zeleniny, drogerie a prodejny elektro na náměstí. Ať se na něco ptáte sebeslužnější, dostane se vám v nejlepším případě strohé a očividně otrávené odpovědi, prostě nezájem. Sem tam člověk narazí i na ochotu, ale to je opravdu jen „sem tam“. Příklad — v prodejně domácích potřeb na Brněnské ulici velmi ochotný mladý prodeavač, obsluhující s úsměvem na rtech, pěsto, že je obchod plný lidí a kde kdo se ho na něco ptá, dále jsme se setkali s nevšední ochotou ve zdejším autoservisu u benzínové pumpy. V den našeho příjezdu dne 9. 7. se nám na zdejším hrbolatém náměstí utrhlo jeden díl výfuku. Objednali nás hned na druhý den a opravu, včetně dodání nového dílu ochotně a kvalitně provedli. Za to jim patří vřelý dík.
- jsme ubytováni v ubytovacích zařízeních zdejšího automotoklubu u koupalistiště. S poskytovanými službami jsme na výsost spokojeni, jsou po všech stránkách perfektní. Dovolují si tvrdit, že tato organizace je vzorným reprezentantem města Tišnova. Její členové se snaží o naprostou spokojenosť všech ubytovaných, což se jim daří a jistě každý, kdo zde bydlel, se sem bude rád vracet a doporučovat jejich služby svým známým.

Jinak město Tišnov po 17. hodině působí dojmem mrtvého města, které se snaží až s dojemnou groteskností oživit jediný prodeavač u v této době již jediného stánku se zeleninou na náměstí.

Na závěr svého dopisu se táží zdejšího OF, co dělá pro to, aby donutilc zdejší MěstNV k práci pro zlepšení situace ve městě po stránce obchodu a poskytovaných služeb a hlavně, pokud se týče zlepšení vzhledu města? Zdá se mně, že se zde po listopadu téměř nic nezměnilo a zdejší starousedlíci dokonce tvrdí, že se nic nezměnilo od r. 1945. Chcete snad čekat na to, až přijde doba, kdy si lidé zase začnou vážit práce, kdy obchodníci si sami dobrovolně a rádi nebudou vybírat svoji dovolenou uprostřed turistické sezóny, ale mimo ni, jak tomu bylo dříve a jak tomu je dnes ve všech vyspělých západních státech? Až přijde doba, kdy zase začne platit heslo „náš zákazník, náš pán“? Ta doba jistě přijde, protože už v nejbližší době budeme mít dosti nezaměstnaných, kteří dnes stále ještě nevěří, že to tak může být. Ale do té doby byste se měli starat o to, aby lidé z vašeho města neodjízděli s trpkým pocitem, že zde jde vše ve stejných kolejích. Vše je přece v lidech a já věřím, že až se sem znova za rok vrátím, bude situace v tomto směru již zcela jiná. Sametu již bylo dosť, takže teď již musíme jednat a pracovat trochu jinak. **Jaroslava Dřímalová, Rokycany**
(Kráceno z prostorových důvodů — red.)

Do Tišnova co chvíli přijíždějí kolotoče. Přivítat bychom zde míslo nich měli především lepší služby občanům, bohatší nabídku sortimentu v prodejnách. Vše vyřeši zřejmě až konkurence soukromníků.

Foto: U. Bráhová

KOHO BUDEME VOLIT?

Motto: „Neštěstí hlupáků je v tom, že si nedovedou zvolit moudrou vládu“

Naši občané mají opět možnost pohnout osudem svého města. Volební strany předkládají své programy a zároveň ty, kteří je mají realizovat. Volební atmosféra se plní nejen sliby, ale též pomluvami a lží, na což jsme nepřekonatelní. Kdo se nadnese nad vážnost chvíle, má o závavu postaráno. Jsou však okamžiky, kdy se to při nejlepší vůli nedaří.

Komunisté našeho města uspořádali veřejné hovory se svým poslancem FS panem Dospíšilem. Úvod měl pan Sláma, předseda MěV KSČS. Mimo jiné uvedl, že komunistická strana se změnila, v jejím programu je zajistění sociální spravedlnosti a zatímco KSČS se zbavila nositelů totalitní moci, je nyní nositelem této totality Občanské fórum.

Co pan Sláma a jeho stoupenci sledují, je zřejmé. A přitom v době, kdy pronášejí uváděné „pravdy“, sedí v čele města komunista vč. nomenklaturních pracovníků mnohých odborů na radnici. Na vedoucích místech závodů a provozů jsou převážně komunisté.. I v nejzávažnější ideologické oblasti – školství – zůstali převážně komunisté, nebo jejich zástupci. Tak je tomu i v čele redakční rady tohoto časopisu. To přesto, co z této země a jeho lidu udělali. Dokáže někdo domyslet, co by se stalo, kdyby oni vyhráli listopadovou revoluci? To, že přivedli zemi na pokraj zkázy, není snad ani tak katastrofální. Daleko horší je způsobená morální devastace lidí. Ta bude nositelem nejhorších těžkostí, plynoucích z nesváru, občanské nesnášlivosti a závisti. Je toho plná stará, ale i nová generace.

Ukazuje se, že tato listopadová revoluce příšla brzy. Měla se alespoň o dva roky opozdit, aby ze sametu bylo to, co mělo být. Zásluhou komunistů došlo k ponížení dělníka na nejnižší stupeň, při srovnání s kapitalistickou Evropou. Nyní ho chtějí hájit? Kdyby pan Sláma a jemu blízcí chtěli vidět pracoviště z období manufaktury, mohou jít např. do Dřevodělu na Tyršově ulici. Jak by měl Tišnov vypadat, mohli nedávno vidět v televizi, která v krátké reportáži porovnávala naše a stejně velké město v sousedním Rakousku.

Morální úpadek lidí, kteří to způsobili, je nejen v tom, že sami pro nezdár v práci neodstoupí z vedoucích funkcí, což v civilizovaném státě je normální, ale znova užívají všech prostředků, aby se u moci udrželi. Navenek se i zřekli vlastní ideoologie, u které je základním požadavkem pro vybudování socialismu a komunismu všeobecného vlastnictví. Jak chtějí vracet majetek, který v minulých letech zabavili — tedy privatizovat či reprivativizovat? Stále lžou.

Ostatní strany nabízejí program, který se od sebe mnoho neliší. Půjde jen o to vybrat ty nejlepší lidí. Úmyslně nepíši osobnosti. Protože i ty srovnalo komunistické rovnostářství. Promiňte, až na stranickou nomenklaturu.

Snad máme šanci. Heslo moudrého z dávných dob však stále platí. To jsme si v minulosti ověřili.

Ing. J. Závišek

S autorem článku nemíním polemizovat. Chci jej však jen ubezpečit, že na ideologickém a amorálním působení na občany já, esmařticeletá „stará struktura“ se podílet nadále v Tišnovsku nechci. A ani jsem to neměla v úmyslu. S velkou radostí totiž svou „funkci“ přenechám jiným odborníkům. Stovky volného času strávené jindy nad Tišnovskem nyní alespoň využiji ve prospěch své rodiny. Zároveň se omlouvám všem, kterým jsem „zmanipulovala“ vědomí. Jim i Tišnovsku přeji za sebe jen to nejlepší.

Uljana Bráchová

ZASE LŽOU!!!

KSČ se opět chystá do komunálních voleb. Lze této straně věřit, když 42 letů obelhávala národ a z prosperujícího státu udělala rozvracenou a rozvojovou zemi? Napáchala nedozírné škody hospodářské, ekologické, ale také ve zdravotnictví, školství a kultuře a co nejhorší, škody morální. Po vládě této strany zůstaly slzy a utrpení statisíců politických vězňů a tisíců politických vražd.

Stačí jenom porovnání se sousedním Rakouskem, které na tom bylo v 60. letech hůře než naše republika, kde nyní mají sedmkrát vyšší životní úroveň než u nás a o úrovni hospodaření ani nemluvě. Dnešní stav našeho hospodářství a životní úrovni je důsledek 42letého hospodaření KSČ. Stačilo ještě pár let a dostali jsme se na úroveň dnešního Rumunska. Když vidíme v celém rozsahu hrůznost dědictví, které nám totalitní režim zanechal, uvědomujeme si, jak těžce a dlouho budeme tyto škody napravovat. KSČ plně zavinila situaci v našem městě, ale dnes nesouhlasí se zdražováním a nezaměstnaností a snaží se ještě z těchto problémů získat politický kapitál. Zůstává zde otázka — je to od této strany odvaha, nebo drzost? Spiše to druhé. S KSČ se nedá přece budovat tržní hospodářství a soukromé podnikání, vždyť je to v rozporu s jejich ideologií. Do dnešního dne se strana nevzdala této ideologie teroru a násilí (trídní boj a diktatura proletariátu) a hledá jenom příležitost, jak by se mohla opět chopit moci. Věřím, že tišnovští občané jsou natolik rozumní a nedají již na vzletná slova komunistických řečníků, vždyť tatáž slova a týž program jsme slyšeli před 42 lety.

Žádný čestný a poctivý člověk nemůže již k vůli svému svědomí volit kandidáty KSČ, i kdyby to byly osobnosti, poněvadž tím by volili opět násilí a teror, který jsme již po několika desetiletí na sobě pocítili. Věřím, že naši občané se již obelhát nedají.

Ladislav Opatrný

V ZÁJMU PRAVDY

V zářijovém čísle Tišnovska na straně 143 L. Opatrný píše: „Naši nově zvolení zástupci do čela města to nebudou mít lehké, neboť po 40 letech totálního režimu převezmou rozvrácené hospodářství.“

V červnu 1988 na slavnostním shromáždění u příležitosti 200. výročí založení městského magistrátu v Tišnově bylo období posledních 40 let z hlediska rozvoje a výstavby města hodnoceno jako nejúspěšnější v jeho dějinách.

Čtenáře nepochybňně napadá otázka: Které z obou tvrzení má pravdu? Pokusme se najít odpověď v městské kronice. Po jejím prolistování se nám vybavi asi tento obraz:

Za poválečné období 45 let se Tišnov hodně změnil. V roce 1945 neměl ani 5 000 obyvatel [tehdy ještě bez Předklášteří], v listopadu 1980, kdy se uskutečnilo poslední sčítání obyvatel, žilo v našem městě celkem 10 222 občanů (bez integrovaných obcí). Zdvojnásobení počtu obyvatel samozřejmě znamenalo veliký růst města. Město se rozšířilo a změnilo i uvnitř. Vyrostla zde tři sídliště — v sedesátých letech sídliště Pod Klucaninou [později rozšířované do dnešní podoby] a dále sídliště U Humpolky a Pod Květnicí. Bylo postaveno několik set bytů v rodinných domcích. Souběžně s tím, i když ne zcela důsledně a v přímé návaznosti, byly řešeny problémy tzv. občanské vybavenosti. Pod zemí leží kilometry kanalizační sítě, zejména v těch částech města, kde doposud kanalizace vůbec nebyla (např. v Předklášteří, na Trnici aj.). K zlepšení životního prostředí nemalou měrou přispívá již dvacet let čistící kanalizační odpadů v Březině a nelze opomíjet zejména od sedmdesátých let prováděnou postupnou plynofikaci města. To je další nesporný faktor přispívající k zdravějšímu ovzduší v našem městě.

Zvláště v sedmdesátých letech jsme v Tišnově pocípovali nedostatek učebních prostor pro základní školy, i když město dostalo počátkem padesátých let novou školu, která byla dlouho nejmodernější v širokém okolí. Moderní škola s 27 učebnami, 9 učebnami odbornými a 2 tělocvičnami byla předána do užívání v roce 1983. Zde patří připomenout též výstavbu nových mateřských škol na sídlišti Pod Klucaninou, U Humpolky, Na rybníčku a Pod Květnicí. Výraznými úpravami procházela také dosavadní školská zařízení. Např. gymnázium získalo budovu dosavadní zemědělské školy a bylo vybaveno novými pomůckami, zvláštní škola dostala nově přestavěnou bývalou ozdravovnu v Předklášteří apod.

Zlepšila se i obchodní síť, ačkoliv není ani dnes v takovém stavu, jak bychom si všichni přáli. Na konci války zde bylo množství malých obchodů a obchůdků, které patrně stačily uspokojit tehdejší nároky občanů. Dnešní obchodní síť představuje mimo jiné např. na úseku potravinářství nové samoobsluhy Pod Klucaninou, U Humpolky, na Dvořákově ulici, v Předklášteří, na sídlišti Pod Květnicí, nové prodejny zeleniny a masa Pod Klucaninou a další. Od roku 1982 nám slouží též nové moderní prodejny na náměstí Míru. Obuv, textil a oděvy nakupujeme v prostředí, které snese kritická měřítka. Je tedy nesporné, že v posledních 40 letech se i v této oblasti udělalo dost prospěšného.

Na úseku zdravotnictví bylo město v této době vybaveno nově adaptovanými budovami pro polikliniku a zubní středisko: již v roce 1963 získalo nemocniční úpravou bývalého Kuthanova sanatoria. Proti dřívějšímu stavu to znamenalo zlepšení zejména v materiálních podmínkách. Stav technického vybavení, především vybavenost moderními přístroji, to je otázka dotýkající se situace v našem zdravotnictví jako celku.

Pokud bychom si chtěli připomenout akce, které vznikly z velké části za dobrovolného přispění občanů, je to na prvním místě nová tělocvična u sokolovny. Zvláště brigádníci z řad členů TJ Baník se zasloužili o to,

že naše město má pro sportovní činnost prostory skutečně na úrovni. Také svým rozsahem patří tato stavba [včetně tzv. Krčku s restauračním zařízením] mezi objekty, kterými se můžeme v Tišnově pochlubit.

Jen spíše namátkou jsme si tu připomněli nejvýznamnější stavby v Tišnově vzniklé v poválečném období. Není tedy pravdou, že to byla léta, která nám nepřinesla nic pozitivního.

Je nepočitné, když společnou čtyřicetiletou práci všech občanů někdo přirovná k rozvrácenému hospodářství. Víme, že zbývá ještě mnoho k dořešení, ale je také mnoho toho, čím se můžeme oprávněně pyšnit. Spojme raději síly pro to, abychom udělali v našem společném městě život spokojenější pro všechny. Neplýtvejme tedy svými silami v různých sporech, kdy padají neuvažená slova, jež zraňují, i mrzí.

Karel Fic

Skryté bohatství Květnice ukažuje snímek K. Molíka.

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

5. 11. Marie Filková, Fučíkova 1211
12. 11. Marie Mrázková,
Květnická 1634
19. 11. Božena Kosourová,
U Humpolky 972

24. 11. Zdeněk Dobeš, Hornická 953
25. 11. Anna Kozelková, Železné 63
27. 11. Marie Ciková, Trnec 664

75 let se dožívají:

12. 11. Marie Kubíčková,
Vohančice 34
18. 11. Julie Straková, Brněnská 159
21. 11. Markéta Kovářová,
Květnická 1720
27. 11. Marie Kouřilová,
Uhrova 1003

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 11. Marie Pospíšilová, Jamborova
1536. Dožívá se 82 roků.
4. 11. Gabriela Babáková, Koráb
136. Dožívá se 81 roků.

5. 11. **Anna Krejčí**, Bezručova 35.
Dožívá se 86 roků.
6. 11. **Josef Slouka**, Březina 40.
Dožívá se 86 roků.
7. 11. **Eliška Sládková**, Purkyněova 1685. Dožívá se 82 roků.
7. 11. **Zdenka Chaloupková**, Králová 1680. Dožívá se 81 roků.
8. 11. **Marie Machová**, Kukýrna 36.
Dožívá se 80 roků.
10. 11. **Ludmila Kovářková**, Brněnská 153. Dožívá se 86 roků.
11. 11. **MUDr. Stanislav Sedláček**, Erbenova 741.
Dožívá se 81 roků.
12. 11. **František Valíček**, Lomničia 48. Dožívá se 86 roků.
13. 11. **Anna Chrová**, Porta coeli 1001. Dožívá se 84 roků.
13. 11. **Jaroslav Knoflíček**, Fučíkova 1248. Dožívá se 83 roků.
13. 11. **František Rejtek**, Jamborova 920. Dožívá se 81 roků.
15. 11. **Cecilie Kalášková**, Fučíkova 1221. Dožívá se 81 roků.
16. 11. **Vincenc Ošlejšek**, B. Němcové 1163. Dožívá se 82 roků.
17. 11. **Emil Just**, Ve dvoře 1014.
Dožívá se 84 roků.
18. 11. **Růžena Hovorková**, Za kréto 215. Dožívá se 80 roků.
19. 11. **Marie Havlíková**, Klašterská 358. Dožívá se 80 roků.
20. 11. **Marie Bělušová**, Husová 749.
Dožívá se 81 roků.
21. 11. **František Myslivec**, Šerkovice 18. Dožívá se 81 roků.
23. 11. **Jaroslav Hudec**, Nerudova 770. Dožívá se 81 roků.
24. 11. **Karel Hamerník**, Heroltice 5.
Dožívá se 83 roků.
25. 11. **Jaroslav Ostrý**, Vohančice 16.
Dožívá se 81 roků.
26. 11. **Anna Fáberová**, Jungmannova 836. Dožívá se 87 roků.
28. 11. **Marie Staňková**, U Humpolky 972. Dožívá se 80 roků.
28. 11. **Marie Pokorná**, Brněnská 700.
Dožívá se 85 roků.
29. 11. **Augustin Navrátil**, Mánesova 743. Dožívá se 90 roků.
29. 11. **Anežka Holá**, Porta coeli 1001. Dožívá se 82 roků.
29. 11. **Ludmila Kvíčalová**, Lomnička 125. Dožívá se 82 roků.
30. 11. **Marie Optová**, Družstevní 563. Dožívá se 86 roků.

7. 8. **Marie Pavlíčková**, Lomnička 46
oslavila 70 let. Administrativní chybou jsme ji přidali pět let, za což se omlouváme.

5. 7. **Marie Berková** (1909),
Králova 1667
8. 7. **Alois Jurák** (1910),
Purkyněova 1685
13. 7. **Marie Vašicová** (1904),
Březina 53
15. 7. **Jiří Chromý** (1919),
Štěpánovice 114
26. 7. **Emil Polášek** (1916),
Květnická 1629
4. 8. **Valérie Polášková** (1910),
Králova 1669
5. 8. **Ludmila Pilchová** (1963),
Štěpánovice 47
8. 8. **Jaroslav Prokeš** (1935),
Sv. Čechy 886
8. 8. **Františka Pešová** (1907),
Ve dvoře 1179
14. 8. **Jiří Kalenda** (1940),
Fučíkova 1318
14. 8. **Františka Ostrá** (1920),
Vohančice 16
14. 8. **Petr Pařízek** (1966),
U Humpolky 971
17. 8. **Jaroslav Novák** (1924),
Na rybníčku 689
17. 8. **Štěpánka Chládková** (1911),
B. Němcové 1196
19. 8. **Aloisie Grossová** (1919),
Fučíkova 1035
24. 8. **Pavel Odehnal** (1918),
Dvořákova 887
30. 8. **Jaroslav Vykypěl** (1912),
Dvořákova 887
31. 8. **Kateřina Švábová** (1909),
Nezvalova 1326

9. 6. **Kristýna Fridrichová**,
Ondřejova 1104
11. 6. **Eva Hamerníková**,
Vohančice 13

28. 6. Martin Máca, Ve dvoře 1183
 4. 7. Ludmila Chládková,
 Na rybníčku 866
 4. 7. Veronika Smolková,
 Hornická 471
 8. 7. Antonín Beránek,
 Jamborova 929
 10. 7. Martin Kašparec,
 Lomnička 69
 11. 7. Michaela Nováková,
 Nezvalova 1336
 12. 7. Michaela Macková, Víska 1137
 16. 7. Sabina Novotná, Králova 1679
 17. 7. Marta Jerošková,
 Na kukle 1296
 19. 7. Leona Kouřilová, Krátká 1260
 19. 7. Lada Šudáková,
 U Humpolky 1507
 22. 7. Ludmila Šmídová,
 Wagnerova 831
 27. 7. Eliška Špačková,
 Revoluční 591
 28. 7. Jiří Dohnal, Květnická 1626
 30. 7. Aneta Ambrosová,
 Halasova 996
 30. 7. Zuzana Tomanová,
 Květnická 1722
 3. 8. Jiří Vorel, Králova 1681
 8. 8. Jan Prokš, Květnická 1717
 9. 8. Lenka Liedermanová,
 Hornická 1520
 9. 8. Martina Hanyková,
 Květnická 1614
 11. 8. Karolína Brázdrová,
 Fučíkova 1364
 11. 8. Veronika Balabánová,
 Mrštíkova 842
 12. 8. Pavla Dubíšarová,
 Jamborova 920
 15. 8. Naděžda Pánková,
 Palackého 1216
 16. 8. Markéta Lazarová,
 Štěpánovice 111
 17. 8. Jaromír Drábek,
 Cáhlovská 167
 19. 8. Petra Padálíková,
 U Humpolky 973
 20. 8. Tereza Čorbová,
 Palackého 1223
 21. 8. Radek Večeřa,
 Ve dvoře 1119
- OPRAVA:**
 16. 6. Martin Sys, Štěpánovice 96

Děkujeme všem spoluobčanům, bývalým spolupracovníkům a členkám ČSČK, kteří doprovodili na poslední cestě naši drahou manželku, maminku a babičku **PhMr. Aloisii Grossou**. Děkujeme též za projevy soustrasti a květinové dary.

Ludvík Gross, manžel jménem celé rodiny

Děkujeme všem přátelům a známým za účast a projevy soustrasti při rozloučení s naší maminkou, babičkou a prababičkou, paní **Kateřinou Švábovou**. Také děkujeme za vzornou péči internímu oddělení nemocnice Tišnov.

Jana Zemanová, dcera jménem rodiny

Děkujeme všem přátelům a známým za hojnou účast a projevy soustrasti při rozloučení s panem **Jaroslavem Vykpylem**.

Manželka s rodinou

VZPOMÍNÁME

Dne 17. listopadu by se dožil sto roků dlouholetý veterinář v Tišnově MVDr. Egon Fleischer. Jeho zálibou byly zejména koně, jímž se věnoval i ve spolkovém životě veřejném. Byl starostou Selské jízdy, jejíž obnova po II. světové válce nebyla povolena.

Dne 25. prosince uplyne rok ode dne, kdy nás návždy opustil náš drahy manžel, tatínek, dědeček a pradědeček, pan **Bohumil Procházka**. Děkujeme všem, kteří na něj s námi vzpomenou.

Květa Procházková
 manželka s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým za účast a projevy soustrasti při rozloučení s naším tatínkem, dědečkem a pradědečkem, panem **Franťškem Ptáčkem**. Děkujeme Požárnímu sboru Tišnov za důstojný doprovod, květinové dary a za účast jeho bývalým spoluzaměstnancům.

Rodiny Ptáčkova a Pospíšilova

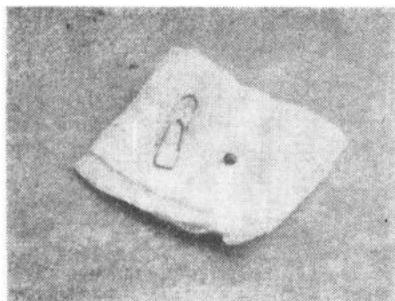
Odešel dobrý člověk, tatínek a dědeček, pan **Komárek**. Děkujeme za slova útěchy. Synové

SŇATKY KVĚTEN—SRPEN

5. 5. Jan Tichý, Tišnov
Monika Slezáková, Brno
Pavel Homola, Tišnov
Renata Marková, Tišnov
Radek Procházka,
Dolní Loučky
Jitka Polášková, Kuřim
František Dubovský,
Bystřice nad Pern.
ing. Radka Brabcová, Tišnov
Jiří Borkovec, Tišnov
Irena Kobzová, Brno
12. 5. Jan Nix, Tišnov
Jiřina Valentová, Tišnov
18. 5. ing. Martin Laifr, Tišnov
Markéta Mazálková, Olomouc
1. 6. Pavel Vitula, Unín
Romana Krejczy, Unín
2. 6. Milan Brichta, Deblín
Petra Hornišová, Čebín
ing. Jiří Křenek, Tišnov
Vlasta Balášová, Tišnov
Jiří Marvan, Kozárov
Hana Homolková, Tišnov
Libor Soukup, Lomnice
Eva Chlupová, Malhostovice
Libor Šmarda, Tišnov
Lenka Rašovská, Tišnov
15. 6. Radomír Volavka, Svatoslav
Martina Florová, Velká Bíteš,
část Křoví
16. 6. Karel Komers, Tišnov
Miluše Novotná, Tišnov
Jan Jindřich, Deblín
Renata Lamačová, Čebín
Jiří Kolář, Tišnov, č. Březina
Jarmila Medková, Tišnov
Milan Jůza, Tišnov
Zdenka Podborská, Tišnov,
část Pejškov

David Muzikant, Tišnov
Romana Kloudová, Drásov

23. 6. František Ptačovský, Znojmo
Alena Kosová, Drásov
František Hakl, Okříšky,
část Heraltice
Milada Kosová, Čebín
Pavel Mach, Karviná
Marcela Šancová, Lažánky
30. 6. ing. Jaroslav Vonka, Tišnov
Marie Pokorná, Tišnov
Zdeněk Dundáček, Tišnov
Dana Maixnerová, Tišnov
7. 7. Radek Veselý, Tišnov
Kateřina Kolářová, Tišnov
Michal Byteňák, Tišnov
Hana Juřičková, Tišnov
13. 7. Vlastimil Franta, Brno
ing. Irena Kloudová, Tišnov
14. 7. ing. Antonín Srba, Žďár n. S.
Gabriela Nečasová,
Nové Město na Moravě
4. 8. ing. Pavel Štourač, Křížovice
Ivana Mazurová, Tišnov
Ivo Čuma, Tišnov
Dagmar Sýkorová,
Rozdrojovice
Milan Sokol, Lomnice
Eva Slaninová, Tišnov
11. 8. David Rašovský, Tišnov
Monika Kosová, Tišnov
František Bouzek, Brno
Emilie Stanzelová, Brno
17. 8. Tomáš Komprs, Tišnov
Simona Vepřková, Brno
25. 8. Radomír Žila, Sejřek, č. Bor
Marta Wajglová, Deblín
Luděk Patloka, Tišnov
Hana Vrbová, Brno
Janu Gryc, Drásov
Petra Kloudová, Drásov
Miroslav Novotný, Tišnov
Lenka Hradilová, Rosice
Milan Musil, Tišnov
Jana Kasperkevičová, Tišnov
Jan Ševčík, Brno
Jana Motyčková, Tišnov

Víte, co vaše dítě právě teď dělá, čím se baví ve svém volném čase? Potom se nemůže stát, že by váš syn třeba seděl v okně a z nudy mířil vzduchovkou po kolemjdoucích. Potom se také nemůže stát, že by vaše dítě cestou do LŠU dostalo pecku do hlavy. Byl to brok právě z oné vzduchovky a střelcem byl asi desetiletý chlapec. „Měli jste štěstí“, řekl nám chirurg po odborném zátkroku. Kdyby to syn dostal do spánku, krku apod., bylo by zřejmě hůře.

Foto: ulá

PODHORÁCKÉ MUZEUM OPĚT OTEVŘENO

Po několikaleté přestávce se 23. září letošního roku znova otevřely pro veřejnost výstavní prostory Podhoráckého muzea. Ve všech sedmi rekonstruovaných sálech včetně chodby si mohou návštěvníci prohlédnout celkem čtyři výstavy, z nichž dvě se po rekonstrukci vracejí zpět na svoje původní místo a dvě byly připraveny speciálně pro letošní sezónu.

Ve dvou největších sálech jsou instalovány obrazy a grafika zasloužilého umělce Josefa Jambora. Většina výstavených prací pochází z malířova odazku městu Tišnovu, který je doplněn obrazy a grafickými listy ze sbírkového fondu Podhoráckého muzea. Tato výstava zůstane již trvale na svém místě a stane se součástí připravované muzejní expozice.

V dalších třech sálech je umístěna výstava Ze skříní našich prababiček, která jako jediná měla 23. září svoji skutečnou vernisáž, protože byla připravena právě k otevření tišnovského muzea. Všechny vystavené exponáty

Při otevření výstavních prostor v Podhoráckém muzeu vystoupilo i Smiškovo kvarteto.

Foto U. Bráchová

na této výstavě pochází ze sbírkového fondu muzei v Tišnově a v Ivančicích. V posledních dvou sálech si mohou návštěvníci prohlédnout výstavu Neznámé kresby a pastely Alfonse Muchy, která měla svoji premiéru v Ivančicích, odkud byla převezena do Tišnova. Vystavená umělecká díla byla zapůjčena od autorova syna Jiřího Muchy. Poslední výstava byla instalována v původních vitrínách na chodbě budovy a nabízí pohled do mineralogické sbírky Podhoráckého muzea. Seznamuje návštěvníky v moderním systému se nejzajímavějšími ukázkami minerálů.

Zpřístupnění výstavních prostor provázela celá řada komplikací a problémů, především technického rázu. Nejvíce těžkostí bylo s neustálým protahováním termínu zapojení nové elektroinstalace, s níž souvisely veškeré přípravné práce. Proto museli pracovníci muzea několikrát zcela změnit svoje původní záměry a přizpůsobit se novým termínům a podmínek. Nakonec se ale podařilo vše dotáhnout do úspěšného konce jak ze strany zainteresovaných firem, tak ze strany pracovníků muzea a výstavní prostory mohly být přes dosť pozdní termín zpřístupněny veřejnosti. Od příštího roku již bude muzeum otevřeno po celou turistickou sezónu.

Josef Zapletal

ZE SKŘÍNÍ NAŠICH PRABABIČEK

Současná výstava připravovaná v Podhoráckém muzeu a nazvaná Ze skříní našich prababiček ukazuje — jak už název napovídá — oblast oděvání a módy na přelomu 19. a 20. století. Chtěla by však napovědět ještě o něco více. Přiblížit život ženy v malém městě, kde panovala přísná společenská pravidla a silně tradice.

Oblékání v malém městě nepodléhalo pochopitelně módním vlivům tolik, jako ve městech větších. Oděv byl jednodušší a často se jeho styl a typ prolínal s místním oděvem lidovým. Jeho velkou část, stejně tak i doplňků, si ženy zhotovovaly samy. Na výuku šití a ručních prací obzvlášť dbala v prvé řadě škola, kde se dívky učily ovládat jehlu už od mateřské školy. Dokladem jsou metry vzorníků od nejjednodušších stehů po náročné prolamování a aplikace. Stejná pozornost byla věnována vyuče pletení. Soubor vzorníků sloužících jako názorné pomůcky v hodinách ručních prací z pozůstatosti jedné industriální učitelky ukazuje nepřeberné množství vzorů, které se daly použít na oděv, ale i na nejrůznější bytové doplňky.

Jednou z nejkrásnějších příležitostí, kdy ženy své dovednosti mohly využít bylo narození dítěte. Ve sbírkách muzea je zachována výbavička, kterou připravila paní Vávrová při narození syna v roce 1911. Její součástí je i křticí soupravička se zavinovačkou amerického typu, zhotovená z nejjemnějších krajek a hedvábného atlasu. Byla sváteční a vzácná, dědila se z matky na dceru. Pozornost vzbudí jistě i tehdejší kočárky.

Je obtížné vyjmenovat všechny zajímavé exponáty. Vděčnými předměty jsou zajisté vějíře, které na nás dýchají romantikou tehdejších plesů, slunečníky a klobouky, které nerozlučně patřily ke svátečním vycházkám. Všimneme si i krásně zdobených šicích strojů, žehliček nebo jemného provedení šicích souprav, u nichž si uvědomíme, jakou pozornost věnovali výrobci vzhledu svých výrobků.

Součástí výstavy je i zachovaná ložnice z majetku manželů Továrových, k níž patří i porcelánová toaletní souprava.

Výstava bude otevřena až do příští sezóny.

Drahomíra Korčianová

MUZIKANT — ZPĚVÁK — HEREC

Byl. A znamenitý. Ve vzpomínání na už nežijící naše tišnovské zpěváky a herce přichází na řadu další. Už tomu bude 20 let, kdy podlehl v Tišnově dlouhému utrpení v 72 letech svého bohatého života Bohuš Hranička. Povoláním učitel, svým nejvlastnějším založením člověk vpravdě muzický, zplna oddaný hudbě, zpěvu a herecké tvorbě.

My, kteří pamatujeme Hraničku, nezapomeneme na jeho kříšťálový lahodný tenor, kterým ozvláštnoval postavy hrdinů operet Země úsměvů, Polské krve, jak neodolatelně zpíval s Marií Hliněnskou-Valovou dvojitou postavu Floridora-Celesténa v operetě Mamselle Nitouche, jak ho i uměl herecky ztvárnit. Jaký měli oba úspěch, o tom svědčí to, že se toto představení opakovalo sedmkrát. Kde jsou ty časy!

Hranička, rozený výtečný herec zazářil i v mnohých činohrách, např. jako starý ptáčník Perčichin v Gorkého Měšťáckém ve výborné režii Luboše Kosteleckého, jako užvaněný podvodníček-úředníček v Gogolově Revizoru, a boule smíchu vyvolávající, za „Tetu z pravlasti opic, Brazzílie“ převlečený študák v bujně slavné frašce „Charleyova teta“.

To jsem se zmínil jen o několika Hraničkových kreacích. Už jen po malu žloutnoucí fotografie v archívnu Karasova divadla nám připomína jí — dá se říct — Hraničkovskou hudební a činoherní éru tišnovského amatérského divadla.

B. Hranička v roli Perčichina v Gorkého hře Měšťáci z roku 1951.

My, staří, a jeho stárnoucí bývalí žáci, teskně a vděčně vzpomínáme na jeho živý, humorný a vtipný životní projev, kterým dokázal překonávat i trpké chvíle svého života.

Ach Bože, Bohouši, vstaň a vezmi svou harmoniku a zahraj a zazpívej nám, tak jako kdysi v divadelní šatně „V širém poli studánečka kamená...“.

K. Cejnek

VZPOMÍNKA NA MILOŠE WASSERBAUERA

Před 20 lety, 14. srpna 1970, dokonal náhle ve svých 63 letech v rodičovském domě v Tišnově učitelský syn, režisér Státní opery v Brně, profesor operní režie Janáčkovy akademie muzických umění Miloš Wasserbauer. Proslul svými vynáležavými zcela originálními inscenacemi oper, zejména Janáčkových, v Brně, v Praze a na řadě operních divadel četných evropských měst. Těmito objevnými úspěšnými inscenacemi se stal Wasserbauer spolu s dirigentem Jílkem jedním z průkopníků Janáčkovy hudby za hraničemi našeho státu. Jeho jméno nese nadále operní studio v Brně, které inspiroval a založil. V této „Wasserbaurově opeře“ se na základě jeho myšlenek a zásad vzdělávají teoreticky i prakticky mladí adepsi operního zpěvu.

Za zmínu stojí pro důkaz, jak měl Miloš už jako student divadla „v sobě“, že na sokolské baráčnické scéně v Tišnově režíroval a originálně scénicky

vypravil Shakespearův Sen noci svatojánské, Gozziho feéřii Princezna Turandot, i Čapkova Bílou nemoc. A to byly tehdy události.

Město Tišnov poctilo Miloše Wasserbauera čestným občanstvím. Brněnská Rovnost mu věnovala v den výročí jeho úmrtí zasvěcený vzpomínkový článek.

K. Cejnek

Archivní snímek je ze hry Sen noci svatojánské.

TROCHU HISTORIE Z OBCE JAMNÉ

Jamné leží pět kilometrů severovýchodně od Tišnova. Podle tradice byla původní ves Jamny asi 400 metrů dál, v údolí, kde se dodnes říká „ve starém Jamném“. Někdy v letech 1645–1648 byla rozbořena švédskými vojsky. Ještě v 18. století byly patrný některé základy stavení. Vyprávělo se také, že ještě před tím bylo v lesích na konci tohoto údolí několik chatrčí, jejichž obyvatelé se zabývali pálením dřevěného uhlí. Nedaleko toho koutu, o něco výš, je místo zvané U tabule a Mučický kopec. Scházivali prý se tam v době pronásledování čeští bratři a konali bohoslužby. Byli-li vyzrazeni a lapeni, byli také na Mučickém kopci mučeni.

Ves měla různé názvy. Roku 1240 Yamo, Jamo, Jemne, v roce 1574 to byly Jamny, v letech 1674 a 1718 Jama, 1751 Jamy, 1885 Jamny, Jamnné, 1924 Jamné. Jméno je odvozeno od slova jama, jáma, jámy vlčí, prudké zvlnění terénu apod. První zmínka o Jamném pochází tedy z roku 1240, kdy patřilo k panství tišnovského kláštera. V brněnských zemských deskách je z r. 1350 zápis, že Filip z Pernštejna zapsal celou ves Yamo Jimramovi z Pernštejna. V té době byl totiž klášter zrušen a vesnice k němu patřící si rozebraly okolní vrchnosti. Po obnovení kláštera musel Jimram z Pernštejna ves Yamo vrátit.

Podle urbáře tišnovského kláštera z roku 1539 bylo v dědině Jamny osm usedlíků (6 sedláků a 2 chalupníci). Užitek odtud byl oceněn na osm zlatých, 23 grošů a půl denáru. Úrok o sv. Václavu a sv. Jiřím byl 13 slepic, vejce, 4½ měřice žita, stejně tak ovsy, hláska a předivo. Vrchnost také měla užitek od ptáčníků. Byli tam tři a každý byl povinen dodat kopu pěnkav po čtyřech groších.

Po třicetileté válce 1618–1648 byly naše země velice zpustošeny. Lidé umírali válečnými útrapami, nemocemi a hladem. Snižil se i počet obyvatel.

Některé vesnice zanikaly, mnoho chalup a gruntů bylo bez hospodářů, tedy pustých. Vrchnosti však měly zájem, aby jejich pozemky byly odbělávány. Proto zvyšovaly roboty a nedovolovaly vystěhování. Hospodáři za to, že něstačili pole obdělat, byli trestáni. Mnozí utíkali i do ciziny. Koho chytili, nemilosrdně ho trestali. Podle gruntovní knihy dědiny Jamny (C 17 č. 7596 SOA Brno) byl grunt J. Janouška r. 1654 připsán J. Černýmu, r. 1663 grunt F. Zoufala J. Plevačovi, V. Vítěčka M. Hložekovi, R. 1654 grunt J. Doležala M. Havlíků, H. Dospíšila synům Dospíšilovým, M. Hrazana V. Hrazanovi a D. Hurtový byl připsán J. Krejčímu. Tzv. Olbricht nebyl dostavěn a patřil vrchnosti.

Usedlící z r. 1699 v Jamném: Stanek Černý, Boček Havlíků, Ondřej Hurt, Matouš Hrazan, Martin Havlíků, Barbora Jedonek, Martin Bata a Jan Brickl. Z roku 1749: Jan Plevač, Ondřej Dolníček, Antonín Hurt, Jan Kašparec, Petr Procházka, Jakub Kolář, Jan Jedonek a Matouš Dufek.

V roce 1770 bylo provedeno očíslování domů. O pět let později už v Jamném bylo 11 domů: č. 1 — Jan Havránek, č. 2 — A. Plevač, č. 3 — K. Strnad, č. 4 — J. Kašparec, č. 5 — F. Pavláček, č. 6 — B. Jedonek, č. 7 — J. Pavláček, č. 8 — J. Jedonek, č. 9 — I. Dufek, č. 10 — J. Plevač, č. 11 — O. Procházka.

Až v roce 1800—1806 bylo provedeno přečíslování domů. Hospodáři se na usedlostech často střídali. Bud v zájmu vlastním, nebo na příkaz vrchnosti. Vrchnost podporovala stavbu domů, hlavně však rozšířování polí předél lesů, které bylo třeba vymýtít a vypálit a přeměnit na zemědělskou půdu. Na stavbu dostávali dřevo a měli úlevu na robotě i na daních.

V r. 1793 bylo v Jamném 12 domů a 86 obyvatel, r. 1840 to bylo 13 domů a 102 obyvatel, v r. 1900 — 28 domů a 198 obyvatel, r. 1921 — 33 domů a 180 obyvatel. Od r. 1921—1988 byly postaveny domy č. 34—39, č. 40 bylo rozestavěno. Ve skutečnosti je tam 34 domů a 60 obyvatel. Pět domů bylo zbořeno, čtyři obývají chalupáři z Brna, pět jich bylo neobydleno. Ve škole č. 28 se nevyučuje, je prázdná.

Uvedené přehledy usedláků jsou jen namátkové. Podrobné a další sledování je velmi zajímavé, ale pro rozsáhlost je nelze v Tišnovsku uveřejnit. Při jejich zjištění jsou i určité potíže. Dochovalo se totiž poměrně málo písemných záznamů a pokud jsou, tak jen kusé a nepresné. Jamné bylo r. 1785 přifařeno do Tišnova. Fara v Tišnově několikrát vyhořela, naposled r. 1822 i s archívem a matrikami, takže se jen ztěžka hledají rodiče rodičů, zvláště klyz nebylo uváděno, odkud kdo pocházel, číslo domu a i příjmení matky.

Zamyslíme-li se hlouběji nad životem našich předků, měli bychom i do dlečně vzdát čest jejich památké, že namáhavou a houževnatou prací dovedli za tehdejších těžkých podmínek uhájit životy a vychovat tolik dětí. Přirovnáme-li rušný život dědiny před 40 až 60 lety ke skomírajícímu životu vesnice dnes, je smutné zamýšlení nad jejím dalším osudem.

P. B.

Tišnovský „Hrádek“ v polovině 19. století

Na všech celkových pohledech na město Tišnov upoutá bezesporu oko diváka hora Květnice a v srdci města tišnovský „Hrádek“, plující jako mohutný koráb v zástavbě domů i dnes, byť už se jeho dominující postavení v našem století silně změnilo. Ale pohleďme na nejstarší tišnovskou vedutu, namalovanou či nakreslenou ve třicátých letech 18. století městským syndikem K. Vokounem a dosud uloženou ve sbírce „Hofferiana“ v Archivu města Brna! Jak vzácné to vyobrazení, byť svým způsobem upravené co do šířky až tisnivě, autor vtěsnal — a můžeme říci že úspěšně! — celou krajinu od okolí kláštera Porta coeli na západním okraji až za již dávno za josefinských reforem zbořenou kapli sv. Anny u pozdější zastávky dráhy u Trnce! Nebyl to snadný úkol, přesto vše podstatné ze svého stanoviště

kdesi na Schellenberku, na pokraji lesa někde za lučinami mezi Červeným mlýnem a osadou Vískou v Předklášteří, znamenitě zvládl a jeho obrázek, v podstatě korolovaná kresba, je nesmírně historicky poučný a cenný; originál pak pozorovatel bere do rukou s jakýmsi vnitřním zaujetím u vědomí, že se už jedná o jednu čtvrtinu tisíciletí ... Uprostřed obrázku je mohutná Květnice, tehdy ještě na jižní skále zalesněná, a uprostřed městského vyobrazení vlastního Tišnova mezi Květnicí a Klucaninou dominuje až snad zvětšený pohled na tišnovský „Hrádek“. Mohutná městská věž, stojící tehdy ještě osamoceně, nespokojená organicky se starobylým zdivem kostela sv Václava, vysoko vyčnívá nad vše ostatní. Pak příšly zhoubné požáry na konci 18. a na začátku 19. století a vše hořelo, hořel i kostel a jeho okolí a věž snad jediná celkově přečkalá ty pohromy. Byla však již stářím také pojmenována. V těch dobách ještě existovalo původní hřbitov a kolem něho zed, jejíž troska přečkala šťastně nedávné stavby a byla pro příští pokolení na památku uchována v prostoru mezi věží a městem, i se střílnami a stopami průchodu. Zbytek mohutné hradby byl kdysi upraven a slouží dnes jako vyhlídková terasa na jižní část města.

Jiné vyobrazení ze starých dob neznáme, zato máme dochován nad všechno očekávání vynikající popis z poloviny minulého století ve Státním oblastním archívě v Brně v pozůstalosti moravského autora místopisných souborných prací prof. dr. P. Ř. Wolného. Jeho dílo v podstatě nebylo dosud překonáno a sloužilo i za podklad pro pozdější soubor knih *Vlastivědy moravské II — Místopis*, tj. jednotlivým okresům různými autory sepsaným. Poněkud se musíme pozastavit u těch vydaných prací. Nesporně je nejznámější kniha V. Oharka „Tišnovský okres“ z roku 1923. Ale hned v úvodu knihy se dovídáme, že je to materiál připravený už za monarchie, pak po válce redakční asi o jednu třetinu zkrácený a to již po smrti autora, tak kniha vyšla! Muzejní společnost rozesílála na obce atd. dotazníky, ty byly nesmírně důležité, zachytily mnohonou tradici, o nichž již dnes nemáme potuchy, pokud pak se materiál z dotazníků nedostal do knihy, je už nenávratně ztracen! Muzejní spolek údajně musel postoupit nějaké místnosti muzeu a tak došlo k rozsáhlé skartaci dřívno v minulosti a nejsou dochovány ani dotazníky, ani původní fotografie, zinkové štočky pro tisk již zničil zub času ... A tak máme jen to, co tiskem vyšlo ... Šťastněji dopadla pozůstalost po zmíněném autorovi obou moravských topografií (mají řadu svazků!), které vyšly kolem poloviny minulého století. I tehdy došlo k rozsáhlému sbírání materiálu po venkově, ten je však uchován a dokonce pěkně utříděn, poznáčen a má mnohé redakční škrtky samého autora topografií! Tak víme, co je v tiskem vydané knize a můžeme si to porovnat s dochovanými materiály, z nichž namnoze (šlo o materiály pomocné!) autor svědomitě vycházel. Abychom získali popis „Hrádku“ a jeho přečetné stavební změny kolem roku 1850, musíme porovnat text a písemný materiál. Prof. dr. P. Ř. Wolný píše ve svazku II. (Brně, Dioez., s. 308—316) o Tišnově a okolních obcích, na str. 309 dole pod čarou výslově pojmenovává, že „příslušná a zaslaná a velmi dobrě zhotovená zpráva obnáší 3 hustě popsáné archy, může proto být použito jen nejpodstatnější ...“. K tomu nutno dodat, že je to na 12 stranách starého kancelářského papíru, který měl vyšší formát, sešito nití a že písemná zpráva má zhruba 11 a čtvrt strany dosti drobným písmem a papír je opravdu popsán! Do tisku se dostaly zhruba 2 tiskové strany menšího formátu ...

Do *vlastivědy moravské, II — Místopis*, cit. dílo V. Oharka, *Tišnovský okres*, se dostalo ještě méně, byť jsou zprávy posunuty až do našeho století, najdeme zprávu na str. 120—122 včetně novějších zpráv. Ale teď pozor na úskalí! Ve *Vlastivědě moravské* je psáno na str. 120 (opakuji), že text

byl zkracován a redačně upravován, těžko tedy dnes již pronášet nějaká hodnocení!), že podstatné úpravy „Hrádku“ byly provedeny v letech 1838 až 1839. To je však těžký omyl... Dr. Ř. Wolný píše na str. 309 výše citované práce, že „K témtoto zlepšením od 1839 patří, krátce řečeno, následující...“ a pak lící stavební práce od roku 1939 až do roku mnohem pozdějšího, písemná zpráva dodaná autorovi má datum z padesátých let minulého století, stavělo se ještě po roce 1850! Znovu opakuji starou zkušenosť, že je ošidné spolehat jen na vydanou literaturu, chybějící mohou nastat přepisováním rukopisu, v tisku atd.! Je třeba jít — k pramenům!

Co se tedy vše v pohledu na ústřední výšinu města Tišnova v polovině minulého století po tolika zničujících požárech stalo? V krátkosti se budeme držet textu dr. R. Wolného a jen místy rozšíříme o originální súčtu, u kterého se mu z Tišnova dostalo. K materiálu v Brně uloženému je přiložen 1 dvojlist (čtyři strany) tehdejšího týdeníku „Hlas“, roč. 5, čís. 26 ze dne 1. července 1853. Známý říšský a zemský poslanec dr. J. Bílý, který tehdy žil a působil v Předklášteří, píše do tohoto českého týdeníku o neobvyčejné stavební činnosti v Tišnově pod úvodní větou: Z Tišnova od Květnice. Popisuje dílo neobvyčejně agilního a všeestranně podnikavého a pro stavební činnost přímo zapáleného tehdejšího tišnovského faráře P. J. Fettera (má dosud hrob na tišnovském hřbitově!), který již dříve přestavěl kostel v Malhostovicích, když byl správcem fary v Drásově. Po svém přichodu do Tišnova přenesl svou horlivou činnost do města. Práce shledl téhož roku i okresní hejtman (tehdy patřil Tišnov k brněnskému okresu, okresy vznikly až po roce 1850) baron Pillersdorff, který navštívil i sousední městský špitál a obdaroval ubytované chudé a staré občany. Stojí za zmínku, že okresní hejtman se účastnil schůze hospodářského spolku se sídlem v Předklášteří, jehož zakladatelem byl prof. Diebel, tam na penzi žijící; o něm viz článek „František Diebl a jeho poslední léta života v Předklášteří“, Tišnovský kulturní zpravodaj 4. října 1976, str. 130.

Po svém přichodu do Tišnova se P. J. Fetter rozhodl zcela přestavět vstupní prostor do kostela sv. Václava, kostel tedy končil ještě před zdívou věže a měl rozmanité přístavky, které sice byly potřebné, ale nepůsobily esteticky. Rozsáhlé adaptace vyžadovala i věž, kde byl např. kamenný ochoz již na spadnutí, byly pořízeny nové kamenné konzoly, celá věž obnovena. Nebyly tu jen problémy stavební, ba i společenské či kompetenční? Když podnikavý stavebník onemocněl a musel se na delší období odevzdáně oděbrat do tehdy dopravně velmi vzdálených Karlových Varů, dokázalo město zatím provést různé změny v jeho areálu, např. zbořením části oné historické zdi kolem středověkého hřbitova ap. Od P. J. Fettera pochází celkový dnešní vzhled tišnovské dominanty starého městského jádra. Průčelí kostela bylo posunuto až zároveň s čelní stěnou věže, bylo vybudováno nové schodiště, dvě oratoře, předtím již zcela přestavěn presbytář a základie včetně zrušení oratoře nad ní, drobných a vnitřních oprav bylo bezpočtu! Jádro zůstalo však zhruba ve stavu z r. 1708 — na ten rok usuzuje P. J. Fetter kvůli tehdejšímu požáru, tehdy snad vznikly mohutné pilíře a byla pořízena dnešní klenba, dříve byl kostel vyšší — vrcholky gotických oken jsou dosud pod střechou! — a plochostropá byla chrámová loď. — Tak postupně vznikla dnešní podoba kostela, snad dokončená „do hodů“ — do svátků sv. Václava roku 1853... — Nedochovala se však přestavba špitálu za kostelem z roku 1850. Původní tamní špitál byl těsný, nevyhovující a nedůstojný. (Prapůvodní špitál — starobinec byl na Ostrovci u cesty do Předklášteří a byl zbořen roku 1940 při stavbě dvoukolejně dráhy.) Při přestavbě r. 1850 byly získány dvě oddělené ubytovací místnosti, kuchyň, chodba, schody na půdu, dřevník a nová kaple, kde mohly být ve všední dny pro špitálníky slouženy mše, z kaple byla okna do místnosti. To byl velký sociální čin P. J. Fettera, který na stavby věnoval své jméní... Zbořený špitál je na starém obraze v muzeu...

(— mt —)

Z válečných útrap našich předků za napoleonských válek

Mnoho papíru bylo popsáno, mnoho článků a brožur i knih vydáno o válečných útrapách našich předků za pobytu napoleonských vojsk na Moravě kolem počátku minulého století. Mnoho materiálu je dosud nezpracováno přehledně, je rozptýleno množství zpráv v různých článcích a publikacích, mnohé zprávy by se jistě daly ještě získat ze starých kronik v té době. Nejkratší jsou pečlivě v té době již vedené farní kroniky, namnoze latinské. Poskytují velmi solidní zprávy o událostech ve farnosti a případně i v okolí. Školní kroniky přicházejí v úvahu již méně často, namnoze byly zakládány až o několik desítek let později. V úvahu přicházejí i různé místní kroniky lidových kronikářů, kteří si pro svou rodinu, pro svou zálibu a potěšení zaznamenávali nejrůznější zápisy, a to tak, jak dovedli a jazykově jak byli schopni, jejich jazyk může být nářecí podané velmi pestrým, nejednotným pravopisem. Jsou to však bezprostřední svědectví, která ovšem musí být prověřena, srovnána a vyhodnocena a musí být zjištěno, jak autor ke zprávám přistupoval, případně v jaké už narušené podobě se mu dostaly do rukou. Nejznámější takovou kronikou o Tišnově jsou zápisy, paměti, měšťana Petra Svobody z let 1770 až 1826. O kronice je stručná zmínka na str. 118 Vlastivědy moravské, Tišnovský okres, od Václava Oharka, vydáno 1923. Psalo se o ní i ve vlastivědných sbornících apod., text je v podstatě celkem znám. Jiným zdrojem poučení o okolí Tišnova je i kniha Paměti městyse Černé Hory od nadšeného tamního rodáka a genealogického pracovníka Josefa Pilnáčka, ve své práci si všimá i širšího okolí. Rovněž i sousední svazky Vlastivědy moravské mohou navodit někdy stopu, kudy vojska zajížděla za zásobami až velmi daleko, dokonce až k hranicím Čech a Moravy. Důležitou úlohu hrála tehdejší dopravní síť, velmi řídká, tvořená v podstatě tehdy ještě ne zcela dobudovanou soustavou tzv. císařských silnic (chaussée), po nichž se vojska hbitě pohybovala. V našem území přicházejí v úvahu takové silnice dvě z Brna vedoucí: na Svitavy a na Velké Meziříčí, Tišnov leží mezi nimi a byl v onech dobách dostupný jen sítí rozmanitých vozových cest: nejstarší komerční silnice vzhůru na Kaly a dále na Českomoravskou vrchovinu byla poněkud stavebně upravena až v době pozdější.

Ve vlastivědné ročence 1990 Okresního archivu Blansko uveřejňuje Milena Henzlové druhou část své práce „Oohlasy Velké francouzské revoluce a napoleonských válek“. Tato druhá část je věnována boskovické tzv. Kučerově kronice. Její autor ji začal psát někdy koncem osmdesátých let 18. století a je dovedena až do roku 1849. Autor Dominik Kučera, boskovický měšťan, který žil v letech 1761 až 1833, zaznamenal i mnohé, co nás může zajímat. V jeho kronice pak pokračoval jeho syn. Podívejme se na některé zprávy z uvedených válek. Táhlo-li někde např. po císařské silnici vojsko, byl zasažen celý široký kraj, neboť zásobování vojska spočívalo v získávání potravin přímo v krajině, tedy široká oblast kolem silnice, případně kolem obsazených měst, musela zásobit mnohdy i početnou armádu a plnit její požadavky za všech okolností... A právě silnice z Brna přes Českou, Lipůvku, Černou Horu, Letovice a dále na Svitavy byla takovou rušnou trasou, kterou vyjížděla vojska např. od Brna za zásobami a svou činnost rozvíjela do širého okolí... Uvedme několik příkladů z kroniky.

Roku 1792 začala válka s revoluční Francií. — Mnoho místa věnuje autor i talskému bojišti, z něhož zřejmě měl dosti zpráv. — Dne 13. prosince 1798 přitáhlo do města Brna 30 000 ruských vojáků pod maršálem Suvorovem, kteří táhli přes Moravu proti Francouzům. To byla obrovská masa vojenského lidu, kterou musel okolní kraj užít a zásobovat. — Dočasný mír byl uzavřen na nedlouhou dobu 9. února 1801 a dokonce se vrátili na rukování vojáci do svých domovů. — Hůře bylo roku 1805! Dne 27. září začala tažení ruského vojska v počtu 80 000 vojenských osob proti Francouzům přes Moravu. Již 2. října museli jet boskovičtí s povozy pro vojsko

potřebnými. V Tišnově tomu jistě bylo obdobně... Dne 12. listopadu 1805 přijel do Brna na ústupu před nepřitelem rakouský císař František II. s celým dvorem... Konečně 19. listopadu 1805 byli již v Brně Francouzi a schylovalo se k veliké bitvě. Francouzi se pevně usadili v silně opevněném Brně, odkud vyjízděli za zásobami do širokého kraje... Císařské vojsko zatím před nimi ustupovalo, tak přes Boskovice táhl oddíl na Konici a Olovouc. Na silnici u Lipůvky muselo být ale rušno! Dne 22. listopadu vydali příslušní činitelé nařízení, co vše musí Francouzům z okolí Brna dodávat. A hned tu byly prvé návštěvy francouzských jednotek. Dne 25. listopadu už byli v Černé Hoře a až v Letovicích, 28. listopadu se vypravili až do Svitav. (Jsou známý zápis z Kunštátu, co tamní kraj musel vojsku odevzdat v té zimě 1805–1806.) Opět přitáhli Francouzi po výborné silnici do Černé Hory a Letovic 1. prosince. — Den nato došlo k nejkrvavější bitvě na Moravě v 19. století — byla to tzv. bitva u Slavkova. Francouzi byli usazeni v Brně i nadále. 4. prosince už byli až Boskovicích znova, opět ve sváteční den P. Marie 8. prosince 1805. Dne 9. prosince byl hnán dobytek pro vojsko do Brna. Dodávky pokračovaly v dalších dnech. — Dne 21. prosince 1805 přijel do Boskovic francouzský dragoun z Tišnova a žádal dodávky potravin atd. pro vojsko (v Tišnově zřejmě ubytované, blízký kraj už byl asi vyjezen...). Byl však odkázán nařízením z Brna, že (z Boskovic) se musí zásobovat Brno... Dne 28. prosince, na den Mláďátek, se ubytoval v Boskovicích oddíl francouzských vojáků. Konečně po sjednání příměří a dalších jednáních vojáci z Boskovic odtáhli, z Brna 12. ledna: je zajímavé, že kronikář uvádí, že táhli **na Tišnov** a k Českým Budějovicím, zřejmě císařská silnice nestačila a vojsko se ubíralo ve více proudech. — Nová pohroma přišla za války roku 1809, kdy velká bitva byla u Znojma v červenci. Ale předem se konaly přípravy, tak autor uvádí, že již 1. března 1809 vypocho-

Nova band, známý zejména mladší generaci, již neodmyslitelně patří k našemu městu.

Foto: U. Bráhová

dovala jednotka z Boskovic k **Tišnovu**, Lomničce Malé [Lomnička], v této obci zůstali až do 14. března. V Tišnově měli přehlídku... A téhož dne 14. března začala nová válka... Po zmíněné bitvě u Znojma vodili přes Boskovice zajaté francouzské vojáky, ale již 16. července byli sami ani ne po čtyřech letech znovu po císařské silnici zase až na Boskovicku... Hospodařili zde po svém ještě v září. Mír byl sjednán až ke konci října a Francouzi ještě ničili opevnění brněnského Špilberku. Konečně 1. listopadu odtáhla francouzská jednotka zase přes Černou Horu pryč. V Boskovickách pobýli celkem 15 týdnů, od 17. července do 1. listopadu. — Poslední utrpení potkalo nás kraj roku 1814, kdy za dalších válečných událostí byl v Boskovickách zřízen vojenský špitál, dopravený na venkov z Brna, odstěhovali jej a žv dubnu 1814.

Ačkoliv zprávy nejsou přímo z Tišnova, ukazují dobré, co se dalo i kolem města v nejbližších obcích, např. v Lomničce a na důležité silnici přes Lipůvku.

Jsme vděční Okresnímu uarchívnu v Blansku za uveřejnění citované kroniky! (Vyšla ovšem jen v ukázkách, celá dosud vydána nebyla.) Bylo by záhadno prozkoumat další možnosti, jak získat zprávy o Tišnovsku a i o srovnání městě v dalších kronikách.

(— mt —)

KRÁLOVSTVÍ NEPTUNA — V. část

Před vjezdem do přístavu jsme uviděli několik dosud neodstraněných lodních vraků z francouzských válek. Vzbuzovaly v nás chmurné představy. Vjezdem do přístavu se naše nálada moc nepozvedla, protože na loď přišly francouzské gardy a prohledávaly jak loď, tak kajuty. Tentokrát jsme ocenili znalost několika anglických výrazů, jimž jsme se s Iranci spřátelili. Při odchodu z lodi nám věnovali svoji největší pýchu — fotku jejich vládce Khomejního, kterou několikrát polibili. Při nakládání proviantu jsme se přečetli i přes zákaz dostali na francouzskou půdu. Téměř týden trvala nakládka sýry.

Nehostinný Irán jsme konečně opuštěli 19. srpna. Netušili jsme však, že se sem ještě vrátíme. V této době byl v Perském zálivu dobrý příjem televizních vln, a proto jsme mohli sledovat kuvajtský program. Byly to americké pohádky, např. Tom a Jerry, Káčer Donald, Pepek námořník a Mickey mouse. Palivo na loď jsme přebírali na rejdě v Arabských emirátech. Po několikadenní klidné plavbě jsme se vrátili do Suezského průplavu. Bylo to v noci, obchodníci zde ještě nebyli. Ráno jsme vyjížděli ze Suezu do Port Saidu. Obchodovali jsme jenom s člunáři, kteří naši loď doprovázeli. Odpoledeň jsme vypluli směrem k Tunisu.

Do Tunisu jsme připluli 3. září, v době, kdy u nás začíná školní rok. Dozvěděli jsme se, že zpozdění, které budeme mít cestou, ještě ve škole doženeme. Tohoto dne jsme využili k procházce po přístavu. Nasbírali jsme páry mušlí, kamínků a sépiových kostí pro Piryho. Druhý den jsme vyšli se skupinkou námořníků na zdejší pláže. Byly odděleny od silnice zdí, na kterou byly navalený velké kameny. Na pláži byla hejna racků a mnoho mušlí. Koupání v modré moři se zpěněnými vlnami bylo příjemné. Ani se nám nechtělo k večeři.

Příští den jsme museli uvolnit místo jiné lodi. Vyjeli jsme na rejdou a stáli tam deset dní. Mezitím jsme měli poplach a cvičné opuštění lodí v rozbořeném moři na záchranných člunech. Drželi jsme se statečně i před zkoušenými námořníky. Po absolvování této jízdy nás kapitán odměnil diplomem, čímž nás přijal do cechu námořních vlků. Kopii diplomu jsme poslali domů. Den po poplachu jsme se vráceli zpět do přístavu. Pak jsme jeli s tátou do města Gabesu. Obchody tam byly zásobeny francouzským zbožím, uplatnil se zde i stánkový prodej. Ve starodávné tržnici měli obrovské haldy koření, pouštních kamenů, jedovaných štírů škorpiónů (také jsme si jed-

noho kupili), ošatek, šatů a jiných věcí. Celé město bylo provoněno kořením z tržnice. Velkou atrakcí byly také bryčky tažené koňmi.

Nezapomenutelným zážitkem také byla pomoc námořníků místním rybářům při vytahování sítí s rybami. Jinak dny vykládky síry ubíhaly vyplněné koupáním v moři, sbíráním muší na ozdoby a návštěvou města. 22. září jsme opouštěli Tunis s nadějí, že tato cesta směřuje do Evropy. Naše naděje se brzy rozptýlila v Gibraltarském průlivu, kde jsme dostali telex z Prahy, abychom pluli do Brazílie. Na lodi zavládla panika znásobená obavami z rovníkového křtu. Při procházce po palubě jsem zahlédl asi dvoumetrového šedého žraloka, který než zmizel, stačil ještě vycenit mohutné čelisti a ukázat nápadnou ploutev.

Při výjezdu z Gibraltaru jsme dalekohledem pozorovali Kanárské ostrovy, jejich vysoké mramodrapry, písečné pláže a spoustu zeleně. Druhého října ve tři hodiny jsme přejížděli na 28° 10' západní délky rovník směrem na jih. Dostali jsme se tak na opačnou polokouli. Při přejezdu rovníku se rozhoukaly sirény a rovníkový křest byl odložen, protože bylo málo času na přípravu. Na seznamu námořníků, kteří odlétou do Evropy, byl i náš pan kapitán, ke kterému jsme chodili do učení, který si s námi hrál a vkládal na kapitánském můstku, také nám dovolil chvíli kormidlovat a zaměřovat radarem.

K brazílským břehům jsme dopluli 7. října. Dozvěděli jsme se, že na naší loď budou nejmodernější technikou sypat železnou rudu a pak odplujeme do Iránu. Navštívili jsme proto odpoledne ještě město Vitoria. Bylo moderně vybudováno a nádherně rozpoloženo na ostrůvcích spojených s hlavní pevninou mosty. Taxíkem jsme projeli bránou přístavu, malým lesíkem a octli se na dlouhé ulici. Po pravé straně byly domy, vlevo palmové háje a pláže, na kterých byla fotbalová hřiště obsazena hráči. A za nimi nádherné moře. Před námi se rýsovalo za zálivem město. Nasedli jsme do autobusu a jeli do centra. Pozorovali jsme také okolí — z jedné strany krásná obydliště, chatky i jiné stavby, našly se tu však i chudé ulice. Na loď jsme se vrátili až večer. Po odjezdu námořníků, kteří i s manželkami odlétali do Evropy, přijeli noví námořníci a my zvedli kotvy. Vypluli jsme k jižnímu cípu Afriky.

Tudy se plavili v dávných dobách mořeplavci při cestě do Indie nebo jiných zemí. Mezi nimi např. James Cook, o kterém jsem četl hodně dobroružných knih. Desátého října, právě v den, kdy jsme přejížděli obratník Kozoroha, jsme uviděli první velrybu. Plavala proti lodi, vždy se na chvíli potopila, pak však vyplula na hladinu, nadechla se a my měli možnost pozorovat pověstný gejzír, dokud nezmizela v dálce. Tyto zážitky nás provázely až do Mozambického průlivu. U Jihoafrické republiky se k nim přidali ještě albatrosi, kteří číhali na ryby omráčené lodním šroubem. Albatrosi se nebáli, létali až nad nástavbu. My jsme se k nim přiblížili na metr blízko ve skryté pozorovatelně. Měli jsme dobrou příležitost si je prohlédnout. Tělo připomínalo tvarem obrovskou husu, rozpětí křídel bylo asi půl druhého metru, v ostrém deseticentimentrovém zobáku mizely často i poměrně velké ryby.

Začali jsme již objevovat i dopisy od Neptuna. Na tabuli hříšků byla i naše jména. Tyto Neptunovy zprávy jsme s Natalkou a Radimem pečlivě sledovali. Byly tu však i výhrůžné dopisy adresované Neptunovi. Každý z kandidátů křtu si měl vybrat účes, který se mu nejvíce zamloval. Z různých návrhů jsem si zvolil účes zvaný jižní polokoule, tedy půlkou vlasů na hlavě vyholenou, půlku s ponechanými vlasy.

Dne 26. října ve čtvrtek večer bylo zvaní na křest. Každý křtěnec si musel vyzdobit kabinku a připravit občerstvení. Družina všechno rozebrala a ještě v kabinkách nadělala schválně nepořádek. Na koberci byly rozřázeny vločky, papírky, rýže. Nakonec jsme dostali na čelo razítka a s ním mohli další den předstoupit před Neptuna. Na jeho příchod jsme čekali na palubě

27. října ve 13 hodin. Najednou se ozvalo strašné zatroubení a od přídě přicházela družina s Neptunem. Nejprve Neptun hovořil s kapitánem a křtil loď. Pak nás černoši zahnali do žebříku a nastalo mučení. Strhlí z nás oblečení, házeli nám na hlavy zkažená vajíčka a lili na nás zkažené zbytky od jídla, tzv. pomeje. strkali nám hlavy do zapáchajícího pytle se zkaženými rybami a lili na nás mazlavé barvy. V žebříku jsme museli cvičit, tančit a plazit se. Po půlhodině mě odvedli k doktorovi. Tam jsem si lehl na mučidla. Potírali mně pusu opět zkaženými vajíčky a různými štiplavými a zapáchajícími látkami. Pak nám do úst nasypali prášek a zaillí zkaženým pivem. Po doktorovi následoval holič. Dali jsme hlavu do kýble a on nás potíral barvami a zapáchajícími směsí. V tunelu na nás zase stříkali z obou konců vodu a my jsme se museli bez dechu proplazit. Ještě na nás při tom pákrát sedli. Pak jsem si klekl před Neptuna. Mořská panna nám dala občerstvení — zkažené chlebíčky a mořskou vodu. Pak jsme pilí z žadra mořské panny mléko. Nakonec nás Neptun pokřtil a při večeři jsme dostali draze vykoupené křestní listy. Radim dostal přezdívku Tuleň sloni a já Tuňák konzervovaný.

Život na lodi se pomalu vracel do normálních kolejí. Jen nás stále trápila tropická vedra. Nemohl jsem pochopit, jak toto počasí mohli mořeplavci v dávných dobách snášet. Prvního listopadu jsme dorazili opět do Íránu s nákladem železné rudy. Tentokrát jsme stáli v části přístavu určené pro vykládku. Ani tato část Íránu nebyla o nic vládnější. Po týdnu vykládky přišel rozkaz natočit příd směrem k Saudské Arábii. Při vjezdu do přístavu jsme viděli metrového žlaroka kladivouna. Byl modré barvy, stál téměř nehybně, pouzevláčné pohyby prozrazovaly jeho život. Když však zaregistroval hukot lodního šroubu, vymžku zmizel pod hladinou.

Saudská Arábie byla pro nás dosud neznámou zemí. Vyznavači aláha nám na jejich území však nedovolili vstoupit. Jen z lodi jsme pozorovali čistý přístav. Jako zametači zde pracovali filipínskí dělníci. Připomínali nám otroky. Zklamání nad zákazem vstupu na území nahradila radost z proviantu, který nám zde dodali. Bylo to samé nejlepší zboží, nejvíce z USA. Nakládka obilí trvala osm dní. Dopravili jsme je do Íránu v klidu. Tentokrát zde byl velký zájem o voňavá mýdla, za která domorodci nabízeli pistáciové ořechy. Z Íránu, bylo to na Mikuláše, opět odletěli někteří námořníci domů. S nimi i Natalka a její maminka. Přijeli zase noví námořníci.

Štědrý den připadl na neděli. Byli jsme v Perském zálivu. Ráno jsme ještě zdobili kabiny, odpoledne už se chystali na štědrovečerní večeři. Oblékly jsme si bílou košili s kravatou. V jídelně měl každý své určené místo. Uprostřed byl sud, na něm umělý stromeček. V koutě byl stolek s dobrotami. Večeře začala slavnostním přípritkem a projevem kapitána. Stewardi začali obsluhovat. Jako předkrm byla miska s humrovým koktejlem, po ní polévka hovězí nebo ze žraločích ploutv. Hlavní jídlo byl řízek a rybí filé s bramborovým salátem. Dále zmrzlina, cukroví, závin a ořechy. Po večeři jsme si na pokoji zapálili vyrobené svíčky a při harmonice zpívali koledy. Kolem půlnoci jsme volali přes družici telefonem domů. Vypočítali jsme si že v tu dobu u nás budou usedat k večeři. Vyřídili jsme štědrovečerní pozdravy. Bylo příjemné po sedmi měsících slyšet mámin hlas. A pak jsme u stromečku vzpomínali na domov. Takové tedy byly naše vánoce 1989. Mezi dospělými se však hovořilo o listopadových událostech u nás, v Československu. Bylo by hanbou, kdybychom je nesledovali alespoň v rádiu a v novinách, když íránská televize o tom informovala své diváky.

Koncem roku se naše loď nacházela ve vodách Indického oceánu. Na silvestrovský večer se těšili hlavně dospělí, slavnostní večeře jsme se však zúčastnili i my. O půlnoci jsme s tátou v naší kabini přivítali Nový rok přípitkem a chvilkou vyprávění. V tu dobu zazněly lodní sirény a z jídelny se ozýval veselý zpěv.

V další dny jsme se už těšili na naše narozeniny. Sedmého ledna dostal Radim od kuchařů pěkný dort, z kterého ochutnalo i osazenstvo jídelny. Podobně tomu bylo desátého ledna. Rovněž já jsem všechny podělil a zůstaia mi radost, že na mě pamatovali.

Z námořní plavby v Praze přišla zpráva „plout do Dakaru a nahlásit vyučující“. Protože se z Dakaru má plout zpět do Iránu, nebyla naděje na cestu do Evropy lodí. Proto táta po roce nepřetržitě plavby požádal o letenky. Před vjezdem do přístavu jsme museli mít sbalené věci a uklizenou kajutu. Bylo těžké rozhodnout, co vzít s sebou a co nechat. Papouška jsme museli svěřit do ochrany námořníkovi, který si ho oblíbil. Neradi jsme tam nechali i nasbírané mušle, kamínky, plechovky od limonád a vypěstované rostlinky.

Sedmáctého ledna jsme vpluli do černošského přístavu Dakaru, který se nachází na západním pobřeží Afriky v Senegalu. Hned při nakládce za námi na loď přišli černoši a za mydla, sirupy, obleky, boty a cigarety nabízeli různé výrobky ze dřeva. Naše zavazadla přijala ještě několik dřevěných masek a sošek a vypreparovanou nafukovací rybu. Ještě dva dny zbývalo naší devítidenné skupině, která opouštěla loď. Využili jsme je k čilému obchodování. V pátek 19. ledna, kdy jsme byli již 235. den na lodi, přijel mikrobus, který nás odvezl na letiště. Po rozloučení jsme si z něho prohlíželi město. Chodily zde ženy, které nosily na hlavách nádoby, trsy banánů a ošatky s různým nákladem. Viděli jsme zde bambusové chýše a poměrně nízkou životní úroveň obyvatelstva. Někteří z afrických černochů chodili po ulicích bosí.

Po příjezdu na dakarské letiště jsme se s naším sympatickým černošským řidičem rozloučili. Zde jsme čekali devět hodin na odlet. V hale byly malé obchůdky se starodávnými africkými hudebními nástroji, černošskými maskami, ozdobami ze slonoviny klů, z hadů kůží, s kabelkami z krokodýlí kůže. Při dlouhému čekání jsme znova probírali zážitky posledních dnů. Jedním z nich byla i návštěva československých účastníků rallye Paříž–Dakar. Několik zahraničních účastníků tohoto závodu se vraceло do Evropy stejnou leteckou linkou jako my.

V deset hodin přišel agent naší lodi a předal naši skupinu pracovníkovi letiště. Ten nás provedl letištění halou a kontrolou až k letadlu společnosti Iberia. Pro stávkové nepokoje letiště v Barceloně, kde jsme měli původně přistát, však nepřijímal. Proto byl let vyřízen přes Madrid. V letadle nás přivítaly pěkné letušky. Připadalo nám, že usedáme do moderního autobusu. Doba, než odpojili schůdky, se nám zdála věčností. Najednou se naše letadlo dalo do pohybu. Za velké rychlosti jsme vjeli na rozjezdovou dráhu a za hluku motorů se oddělili od afrického kontinentu. Po dosažení určené výšky pilot vyrovnal letadlo a z mikrofonu se ozval příjemný hlas v angličtině, francouzštině a španělštině. Informoval nás o poloze a směru letadla, o posádce, o občerstvení, i poplachovém zařízení. Letušky nám přivezly jídlo: guláš s bramborem a zeleninou, oříšky, citronový dezert, pudink, sáčky s dochucovacím kořením, nápoj a příbor. Asi po tříhodinovém letu se objevily krásně osvětlené Kanárské ostrovy, nad kterými jsme několikrát zakroužili a pak dosedli na letiště v Las Palmas. Po odstavení schůdků jsme přestoupili do letištěního autobusu a odjeli do tranzitní haly. V letadle zatím doplnili pohonné hmoty a vyměnila se posádka. Další let se nijak nelišil od předešlého. Zpestřením byly pouze čokolády a bonbóny. Byla dosud noc, když jsme přistáli v Madridu. Přesto jsme již věděli, že stojíme opět na půdě Evropy. Než letištění pracovníci přestěhovali naše zavazadla do obrovského letadla, již vycházelo slunce. Teprvé nyní pro nás začal nejzajímavější let. Za světla jsme totiž mohli pozorovat krajinu pod námi. Měli jsme štěstí, viděli jsme Pyreneje. Pak oblaka pohltila celé letadlo a já jsem si připadal jako v bílých peřinách. Po vydátné snídani jsme se vynořili ze snivých pohádkových prostor nad zasněženými vrcholky švýcarských Alp.

V dopoledních hodinách jsme pak přistáli v Curychu. Místo schůdků byl přistaven tunel, kterým jsme se dostali do haly. Po hodině čekání, kdy jsme utratili zbylé peníze, nás autobus zavezl k letadlu československých aerolinií. Tentokrát jsme slyšeli od letušky české přivítání a uvědomili si, že tímto naše osmiměsíční zahraniční cesta končí. Světýlko upozornilo na připoutání a za několik minut jsme stoupali do výšky. Pohled na zasněžené vrcholy Alp, ozářené poledním sluncem, byl nezapomenutelný.

Když pilot snížil výšku, uviděli jsme před sebou pražské věže, Hradčany s novým prezidentem. Naše letadlo se snášelo na ruzyňské letiště. Konečně jsme se přivítali s mámou. Zde jsme se také uviděli s Natalkou, která přijela z Blanska přivítat svého tátu. Po rozloučení s námořníky jsme se nedočkavě rozjeli k domovu. Cestou jsme si představovali, jak se zase sejdeme s kamarády, proběhneme po okolí a pohrajeme si se štěňaty. Z této dobrodružné cesty si odvážíme zážitky a vzpomínky, které ještě ani nedokážeme ocenit.

Aleš a Radim Tesařovi,

žáci Základní školy, nám. 28. října

POČASÍ V SRPNU

Nejdříve obvyklý přehled. Dlouhodobý srpnový teplotní průměr je 16,03 °C. Nejteplejším srpnem nadále zůstává rok 1974 s průměrem 19,15 stupňů, s nočními teplotami 7 až 18 a denními 19 až 31 °C. Nejhladnější srpen zůstává nadále v roce 1987 s průměrem 13,15 °C. Noční teploty 0 až 14 °C, denními 13 až 25 °C.

Letošní srpen s průměrem 18,4 vzýšil dvacetiletý průměr o 0,11 °C a zajistil si druhé místo. Noční teploty 6 až 15 °C a denní 7 až 30 °C. Měl 19 letních a tři tropické dny. Průměr denních teplot byl 25,16 °C, všechny dny byly letní. Srážkově byl srpen hlučně podprůměrný. Bylo 8 srážkových dnů, z toho dva dny bouřkové, u dvou dnů byly srážky neměřitelné. Celkem napršelo 18,3 mm, což je 26,22 % průměru. Největší srážky jsem zaznamenal v roce 1985. Napršelo tehdy celkem 140,8 mm.

Hladina spodní vody se již ztratila, takže od pátého srpna je spodní hladina 106 cm pod normálem a budu čekat, kdy se spodní hladina opět objeví. Také potůček Závistka nám vyschl. Rybářům tím jistě vznikne ztráta, kterou já však nemohu odhadnout. Nasazuje se sem každé jaro plůdek pstruha, který se pak odlouje.

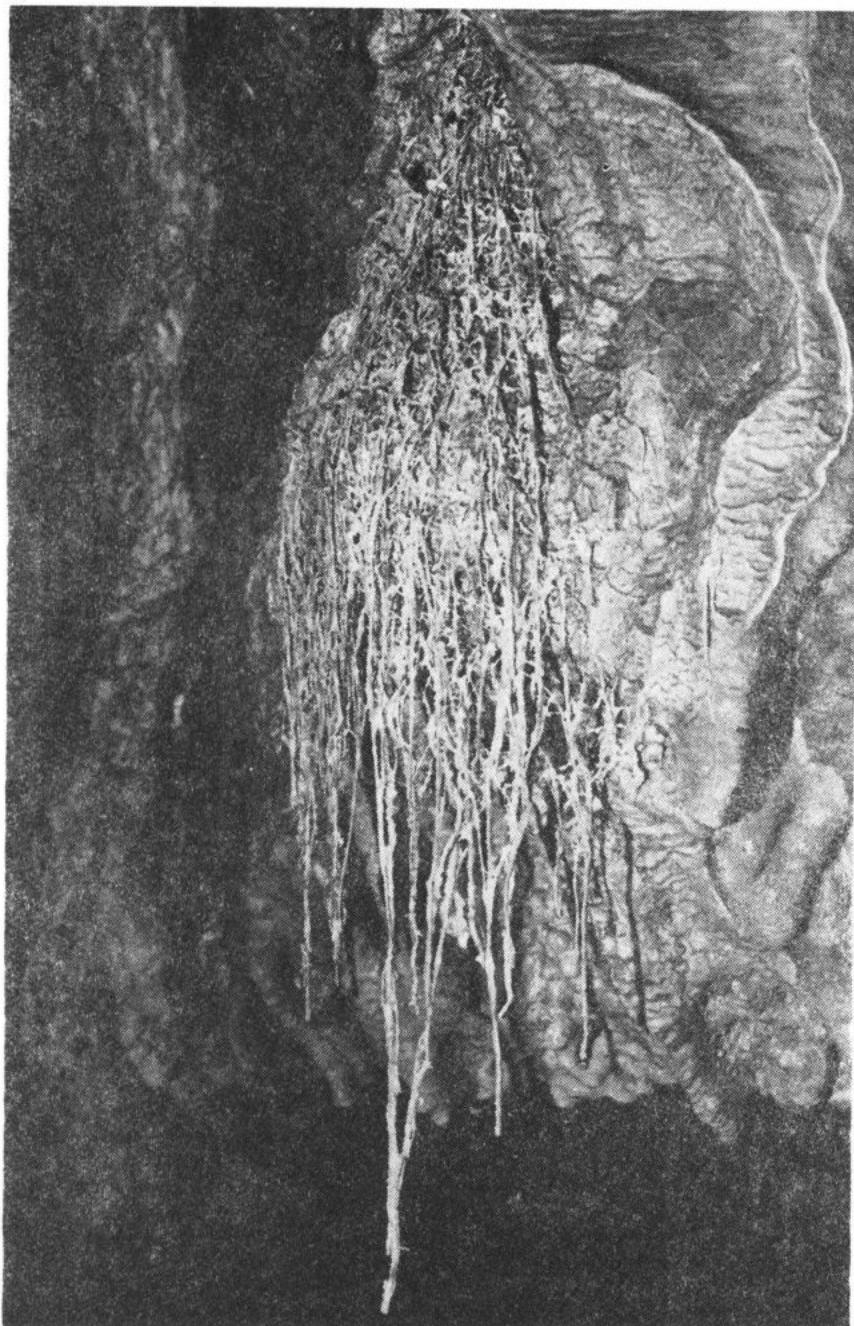
Dvakrát byla ranní mlha a 13 dnů nám sluníčko svítilo po celý den. Je to rekord mého pozorování.

Ovoce je velmi málo. Napadeno bylo vosami, které je nakusovaly a ovoce pak hnilo na stromech a padalo. Tak špatné ovoce jsem na mé zahradě nezažil. Včelařská sezóna již skončila. Ještě nějaká úprava a dokrmení, bude-li čím.

A. HOŠEK

Průměrné teploty v srpnu

rok	mini	maxi	měsíce	$\bar{\Omega}$	dložky							
						1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
1970	8,50	22,10	15,30	15,30		9,50	21,—	15,28	16,20			
1971	8,60	22,30	15,45	15,37		9,80	20,90	15,35	16,12			
1972	11,30	21,40	16,35	15,69		9,70	21,30	15,50	16,07			
1973	9,20	23,75	16,47	15,88		10,70	22,40	16,55	16,10			
1974	13,30	25,—	19,15	16,53		10,—	22,50	16,25	16,11			
1975	12,40	24,30	18,35	16,83		7,50	20,80	14,50	15,97			
1976	8,20	21,87	15,03	16,57		10,—	20,50	15,25	15,92			
1977	11,70	20,20	15,95	16,49		9,10	20,80	14,95	15,86			
1978	9,20	20,40	14,80	16,30		7,40	18,90	13,16	15,70			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50	16,25	16,11			
						7,50	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						9,76	24,10	16,95	15,76			
						11,53	23,70	17,26	16,83			
						12,55	25,16	18,40	16,14			
						10,—	20,80	14,50	15,97			
						9,10	20,80	14,95	15,86			
						10,70	22,40	16,55	16,10			
						10,—	22,50</td					

K tomu, aby vytvořila podobnou krásu, potřebovala příroda tisíce let. Snímek v nitru Květnice vyfotografoval K. Molík.

KINO SVRATKA

Program na měsíc listopad 1990

Sobota 3. a neděle 4. v 17 hodin
MRTVÝ POTÁPĚČ NEBERE ZLATO
Barevný film SRN v českém znění.
Za pokladem Aztéků pod hladinou oceánu.

Pátek 2., sobota 3. a neděle 4. vždy v 19.30 hodin

● **FLASHDANCE**
Barevný film USA s českými titulky.
Hudební film USA.

Pondělí 5. a úterý 6. v 17 hodin
ASTERIX A PŘEKVAPENÍ PRO CÉSARA

Barevný francouzský film v českém znění.
Dobrodružství známých hrdinů comics.

Úterý 6. v 19.30 hodin

● **ATRAKCE ŠVÉDSKÉHO ZÁJEZDU**
Český barevný film.

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11. v 17 hodin

DYNAMIT
Český barevný film.

Pátek 9., sobota 10. a neděle 11.

● **NA SHLEDANOU A DĚKUJI**

Barevný italský film s českými titulkami.

Pondělí 12. a úterý 13. v 17 hodin

CAPPA

Japonský širokoúhlý film v českém znění.

Úterý 13. v 19.30 hodin

● **BUĎ NEVĚRNÁ A NEDÍVEJ SE S KÝM**

Barevný španělský film v českém znění.

Pátek 16. v 17 hodin

POKLAD NA STŘÍBRNÉM JEZEŘE

Barevný širokoúhlý film SRN v českém znění.

Sobota 16. a neděle 17 v 17 hodin

VINNETOU I

Barevný širokoúhlý film SRN v českém znění.

Pátek 16., sobota 17. a neděle 18. v 19.30 hodin

● **ÚPLNÉ BEZVĚTRÍ**

Australský barevný širokoúhlý film v českém znění.

Pondělí 19. a úterý 20. v 17 hodin

VINNETOU — RUDÝ GENTLEMAN

Barevný širokoúhlý film SRN v českém znění.

Pondělí 19. a úterý 20. v 19.30 hodin
Středa 21. a čtvrtek 22. v 17 a v 19.30 hodin

● **BARBAR CONAN**

Barevný širokoúhlý film USA.

Sobota 24. a neděle 25. v 17 hodin

DVA LIDI V ZOO

Český barevný film.

Pátek 23., sobota 24. a neděle 25. v 19.30 hodin

● **NĚZNÍ ZMATKAŘI**

Barevný film SRN v českém znění.

Pondělí 26. a úterý 27. v 17 hodin
PROJEKT X

Barevný film USA v českém znění.

Pondělí 26. a úterý 27. v 19.30 hodin

● **POSLEDNÍ CÍSAŘ — dvojprogram**

Čínský barevný film v českém znění.

Pátek 30. v 17 hodin

VINNETOU — POSLEDNÍ VÝSTŘEL

Barevný širokoúhlý film SRN v českém znění.

Pátek 30. v 19.30 hodin

● **SPALOVAČ MRTVOL**

Český barevný film.

HRAJEME PRO DĚTI

Neděle 4. v 15 hodin

PAN KAŇKA VE VESMÍRU

Barevná pohádka ČSFR—Polsko.

Neděle 18. v 15 hodin

PRINC ZAJEČÍ SRDCE

Pohádka NDR.

TÝDEN DĚTSKÉHO FILMU

od čtvrty 22. do neděle 25. denu
v 15 hodin

Byl jednou jeden král, Panna a netvor,, Tři veteráni, S čerty nejsou žerty.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV v Tišnově. Řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV 666 19 Tišnov.

Cena 3 Kčs. — Vytiskl Tisk 56 Dolní Kounice — 6364-90 — 3703046-90

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 11

OBČANŮ MĚSTA

1998 — ROČNÍK XXI.

MILÍ ČTENÁŘI!

Jak jste se dočetli v minulém čísle našeho zpravodaje, odstoupila z funkce vedoucího redakčního kolektivu Uljana Bráchová. V této funkci byla tři roky a bez sporu vykonalá velký kus práce, za který jí musí být vysloven dík. Zvláště vzhledem k tomu, že tuto práci dělala na úkor svého volného času, zcela nezíštně a jedinou odměnou byla pouze spokojenosť čtenářů.

Svoje rozhodnutí přestat pracovat v našem zpravodaji oznámila také Jana Vavřinová, která byla od vzniku zpravodaje plných 19 roků tajemnicí redakčního kolektivu a potom byla jeho členkou.

V této situaci se zvažovalo, zda zachovat zpravodaj nebo ukončit jeho vydávání. Byly názory pro i proti. Nakonec zbytek redakčního kolektivu přislíbil plnou pomoc a navrhl ve vydávání pokračovat. Při tomto rozhodnutí vycházel z více než dvacetileté tradice našeho zpravodaje i ze zájmu čtenářů, který ukazuje, že zpravodaj je stále oblíben a plní svoji funkci. U. Bráchová i J. Vavřinová se sice vzdaly i práce v redakčním kolektivu, ale doufáme, že toto jejich rozhodnutí není konečné a svými schopnostmi i profesionálními znalostmi budou nadále pomáhat.

Samozřejmě i redakční kolektiv, který nyní tedy pracuje ve složení Vladimíra Bězová (tajemnice), PhDr. Karel Fic, CSc., PhDr. Vojtěch Hanus, Josef Kasperkevič, Petr Křenek, Josef Ondroušek (vedoucí), Ladislav Opárný a PhDr. Josef Zapletal, má plány do další práce, které by se měly ve zpravodaji projevit. Chtěli bychom se vrátit více k podobě kulturního zpravodaje, tak jako tomu bylo v prvních ročnících. Chceme také dát více prostoru podnikům, závodům, organizacím i soukromníkům. Nás zpravodaj zůstane otevřený i všem obcím v okolí Tišnova, a to nejen těm, které byly v posledních letech součástí našeho města. Vždyť regionální význam našeho zpravodaje je vyjádřen již v jeho názvu.

Redakční kolektiv však není schopný, i při nejlepší vůli, zachytit vše, co se v našem městě i v jeho okolí děje. Proto přivítáme všechny příspěvky, a to nejen o současném životě, ale hlavně z historie. Snad se do našeho kolektivu vrátí i ti, kteří se na jeho práci podíleli v minulosti. Za všechny jmennujme alespoň dva, kteří také mají zásluhu na vzniku zpravodaje — jsou to prof. M. Pavlík a V. Borek.

Musíme však vás, čtenáře, také upozornit, že proti dřívějšku je nyní pro nás velice závazná ekonomika vydávání našeho zpravodaje a při naší práci to bude jeden z limitujících faktorů.

V práci redakčního kolektivu nutně musíme prohloubit kolektivní práci, a neberte to jako heslo z doby nedávno minulé. Proto musíme provést uzávěrku příspěvků vždy 15. den v měsíci pro číslo, které vyjde v měsíci následujícím. Tento termín by se měl brzy změnit, jak se o tom ještě zmíníme.

Jak tedy vidíte, k těmto změnám dochází za pochodu a bez příprav. Budeme potřebovat tedy porozumění nejen čtenářů, ale i všech spolupracovníků a také pracovníků dolnokounické tiskárny, kteří nás zpravodaj tisknou. A nejen porozumění, ale i pomoc. A z Dolních Kounic máme již příslib, že v příštím roce se výrobní lhůta zkrátí na tři týdny.

A tak nyní můžeme vyslovit jen přesvědčení, že se nám společná práce bude dařit.

Zdá se vám kostelní věž na titulní straně trochu jiná? Nemýlите se. Fotografie je z roku 1946 a jejím autorem je známý tišnovský fotograf MUDr. František Bílý.

PROGRAM OF

Tento stručný výtah je zpracován podle programu OF v Tišnově, s nímž byla veřejnost seznámena na předvolební schůzi.

1. Podporujeme program OF a ekonomickou reformu pana Klause, s konečným cílem všeobecného blahobytu města.
2. Žádáme reorganizaci obecní správy, zajištění bezpečnosti občanů a objektivní vyřizování střízností.
3. Podporujeme rozšíření nemocnice a možnost volby rodinného lékaře.
4. Chceme všeestranně pečovat o staré a osamělé občany a tlumit ekonomické dopady nastávající tržní ekonomiky.
5. V oblasti ekologické považujeme za nejdůležitější zajištění nezávadné pitné vody a likvidaci znečišťovatelů životního prostředí v oblasti města.
6. Prosazujeme reorganizaci řízení školství a jeho úplnou depolitizaci.
7. Dáváme plnou podporu privatizaci obchodu a řemesel na základě restituce a transformace.
8. Chceme podporovat dramatickou a výtvarnou uměleckou činnost a ochranu historických památek města. Je nutné povznášet duševní a moralní úroveň obyvatel.
9. Podporou sportovní činnosti a rozšířením a zpřístupněním sportovišť i neorganizovaným sportovcům, umožnit plné sportovní využití mládeže.

(kk)

JAKÉ BÝVALO SOUKROMÉ PODNIKÁNÍ V TIŠNOVĚ

Nedá mi to, abych aspoň pár rádků v kostce napsal o soukromém podnikání, pro oživení paměti starší generace a pro informaci generace mladé.

Začnu starou statistikou, která uvádí k 1. 12. 1930, že Tišnov bez Předklášteří měl 4 212 obyvatel, 625 obytných stavení, 921 ha katastrální výměry. Po druhé světové válce měl Tišnov okolo 5 tisíc obyvatel.

Pokud pamatuji a mám jmenovitě zapsáno, že Tišnov do roku 1948 měl:

20 obchodů s potravinami	3 drogerie
a smíšeným zbožím	3 sedlářství
3 hotely	3 železárství
16 hospod	3 hračkářství
2 nálevny	3 auto a moto opravny
13 holičství a kadeřnictví	3 kovářství
11 obchodů s oděvy,	3 klempířství
látkami a módními doplňky	3 radioopravny + elektro
řeznictví a uzenářství	3 modistky
zahradnictví	3 knihaři — vazba
8 výroben a prodejen obuvi	2 kožešníci
8 švadlen a několik krejčích	2 sklenářství
8 trafik	2 bednářství
7 pekařství	2 kamnářství
7 zámečnictví + sítařství, pilníkářství	2 tesařství
6 stolařství	2 prodej zemědělských strojů
5 cukráren + stánek	2 provaznictví
4 kamenictví	2 výrobny sodovek
4 hodinářství	1 kolářství
4 knihařství a papírnictví	1 výroba lyží
3 zelinářství + 2 stánky	1 starožitnictví

1 houslařství	1 šátkárna
1 puškařství	1 výroba lítovin
1 opravna šicích strojů	1 koželužna
1 opravna jízdních kol	1 pražírna žitné kávy
1 nožíř a brusíč	1 sklad piva
1 lítovar	6 benzínových pump
1 jatky	1 tiskárna

Několikrát do roka byly trhy a jarmarky, které měly přesně stanovené termíny.

V Tišnově bylo 7 praktických lékařů a 5 zubařů. Sanatorium dr. Kuthana.

Tišnov měl 2 koupaliště — Jadran s kabinkami, půjčovnou loděk, prodej ketem. Další koupaliště s půjčovnou loděk a prodejem cukrovinek, bylo cukrovinek a zmrzliny. U Jadranu byla restaurace GRADO s tanecním parádou soutoku Svatky s Besenkem. Jinak se chodilo ještě na 3 splavy a to: Trmačov, Červený mlýn a březinský spiv.

Mimo to byly v Tišnově — 2 elektrárny, 2 mlýny, 2 kina, 4 tělocvičny — Sokol, Orel, DTJ a tělocvična v měšťanské škole. V okresním městě Tišnov bylo 5 peněžních ústavů, 10 státních úřadů, obecní úřady, různé spolky, dobročinné ústavy atd.

Je samozřejmé, že došlo během času u některých podnikatelů ke změnám nebo i zrušení.

Pokud jsem na něco zapomněl nebo neuvedl, je to jen vzpomínka, jak bylo v Tišnově živo a jakého výběru se občanům dostalo.

Miloš Hendrich

JE TO PRAVDA?

Klopýtal jsem po chodníku na Brněnské ulici a hlavou mi zněla otázka — Co je pravda?

Přečetl jsem si totiž v posledním čísle Tišnovská článek dr. Fice V zájmu pravdy. A ptám se — Čí? Pravd je značný počet. Jak je kdo hlásá. Které z nich kdo věří. Všeobecně se volá po pravdě celé, ne poloviční. Je to pak už vůbec pravda? Viz slovo o slově od V. Havla.

Ve svém článku polemizuje dr. Fic, s odvoláním na hodnocení, proneseném v červnu 1988(!), že posledních čtyřicet let bylo nejúspěšnějším obdobím ve vývoji města Tišnova. Mysli to autor vážně? Hodlá srovnávat nesrovnatelné? Pře se tímto s výrokem v článku L. Opatrného, že nastávajíci radní to po volbách nebudu mít lehké, když po čtyřiceti letech totalitního režimu převezmou rozvrácené hospodářství.

Dále se dr. Fic ptá, zda zajímá čtenáře otázka, které z obou trvrzení je pravdivé. Ve svém článku celkem jednoduchým trikem vyčlenil stav našeho města z rámce devastovaného československého území. Není snad občana našeho státu, který by tento stav neviděl, na sobě a ve svém bydlišti nepocítoval. Autor tvrdí, že to v Tišnově tak není, že město prožilo čtyřicet nejúspěšnějších let svého celého vývoje.

Ale to je sofistika? Co to je jistě mnozí ví, ale pro osvěžení znalostí mladších čtenářů uvedu, že sofisma je starořecký filosofický dodnes užívaný výraz pro klamný, zdánlivě správný závěr, vyvozený s úmyslem klamat.

Chci připojit několik svých připomínek k tomuto tématu. Ano, po roce 1948 se i v Tišnově, jako i jinde v naší vlasti, lecos udělalo, protože lidé pracovali, sice různě, ale proto, aby se užili. Ale jaké je srovnání výsledků s výsledky obyvatel svobodných vyspělých zemí. Třeba se sousedním Rakouskem, které začínalo po druhé světové válce v mnohem horších podmírkách.

Tak tedy konkrétně z oboru, který celkem znám.

V pátém odstavci čteme povzdech, že jsme v padesátych letech pocíťovali nedostatek učebních prostor pro základní školy. Proč? Kuthanovo sanatorium, mimořádne — útočiště národních umělců Jar. Kvapila a Fr. Halase, bylo protiprávně znárodněno, protože znárodněvacím dekretem bylo stanoveno znárodnit zdravotnická zařízení nad padesát zaměstnanců. Tolik sanatorium nikdy nemělo. Po zavedení národní správy bylo mnoho ze zřízení sanatoria odstraněno a budova jako rekreační zařízení ROH byla znáčně znehodnocena. Městem zouflale žádaná a vládou povolená stavba nemocnice byla přesunuta jinam, konkrétně do Vyškova. (Mnohem později byla teprve v budově bývalého sanatoria zřízena velkým nákladem expozitura brněnské nemocnice.)

Pozornost zdravotního odboru KNV se obrátila jinam. Na moderní budovu živnostenské školy na náměstí. Byl jsem tehdy s učitelským sborem u toho, když předseda KNV poslanec Kapoun prohlásil: „Žádné živnostníci už nigdá nebudu!“ A naše protesty už byly marné. Ze školy se stal ústav národního zdraví, nyní poliklinika, a občané museli být rádi, že místo nemocnice mají aspoň to. Tak zanikla první moderní školní budova.

Budova základní školy na Smiškově ulici měla být dvakrát větší než je dnes, až k Rybníčku. V polovině stavby byly práce pro velkou celostátní rozestavěnost zastaveny. Přes protesty učitelů i široké veřejnosti byly vyzděné základy zasypány, střední jednopatrová část zbořena. K torzu musela být aspoň přilepena tělocvična. Výsledek je architektonicky ubohý. Zanikla tak vlastně druhá školní budova, 24 třídy, kabinety, odborné učebny, druhá tělocvična. Na zasypaných základech dnes stojí mateřská škola, která měla být jinde. S tišnovskou školou byla současně stavěna škola v Ořechově. Tato škola byla dostavěna, i když byla kapacitně značně předimenzována. Je to památku ořechovského rodáka, člena rady KNV, který její stavbu na úkor tišnovské školy prosadil. Proto bylo potom nutné stavět novou školu na náměstí 28. října.

Pravda, byly postaveny prodejny na náměstí (celý den se tam musí svítit), letní kino, sídliště, dům pečovatelské služby, desítky rodinných domů (nákladem občanů, kterým se podařilo zajistit stavební materiál), moderní sportovní hala (životní dílo dr. Seyferta a členů TJ), postaveny WC (teče do nich), provedena kabelizace (výkopy zaplácány asfalem, množství dležních kostek vyvezeno do odpadu), atd.

Ale kde jsou desítky dílen a obchodů železářů, zámečníků, drogistů, pekařů, krejčích, atd., atd. Kde je přes dvacet útulných hospůdek, některé s kulečníky a kuželnami.

Byla by obsáhlé povídání o tom, co bylo, co nebylo a co by hlavně mělo být v Tišnově vytvořeno. To ale každý myslící Tišnovák ví. V každém případě má pravdu L. Cpatrný, že příští radní budou mít po volbách s renezancí města plné ruce práce.

A léta!

Karel Cejnek

MISTELBACH — TIŠNOV

V různých análech jsou zaznamenána setkání, soutěže a utkání mezi Tišnovem a rakouskými městy a obcemi. I na stránkách našeho zpravodaje měli čtenáři možnost se s několika seznámit.

Brněnské televizní studio nabídlo v pořadu Aktuality trochu jinou soutěž — bylo to srovnání dolnorakouského města Mistelbach s Tišnovem. Tvůrci televizního šou vycházeli ze skutečnosti, že obě dvě města jsou přibližně stejně velká na počet obyvatel a srovnání Mistelbachu s Tišnovem, vlastně názorně ukázalo rozdíl mezi Rakouskem a Československem.

Zatím jen pohlednice nám trochu přiblíží Mistelbach.

Tvůrci ukázali nejprve kašnu v Mistelbachu a vzápětí kašnu před tišnovskou radnicí, která je sice starší a historicky cennější, ale tuto přednost smazává to, že naše kašna je bez vody a slouží za velkou odpadkovou nádobu.

Další záběry srovnávaly na příklad radnice — opět tišnovská byla hodnocena jako hezčí, stavebně i historicky cennější, ale boční záběr již byl bez komentáře. A v tomto duchu byl veden celý šot, ať již srovnával náměstí, obchodní síť i další místa obou měst. (jen pro zajímavost -- na náměstí v Mistelbachu je čtyřicet obchodů.)

Srovnání ne tedy radostné. Ale televizní tvůrci udělali celému šotu optimistický závěr — ukázali úpravu okolí domů na sídlišti Pod Květnicí a z toho vyvodili, že i Tišnováci dokáží ve svém městě pěkné věci a že nová doba se projeví i tím, že těch pěkných věcí bude stále přibývat až bude pěkné celé město a bude se moct směle srovnat i s rakouským Mistelbachem.

— ok —

V LOMNIČCE OSLAVUJÍ

Požární sbor v Lomničce oslavuje letos 100 let svého trvání. Je to doba dlouhá a mnoha členů se ve sboru vystřídalo, mnoha členů již opustilo na trvalo sbor. Zůstala po nich poctivá a náročná práce a kus nadšení pro ideu hasičstva.

Původně již v roce 1882 vznikla, zásluhou starosty obce Josefa Novotného, cvičící četa při sboru v Tišnově. Následně pak, právě před sto lety v roce 1890, samostatný sbor. Hlavní podíl na jeho založení měl učitel Josef Kokta.

K tomuto výročí byla 20. října 1990 uspořádána slavnostní veřejná schůze, které se účastnili zástupci okolních požárních sborů, zástupce OV SPO p. Pokorný, předseda MĚV SPO dr. Oharek a další hosté.

Schůzku zahájil předseda ZO SPO Petr Straka. Potom jednatel Bronislav Matulka přiblížil příštěm historii sboru od založení až po současnost. Součástí schůze bylo také vyznamenání zasloužilých členů — velitel sboru Josef Neudecker, tuto funkci vykonává od roku 1961, převzal ocenění ÚV SPO ČSR za příkladnou a obětavou práci, dalším členům byly předány medaile za 30 let členství.

V diskusi se velice pochvalně vyjádřili k práci sboru zástupci nadřízených složek — p. Pokorný, p. Musil i dr. Oharek.

Následující den, v neděli, byla před požární zbrojnici připravena přehlídka požární techniky dneška, ve zbrojnici byl den otevřených dveří a součástí bylo i vystoupení sousedů ze Štěpánovic v dobovém historickém oblečení. Potom zástupci lomnické organizace učili památku zesnulých bratrů položením věnce na symbolický hrob požárníků a hasičů na tišnovském hřbitově.

Oslavy skončily, ale všichni členové jubilujícího sboru si slíbili, že příkladnou a poctivou prací budou dále pokračovat ve šlépějích předků, aby i nadále byla naplniována idea hasičstva Bližnímu ku pomoci.

Marie Sáblíková

ODPOVÍDÁ NÁM VELITEL OS VB

Položili jsme dvě otázky veliteli okresní správy Veřejné bezpečnosti majoru Vladimíru Schiebloví:

Co je nového v práci okresní správy VB?

Hledám takový způsob práce nebo její organizace, kterým bychom ušetřili čas občanům při vyřizování svých věcí zde na OS VB v Brně. Představím si cestu do Brna z odlehých míst okresu, vázanou spojí, pro staršího člověka již únavnou, a vystáře řady na oddělení správní služby nebo dopravním inspektorátu na dobré myslí nepřidá.

Rozhodl jsem proto počínaje 1. listopadem v pracovní dny rozšířit v co nejmožnější míře vyřizování záležitostí týkajících se agendy občanských průkazů a částečně i dopravního inspektorátu na obvodních odděleních okresu Brno-venkov a to v době od 13.00 do 19.00 hodin.

Pane majore, jaké služby budou moci tedy využít občané, bydlicí například na teritoriu OO VB Tišnov?

Na obvodním oddělení Tišnov si v pracovní dny v době od 13.00 do 19.00 hodin vyzvednou potřebné tiskopisy, zde budou rovněž na místě veřejnosti přístupně umístěny vzory náležitostí, nezbytných pro vyhotovení dokladu nebo provedení změny v dokladu. Bude-li se jednat o nový občanský průkaz nebo změnu v OP, převezme příslušník na OO VB Tišnov od občana vyplněné tiskopisy a doklady. Po vyhotovení bude žadatel využit o možnosti vyzvednutí v místě podání. Co se týče věcí spadajících do kompetence dopravního inspektorátu, jsou na OO VB požadované tiskopisy a žadateli se dostane při převzetí potřebného vysvětlení. S takto vyplňeným tiskopisem již nebude při jednání v Brně ztrácat čas a navíc nemůže dojít k situaci, kdy žadatel by opomněl některý z nezbytných dokladů pro provedení změny.

Úřední hodiny na oddělení správní služby a dopravním inspektorátě se kromě stávajících (po, stř. 8.00—17.00 hodin) rozšiřují o úřední hodiny v pátek od 8.00 do 13.00 hodin. ab

Olga Bednářová podá vždy žákům odborný a při tom přístupný výklad při exkurzi na čistírnu odpadních vod.

Foto: B. Kabeš

O EKOLOGII JIŽ VE ŠKOLE

Je všeobecně známé, že změny vyvolané ekonomickou činností člověka v ekologické sféře se odražejí v celém přírodním prostředí, ve všech typech propojených ekosystémů.

Podstatou ekologické ochrany krajiny je komplexní pochopení funkčních vztahů v přírodním prostředí, souhrnný pohled na vazbu mezi požadavky společnosti, přírodními možnostmi a územně-technickými podmínkami.

Ano, otázky ekologie, otázky vztahu k našemu životnímu prostředí zajiší mají všechny lidi, nejen ochránce přírody. Naše občany dnes zajímají jaký dýcháme vzduch, jaká je kvalita vody. Víme, že ve všech těchto ukazatelích patří naše republika až na poslední příčky evropského žebříčku.

Proto je nutné vychovávat k ušlechtilému vztahu k přírodě, k životnímu prostředí hlavně naše děti a mládež – žáky základních škol.

Učitelé zeměpisu, přírodopisu a chemie na ZŠ nám. 28. října v Tišnově proto zajišťují každoročně exkurzi do čistírny odpadních vod v Brezíne pro žáky 8. tříd.

S velkou ochotou nám zde laborantka paní Bednářová vysvětlí celou problematiku čisticího procesu a základní zákony, týkající se ochrany vod. Žáci na vlastní oči vidí, že tento práce je namáhavá a že celý proces čištění odpadních vod není laciný ani z hlediska ekonomického.

Děkujeme touto cestou všem pracovníkům čistírny za jejich pěkný přístup a vztah k našim žákům, hlavně paní Bednářové, a přejeme jím co nejlepší výsledky v práci.

Abychom si uvědomili drtivou pravdu: „Bez vody není života.“

Bohumil Kabeš

zasiláme všem občanům Tišnova, kteří se dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravuje ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

6. 12. **Marie Balášová**, Fučíkova 1238
7. 12. **Vlasta Malcová**, Jungmannova 753
9. 12. **Ing. Radomír Quitta**, Gottwaldova 432
17. 12. **Jaroslav Hořejš**, Železné 56
16. 12. **Julie Vailandová**, Revoluční 982
21. 12. **Břetislava Skříčková**, Jamborova 931
22. 12. **Božena Kučerová**, Halasova 996
24. 12. **Emilie Marešová**, Leninova 1640
24. 12. **Marie Opálková**, nám. 28. října 32
30. 12. **Božena Čvrkalová**, nám. Komenského 145

75 let se dožívají:

9. 12. **Vilém Misař**, Palackého 1032
11. 12. **Filoména Netrefová**, Štěpánovice 53
30. 12. **Vlastimila Žáková**, Jamborova 1535

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 12. **Ing. Jan Kubínek**, Nerudova 193. Dožívá se 83 roků.
5. 12. **Božena Pejchlová**, Havlíčkova 405. Dožívá se 83 roků.
8. 12. **Marie Palečková**, Štěpánovice 32. Dožívá se 91 roků.
9. 12. **Josef Nechyba**, Majorova 647. Dožívá se 83 roků.
9. 12. **Marie Veselá**, Lomnička 75. Dožívá se 89 roků.
11. 12. **Zdeňka Ptáčková**, Jamborova 937. Dožívá se 81 roků.
13. 12. **Anna Brychtová**, Dvořáková 495. Dožívá se 82 roků.
14. 12. **Marie Rybová**, Koráb 139. Dožívá se 83 roků.
14. 12. **Marie Pavliková**, Tyršova 351. Dožívá se 80 roků.

15. 12. **Štěpánka Fárníková**, Dvořáková 887. Dožívá se 80 roků.
15. 12. **Dorota Majerová**, Wágnerova 681. Dožívá se 80 roků.
16. 12. **Štěpánka Zavřelová**, Havličkova 341. Dožívá se 84 roků.
18. 12. **Ladislav Procházka**, Jamné 37. Dožívá se 84 roků.
20. 12. **Františka Valičková**, Lomnička 30. Dožívá se 90 roků.
22. 12. **Jaromíra Juračková**, Za mlýnem 409. Dožívá se 85 roků.
23. 12. **Antonín Procházka**, Šerkovice 26. Dožívá se 84 roků.
24. 12. **Štěpánka Haráková**, Koráb 137. Dožívá se 83 roků.
25. 12. **Marie Dvořáčková**, Porta coeli 1001. Dožívá se 86 roků.
27. 12. **Marie Štoková**, Hradčany 34. Dožívá se 89 roků.
29. 12. **Antonie Schottenbergerová**, Heroltice 47. Dožívá se 88 roků.
29. 12. **Milada Krejčí**, Osvobození 1664. Dožívá se 82 roků.
31. 12. **Jan Brabec**, Mánesova 706. Dožívá se 89 roků.
31. 12. **Emilie Vorlíčková**, Osvobození 1651. Dožívá se 85 roků.

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří doprovodili na poslední cestě našeho drahého manžela, tatínka a dědečka, pana Václava Veselého. Děkujeme za projevy soustrasti a květinové dary.

Manželka,
rodiny Veselá a Pařízkova

Děkuji všem za účast na pohřbu pana Jiřího Sáblíka. Děkuji též za květinové dary.

Manželka

Děkujeme všem, kteří potěšili v posledních těžkých dnech života pana Františka Kulíka. Děkujeme za doprovod na jeho poslední cestě, za projevy soustrasti a květinové dary.

Rodina Nečasova a Kulíkova

Z DĚJIN OBCE PŘEDKLÁŠTERÍ

Obec Předklášteří se rozkládala přímo před hradbami kláštera, od čehož vzniklo i pojmenování (17. stol. — Dorf vor dem Kloster).

Osada Víska patří k nejstarší části Předklášteří. Byl to původně řádek rybářských podsedků při hrázi spodního rybníka. Poslední rybářská chalupa (Šmardova) byla zbourána teprve nedávno.

Roku 1678 bylo v Předklášteří 25 usedlých, kteří neměli polí. Byli to většinou dělníci, služebníci a klášterní řemeslníci. V roce 1793 bylo již v obci 56 domků s 553 obyvateli. Roku 1839 již 100 domků s 912 obyvateli.

Roku 1921 — 120 domků a 1 143 obyvatel, z nichž bylo 1 103 Čechů, 18 Němců, 22 cizozemců (Lužičané v klášteře); 1 132 katolíků, 2 evangelíci, 1 člen církve čsl., 5 židů a 3 bez vyznání. V roce 1953 splynula obec Předklášteří s Tišnovem, jehož součástí byla až do listopadu 1990.

Majitelé usedlostí v letech 1656, 1674, 1749, 1775 a v r. 1788, kdy byly domky po první číslovány.

Číslo 1: roku 1656 Jíra Hloužek, 1674 Pavel Řezáč, 1749 Jiří Vácha, 1775 Ondřej Vácha, 1788 Adam Vácha — čís. 2: vdova Johana, M. Kuklín, Jakub Fuksa, Pavel Samson, J. Fuksa — čís. 3: Vít Tkadlec, Dorota Tkadlecová, Jiří Doběš, Benigna Doběšová, J. Vácha — čís. 4: Pavel Vrbský, J. Vrbský, M. Čuperák, I. Kuklín, J. Boreš — čís. 5: pustina Janovská, J. Koza, J. Buchal, týž — čís. 6 a 7 chybějí — číslo 8: Jak. Sokol, Vít Čupera, Jiří Kvokal, T. Kvokal, Fr. Kvokal — čís. 9: j. Němců, M. Fuksa, J. Macháč, týž, týž — čís. 10: Mat. Kukla, Jiří Fuksa, M. Havránek, týž, Ber. Kouřil — čís. 11: panská palírna — čís. 12: Hav. Tlaměna, A. Kvokalová, Mar. Kvokal, týž — čís. 13: Pavel Němců, Blažej Čubrna, Mat. Miříček, Fr. Dolníček, týž — čís. 14 chybí — čís. 15: T. Kouřil, Jak. Válků, Tom. Kouřil, Jos. Kouřil, týž — čís. 16: J. Hořinka, Blažej Karlíček, V. Komárek, vdova Findejsová, Mar. Findejs — čís. 17: Mat. Hajduk, Mar. Duzbaba, Ondra Samson, Jiří Souček, týž — čís. 18: Jíra Matoušek, týž, Jos. Hruška, J. Habrovec, týž — čís. 19: V. Sok, P. Mejtný, J. Bernard, Fl. Bernard, týž — čís. 20: Lída Floriánová, V. Floriánek, V. Kavala, Ant. Jakeš, týž — čís. 21: T. Řezník, Kašpar Anděl, J. Anděl, Frant. Anděl, týž — čís. 22: V. Vala, J. Kravárek, B. Fuksa, M. Fuksa, Fr. Staněk — čís. 23: Bar. Dedeřle, Jan Dedeřle, H. Dedeřle, Fl. Dedeřle, týž — čís. 24: Vávra Pospíšil, týž, Pavel Kudrnáček, Josef Kudrnáček, týž — čís. 25: Ř. Bečka, Petr Buchta, Jak. Urbánek, J. Růžička, týž — čís. 26: J. Ranný, Kl. Vácha, Kl. Klepářník, Ant. Čubrna, Jos. Čubrna — čís. 27: V. Navrátil, týž, Jíra Souček, Aleš Laštovička, týž — čís. 28: V. Drbalík, týž, A. Čubrna, J. Klátil, Fr. Klátil — čís. 29 chybí — čís. 30: roku 1788 Mates Skálák — čísla 31, 32 a 33 chybějí — čís. 34: roku 1775 Mat. Urbánek, M. Malinka — čís. 35 chybí — číslo 36: roku 1788 Fr. Mašíček — čís. 37: M. Vácha, Mat. Jurů, J. Nepevný, F. Nepevný, P. Najman — čís. 38: roku 1788 Jan Stejný — čís. 39: roku 1775 J. Breitenbach — čísla 40, 41 a 42 chybějí — čís. 43: roku 1788 Josef Vávra. (Všechny usedlosti k roku 1656 uvedené byly tehdy domky bez polí.)

Čísla domů jsou vypsána z urbáriální fáze z r. 1775 a z Josefínského katastru z r. 1788, kdy byly domky číslovány. Každý rodopisec si může takto získat zprávy o svých předcích.

V roce 1820 došlo v Předklášteří k přečíslování domů. Nová čísla však nesouhlasila s původními čísly z r. 1788. Pro překotný vzrůst obce nebylo totiž možno určit stará čísla domů. (Zde čeká rodopisce ještě zdlouhavé a náročné bádání.)

Majitelé usedlostí v Předklášteří podle přečíslování domů v r. 1820.

Číslo 1: zámek (proboštství nyní Podhorácké muzeum), dvůr — lokalie, čís. 2: továrna — tj. zruš. klášter, čís. 3: lékař (Dr. Hanuš — v bráně), čís. 4: mlýn Jana Mühlbachera (Dvořákův mlýn), čís. 5: domek — J. Burian, čís. 6: J. Doležel, čís. 7: Fr. Strnad, čís. 8: M. Fuchsová, čís. 9: Jos. Kostelník, čís. 10: T. Kříkava, čís. 11: Karel Klátil, čís. 12: Fr. Klátil, čís. 13: Fr. Horňanský, čís. 14: Fr. Čubrna, sedlák, čís. 15: Fr. Sís, sedlák, čís. 16: Josef Kudrnáček, sedlák, čís. 17: Fr. Klepárník, čís. 18: V. Dědrle, sedlák, čís. 19: Josef Staněk, sedlák, čís. 20: Štěpán Muzikant, čís. 21: Ant. Jakeš, sedlák, čís. 22: V. Roháček, sedlák, čís. 23: M. Šebek, sedlák, čís. 24: J. Roháček, sedlák, čís. 25: M. Findejs, sedlák, čís. 26 se neuvádí, čís. 27: škola, čís. 28: Fr. Stejný, sedlák, čís. 29: K. Kvokala, sedlák, čís. 30: panská palírna, čís. 31: Jiří Kouřil, sedlák, čís. 32: T. Křehlík, sedlák, čís. 33: Frant. Kvokala, čís. 34: papírna Frant. Duchoslava, čís. 35: valcha soukenického cechu, čís. 36: T. Veverka, čís. 37: Jak. Šudák, čís. 38: Š. Kroužil, čís. 39: V. Melichar, čís. 40: Jan Miksa, čís. 41: J. Šmarda, čís. 42: Fr. Kudrnáček, čís. 43: T. Dvořák, čís. 44: B. Březa, čís. 45: panský špitál, čís. 46: M. Búchal, sedlák, čís. 47: Vavřín Bednář, sedlák, čís. 48: H. Vácha, sedlák, čís. 49: Fr. Stejskal, sedlák, čís. 50: Fr. Vácha, sedlák, čís. 51: A. Lieberzeitová, čís. 52: J. Breitenbach, čís. 53: V. Roháček, čís. 54: J. Vašík, čís. 55: A. Černý, čís. 56: M. Laštovička, čís. 57: Frant. Kulík, čís. 58: J. Řepa, čís. 59: M. Habrovec, čís. 60: K. Breitenbach, čís. 61: V. Stejný, čís. 62: J. Richter, čís. 63: M. Konrád, čís. 64: Frant. Pirochta, čís. 65: T. Stočický, čís. 66: Fr. Kolář, hostinec, nyní OSP, čís. 67: Jiří Fuchs, čís. 68: J. Syrový, čís. 69: J. Březa, čís. 70: J. Fuchs, čís. 71: panská ovčírna, číslo 72: V. Buček, číslo 73: B. Dosbaba, čís. 74: M. Kolář, čís. 75: myslivna, čís. 76: M. Samson, čís. 77: Fr. Pazdera, čís. 78: P. Halouzka, čís. 79: J. Souček, čís. 80: A. Nádhera, čís. 81: J. Čermák, čís. 82: A. Vácha, čís. 83: A. Samson, čís. 84: J. Kučera, čís. 85: C. Zabil, čís. 86: Ig. Žlebský, čís. 87: Jiří Mrkos, čís. 88: Š. Zabil, čís. 89: J. Vejrosta, čís. 90: Václav Martínek, čís. 91: A. Bednář.

(Převážná část domů — od čísla 69 byla vystavěna po založení soukenické továrny r. 1786 až 1797.)

Jan Hájek

Opět na lince Rimavská Sobota — Tišnov

Je poslední říjnový den, v Bratislavě vládne typické dušičkové počasí. Dávno se setmělo a čekání na stanoviště autobusového nádraží není nic příjemného. Každý z čekajících, kterých je dnes vzhledem k zítřejšímu dni pracovního klidu na Slovensku hodně, toužebně vzhlíží ke každému autobusu, který se na ploše autobusového nádraží pohně.

Podívám se na hodinky, ukazují 23 minut po dvacáté hodině. Téměř automaticky vzhlednu ke světlům, které se na konci autobusového nádraží objevují. A tentokrát se dočkám i já. Ještě nemohu přečíst směrovku autobusu, ale za volantem poznávám populárního tišnovského řidiče Bedru Hliněnského. Ano, autobus na lince Rimavská Sobota—Brno, zastavuje přesně podle jízdního řádu. Řidič mají za sebou dnes již více než patnáct hodin jízdy a ujeli 741 km.

Po pětiminutové přestávce, přesně ve 20.30 hodin se autobus vydává na další cestu ke svému cíli, za volant nyní usedl Jaroslav Kavlík.

Před více než rokem jsme v našem zpravodaji psali o druhé dvojici řidičů, která na této lince jezdí. Tišnovští řidiči jezdí do Rimavské Soboty již sedmnáct měsíců a tak už mají své zkušenosti, které mne zajímají. Autobus projíždí centrem Bratislavu a když přijíždí na dálnici, přisedám na volné místo vedle odpočívajícího B. Hliněnského a dáváme se do hovoru.

Nejprve se ptám na zkušenosti z více než ročního provozu linky. Řidiči měli obavy ze zimního provozu, ty byly zatím liché, protože poslední zima neukázala ani svoji pravou tvář a žádný sníh ani námrazy vlastně nebyly. A s nějakou milou musí počítat každý řidič.

Linka vede oblastí, kde je maďarská menšina a kde se mluví více maďarsky než slovensky. Ne, řidiči maďarštinu ještě neovládají, ale nejnuttnejší slova již znají a ovládají úplně maďarské názvy všech měst a obcí, kde autobus zastavuje. A jestli si loni stěžovali, že nemají dostatek cestujících, nyní už tento problém není a dokonce mají své stálé zákazníky.

Stále také trvá velmi dobrá spolupráce s pracovníky rimavskosobotského závodu ČSAD, a to jak s pracovníky v dílnách, tak i na ředitelství závodu. Počínaje používáním mycí linky, přes pomoc při opravách až po poskytnutí náhradních dílů. „Zlatí lidé“, hodnotí lakonicky B. Hliněnský.

Dále se dozvídám, že tento autobus jezdí o víkendech na zájezdové lince z Brna do Švýcarska a jeden z řidičů s ním vždy jede, zatímco druhý s náhradním autobusem a jiným spoluřidičem jede do Rimavské Soboty. A tak není divu, že autobus od loňského května, kdy přišel jako nový do Tišnova, najel do konce října letošního roku 463 000 km. A ještě jedna zajímavost. Za jeden den na pravidelné lince do Rimavské Soboty ujede posádka přes 900 km, to je přibližně jako vzdálenost z Tišnova do švýcarského Bernu. Ale do Švýcarska se jede po podstatně lepších silnicích.

Bedřich Hliněnský má už na svém kontě jeden a tři čtvrtě miliónu kilometrů, samozřejmě bez nehody, a má o čem vyprávět ze své profese. (Jar. Kavlík má už také úctyhodných jeden a čtvrt miliónu km.) A tak jeho vyprávění končí až zastavením v Brně.

Po deseti minutách vyjíždí autobus na posledních 27 km dnešního úkolu. Řidiči se vystřídali a Jar. Kavlík mi ukazuje prospekty z cest po Švýcarsku, samozřejmě doplňuje výkladem i svými zážitky a před Tišnovem ještě stáčí udělat, alespoň pro mne, velice stručnou inventuru. A tak mi může říct, že za celý den bylo vydáno v autobusu téměř dvě stě jízdenek, to znamená, že tolik se v autobusu vystřídalo cestujících a vlastně ještě více, protože někteří cestující mají volné nebo časové jízdenky.

Po třech a půl hodinách jízdy pro mne cesta končí, řidič mají dnes za sebou 907 km a více než osmnáct hodin poctivé práce. A za třicet hodin již zase budou na cestě do Rimavské Soboty.

— ok —

ZNOVU O CITRUSÁŘÍCH

O tišnovských citrusářích, tak se zkráceně nazývají pěstitelé citrusů a ovocných tropických a subtropických rostlin, jsme již psali v loňském prázdninovém dvojčísle.

Nyní se k nim chceme vrátit. A vede nás k tomu brožura Adresář citrusáře, která vyšla koncem loňského roku a sestavil ji Jiří Šamla, kterého mnozí televizní diváci znají z pořadu Receptář nejen na neděli.

V první části brožury jsou adresy předsedů specializovaných organizací a kroužků pěstitelů. Je zde také uveden tišnovský kroužek, jehož předsedkyní je ing. Eliška Moštková, Ondřejova 1369, 666 02 Tišnov.

V další části jsou adresy pěstitelů. Pod heslem Tišnov najdeme:

Dvořáková Anna, 994 Halasova, 666 03 Tišnov. Bytová kultura. Přijme jednotlivce. Pěst. citrusy, kávovník.

Flajšingr Jaroslav, 1502 Máchova, 666 01 Tišnov. Skleník 60 m². Pěst. citrusy, mučenku, Kiwi. Přijme i skupinu. Vysvětlí způsob dvojtěhotného zasklívání střech skleníku. Zatím má rostliny mladé. Začátečníkům poradí, nárobuje, pomůže.

Koudelka Oldřich, 949 Erbenova, 666 01 Tišnov. Tel. 853 01. Skleník, bytová kultura, zkušební transej. Přijme jednotlivce. Pěst. citrusy, čajovník, fejchou, kávovník, líkovník. Může přenechat v omezené míře předem objednané roubování citrusů, sazenice čajovníku, kávovníku. V organizacích přednese přednášku pro začátečníky.

Mezi lektory je uveden i Oldřich Koudelka, který mimo jiné přednáší o pěstování citrusů a subtropických rostlin od A do Z, ošetřování citrusů v bytech (výsadbá, zálivka, hnojení, přesazování, nádoby atd.). Provádí také praktické školení štěpování.

V seznamu instruktorů, který je také součástí adresáře, je i ing. Eliška Moštková.

O tom, že tišnovský kroužek citrusářů vyvíjí bohatou činnost, svědčí na příklad plakáty, které zvou zájemce na akce kroužku. Loni ve svém článku předsedkyně kroužku ing. Moštková uvedla, že mezi sebe zvou i další zájemce, a to platí i letos. Všichni, kteří jsou uvedeni v Adresáři citrusáře, jistě rádi poskytnou bližší informace.

-- ok --

JUBILEJNÍ PADESÁTKA

Letošní první říjnovou sobotu se příznivci dálkových pochodů a ostatní zájemci vydali již po dvacáté na trasy dálkového pochodu Tišnovská paděšátka.

Ideálního turistického počasí využilo celkem 359 startujících, kteří si mohli vybrat jednu ze šesti připravených tras se vzdálenostmi od 7 do 50 kilometrů. A pořadatele, členy odboru klubu českých turistů Tělovýchovné jednoty Tišnov, obvzlaště potěšilo, že na tyto trasy se vydali 184 Tišnováci, což je více než polovina všech účastníků.

Nejdelší trasu úspěšně absolvovalo 36 turistů, z toho dvě ženy. Samozřejmě zde nechyběl Jan Výmyslický z Černvíra, který Tišnovskou padesátku absolvoval již po osmnácté. A je třeba uvést ročník narození pana Výmyslického — je to 1911.

Tišnováků se na tuto trasu vydalo 14, nejstarší z nich byl starosta tišnovského Sokola ing. Adolf Mistr.

Na pětadvacítce převažovali Tišnováci — z 60 turistů jich bylo 39. Tuto trasu prošel také nejstarší účastník pochodu — třiaosmdesátnáctý Jaroslav Vovr z Jihlav, z 39 Tišnováků byli nejstarší Alena a ing. Blahoslav Kučerovi, kteří pochod úspěšně absolvovali i s vnoučaty.

Po naučné stezce okolo Tišnova vedla také jedna z tras, její délka je 20 km. Zde také převažovali Tišnováci, vůbec nejstarší na této trase byl Ludvík Gross, roč. 1922, za něho trasu také vybírala vnoučata.

Největší zájem byl o patnáctku — zde bylo 139 pochodujících, nejstarší byl Leo Malec, z žen Božena Novotná a Věra Odehnalová.

Sedmička byla zcela tišnovská. Ze 47 turistů, jen 6 bylo mimotišnovských. A opět uvedeme nejstarší — Vilém Kolář, Ivan Novotný, Květa Procházková, Anna Kolářová a Olga Sáblíková. Pořadatelé nabízeli tuto trasu k absolvování s dětmi v kočárcích a nabídka byla skutečně využita.

Nejzdálenějším účastníkem byl L. Urbánek z Ostravy, byli zde účastníci i ze Zábřehu, Havlíčkova Brodu, početná výprava byla i z Jihlav.

Velký zájem byl o razítka, kterými se označoval průchod kontrolami. Tato razítka, navrhl je tišnovský turista — výtvarník Jiří Ondra, měla velký úspěch a zvláště dobře je hodnotili ti účastníci, kteří sbírají takové trofeje do svých „vandrbuchů“.

Pokud máte o tato razítka zájem, budou k dispozici za rok 5. října 1991, při 21. ročníku Tišnovské padesátky. Dvě z nich zveřejňujeme na ukázku.

— ok —

POČASÍ V ZÁŘÍ

Nejteplejším zářím zůstává nadále tento měsíc v roce 1975 s měsíčním průměrem $15,8^{\circ}\text{C}$, s nočními teplotami 3 až 15 a denními 17 až 26 stupňů. Byly dva letní dny. Opakem bylo září v roce 1986 s průměrnou měsíční teplotou $9,75^{\circ}\text{C}$, nočními teplotami 2 až 12 a denními 10 až 22 stupně.

Letošní září bylo v Praze nejchladnější, u nás tomu tak nebylo. Letošní září zaujímá až 4. místo, jak to ukazuje i přiložená tabulka. Průměrná měsíční teplota je $10,8^{\circ}\text{C}$. Porovnáním nočních a denních teplot se odšovává až na 4. místo. Nejnižší noční teplota 22. září -3°C je rekordem v mých zápisech od roku 1970. Noční teploty se pohybovaly od již zmíně-

ných -3 až po +15, to bylo hned 1. září. Nejvyšší denní teploty byly 12 až 20 stupňů. Chladné dny byly od 10. do 22, nejchladnější den 21. 9. byla průměrná denní teplota $7,25^{\circ}\text{C}$. V září byla pětkrát mlha.

Pranostika — Měsíc září, víno vaří, v letošním roce vůbec nevyšla. Nebyl ani jeden den s celodenním slunečním svitem.

Napršelo celkem 54,22 mm, to je 267 % průměru za dobu mého pozorování od roku 1985, dosavadní průměr 20,31 mm se letos zvýšil na 25,96 mm. Nejmenší srážky byly v roce 1986, a to 11,6 mm, největší hned následující rok 61 mm. Spodní hladinu vody jsem nemohl měřit, protože mohu měřit jen do 106 cm pod normálem. Teprve 27. 9. jsem naměřil 1 cm, bylo to v poledních hodinách, a tento stav zůstal.

A. Hošek

PRŮMĚRNÉ TEPLOTY V ZÁŘÍ

rok	mini	maxi	$\bar{\Omega}$ měs.	$\bar{\Omega}$ dlou- hodobý	rok	mini	maxi	$\bar{\Omega}$ měs.	$\bar{\Omega}$ dlou- hodobý
1970	5,40	16,20	10,80	10,80	1981	7,50	17,60	12,55	12,37
1971	5,30	15,30	10,30	10,55	1982	8,—	19,90	13,96	12,49
1972	6,40	15,60	11,—	10,70	1983	6,60	15,90	11,25	12,40
1973	8,80	20,70	14,75	11,71	1984	6,90	14,80	10,85	12,29
1974	8,40	18,30	13,35	12,03	1985	9,50	16,40	12,95	12,33
1975	10,—	21,60	15,80	12,65	1986	4,10	15,40	9,75	12,17
1976	8,10	17,50	12,80	12,67	1987	7,40	17,30	12,36	12,18
1977	6,30	15,20	10,75	12,43	1988	8,80	18,70	13,75	12,26
1978	6,70	16,10	11,40	12,31	1989	8,75	18,70	13,60	12,26
1979	9,89	17,40	13,64	12,44	1990	5,50	16,30	10,80	12,—
1980	6,60	16,60	11,60	12,36	$\bar{\Omega}$ za 20 let	7,47	17,28	12,36	12,07

OMW Sister
Frances Gabbert

Od 15.10.1990 bude v Tišnově otevřena

POBOČKA PŘIJCOVNY

VIDEOKAZET

ROSICE

Půjčovna videokazet bude v kině „Svatka“, Brněnská 152, Tišnov

PRIMÉ QUÀ CEAU CA MOXENTI PAPETY - 14. - EGZ NA TDEU

PROLOGUE

POUDR	16,30	-	18,30	MON
ÚTERÝ	16,30	-	18,30	TU
STŘEDA	17,30	-	18,30	STŘ
CÍTRER	17,30	-	18,30	CÍTR
PÁTEC	16,30	-	18,30	PÁT
SOBOTA	17,30	-	18,30	SOB
pondělí	17,30	-	18,30	pon

Steine seien Ihnen nicht zu schwer!!!

ŽENY A DÍVKY

firma •Markéta•

IE TU PRO VÁS III

and the author's personal website.

85-276

Märkte • Eine nabidne:

- *effekte von feuer, zucker*
  - *zucker und das feuer sind*
  - *zucker und das feuer sind*

**TO VŠE LEVNĚJI A Y POHODLÍ VAŠEHO BYTU
KDY? kdykoliv PO CELÝ TÝDEN (včetně něděle)**

ROZOR III

<http://www.sagepub.com/journals/submit>

Nás zíkazník -

nai3 pan1

KINO SVRATKA

Program na měsíc prosinec 1990

Sobota 1., neděle 2. v 17 hodin

NEKONEČNÝ PŘÍBĚH

Širokouhlý barevný film SRN v českém znění. Nádherná pohádková fantazie pro malé i velké diváky.

Sobota 1., neděle 2. v 19.30 hodin

● OKNO DO DVORA

Barevný film USA v českém znění. Zajatec vlastního bytu úspěšným detektivem. Kriminální komedie.

Pondělí 3., úterý 4. v 17 hodin

PŮLNOČNÍ BĚH

Barevný film USA s českými titulky. Jak s prázdnou kapsou, humorem a ukradeným průkazem splnit úkol.

Pondělí 3., úterý 4. v 19.30 hodin

● DOBRÉ SVĚTOLO

Český barevný film.

Čtvrtek 6., pátek 7. v 17 a 19.30 hod.

Sobota 8., neděle 9. v 19.30 hodin

● ● EMANUELLE II

Barevný francouzský film. Volné po-kračování erotického filmu.

Sobota 8., neděle 9. v 17 hodin

SYNOVÉ VELKÉ MEDVĚDICE

Barevný širokouhlý film NDR v českém znění. Dobrodružný film z indiánského prostředí.

Pondělí 10., úterý 11. v 17 hodin

KING—KONG

Barevný širokouhlý film USA v českém znění. O příšeře s citem člověka.

Pondělí 10., úterý 11. v 19.30 hodin

● EL DORADO

Širokouhlý barevný španělský film s českými titulky. Zločiny ve jménu vidiny bohatství a moci.

Pátek 14., sobota 15., neděle 16. vždy v 17 hodin

VELKÝ

Barevný film USA v českém znění. Velký postavou, s duší dítěte, králem mezi hračkami.

KINO SVRATKA PŘIPRAVUJE NA MĚSIC LEDEN 1991:

Indiana Jones, Emanuelle I, Daryl, Polda, Terminátor, Bledý jezdec, Best-seler, Divoká svině, Šerif a mimozemšťan II, Bolest lásky, Příští ráno, Tajemná záře nad Pacifikem, Tex a pán temnot, Orlové práva, Neúplatnění.

Pátek 14. sobota 15., neděle 16. vždy v 19.30 hodin

● HOŘÍCI MISSISSIPPI

Barevný film USA v českém znění. Drama z amerického jihu podle skutečné události.

Pondělí 17., úterý 18. v 17 hodin

ÚDER OTEVŘENOU DLANI

Čínský barevný film s českými titulky. Bojové umění kung-fu proti-středek k pomstě a obhajobě cti.

Pondělí 17., úterý 18. v 19.30 hodin

● FANTOM AMSTERODAMU

Barevný nizozemský film v českém znění. Dech, který přináší smrt.

Pátek 21., sobota 22., neděle 23. vždy v 17 hodin

POSLEDNÍ CÍSAŘOVNA

Čínský barevný film v českém znění. Pohled do intimního života manželky posledního císaře.

Pátek 21., sobota 22., neděle 23. vždy v 19.30 hodin

● ČERNÁ LISTINA

Barevný francouzský film v českém znění. Annie Girardotová v hlavní roli francouzského kriminálního filmu.

HRAJEME PRO DĚTI

Neděle 9. v 15 hodin

DAVID A SANDY

Polská animovaná pohádka.

Neděle 23. v 15 hodin

KRTKOVA POHÁDKOVÁ

DOBRODRUŽSTVÍ

České pásmo pohádek o krtekovi.

HRAJEME PRO MŠ A DRUŽINY

Pondělí 3., úterý 4. v 9.30 hodin

MIKES

Pásma pohádek pro malé diváky.

Pondělí 3. ve 13.30 hodin

OBUŠKU Z PYTLE VEN

Starší česká pohádka.

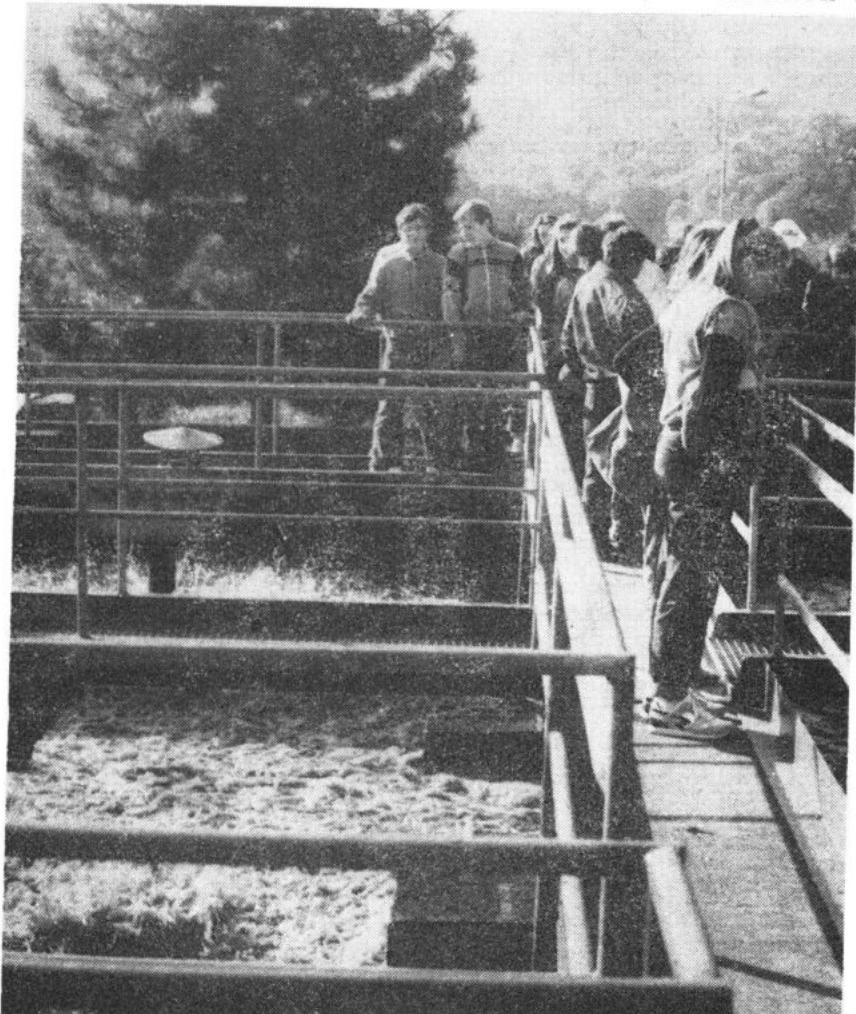
TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ

ČÍSLO 12

OBČANŮ MĚSTA

1990 — ROČNIK XXI.

MILÍ ČTENÁŘI!

Tímto číslem končíme jedenadvacátý ročník našeho zpravodaje. Letošní rok byl rokem velkých událostí a velkých změn v celé naší společnosti. Tyto události se samozřejmě nevyhnuly ani našemu městu. Na příklad — od Tišnova se oddělila většina obcí, které byly nedávno nebo i dříve k našemu městu přičleněny. A to se projeví i v našem zpravodaji.

Od příštího čísla budeme na příklad v rubrice Místo kytice přát jen občanům Tišnova a obci, které zůstávají jeho součástí, to známená Jamného, Pejškova, Hajánek a Hájku. O dalších obcích již nebudeme mít přehled. A to se týká i seznamu narozených i zemřelých.

Jak jsme už v minulém čísle uvedli, byli bychom rádi, kdyby nás zpravodaj zůstal skutečně měsíčníkem Tišnovska, tedy Tišnova i jeho okolí. K tomu však nutně potřebujeme dostávat informace, protože redakční kolektiv není schopen sám tento úkol plnit.

V příštím ročníku dojde také ke změně termínu vydávání našeho zpravodaje. Díky pochopení pracovníků dolnokounické tiskárny se vrátíme k původnímu termínu a každé číslo bude vycházet vždy začátkem měsíce. Zkrátí se i výrobní lháta. Při tom ale musíme počítat s tím, že štočky fotografií a kreseb se zhotovují v Brně. Potom teprve může tiskárna v Dolních Kounicích zhotovit sazbu. Kartáčový obtah vysázeného čísla se posílá ke korektuře do Tišnova a až se vrátí zpět, teprve potom se číslo může tisknout. Po vytisknutí a složení čísla se celá zásilka posílá opět poštou do Tišnova. A jen tento stručný výčet snad dává přehled o tom, jak je časově náročné vydávání našeho zpravodaje. Můžeme však všechny ujistit, že jak my v redakční radě, tak i pracovníci tiskárny, děláme vše pro to, aby výrobní lháta byla skutečně co nejkratší. V příštím roce bude tedy uzávěrka vždy 5. den v měsíci pro číslo, které vyjde začátkem dalšího měsíce.

Z důvodu časové změny vydávání zpravodaje nebude také toto i příští číslo obsahovat všechny pravidelné rubriky, z pochopitelných důvodů budou rozloženy do obou čísel.

Dostáváme dopisy, které hodnotí naši práci, samozřejmě, že jsou i s připomínkami a jsou kritické. V posledních měsících, v duchu doby, byly některé zaměřeny i dost emotivně. Jsme vděčni za všechny, ale byli bychom rádi, kdyby převládaly dopisy, které se snahou pomoci by obsahovaly i materiály pro naš zpravodaj. Vždyť čím bude širší kolektiv spolupracovníků, tím bude nás zpravodaj pestřejší a zajímavější.

A ještě jednu připomíinku. K rubrice Místo kytice, důvěrnější je nazývána Kytice. Dostáváme různé připomínky — pro i proti. Chceme upozornit, že pokud někdo nechce být v této rubrice zveřejněn, musí na to upozornit naši redakci, ale včas, alespoň šest týdnů před vyjitím čísla, ve kterém má být jubilantovi blahopřáno.

—ok—

*Všem našim čtenářům
přejeme svátky vánoční
plné radosti a pohody*

VOLBY 1990

Dvoje volby jsme zažili v letošním roce. A volby takové, na jaké většina z nás už nebyla zvyklá. Vždyť poslední takové volby byly před čtyřmačtyřiceti roky a tak jejich přímí pamětníci jsou již v důchodovém věku.

V tuto dobu, kdy čtete tyto řádky, jsou komunální volby již měsíc za námi a už dávno jsou také známy jejich výsledky. Z výrobních důvodů našeho zpravodaje přineseme volební výsledky až v příštím čísle, ale dnes bychom chtěli povzimnout období příprav a předvolební agitace voleb do obecních zastupitelství.

V Tišnově byla na dvacetjedno místo člena obecnho zastupitelstva rovná stovka kandidátů, kteří zastupovali sedm politických stran a sdružení. Každá strana i sdružení předložily své volební programy, většinou vydané přesně dané k dispozici voličům. Tyto programy ve velké míře vycházely spíše z plánů zpracovatelů a potřeb města, ale skutečnost bude asi daleko jiná. Vždyť hlavním limitujícím faktorem budou ekonomické možnosti i právní podklady, které ještě nejsou ani známé. A tak kdež by se splnila alespoň malá část toho, s čím strany a volební sdružení do voleb šly.

Na předvolebním období bylo znát, že zkušenosti skutečně nejsou. A budeme se muset ještě mnoho učit. Přesto byly na příklad zbytečné chybě v kandidátních listinách i na volebních listinách. Zkomolená jména i přijmení a data narození kandidátů by se neměla při takové příležitosti vyskytovat a zvláště, když na to všichni včas upozornili.

Občané měli možnost se na předvolebních shromážděních seznámit s kandidáty. I když to byla dobrá myšlenka a účel shromáždění jistě splnila, přesto někdy hovořili více lidé z pléna a na kandidáty už zbylo méně času. A k řeči jednotlivých kandidátů je nutno si postesknout to samé, co k volebním programům — kdež by splnila alespoň část. A kandidáti by měli po volbách zapomenout na okřídlené — budou-li zvoleni, které často i nyní uváděli, a přiložit ruku ke společné práci, i když nebudou mezi zvolenými.

Dobrou myšlenkou byl společný kulatý stůl, uspořádáný pod názvem Občané o sobě pro sebe. Každé volební sdružení zde zastupovali dva zástupci, kteří měli reprezentovat ty, kteří si je vybrali. Snad v některých případech nebyla tomuto výběru věnována dostatečná pozornost, protože se nechce věřit, že strany a sdružení nemohly vybrat takové zástupce, kteří byli schopni pohotově přednést svoje myšlenky a odpovídat na dotazy voličů. A tak asi většina účastníků odcházela od tohoto veřejného kulatého stolu s rozpaky a poněkud zklamaná.

I na předvolební propagaci byla znát nezkušenosť, i když i zde byly světlé výjimky — jmenujme alespoň nápad sdružení nezávislých kandidátů s propagačním videoprogramem, promítaným ve výkladě na náměstí nebo agitace jednoho z kandidátů tohoto sdružení ing. Vašíčka.

Předvolební kampaň v Tišnově měla z pochopitelných důvodů své kladné i záporné stránky a je třeba věřit, že zkušenosti budou poučením při příštích komunálních volbách za čtyři roky.

V Šerkovicích se při přípravách k volbám vycházel ze specifických podmínek v obci. Společnost pro Moravu a Slezsko měla 7 kandidátů, Občanské fórum 4 a stejný počet KSČM. Z těchto kandidátů volili občané v Šerkovicích 7 členů obecnho zastupitelstva. Volební programy zpracovávány nebyly. Bylo dohodnuto, že program bude zpracován až později obecním zastupitelstvem podle reálných možností. A tak v Šerkovicích volili osobnosti a rozhodující byla osobnost jednotlivých kandidátů. —ok—

Fotografie Bohumila Kabeše na titulní straně je z exkurze žáků základní školy na nám. 28. října v čistírně odpadních vod v Březině.

JEŠTĚ JEDNOU V ZÁJMU PRAVDY

V článku V zájmu pravdy (Tišnovsk č. 10, s. 164) jsem reagoval na předtím zveřejněný příspěvek Zamyšlení nad komunálními volbami (Tišnovsko č. 9, s. 143), v němž L. Opatrný uvedl, že nově zvolení zástupci do čela města považujou po 40 letech totalitního režimu rozvrácené hospodářství. Snažil jsem se na některých konkrétních údajích z výstavby Tišnova od roku 1945 ukázat, že nelze vidět naše společné snažení pouze černě. Můj článek vyvolal značný ohlas. Jeden z polemických názorů jste mohli číst v posledním čísle. Karel Cejnek pod titulem Je to pravda? (Tišnovsko č. 11, s. 188) mne obviňuje předešlém ze sofistiky, tj. z postupu, při kterém polopravdy či zdánlivé pravdy jsou skládány tak, aby úmyslně klamaly. Nevinu, co je polopravdivého na tvrzení, že Tišnov se počtem obyvatel za čtyřicet posledních let přibližně zdvojnásobil. Copak v Tišnově nemáme tři sídliště, dvě nové školy, tři nové prodejny na náměstí nebo novou sportovní halu? Naopak já považuji za neúplnou pravdu, když prof. Cejnek píše o budování školy na Smrkově ul. pouze to, že původně plánovaná velká škola byla přes protesty učitelské i ostatní veřejnosti postavena jen asi v polovičním rozsahu. Autor přitom zapomněl napsat, že k změně plánu stavby školy došlo i vlivem zhoršené mezinárodní situace, že zvyšování zbrojení si vyžádalo krácení finančních zdrojů na různé civilní akce. Nevedl také, že nemalou roli při tomto neblahém rozhodnutí sehrál též odpor majitelů okolních vilek proti škole, neboť se obávaly, že vysoká školní budova zastíní jejich zahrádky a křik dětí bude rušit jejich klid.

Plně s prof. Cejnkiem souhlasím, že bylo škoda přebudovávat tehdy nejmodernější školu (bývalou živnostenskou) na polikliniku. Nedovedu zcela objektivně posoudit, jestli bylo tehdy reálně najít pro umístění ÚNZ jiný objekt. Myslím si však, že s ohledem na položu budovy ve středu města bylo toto řešení nakonec šťastné a vyhovuje nám všem doposud.

Mnohá fakta, která prof. Cejnek uvádí, mi nebyla známá, např. o stavbě nové nemocnice namísto v Tišnově ve Vyškově nebo o rozhodnutí vybudovat velkou školu v Ořechově u Brna apod. Nepochybují, že o tom pan prof. Cejnek ví daleko více nejen proto, že je pamětníkem té doby. Byl totiž jistě i přímým účastníkem při všelijakých jednáních, která byla vedená na různé úrovni. Jeho svědectví zejména z údobi, kdy vykonával funkci předsedy ONV v Tišnově, jsou nepochyběně dobrým pramenem historickým. Já se nyní po letech mohu jen ptát, zda tehdy představitelé Tišnova vyvinuli veškeré úsilí pro to, aby naše město získalo co nejvíce.

Pan prof. Cejnek i většina těch, kteří napsali své připomínky k mému článku, srovnávají situaci u nás se stavem v Rakousku. I přitom je třeba vidět vše ve větších souvislostech. Sortiment zboží v obchodech nám může imponovat, ale správný obraz života člověka poznáme až podle toho, kolik dá za byt, za jídlo, za kulturu atd.

Jedna mladá paní (nehce být jmenována) nám do redakce mimo jiné napsala, že práci v Akci Z nemínila snížovat, ale považuje spíše za smutné, že si lidé musí stavět např. tělocvičnu ve svém volném čase, a tím vlastně nahrazovat práci někoho jiného. Koho jiného?, mohl bych namítnout. Jinou pisatelku pobírávají např. to, že mladí manželé musejí v sedmdesátých letech za umístění dítěte v jeslích odpracovat ročně čtyřicet brigádnických hodin při stavebních akcích. Toto řešení nebylo jistě nejlepší, ale bylo v té době asi nutné. Nikdo však kupodivu neprotestoval proti tomu, že stát fakticky převzal veškeré náklady za péči o děti v předškolních zařízeních, že dával mladým manželům různé výhodné půjčky apod.

Chápu, že pohledy na jednotlivé jevy se mohou lišit, protože i přístupy mohou být rozdílné. Každý má právo vyslovit svůj názor a nikdo nemá právo svého odpůrce urážet nebo mu vyhrožovat, i když třeba jen „sionníkem z doby totality“.

Karel Fic

FILMAŘI V PŘEDKLÁŠTERÍ

V měsících říjnu a listopadu se vždy na dva dny nastěhovali do kláštera Porta coeli filmaři. Po dohodě s Okresním muzeem Brno-venkov a se souhlasem příslušných církevních orgánů, natáčel Krátký film Praha pro Československou televizi Brno v historických prostorách kapitulní síně a křížové chodby kláštera několik scén třídilného filmu o J. A. Komenském, jehož pracovní název je *Via lucis* (*Cesta světla*). Nepůjde o klasický životopisný film o učiteli národů, nýbrž hlavní myšlenkou tohoto filmu je představit Komenského jako diplomata a filozofa, který celým svým životem usiloval o vytvoření lepších vzájemných vztahů mezi evropskými národy.

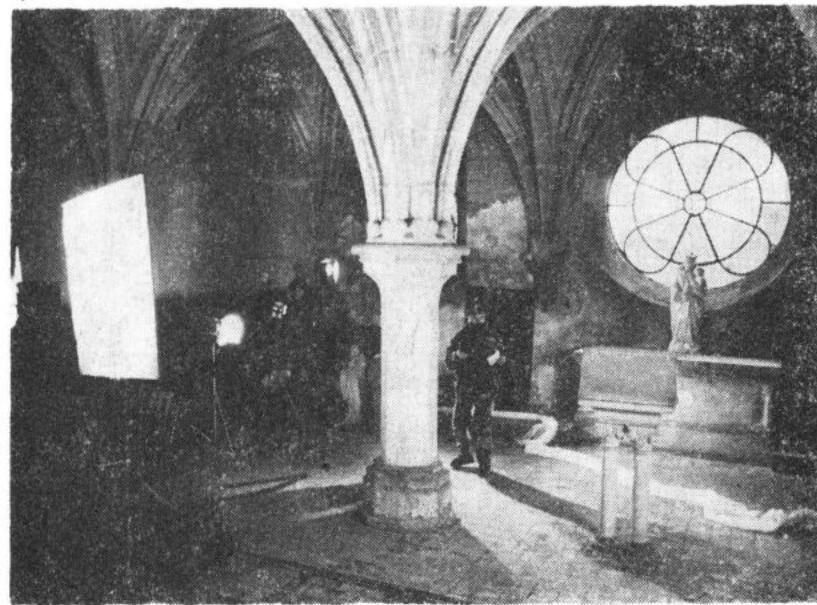
Do hlavní role Komenského obsadil režisér Vladimír Suchánek dva herce brněnského Divadla bratří Mrštíků, ve středním věku Vladimíra Koláře a ve stáří Jiřího Duška. Do role vojáka Šimona, který symbolizuje Konenského svědomí, Karla Bartoně ze stejného divadla. Rovněž v dalších rolích uvidíme herce výhradně z moravských divadel.

Vlastní natáčení v klášterních prostorách bylo velmi zajímavé. V křížové chodbě muselo být v jedné ze scén roztříštěno veliké zrcadlo, protože se však záběr hned napoprvé nepovedl, bylo zrcadlo nakonec rozbito ještě několik. Daleko větším problémem pro technický personál bylo dopravit do kapitulní síně vzrostlý strom, který speciálně pro tento účel vytáhl a do Předklášterí přivezli až ze Želešic u Brna. Nakonec se ale všechno povedlo a strom byl skutečně v kapitulní síni postaven a k jeho kořenům bylo navléno několik velikých kamenů z lomu v Předklášterí.

Zázemí pro svoji práci našli filmaři v Podhoráckém muzeu, kde měli jak sálu, tak i maskérnu. Kromě kláštera Porta coeli bude natáčení filmu probíhat i v dalších zajímavých lokalitách Moravy, jako např. na zámku v Bučovicích, na hradě Buchlově, na Pálavě nebo v klášteře Rosa coeli v Dolních Kounicích.

Film bude uveden na televizní obrazovky v roce 1992 u příležitosti 400. výročí narození J. A. Komenského.

J. Zácapal

Filmaři v kapitulní síní tišnovského kláštera.

Foto: Pavel Směkal

VÝSTAVA V LAA AN DER THAYA

Po otevření hranic a navázání styků se sousedním Rakouskem dochází k oživení normálních vztahů mezi městy v nejrůznějších oblastech života. Jednu z takových akcí v oblasti kultury připravilo Okresní muzeum Brnovenkov v rakouském pohraničním městečku Laa. Na základě vzpomínek malíře Alfonse Muchy, který ve svých pamětech objasňuje svoje malířské počátky, vyšlo najevo, že malíř totiž městečko navštívil na konci roku 1881 nebo počátkem roku 1882. Tehdy totiž byl propuštěn od vídeňské firmy Kautsky-Burkhard-Brioschi, kde byl zaměstnán jako malíř divadelních dekorací. V rodných Ivančicích se mu rýsovala kariéra soudního písáře, o kterou v žádném případě nestál. Dokud měl peníze, zůstal ve Vídni, ale jakmile mu začaly docházet, musel se rozhodnout, co bude dělat dál. Vzpomíná, jak si na nádraží koupil lístek do Laa — jen proto, že ho toto slovo upoutalo. Náhodě totiž připisoval ve svém životě značný význam. Po příjezdu do Laa čekal, co ho zde potká. Ale protože se mu zde nic inspirujícího nepřihodilo, pokračoval v cestě do Mikulova. Zde už se začala odvjet zajímavá dráha jeho života, vedoucí přes Mnichov do Paříže a k umělecké slávě.

Na základě této skutečnosti připravili pracovníci tišnovského muzea výstavu z Muchova díla. Konala se ve dnech 16.—25. 11. 1990 v sále Nové radnice v Laa za velkého zájmu veřejnosti. Ukázala snad také, že naš stát má značný kulturní potenciál a že ve vzájemných kontaktech nemusíme vždy vystupovat v roli chudého příbuzného.

(DK)

VE STOPÁCH KOMENSKÉHO

Do učiva zeměpisu základní školy patří také poznávání našeho blízkého okolí. Je důležité znát nejen vzdálené oceány a světadíly, ale i svou vlast a krajinu, v níž žijeme. K tomu na ZŠ Tišnov, nám. 28. října vhodně využíváme zeměpisné vycházky a exkurze.

Páté ročníky se vždy těší do planetária v Brně, ale překvapí je i návštěva meteorologické stanice III. stupně u paní Navrátilové Na rybníčku.

V šesté třídě se děti podívají do Předklášteří k rybníku a cestou využívají znalostí topografie, orientace na mapě i v přírodě.

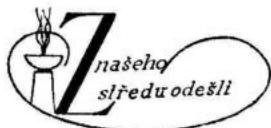
Ani byste nevěděli, jak se dovedou kriticky podívat na naše město a na řeku Svatku na trase této vycházky.

Sedmáci poznávají podrobně státní přírodní rezervaci na Květnici. Mohou zde využít i znalostí botaniky, zoologie a zaměřujeme se hlavně na ochranu přírody. Velmi ochotně nám vycházejí vstříc tišnovští speleologové. Přednášky Pavla Vašíka a Pavla Smékala doplněné diapozitivy vždy zaujmou žáky i učitele.

V 8. ročníku každoročně navštěvujeme čistírnu odpadních vod v Březině. Toto zařízení slouží velmi dobře městu už 22 let. Čistí vodu z domácností a všech tišnovských podniků mimo papírnu. Velmi ochotně a poutavě nám provoz přiblížila paní Bednářová, která zde pracuje jako laborantka. Čistička patří k nejlepším na okrese, čistí vodu na 90—92 %. Líbilo se nám i vůknu a pěkně upravené prostředí. Je vidět, že okrasné stromy, keře a nádherné kaktusy pěstují všichni zaměstnanci.

Zeměpisné exkurze a vycházky vhodně doplňují probírané učivo a přispívají k lepšímu poznání okolí našeho města. Děkujeme všem, kteří nám je umožňují.

Marie Bártová

14. 8. Jaromír Hlava (1934),
Jamborova 925
28. 8. Václav Veselý (1920),
Uhrova 1015
30. 8. František Ptáček (1899),
Wagnerova 871
7. 9. Otilie Burschwaiová (1902),
Železné 59
12. 9. Oldřich Koláček (1932),
Halasova 997
14. 9. Václav Komárek (1927),
Jíráskova 845
15. 9. Miroslav Drábík (1917),
Štěpánovice 62
22. 9. Jiří Sáblík (1927),
Karasova 451
28. 9. Miroslav Barták (1918),
Lomnička 90
28. 9. Josef Peňáz (1933),
Uhrova 1003
30. 9. František Vlasák (1913),
Fučíkova 1228
6. 10. Ladislav Hruška (1942),
Březina 51
6. 10. Anežka Šírková (1901),
Hradčany 69
9. 10. František Kulík (1912),
Havlíčkova 300
17. 10. Jaroslav Komárek (1967),
Lomnička 35
18. 10. Karel Krysa (1928),
Hradčany 8
23. 10. Antonín Nejez (1905),
Železné 3

27. 10. Jan Klouda (1934),
Na Kukle 1293
3. 11. Arnošt Babák (1908),
Hradčany 35
8. 11. Marie Pánková (1920),
Jamborova 1535
10. 11. Marianna Faberová (1908),
Jungmannova 836
11. 11. František Málek (1923),
Husova 694
11. 11. Oldřich Chytrý (1916),
Hornická 1524

Děkujeme všem příbuzným a známým za účast na pohřbu mého manžela, pana **Jana Kloudy** a za květinové dary.

Jaroslava Kloudová,
jménem rodiny

Dne 18. prosince 1990 tomu bude pět roků, co nás navždy opustil náš milovaný bratr a strýc, pan **Josef Odehnal**.

Anna Procházková, sestra,
rodiče a bratr

9. listopadu to byly dva roky co zemřela moje maminka paní **Marie Kubíková**. Před rokem, 11. prosince, zemřel můj manžel **Ludvík Grégr** a 7. ledna 1991 to budou již čtyři roky co nás opustil můj tatínek pan **František Kubík**.

Děkuji všem, kdo na ně vzpomínají.

Marie Grégrová

110 LET OD NAROZENÍ JOSEFA UHRA

V prosinci 1990 si připomínáme stodesáté výročí narození spisovatele Josefa UHRA, rodáka z Boráče-Podolí, kde se jako nejstarší z dětí narodil v chudé tkalcovské rodině. Tento učitel—spisovatel se svým dílem stal doslova básníkem našeho Tišnovska. Připomeňme si alespoň stručně běh jeho krátkého a bolestného života i jeho dílo.

Josef UHER se narodil 14. prosince 1880. Rodiče: Jan Uher, původně tkadlec, později dělník na stavbě dráhy, prudký a vznětlivý člověk; matka Marie, roz. Vlkovská, po ní zdědil syn Josef vypravěcké nadání. V díle Uhrově vystupují rodiče Antůšek Perna a Katra (v Bratrancích) a strýc

Bernat a Frantěna (v povídách Stav a Svatý, svatý, svatý). Sám v těchto povídách vystupuje jako Joška a Fabián Lysý.

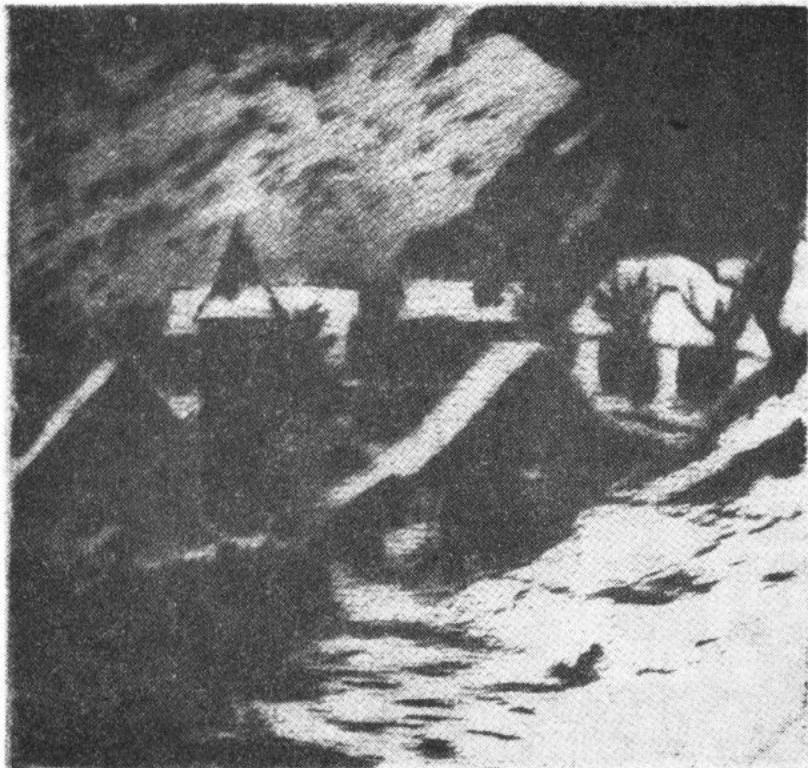
Do obecné školy chodil od 1. září 1886 v Borači, kde od třetí třídy byl jeho učitelem řídící Josef Soukal, který po Uhrově smrti napsal první spisovatelovu biografii. [O uč. Soukalovi napsal povídku V okovech stáří.] Boračskou školu ukončil Uher v r. 1893, nato tři roky — do r. 1896 — navštěvuje tišnovskou měšťanku, kde po tři roky — až do r. 1896 — byl jeho třídním učitelem Josef Vacek, který do třídního katalogu napsal o Uhrovi ve III. třídě, že „ten se naprosto do učitelského ústavu nehodí“.

V letech 1896—1900 studuje v Brně na učitelském ústavu, který ukončil maturitou s reparátem z němčiny, a od podzimu r. 1900 začíná „martyrium Josefa Uhra“, jak to o něm napsal v nekrologu Uhrův přítel spisovatel Josef Dýma. Z doby studií na učitelském ústavu se dochoval sešit básní, jež jsou ohlasem poezie lidové, Hálka a Čelakovského.

UČITELEM — SPISOVATELEM — NEMOC A LÉCENÍ

- 1900—1901 — prozatímním podučitelem na škole na Táborské ul. v Židenicích; bydlel na Žižkově ul. 773 (u židovského hřbitova, dnes Stejskalova).
- 1901 — první tištěné práce v časopise Dvacátý věk: báseň Ostrov mrtvých a povídka Maškarádi (námět čerpá z rodného Podolí).
Na výletě na Pernštejn poznamává Marii Soukopovou.
- 1901 — 1. července — první zachovaný dopis M. Soukopové.
9. srpna 1901 přeložen na dvojřídku v Babicích u Rosic.
- 1901—1903 — dva roky učitelem v Babicích.
- 1902 — začátek nemoci: od 3. 9. 1902 do prosince zdravotní dovolená.
Od 1. ledna 1903 znova učí.
- 1903 — 3.—10. V. zkoušky učitelské způsobilosti v Brně.
25. II. — podává žádost o přeložení do Brna, aby byl blíže kulturnímu dění
- 1903—1904 — učitelem v Ostrovačicích. V té době hodně piše a publikuje (až do června 1908) v různých časopisech a novinách, např. v Moravské Orlici, v Lidových novinách, v časopise Neděle, Vatra, Bešeň času, Pokrokrevue, Lumír, Revue moravsko-slezské atd. Časté cesty, pěšky nebo vlakem do Tetčic, do Brna, zhoršení nemoci.
- 1904 — podzim — pro nemoc neučil, zdravotní dovolená. Střídavě žil doma v Podolí nebo v Brně ve Slávii či u Soukopů (na Pekařské). — 15. září 1904 jmenován učitelem v Padochově u Oslavan, zde však vůbec nenastoupil.
- 1905 — začátkem ledna nastupuje na školu ve Vranově u Brna, učí však jen asi 10 dní a dnem 19. února je přeložen na dočasný odpočinek pro churavost s odstupným 600 korun.
- 1905—1906 — s vročením 1905 vychází začátkem r. 1906 první Uhrova kniha Kapitoly o lidech kočovných, kterou vydala Lidová revue moravsko-slezská v Moravské Ostravě.
- 1907 — druhá kniha Má cesta, Črty a básně. Věnováno M. S. Vyšla jako prémie Klubu přátel umění v Brně za rok 1906.
- 1909 — posmrtně v Šaldově edici Slunečnice vychází cyklus povídek Dětství.
- 1906 — únor až květen 1908 — trojí léčení na jihu v Dalmácii: únor až konec dubna (či zač. května) 1906 v Opatiji; od poloviny října 1906 do zač. května 1907 opět v Opatiji. — Léto a podzim 1907 doma (či v Brně).

- 1908 — jaro — až do poloviny května opět na jihu, nejprve v Dubrovníku [kde vzniká Fillův portrét J. U.], duben a květen opět v Opatiji.
- 1908 — 18. května vrací se ze své třetí cesty na jih (z 19. V. 1908 dopis příteli malíři Fr. Pečínkovi „Včera jsem přijel“).
- 1908 — 26. listopadu — poslední Uhrův dopis (malíři Fr. Pečínkovi).
- 1908 — 5. prosince — umírá na Údolní ul. č. 9 (v sousedním domě č. 11 žil v letech 1874–1895 s rodiči Vladimír Vašek — Petr Bezruč). Kniha zemřelých z r. 1908 ve sv. VII. str. 174 zaznamenává (zapsáno německy):
- Josef Uher, učitel, svobodný, nar. 1880 v Podolí u Tišnova. V rubrice nemoc nebo způsob smrti se uvádí: plicní tuberkulóza. Nezemřel nezaopatřen a pochovával ho kooperátor Jos. Cejpek.
- 1908 — 6. prosince píše Elgart Sokol nekrolog Nedokončený obraz, otištěný v Moravsko-slezské revuji (V. roč., čís. 3).
- V tomto roce vyšla též v časopise poslední Uhrova práce, a to povídka Svatý, svatý, svatý, pův. 6. června 1908 v Lidových novinách, pak zařazeno do cyklu Dětství. (Své povídky otiskoval též pod pseudonymem, nejčastěji J. Sever.)
- 1909 — vychází řada nekrologů, mezi nimi i od Josefa Dýmy, V. Martínka, F. Benešové a dalších.

Zasjoužilý umělec Emanuel Ranný — Rodný domek Josefa Uhra, suchá jehla, 1980. Přetištěno z katalogu k výstavě E. Ranného v Tišnově v roce 1988, katalog vydal KFVG Tišnov.

- 1909 — redaktor Karel Ločák v Praze vydává brožurku Josef Uher, nástin jeho života a díla; autor V. Martínek, dvě ukázky z Uhrova díla.
- 1910 — Mil. Hýsek vydává Literární pozůstalost Josefa Uhra, I. díl, vydal Ústřední spolek jednot učitelských.
- 1913 — vychází opět v Ústředním spolku jednot učitelských II. díl Literární pozůstalosti Josefa Uhra. (Básně veršem i prózou, fragmenty a různé články.)

Pak nastává delší údobí, kdy Josef Uher se stává téma zapomenutým autorem. Až do r. 1940 objevuje se jen sem tam nějaká zmínka o tomto spisovateli či ukázka z jeho díla. Jedině v roce

- 1928 — byl — dvacet let po spisovatelově smrti — postaven na jeho hrobě na Ústředním hřbitově v Brně (ve skupině 57) pomník, na kterém jsou uvedena slova jednoho verše z Uhrovy básničky Ostrov mrtvých: O, přestaň lkát, ó, nech mne spát, ó, přej mi úlevy.

Teprve rok 1940, rok 60. výročí Uhrových narozenin, přináší zvrat ve vztahu k literárnímu odkazu Josefa Uhra. O Uhrovi se objevuje řada článků (Panorama, Kolo moravských spisovatelů) a onoho roku

- 1940 — vychází především výbor z díla Josefa Uhra O lidech kočovných v uspořádání Mil. Hýská, a výbor s titulem Josef Uher od M. Ondrouškové, který vydala spořitelna města Tišnova a jako frontispis byla použita reprodukce Uhrova portrétu od E. Filly.
- 1941 — v Moravském Kole spisovatelů vydává J. M. Weimann Uhrovy Básně, které Uher napsal jako student na učitelském ústavě.

Po osvobození krátce po sobě vycházejí v Pourově edici dva bibliofilské tisky, a to

- 1946 — Má cesta a jiné prózy se dvěma dřevoryty V. Maška.

- 1947 — Dětství s pěti dřevoryty K. Štěcha.

K Uhrovi se však vrací i jeho oddaný vydavatel a znalec M. Hýsek, který v r. 1954 v jednom velkém svazku vydává celé Uhrovo „Dílo“, ke kterému napsal Karel Polák bohaté vydavatelské poznámky a úvod O vypravěcké proze Josefa Uhra.

To však už Josef Uher není zapomenutý spisovatel. Jeho dílo vychází stále znova (např. v r. 1970 Kapitoly o lidech kočovných v Odeonu) ilustrované Vl. Rocmanem, či v r. 1973 v brněnském Bloku s doslovem J. Opelika).

A že se J. Uher a jeho dílo stali nedílnou součástí českého literárního odkazu, dosvědčují nejen další vydání, ale i odhalení pamětní desky na škole v Borači 14. prosince 1958 a odhalení Uhrovy busty v Lomnici u Tišnova v červenci r. 1970.

Připomeňme si i dnes — a připomínejme stále — život i dílo J. Uhra, autora, kterého literární historici plným právem nazvali „moravským Gorkým“. Josef M. Weimann

DIVADLO V TIŠNOVĚ ZA PROTEKTORÁTU

Tišnovské amatérské divadlo ve strašlivé době protektorátu nezaniklo, stalo se naopak osou v nacisty rozdumané tišnovské kulturní činnosti. Tehdejší iniciátor divadelní činnosti a neúnavný režisér František Brejl vzpomíná:

Po zákazu sokolské činnosti i ostatních kulturních společenství převzal divadlo AFK (atleticko-fotbalový klub). V Katolickém domě (dnešní kino) se uskutečnila řada divadelních inscenací, a to v letech 1941–1944, kdy nacisté zakázali jakoukoliv kulturní činnost. Byly to činohry Jedenácté příkázání (režie V. Formánek), Ta pravá (režie V. Major), Šejdíř (režie dr.

Rampl), Kolínská kapela (režie Fr. Vlasák, kapelník klarinetista Brtka). V roce 1942 zde hostovalo divadlo Bratrství s hrou Běda lhářům, ve hře vystupoval Karel Höger.

Potom jsme se spolu s tišnovskými amatérskými divadelníky, byli mezi nimi i vynikající zpěváci, odvážili na náročné hudební hry. A musím zde vzpomenout M. Trnáče a kapelníka F. Zelinku, kteří mi moc pomáhali. Na všechny jsme (dívte se!) Lehárovu operetu Země úsměvů s Boh. Hranickou, K. Pospíšilem, M. Hliněnskou—Valovou, A. Hoškovou v hlavních rolích. Odehráli jsme pět repríz, další představení v Nedvědici, Kuřimi a Drásově. Hlediště byla vyprodaná, úspěch byl veliký. Ten samozřejmě podnítil další práci.

S velkým nadšením byla provedena další Lehárova opereta — Veselá vdova. V mé režii zpívali Hranická, Königová, Pospíšil, Hošková. Provedení bylo znamenitě a obecenstvem nadšeně přijaté. To bylo v roce 1943, premiéra byla v Katolickém domě, další reprízy v sokolovně — celkem 8 vyprodaných představení. Ještě dnes žijí pamětníci, pochvalně a při tom posmutněle vzpomínají. Spoluúčinkovala tehdy celá řada zpěváků a herců.

Ale fronta se přiblížovala a 30. ledna 1944 přišel naprostý zákaz jakékoli kulturní činnosti.

Často vzpomínám na tato léta a s díky a úctou vzpomínám na všechny své spolupracovníky.“

Zaznamenal K. Cejnek

TIŠNOVÁCI NA SLETU

V roce 1907 konal se V. všesokolský slet v Praze, kterého se zúčastnili cvičenci v celé rakouské-uherské monarchie, hlavně z Vídni, carského Ruska, Ameriky, Jugoslávie, Francie atd. Kromě masového vystoupení v prostých byly organizovány také závody v této disciplínách: hrazda, bradla, kůň na šíř, kruhy, skok do délky, běh na 100 y a dvě sestavy v prostých. V závodech družstev nižšího oddílu zúčastnilo se i šest členů tišnovského Sokola. Z dosažitelných 500 bodů získali 320,5 b, tj. 64,10 %. Závodilo celkem 1 203 závodníků a ze 167 družstev umístili se na 110. místě.

Podíváme se, jak tehdy obstáli mladí závodníci:

Eda Herzlík 62,5 z dosažitelných 80 bodů, dr. Josef Drbal 62 b, Václav Major 57 b, Vl. Jeřábek 54,5 b, Lad Zenotti 38 b, Vilém Máca 30,5 b.

Josef Kadlec

PRO MLÁDEŽ A PRO SPORT

Od roku 1974 pracovala při Městském národním výboru v Tišnově komise pro mládež a tělesnou výchovu. V čele komise byl po celých šestnáct let Tomáš Knecht. Komise pracovala jako poradní, koordináční a výkonný článek rady MěstNV. Úzce spolupracovala se školami v obvodu města Tišnova i se společenskými organizacemi, které pracují s mládeží.

Na své poslední schůzi 12. 11. 1990 zhodnotila, co bylo za toto období zbudováno, a čeho bylo dosaženo pro rozvoj tělesné a branné výchovy a zájmových aktivit mládeže a obyvatel.

V akci Z bylo vybudováno:

- dvě nové tělocvičny a venkovní hřiště u školy na nám. 28. října,
- víceúčelová krytá hala tělovýchovné jednoty Baník, sociální zařízení, hřiště pro házenou a odbíjenou;
- víceúčelové zařízení Sokola Tišnov II, společenská místnost, sociální zařízení, hřiště pro odbíjenou;

- univerzální sportovní hřiště v obvodech občanských výborů Březina, Heroltice, Hradčany, Lomnička, Šerkovice, Štěpánovice a Železné, tři nová hřiště na sídlišti pod Klucaninou, další hřiště na Kukýrně, v sídlišti U Humpolky a pod Květnicí;
  - lyžařský areál Kliniek — lyžařský vlek Poma, umělý svah, osvětlení, společenská budova a sociální zařízení;
  - otevřené hřiště u gymnázia;
  - střelnice na Trnci;
  - vysílač středisko radioklubu na Veselském chlumu a prostory radio-klubu v Tišnově na nám. 28. října;
  - zařízení automotoklubu u koupaliště — technické dílny a ubytovny.

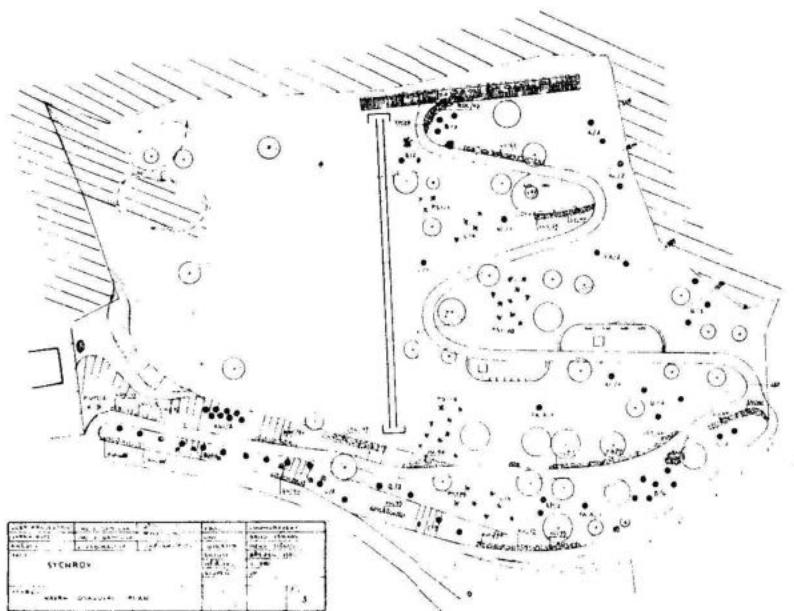
Dále bylo v akci Z provedeno:

- oprava nádrží koupaliště v Tišnově a v Lomničce;
  - rekonstrukce lyžařského vleku u Osik;
  - úprava a rekonstrukce rekreačních středisek Brumov a Jamné.

V obvodu města byly zbudovány dvě naučné stezky — stezku Závist—Nelapeč—Žernůvka vybudovaly Jihomoravské státní lesy, stezku Tišnov—Serkovice—Stanoviska—Tišnov Podhorácké muzeum. Tělovýchovná jednota Zelezňáky vytvořila na Klucanině terénní běžeckou dráhu.

Největší akcí, na které se komise a její aktivisté (většinou učitelé tělocviku) podíleli, bylo zajištění městských spartakiád a tělovýchovných slavností v letech 1975, 1980, 1985 a 1990.

Na podnět komise byly zpracovány dvě studie areálu za Červeným mlýnem s hřišti pro kopanou a tenis, projekt dvanáctimetrového krytého škol-

Studie podniku Zahradní architektura Želešice na parkové úpravy Sychrova.

ního bazénu u školy na nám. 28. října, studie sportoviště a běžecké dráhy mezi budovami gymnázia a školy na Riegrově ulici, studie areálu zdraví a parkových úprav Sychrova a projekt stezky zdraví na Klucanině.

Podle závěru komise bylo pro další zlepšení a zajištění rozvoje tělesné výchovy mládeže i všech občanů třeba:

- vybudovat sportoviště (běžeckou dráhu, doskočiště, hřiště) pro školu na Riegrově ulici, gymnázium a SOU v prostoru mezi školami nebo proti sokolovně;
- vybudovat tělocvičnu pro gymnázium;
- dokončit budování atletického hřiště u školy na nám. 28. října;
- vybudovat krytý plavecký bazén u školy na nám. 28. října nebo v prostoru proti sokolovně, jak to bylo plánováno ve směrném plánu;
- vybudovat umělou ledovou plochu na některém školním hřišti ve středu města nebo proti sokolovně;
- rekreační středisko Brumov neprodávat, ale zachovat pro děti a mládež našeho města;
- realizovat areál zdraví Sychrov;
- zajistit údržbu sportovišť na tišnovských sídlištích;
- provést rekonstrukci koupaliště — se zajištěním přihřívání vody a tím rozšíření sezónního provozu;
- realizovat výstavbu sportovního areálu za Červeným mlýnem a tak konečně zajistit sportovní zařízení města na slušné úrovni.

Zatím to zní jako pohádka, ale některá sdružení nebo i strany měly některé z těchto úkolů ve svých volebních programech, a tak se možná už brzy dočkáme alespoň zahájení jejich realizace.

—ok—

POČASÍ V ŘÍJNU

Nejdříve obvyklý přehled. Dlouholetý teplotní průměr měsíce října je $7,24^{\circ}\text{C}$. Nejteplejší říjen byl v roce 1976 s měsíčním průměrem $9,54$ stupně, s noční teplotou -2 až $+13$ a denní 8 až 21 stupně. Nejhladnější říjen byl v roce 1985 s odchylkou $-2,5$ stupně od dlouhodobého průměru. V noci klesl teploměr na -5 ($4X$) až $+5$, nejvyšší denní teploty byly 2 až 18 stupňů.

Letošní říjen je s průměrem $8,2^{\circ}\text{C}$ celkově nadprůměrný. Zaujímá 7. místo a zvyšuje dlouhodobý průměr o $0,16$ stupně. V noci byly nejnižší teploty třikrát -7 až 10°C , přes den nejvyšší 7 až 22 stupňů, -7 i $+22^{\circ}\text{C}$ jsou rekordy v mému pozorování.

Srážkově byl měsíc též nadprůměrný, bylo 8 srážkových dnů a napršelo celkem $33,1$ mm srážek, to je 162% průměru, a to způsobilo i zvýšení do-savadního průměru o $2,12$ mm na $22,5$ mm.

Spodní hladina vody se zvýšila nadprůměrnými srážkami měsíce září (267%) a října (162%) o 12 cm, ale je 96 cm stále pod normálem. Doufejme, že srážky posledních dvou měsíců se teprve projeví.

Byla 5 dní s ranní a 4 dny s večerní mlhou. Celkem 11 dnů svítilo slunce po celý den, a to je další rekord měsíce října. To také nahradilo měsíc září, kdy nebyl ani jediný den s celodenním slunečním svitem.

Albín Hošek

PRŮMĚRNÉ TEPLOTY V TIŠNU

rok	mini	maxi	měs.	dlohu- hodob.	rok	mini	maxi	měs.	dlohu- hodob.
1970	0,50	13,70	7,10	7,10	1982	3,90	11,80	7,85	7,38
1971	-0,26	13,50	6,20	6,86	1983	1,32	11,30	6,31	7,30
1972	2,70	11,20	6,95	6,89	1984	3,80	11,90	7,85	7,34
1973	2,26	11,60	6,93	6,90	1985	1,—	9,50	5,25	7,20
1974	2,40	9,20	5,80	6,68	1986	0,06	10,60	5,33	7,09
1975	4,80	12,60	8,70	7,01	1987	3,06	11,02	7,04	7,08
1976	5,38	13,71	9,54	7,37	1988	3,84	13,10	8,42	7,15
1977	3,40	14,—	8,70	7,53	1989	3,59	14,32	8,80	7,23
1978	3,60	13,10	8,35	7,62	1990	3,50	12,93	8,02	7,40
1979	1,92	10,19	6,05	7,46	Ø za				
1980	3,30	10,—	6,65	7,38	20 let	2,73	11,86	7,24	7,24
1981	4,07	11,10	7,08	7,35					

TIŠNOVSKO 1990 — výběrový obsah XXI. ročníku

Ze života města

- Z činnosti Národní fronty
 ([J. Komprs]) 2
 Vyjádříte se i vy? (K. Kouřil) 4
 Víte, co je to lignum?
 ([U. Bráchová]) 6
 Zvítězí zdravý rozum?
 ([J. Modrák]) 11
 Šestidenní ano, či ne? (ula) 15
 Informace od kulatého stolu
 (ula) 18
 V Hradčanech v novém (ula) 19
 Koncepce pro Tišnov a okolí
 (P. Křenek) 20
 Vklady do veřejné zeleně
 1989 (M. Zerák) 30
 Zhodnocení VP NF ve městě
 na léta 1986—1990 42, 58
 Koncepce rozvoje Tišnova —
 návrh sociální demokracie
 (nek) 44
 Ještě k akci Enduro (ula) 47
 Malé jubileum sběratelů
 nerostů (A. Sučko) 53
 Za prosperitu — už konkrétními
 činy (M. Vašíček) 65
 Přivaděč BOV Vír—Brno,
 Ano, či ne? (L. Bořanský) 67
 Podporujeme vše, co je
 v zájmu lidu (i) 68
 Hlas pro Tišnov (vaš) 87

- Žena na radnici (U. Bráchová) 98
 Opět svobodné (ula) 114
 Tělovýchovné slavnosti 133
 Volby 1990 (hn) 138
 Junáci o prázdninách
 ([U. Bráchová]) 142
 Kudy dál ve zdravotnictví
 v Tišnově ([J. Jeřábková]) 143
 Předvolební zamýšlení místní
 organizace ČSL 157
 Pět měsíců poslancem MěstNV
 ([J. Modrák, P. Fruhwirt]) 159
 Vážené Občanské fórum!
 ([J. Dřimalová]) 161
 Podhorácké muzeum opět
 otevřeno ([J. ZACPAL]) 170
 Program OF (kk) 187
 Mistelbach — Tišnov 189
 V Lomničce oslavují
 (M. Sáblíková) 190
 Znovu o citrusářích (—ok—) 197
 Filmaři v Předklášteří
 ([J. ZACPAL]) 205
 Pro mládež a pro sport
 (—ok—) 212
- Historie**
- Vodovod v Lomničce již
 roku 1811 (mt) 12
 Návštěva T. G. Masaryka
 v Tišnově (i) 22
 Ze zašlé slávy divadení (mt) 74, 105

	Různé
Nejstarší urbář	
a Červený mlýn (mt)	109
Osvobozené divadlo	
v Tišnově (K. Cejnek)	147
Vzpomínka na obecní volby	
(J. Kadlec)	154
Trochu historie z obce Jamné	
(B. B.)	172
Tišnovský „Hrádek“ v polovině	
18. století (mt)	173
Z válečných útrap našich	
předků za napoleonských	
válek (mt)	176
Jaké bylo soukromé podnikání	
(M. Hendrich)	187
Z dějin obce Předklášteří	
(Jan Hájek)	194
Divadlo v Tišnově	
za protektorátu	211
Personál	
O děství pana prezidenta	
(K. Smolka)	24
Nedoletěl — Josef Felkl	
(B. Peška)	54
Vzpomínka na dr. Komárka	
(ok)	149
Vzpomínka na Augustina	
Škorpíka (i)	149
Muzikant — zpěvák — herec	
B. Hraníčka (K. Cejnek)	171
Vzpomínka na Milose	
Wasserbauera (K. Cejnek)	171
110 let od narození J. Uhra	
(J. M. Weimann)	208
Seznam osob poskytujících	
služby občanům	7, 31, 51
Dvacet let Tišnovska (i)	20
Je opravdu neznámá historie	
fotografů v Tišnově?	
(D. Tikovský)	36
HLAVNÍ EKOLOGICKÉ PROBLÉMY	
(ula)	47, 61, 84, 99
Půl století v úkrytu	
(D. Korčianová)	64
Programové ohlášení klubu	
školství a kultury	70
Vzpomínky na cestu kolem	
světa — Království Neptuna	75, 101,
(A. a R. Tesařovi)	118, 150, 178
Přijetí u Alexandra Dubčeka (i)	82
Vybrali jsme ze zákona obcí	139
Opět na lince Rim. Sobota —	
Tišnov (ok)	195
Výstava v Laa (DK)	206
Počasí	
(A. Hošek)	14, 39, 54, 78, 95, 111,
	133, 150, 151, 182, 198, 214
Gymnázium v Tišnově — 70 let	
1920—1990	119
— 70 let gymnázia v Tišnově	
(V. Hanus)	120
— Jak se dělá školní	
časopis (I. Štěpánek)	127
— Vzpomínání	129

UPOZORNĚNÍ PŘEDPLATITELŮM

Žádáme všechny naše předplatitele, kteří nebudou mít zájem odebírat Tišnovsko v příštím roce, aby to nejpozději do 5. ledna 1991 oznámili na korespondenčním lístku na Městský úřad v Tišnově.

BAZAR — VÝSTAVNÍ A PRODEJNÍ SÍŇ BLANSKO-KLEPAČOV

prodá nebo odkoupí za cenu stanovenou zákazníkem staré předměty a dřevěný mobiliář (truhly, skříně, stoly, porcelán, hodiny, kovové předměty, staré knihy apod.).

Síň umožní vystavení uměleckých předmětů včetně prodeje.

Provozní doba:	čtvrték	14.30—18.00 hodin
	sobota	9.00—14.00 hodin
	pátek	14.30—18.00 hodin
	neděle	bude upřesněno

Bližší informace podá Jaroslava Špačková, Blansko-Klepačov 71, PSČ 678 01, telefon (0506) 5892.

KINO SVRATKA

Program na měsíc leden 1991

Pátek 4., sobota 5. a neděle 6. vždy v 17 hodin

INDIANA JONES A CHRÁM ZKÁZY

Barevný širokoúhlý film v českém znění z produkce USA.

Sobota 5. a neděle 6. v 19.30 hodin

● ● EMMANUELLE I.

Barevný francouzský film s českými titulkami. Erotický film.

Pondělí 7. a úterý 8. v 17 hodin

DARYL

Barevný širokoúhlý film V. Británie v českém znění.

Pondělí 7. a úterý 8. v 19.30 hodin

● POLDA

Barevný film USA v českém znění. Kriminální drama o nebezpečném pátrání po sexuálním maniaku.

Pátek 11., sobota 12. a neděle 13. vždy v 17 hodin

BLEDÝ JEZDEC

Barevný širokoúhlý film USA s českými titulkami. Dobrodružný příběh z povodí zlatonosné řeky.

Pátek 11., sobota 12. a neděle 13. vždy v 19.30 hodin

● TERMINÁTOR

Barevný film USA v českém znění.

Pondělí 14. a úterý 15. v 17 hodin

● BESTSELLER

Barevný film USA v slovenském znění.

Pondělí 14. a úterý 15. v 19.30 hodin

● DIVOKÁ SVINĚ

Český barevný film. Kriminální film o muži, který nestihl potrestat vinníky.

Pátek 18., sobota 19. a neděle 20. vždy v 17 hodin

ŠERIF A MIMOZEMŠTÁN II.

Barevný italský film v českém znění. Bud Spencer a malý posel z jiné planety opět v akci.

Pátek 18., sobota 19. a neděle 20. vždy v 19.30 hodin

● BOLEST LÁSKY

Barevný francouzský film v českém znění. Milostný příběh.

Pondělí 21. a úterý 22. v 17 hodin

TAJEMNÁ ZÁŘE NAD PACIFIKEM

Barevný širokoúhlý film USA s českými titulkami.

Pondělí 21. a úterý 22. v 19.30 hodin

● PŘÍSTÍ RÁNO

Barevný film USA v českém znění.

Pátek 25., sobota 26. a neděle 27. vždy v 17 hodin

TEX A PÁN TEMNOT

Barevný italský film v českém znění.

Pondělí 28. a úterý 29. v 17 hodin

ORLOVÉ PRÁVA

Barevný širokoúhlý film USA s českými titulkami.

Pátek 25., sobota 26., neděle 27., pondělí 28. a úterý 29. v 19.30 hodin

● NEÚPLATNÍ

Barevný širokoúhlý film USA v českém znění.

HRAJEME PRO DĚTI

Neděle 6. v 15 hodin

BLÁZNIVÉ FOTOGRAFOVÁNÍ

Barevné pásmo pohádka pro malé diváky.

Neděle 20. v 15 hodin

KAMARÁD VESELÉHO ČERTÍKA

Pohádkové putování do říše vládce tmy.

HRAJEME PRO MŠ A DRUŽINY

Pondělí 7. a úterý 8. v 9.30 hodin

SNĚHOVÁ KRÁLOVNA

Barevné pásmo pohádka pro děti.

Úterý 8. ve 13.30 hodin

DÍVKА NA KOŠTĚTI

Mladá čarodějnici ve světě lidí.

Filmy označené ● jsou nevhodné pro mládež do 15 let filmy označené ● ● jsou nevhodné pro mládež do 18 let.

V našem kině připravujeme na únor:

Život jedné kočky, Klub kaskadérů, Hříšný tanec, Farářův konec, Muka obraznosti, Zlaté dítě, Dám na Carroll Street, Rain Mann, Medvědi, Ježíš, Mladé pušky, Dva nosáči a video, Čelisti, Emmanuel III, V záruce velkoměsta, Copak je to za vojáka.

ZPRAVODAJ TIŠNOVSKO, vydává Městský úřad v Tišnově. Řídí redakční kolektiv. Adresa: Městský úřad Tišnov, PSČ 666 19. Cena výtisku 3 Kčs.

Vytiskl Print 56 — provozovna Dolní Kounice — 6473-90 — 3703046-90